

STRAH SE JE UMAKNIL POGUMU IN ODKRITOSTI

Odpoklic direktorja CELULOZE

Posle vršilca dolžnosti direktorja so zaupali Janezu Roškerju

Križa pri oskrbi z lesom je v tovarni celuloze in papirja v Krškem zaostrila že nekaj časa napete odnose v kolektivu in sprožila vrsto razprav o odgovornosti najožjega vodstva podjetja. Delavski svet je na seji 10. aprila izrekel nezaupnico direktorju Ladu Trampušu in direktorju gospodarsko-računskega sektorja Jožetu Rajglju.

Zantevo po razrešitvi obeh vodilnih delavcev sta preučili strokovni komisiji, ki ju je imenoval delavski svet 3. aprila. Direktorju tovarne in direktorju gospodarsko-račun-

skega sektorja očitata, da sta osebno odgovorna za krizo, ki je nastala zaradi pomanjkanja lesa.

Kolektiv je bil zaradi zastoja proizvodnje prikrajšan za deset milijonov dinarjev dohodka. Jože Rajgel, ki je vodil komercialno službo, po mnenju komisije ni poznal tržišča, zato teh poslov ni opravljal dovolj strokovno. Razen tega ni upošteval večkratnih opozoril samoupravnih organov, niti jim na njihova vprašanja ni dajal zadovoljivih odgovorov. Ker je bil od leta 1968 tudi skrbnik za gradnjo bodoče tovarne sulfatne celuloze, so mu za to delo prav tako izrekli nezaupnico, češ da naloge ni opravljal tako, kot so samo upravni organi pričakovali od njega. Zavičevanje teh prijav kaže po mnenju komisije slabo strokovno usposobljenost. Jože Rajgel je odpovedal delovno razmerje pred zadnjo sejo delavskega sveta in ta je odpoved sprejel brez pripomb.

Za vršilca dolžnosti direktorja je delavski svet izvolil pravnika Janeza Roškerja. Ta je izjavil, da želi čimprej njo usialitev razmer v tovarni, ne pa morebitnega medsebojnega obračunavanja. Kolektiv je voljan delati, in to ga utruje v prepričanju, da se bodo medsebojni odnosi

hitro izboljšali. Med drugim je dejal, da je dosedanji direktor dolgo užival zaupanje kolektiva, da pa si ga je spodkopal sam z neprimernimi odnosi do ožjih sodelavcev, do samoupravnih organov, pa tudi z odnosi navzven. V podjetju bo Lado Trampuš ostal lahko še naprej in opravljal delo, ki ustreza njegovi poklicni kvalifikaciji.

Na seji so imenovali tudi sanacijski odbor, v katerem so Alojz Monetti, Pavel Krošelj in Mirko Stojs. Novo vodstvo podjetja se je sestalo takoj v soboto, v ponedeljek pa je zasedal strokovni svet. Ta teden so pognali oba papirna stroja, ker so prispela pošiljke lesa iz Sovjetske zveze.

J. TEPPEY

ATOMSKA GOBA NAD SUHO KRAJINO. Zadnje dni marca in prve dni aprila so bile na Kočevskem in v Suhi krajini vojaške vaje, na katerih so sodelovali poleg vojakov iz garnizije Crnomelj in Novo mesto tudi teritorialne cnote iz Novega mesta. Polkovnik NAGODE in kapetan MIHALOVIČ (na sliki) pregledujeta stanje na bojišču. Več o tem berite na 14. str.!

SEJA KLUBA DOLENJSKIH POSLANCEV

Ne pozabimo na zavarovanca!

Novi zakon o zdravstvenem varstvu in novi zakon o zdravstvu sicer res vsebujeta v osnutkih mnogo lepih določil, kljub temu pa bi morali paziti predvsem na to, da bosta namenjena zavarovancu!

13. aprila se je v Novem mestu sestel klub dolenskih poslancev. Skupaj s predstavniki zdravstvenih zavodov in socialnega zavarovanja so poslanci razpravljali o osnutkih republiškega zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvu ter o območju širše Dolenjske, ki naj bi kot pokrajina bila osnova za programiranje nadaljnjega razvoja zdravstva in zdravstvenega zavarovanja.

Prisotni so se v razpravi zedinili v stališču, da oba nova republiška zakona ne

imajo največ kmečkega življa zaradi njihove nerazvitosti tega ne moremo pričakovati. Republika naj bi za to namenila svoj del kmečkih davkov. Občinske skupščine, ki so že do zdaj plačevale račune za plačila nezmožne kmete, pa naj bi del denarja za te namene prispevale tudi neposredno skladu.

Osnutek republiškega zakona o zdravstvenem varstvu deli občane, na preveč skupin, majhne zavarovalne skupnosti pa ne vodijo nikamor. Določila so sicer zelo natančna, vendar ne bi smeli zahtevati od zavarovanca, da bo nosil s seboj kopico predpisov, in ga postaviti v položaj, ko bo moral svoje pravice uveljavljati na zelo kompliciran način.

Govorec o osnutku republiškega zakona o zdravstvu so (Nadaljevanje na 6. str.)

DANES:

- IMV v Beogradu str. 5
- Kje se bo končalo? str. 12
- Atomska bomba v Suhi Krajini str. 14
- Partizan: so izpraznili vagon str. 14
- Zakaj je tako malo solnikov v ZK? str. 24
- Priloga DOLENJSKI RAZGLEDI
- in več kot 70 malih oglasov in obvestil na zadnji strani

Les prihaja!

V soboto, 11. aprila, so v tovarni papirja v Krškem pognali tudi drugi papirni stroj, ki je stal približno štiri mesece. Ves ta čas je tovarni primanjkovalo celuloz-nega lesa. Če bi imela na voljo dovolj surovine, bi ta čas lahko napravila 13 tisoč ton roto papirja.

Drugi papirni stroj je začel obratovati takoj, ko je v Koprju pristala ladja, ki je pripeljala iz Sovjetske zveze 9.600 kubikov smrekovega lesa. V maju čakajo še dve ladji z naročenimi lesnimi pošiljkami. Tedaj naj bi prispelo za Celulozo 15 tisoč prostorninskih metrov smrekovine. V kratkem bodo na poti tudi pošiljke po železnici, in sicer iz Sovjetske zveze in iz Češkoslovaške. Do ponedeljka je prispelo po železnici iz koprškega pristanišča 600 kubikov lesa.

Kljub temu da smrekov les prihaja, pa tovarna še ne dela lesovine za prodajo. Trenutno je zmanjkalo tudi očiščene bukve. Na sestanku 13. aprila je strokovni svet dobil od odgovornih služb zagotovilo, da bo proizvodnja vnaprej potekala popolnoma brez zastojev.

Zbor aktivistov prestavljen!

Zbor aktivistov Osvobodilne fronte, ki bi moral biti v Dolenjskih Toplicah 26. aprila, je zaradi poslabšanja vremena prestavljen na 7. junij. Poleg zbora aktivistov v Dolenjskih Toplicah ob 11. uri dopoldne bo popoldne ob 15. uri odprtje muzejsko urejene Baze 20 na partizanski Rogi. Tja so povabili vse udeležence topliške proslave. Podelitev priznanj OF ne bo v Dolenjskih Toplicah, ampak v Ljubljani 25. aprila 1970.

KILOGRAM PAPIRJA: 250 Sdin!

Zlati stari časi...

Od marca dalje nas stane samo tisk ene same številke DOLENJSKEGA LISTA že dva in pol milijona starih dinarjev ali 10 milijonov Sdin na mesec! - Kako preprečiti izgubo, ki jo ima naš list pri sedanji ceni papirja, podražitvah tiskarskih uslug ter druge režije?

Stejemo za dolžnost, da obvestimo bralce in naročnike domačega pokrajinskega tednika širše Dolenjske o novi podražitvi, ki nas je prizadela zaradi pomanjkanja domačega časopisnega papirja. Za drugi mesec moramo plačevati tiskarno DE. LO v Ljubljani za kilogram papirja, na kakršnem tiska naš list, po 250 Sdin. Tiskarna tega ševeda ni kriva; ker ni domačega papirja (praharite, prosimo, tudi obvestilo o vaških kadrovalskih spremembah v krški tovarni celuloze in papirja v današnji številki našega lista!), mora časopisni papir uvažati, le ta pa je znatno dražji. Medtem ko smo do konca novembra 1969 plačevali kilogram domačega roto papirja po 172 Sdin, je njegova cena s 1. decembrom 1969 poskočila na 180 Sdin za kg, od začetka marca dalje pa moramo odšteti za kilogram uvoženega papirja že po 250 Sdin. Medtem ko smo do mar-

ca letos odšteli tiskarni na teden za tisk našega lista povprečno neka 2 milijona Sdin (samo za tisk, se pravi za delo in material, a brez klisejev, udpreme in celotne druge režije!), znaša zadnje tedne račun za tisk ene same številke Dol. li ta le nekaj dinarjev manj kot dva milijona in pol starih dinarjev. O veliki podražitvi tiskarskih uslug smo poročali že 12. februarja letos, dražji papir pa nam je povzročil nove visoke in nepridržane izdatke. Zaradi tega smo zabeležili v našem poslovanju v preteklem tromesečju znatno izgubo, saj so razne podražitve močno presegle vsa naša prejšnja predvidevanja. Uredništvo in uprava lista razmišljata o ukrepih, kako zmanjšati stroške in izgubo, ki jo prinašajo najnovejše podražitve. O tem bomo naročnike in bralce našega lista v kratkem točneje obvestili. UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

VINIŠKI KLUB OZN STOPA V NOVO AKCIJO

Mir, pravičnost in napredek

S tem naslovom republiški natečaj za najboljše fotografije mladih in odraslih ljudi - Za zaključek bo junija razstava na Vinici

Letos, ko praznujemo 25-letnico ustanovitve OZN in 25-letnico osvoboditve, so se na Vinici domislili svojevrstne manifestacije: klub OZN na šoli, ki se je lotil doslej že velikih, celo mednarodnih akcij, prireja pod okriljem občinske konference klubov OZN republiški natečaj za fotografije in fotograme na temo mir, pravičnost in napredek. K sodelovanju vabijo zlasti člane klubov OZN in fotokino klubov, kakor tudi člane foto krožkov. Prispevke zbirajo na osnovni šoli do 20. junija, nakar bo komisija strokovnjakov izbrala najboljše.

Izdelki bodo razdeljeni v tri skupine glede na starost avtorjev: I. skupina do 15 let, II. skupina mladih od 16 do 19 let in III. skupina odraslih od 20. do 27. let. Komisija bo podelila tri priznanja za vsako starostno skupino in tri za najboljšo uvrstitev klubov tako za fotografiranje kot fotograme, priznanja za kolekcijo fotografij in priznanja za kolekcijo fotogramov. V prostorih viniške osnovne šole republiška razstava fotografij odprta od 28. junija do 4. julija. Datum sovpada s srečanjem slovenske in hrvaške mladine, obenem ka si bodo obiskovalci Zu-

Dr. Jože Bričej odlikovan

Prejšnji teden je predsednik skupščine SRS tov. Sergej Kraigher izročil podpredsedniku skupščine SRS in republiškem poslancu občine Krško dr. Jožetu Bričuju red republike z zlatim vencem, s katerim ga je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval ob njegovi 60. letnici za dolgotrajno revolucionarno delo in za posebne zasluge na področju javne dejavnosti. Dr. Jože Bričej je pri nas znan kot javni in politični delavec. Nikoli ni pozabljal na našo pokrajino, rad je zahajal med nas in naše ljudi ter svetoval in pomagal ob vsaki priložnosti. V imenu naših prebivalcev in naše pokrajine mu iskreno čestitamo za visoko odličje!

Vendarle krompirjeva tovarna?

Kaže, da bo trobantska občina vendarle dobila tovarno za predelavo krompirja. Tovarna sicer ne bo imela tolikšne zmogljivosti, kot je bilo sprva predvideno, ker ni bilo mogoče obrati potrebne denarja za gradnjo. Po sedanjem načrtu naj bi predelala na leto do 10.000 ton krompirja (sprva je bilo predvideno 27.000 ton), zaposlovala pa bi okoli 60 delavcev. Tovarna Kolinska iz Ljubljane, ki je investitor gradnje, je že vložila svoj zahtevek do banke. Gradnja bo skupno veljala 16 milijonov novih dinarjev.

Za Preskarjevo trikrat srebro

V Zagrebu je bilo 11. in 12. aprila zimsko prvenstvo SFRJ v plavanju za mlajše pionirje in pionirke. Ekipo Celulozarja sta zastopala plavalca Tea Preskar in Andrej Skafar. Najbolj se je odrezala Tea, ki je pobrala 3 srebrna odličja. Andrej pa je bil v svoji disciplini peti. Rezultati Andreja in Tee: 50 m deffin: 5. Skafar 0:45,1; 50 m deffin: 2. Preskar 0:41,6; 50 m prsno: 2. Preskar 0:43,5; 100 m deffin: 2. Preskar 1:44,7; 100 m prsno: 5. Preskar 1:42,0. V skupni uvrstitvi sta Celulozarjeva plavalca pristala na sedmem mestu; premagala sta predstavnika Medveščaka iz Zagreba.

VRATA OKNA
inles POLKNA
NA
ribnica KREDIT

pančičevega rojstnega kraja lahko ogledali še drugo zanimivost: razstavo izvensolskih dejavnosti. Na njej bodo prikazali, kaj je zmožen otrok narediti v prostem času, če ga pravilno usmerjamo.

VREME

OD 16. DO 26. APRILA
Močnejše padavine z ohladitvijo pričakujemo v času med 16. in 19. aprilom. Pczneje bo deloma jasno, vendar s pogostimi krajevnimi plohami in nevljami. Nekako od 25. aprila dalje prcčno jasno in toplo s temperaturo do 25 stopinj C. Dr. V. M.

Sovjetsko ljudstvo spoštuje spomin Lenina, toda marsikateremu prebivalcu ZSSR vredo na živce pretirani in nabuhli slavospevi, ki nimajo z Leninovim življenjem in delom nič skupnega. Zato ni čudno, če ob stoletnici Leninovega rojstva krošijo med ljudmi tudi šale... Ena izmed šal pripoveduje o natečaju za Leninov spomenik. Prva nagrada: Leninov spomenik - Lenin. Druga nagrada: Lenin bere Puškina. Tretja nagrada: Puškina bere Lenin... Star možakar bi rad dobil stanovanje. Najprej je postal prošnja partijskemu komiteju, potem CK in naposled samemu Leninu. Odgovora ni bilo. Odsel je na CK, toda tam so mu povedali, da je Lenin umrl še leta 1924. »Čudno,« je dejal starec, »kadar partija potrebuje Lenina, je živ Kadar pa jaz potrebujem Lenina, je mrtev...« V Atenah se je spet končal eden izmed »zarotniških procesov«, s katerimi grški vojaški režim vpliva strah svojim nasprotnikom. Obtoženci so pripovedovali o trpljenju in mučenju v zaporu Eden izmed obtožencev je na procesu dejal: »Ko me je vojaška policija astrokavno obdelala, sem v starih urah priznal, da sem podtaknil štiri bombe...« Tiskovni urad OZN bo za 25letnico OZN izdal zgodovino svetovne organizacije. Toda supersilama ta zgodovina ni všeč. Sovjetska zveza je nezadovoljna z opisom madžarske vstaje leta 1956, ZDA pa niso zadovoljne z opisom ameriške intervencije v Dominikani. Verjetno bi bile ZDA zadovoljne, če bi bila omenjena samo Madžarska, ZSSR pa bi bila zadovoljna, če bi bila omenjena samo Dominikana in Vietnam... Nekdanji izraelski premier Ben Gurion je izjavil, da so Francozi najbolj antisemitski narod v Evropi. Jezni komentator »Monda« je takole zapisal: »Vz dvoma je težko ugotoviti, kateri narod je najbolj antisemitski, toda Ben Gurion po čudnem naključju pozablja, kdo je odgovoren za pogrome in Hitlerjev genocid...«

Nič več takega dopolnjevanja občin

Republiška skupščina je odločila, da je treba še letos spremeniti sistem dopolnilnega financiranja občin v Sloveniji

Naposled je dozorel sklep: sedanji sistem dopolnilnega financiranja občin je treba spremeniti. Tako sta odločila republiški in prosvetno-kulturni zbor slovenske skupščine.

Poglejmo, kateri so razlogi,

TELEGRAMI

CAPE KENNEDY — V soboto, 11. aprila je poletela na Lunu tretja človeška ekspedicija, najbolj »znanstvena« do sedaj. Astronavta Lovell in Haise se bosta celih devet ur sprehajala po Lunini površini.

KAJRO — Namestnik ameriškega zunanjega ministra Joseph Sisco je obiskal Kajro. Obisku pripisujejo velik pomen, ker je to po izraelsko-arabski vojni junija 1967 prvi visoki ameriški diplomat, ki je obiskal ZAR.

TOKIO — Po umoru ugrabljenega zahodnonemškega veleposlanika Spretija v Ciudad Guatemali, je japonska vlada naročila vsem svojim diplomatom, naj se vrnijo domov, ker niso več varni. Tudi številni drugi diplomati se pripravljajo na odhod.

DONN — Zahodnonemški kancler Brandt se je vrnil z uradnega obiska v ZDA, kjer se je med drugim pogovarjal s predsednikom Nixonom. Politika sta se potovarila o vseh pomembnejših svetovnih problemih, toda še posebej o sedanji Brandtovi politiki sodpranja na Vzhodu.

TEHERAN — V Iranu so usmrtili devet tihotapcev mamili v okviru akcije, da bi zatrli promet z mamili. Do sedaj so zaradi nezakonite trgovine z mamili usmrtili 26 oseb.

ATENE — Nekdanji voditelj eprške podlaine organizacije EOKA, ki se je bojevala proti Britancem, je ostro napadel nadškofa Makaria, predsednika eprške republike. General Grivas je Makariju očital, da je izdal ideal »senoslas prikličništve Cipro h Grčiji«.

LONDON — Britanski parlament je zavrnil zakonski predlog o legalizaciji evtanazije oziroma suboja iz usmiljenja.

LONDON — Britanski premier Harold Wilson je izjavil, da bodo britanske čete ostale na Severnem Irskem, dokler bo zahteval položaj. To je dejal potem, ko se je v zadnjih dneh položaj v Ulstru anglo poelabali.

ki so skupščino navedli k takemu sklepu! Sedaj teče dopolnilno financiranje prek republiške izobraževalne skupnosti. Le-ta namreč določa vsako leto merila in pogoje za zagotavljanje posebnih dopolnilnih sredstev temeljnemu izobraževalnim skupnostim. Ta merila vsako leto potrjuje republiška skupščina. Lahko jih potrdi, lahko jih zavrne, ne more pa v njih ničesar spremeniti, kajti sprejema jih skupščina republiške izobraževalne skupnosti.

V njih pa niso določena le merila ampak tudi pogoji, ki jih mora občinska skupščina (ne temeljna izobraževalna skupnost, kateri so dopolnilna sredstva namenjena) izpolniti, če naj temeljna izobraževalna skupnost dobi dopolnilna sredstva. Pogoji so trdi. Skupščina mora predpisati najmanj 3,2-odstotno prispevno stopnjo iz osebnega dohodka, razporediti za solstvo najmanj 60 odstotkov od stalnih prispevkov, razen od prispevka za uporabo mestnega zemljišča, in tolikšen delež davkov itd. itd.

Potemtakem republiška je izobraževalna skupnost močno posega v vse financiranje občine. Občinska skupščina mora torej naprtili vse sile, da v celoti pokrije potrebe na področju izobraževanja in vzgoje. Kaj bo pa z njenim proračunom, kaj s socialnimi službami, kaj s komunalnim gospodarstvom itd., pa ni tako pomembno. Vse te zadeve bo pokrila s sredstvi, ki ji ostanejo potem, ko po kriji potrebe solstva. To je seveda prisililo občinske skupščine, da so predpisovale precej višje prispevne stopnje, kakor so bile priporočene v republiški resoluciji.

Tako se je RIS pojavila

KAMBODŽA NA UDARU — Po strmoglavljenju princa Sihanuka se položaj v Kambodži naglo slabša. Vnemaajo se že spopadi med kamboškimi silami in severnovietnamskimi enotami in enotami FNO Južnega Vietnama. Na sliki: dva kamboška vojaka sta se »potuhnila« v senci oklopnega vozila zaradi ostrostrelcev osvobodilnih sil FNO, ki bi radi preprečili kamboškemu vojakom, da ponovno zasedejo kamboško vas.

v razmerju do občin kot v bistvu republiški organ, saj je opravljala posle, ki sodijo pravzaprav v pristojnost republiške skupščine.

Sredstva za dopolnjevanje izvirajo iz republiškega proračuna. V njem je bilo letošnje zagotovljenih 110 milijonov dinarjev in je RIS sestavila pač taka merila, da so sredstva razdelili. Če bi jih bilo več, bi bila merila in pogoji morda blažji.

To so torej pglavitni razlogi za tako odločitev republiške skupščine. Sklenili pa so, naj izvršni svet pripravi predloge za spremembo sistema in sicer tako, da bo lahko novi veljal že v prihodnjem letu. Spremenili naj bi ga po naslednjih načelih: merila in pogoje za dopolnjevanje naj določa republiška skupščina. Pri tem je treba upoštevati celotno dejavnost občine in ne le vzgojo in izobraževanje in končno: pravico do dopolnilnih sredstev bi si lahko pridobila občina, če upošteva predvsem priporočilo republiške skupščine glede višine prispevnih stopenj. V. J.

tedenski zunanjepolitični pregled

V četrtek, 16. aprila se bo do na Dunaju nadaljevali tako imenovani pogovori SALT. Ta kratica, ki se cedaje pogosteje uporablja, stoji namesto štirih dolgih besed (v angleščini): pogovori o omejevanju strateškega orožja. In kaj je strateško orožje? To je proizvodnja raket MIRV (spet kratica) oziroma raket z več atomskimi naboji, ki se med poletom »razkropijo« in vsaka zase leti potem neodvisno proti vnaprej določenemu in izračunanemu cilju. To je ofenzivno strateško orožje.

Strateško orožje so tudi rakete ABM oziroma antibalistične rakete, ki naj bi prestrzale prihajajoče »ofenzivne« rakete in jih uničevale. ABM je defenzivno orožje.

Toda pojma »ofenziven« in »defenziven« se popolnoma pomešata, kadar poskusa ena in druga stran dokazati, da je ogrožena zaradi mrzličnega oboroževanja druge strani. Sovjetski premier Aleksej Kosigin je na primer med obiskom v Londonu v razgovoru z novinarjem začuden vzkliknil, kako more biti graditev antibalističnega oziroma antiraketnega sistema ofenzivna. Ze ime pove, da je tak s's em narren obrambi proti ofenzivnim raketam.

Toda v Pentagonu obrambnem ministertvu ZDA, niso bili tega mnenja. Trdili so, da je graditev antiraketnega sistema prav tako ofenzivna. Svoje sklepanje so utemeljevali takole: če Rusi na primer obdajo Moskvo in Leningrad z antiraketnimi raketami (»tenki« ali delni antiraketni sistem), zmanjšajo učinkovitost mreže linega ameriškega »povračilnega udarca« na ti dve mesti in s tem porušijo tako imenovano »ravnotežje strahu«. Zato je predsednik Nixon po dolgih posvetovanjih sklenil, da morajo ZDA začeti graditi tudi svoj »tenki« ali delni antiraketni sistem.

Javnost, ki je močno zmedena zaradi učenih razprav in dokazov »jastrebov«, jim dostikrat ne ve učinkovito ugovarjati, ker nima v rokah zadovoljivih podatkov. Šele dostikrat pozneje se pogosto krat izkaže, kako zelo so se

motili ali celo lagali vojaški strokovnjaki.

Značilen primer za domnevni »bombniški razkorak« je iz leta 1955. Takrat so ameriški vojaški strokovnjaki trdili, da imajo v ZSSR že toliko strateških bombalov, da je nastalo resno neravnotežje (razkorak) med ameriško in sovjetsko bombniško silo. V resnici so Rusi

pošiljali svoje strateške bombnike, da so letali v krogu. S tem so naredili vtis, da jih imajo dosti več, kakor so jih v resnici imeli.

Na Dunaju naj bi se začela prava pogajanja po Helsinkih, kjer so bili samo »predhodni pogovori«. Uspeh pogajanj je zelo negotov, ker nobena stran ni hotela »zmrznila« istinega strateškega oboroževanja. Toda pogajanja bodo zapletena tudi zato, ker so tako v ZDA kakor v ZSSR »jastrebi« in »golebci«. V določenem trenutku lahko zmaga stališče enih, v naslednjem trenutku stališče drugih. Zato bodo pogajanja dolgotrajna in naporna, nihče pa ne more jamčiti, da bodo tudi uspešna.

Položaj v Kambodži se po strmoglavljenju princa Norodoma Sihanuka naglo slabša. Ze takoj prve dni po prevratu so na precejšnjem delu kamboškega ozemlja, posebno na meji z Južnim Vietnamom, prevzele oblasti severnovietnamske osvobodilne enote. V kamboškem glavnem mestu Phnom Penhu vlada mobilizacijsko ozračje. Mladina se vadi z orožjem, na pomembnih točkah v mestu koplje zaklonišča in rove, iz province prihajajo čedalje bolj vznemirljive novice.

Najbolj vznemirljiva je novica o pokolu Vietnamcev v taborišču v Prasoti. V Kambodži živijo tudi Vietnamci, posebno v bližini kamboško-vietnamske meje. Očitno je, da se kamboške vojske oblasti bejijo teh Vietnamcev. Imajo jih za sovražnike. Ali je pokol v Prasoti znamenje za začetek prave državljanske vojne v Kambodži?

Če je to res, se delži ne o letajo dobri časi Pomeni da je po toliko letih miru zdaj tudi Kambodža na vrsti, da okusi vsaj del strahot, ki jih že leta okuša Južni Vietnam.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ CK ZKS O ODPRTIH VPRAŠANJH KMETIJSTVA — Centralni komitej ZK Slovenije je v torek prejšnji teden obširno obravnaval družbeno ekonomsko vidike razvoja slovenskega kmetijstva. Ing. Milovan Zidar je v svoji uvodni besedi med drugim dejal, da sta slabo organizirano kmetijstvo in premajhna povezanost s trgovino ter predelovalno industrijo postavila kmetijstvo pred težavne probleme. Hkrati nerazvita samouprava v združništvu in kooperaciji dostikrat postavlja kmetja v položaj opazovalca, prepočas pa ga vključujemo v samoupravno odločanje. Na vasi je pogostokrat občutek, kot da se družba odreka temu delu prebivalstva. Naš družbeni interes pa je, da ostane tudi v prihodnje naša pokrajina naseljena, tako v dolinah kot v gorskem svetu, ker je to tudi eden izmed pogojev za učinkovito izkoriščanje vseh naravnih virov kot tudi za razvoj turizma. Prav tako je to pomemben element nacionalnega obstoja in obrambe domovine. Kmetijstvo ne prenese velikih nihanj na trgu. Zato je treba uveljaviti anticeklično politiko in družbeno intervencijo. Potrebno je osnovati različne sklade in tesnejše sodelovanje med proizvajalci in trgovino. Družba naj z nekaterimi ugodnostmi podpre prenavljanje zasebnega kmetijstva (ugodnejši krediti, bolj prilagojena davčna in zemljiška politika itd.) Med drugim naj bi spremenili tudi zakon o dedovanju, da bi preprečili drobljenje kmetij.

O vsej tej problematiki bo razpravljala tudi konferenca ZK Slovenije v juniju.

■ TITO V SLOVENIJI — Predsednik Tito je s soprogo Jovanko v soboto odpotoval z Brionov na Brdo pri Kranju. Spotoma se je ustavil v Postojni, kjer se je zanimal za turistični in gospodarski razvoj občine ter za to, kaj bo mestu prinesla nova hitra cesta. V nedeljo je Tito obiskal hotel »Golf« na Bledu, v ponedeljek je bil na rednem zdravniškem pregledu v Ljubljani. Nato pa je bil v drogeriji Centro-

Kmetijstvo na trdnejša tla

merkurja in v hotelu »Unions«, odkoder se je vrnil na Brdo.

■ KIDRIČEVE NAGRADE — V petek so v Ljubljani podelili letošnje Kidričeve nagrade. Kidričevi nagradenci so prof. dr. Jože Rant, prof. dr. Ivan Vidav in prof. dr. Darko Jamnik s sodelavci dr. Gabrijelom Kernelom, dr. Nikom Bezičem, ing. Dušanom Brajnikom, ing. Antoniom Brinškom, dr. Urošem Mikvažičem in ing. Jožetom Snajderjem. Hkrati so podelili šest nagrad Sklada Borisa Kidriča in devet nagrad za iznajdbe in izpopolnitve.

■ STO NOVIH ŠOL — Izvršni svet SR Slovenije je prejšnji teden razpravljal o investicijskem programu za gradnjo osnovnošolskega prostora v obdobju do l. 1974. V tem času naj bi v Sloveniji zgradili 100 novih šol ter preuredili in dozidali dodatne prostore v 270 os-

novnih šolah. Vse to bo stalo okrog 500 milijonov dinarjev.

■ STAROSTNO ZAVAROVANJE KMETOV — Na nedavni seji CK ZKS je Vinko Hafner govoril o predlogu posebne podkomisije v okviru skupščinske komisije SRS za izpopolnitev sistema socialnega zavarovanja. Po tem predlogu naj bi kmetje prispevali za svoje starostno zavarovanje dve tretjini sredstev družba pa eno tretjino. Kmečko gospodarstvo bi prispevalo letno povprečno po 500 do 1000 dinarjev, pri čemer bi za socialno najšibkejšo prispevala družba polovico. Zavarovanje bi bilo obvezno. Mesečna pokojnina bi za sedanje razmere znašala 250 din. Pravico do pokojnine bi dosegli zavarovanci pri 65. letih starosti (moški in ženske). Prve pokojnine bi začeli izplačevati v začetku leta 1974, prejeli pa bi jih lahko le tisti ostareli kmetje, ki bi izročili posestva mladim naslednikom, brez delitve posestva na več otrok. Tako bi preprečili nadaljnje drobljenje kmetij, kmečka mladina pa bi raje ostala pri starših.

■ VOJASKE VAJE — Na Gorenjskem so bile prejšnji teden večdnevne vaje enot JLA, teritorialne obrambe, civilne zaštite in milice. V soboto so si vaje ogledali tudi Stane Kavčič, Janez Vipotnik, Tone Kropušek, Albert Jakopič, Janko Rudolf, predsedniki gorenjskih občin in drugi ugledni gostje.

■ URAN NA ŽIROVSKEM VRHU — Geološki zavod Slovenije bo na Žirovskem vrhu nadaljeval raziskavo ležišče uranove rude do leta 1972, nato pa nameravajo zgraditi naprave za predelavo rude v koncentrat oksida.

Utiranje lastne poti kmetijskega razvoja

Veliko gradimo na skupnem interesu kmetijstva, industrije in trgovine — Republiška konferenca ZKS bo junija dokončno oblikovala sklepe, pomembne za kmetijstvo naslednjih desetletij — Od uresničevanja tako sprejetih stališč in sklepov si kmetijci veliko obetajo

Prišel je čas, ko ni več mogoče trpeti vse širšega prepada med mestom in vasjo, ko se ni več mogoče sprijazniti z zaostajanjem kmetijstva, kar prizadene posebno že tako zaostala območja Slovenije, med njimi Dolenjsko in Prekmurje. Zaostajanje kmetijstva že zdavnaj ni več samo gospodarski, temveč je tudi velik politični problem, ob katerem Zveza komunistov ne more biti ravnodušna. Da bi odpravili negotovost in določili jasnejša stališča do kmetijstva, je CK ZKS minuli teden dal v javno razpravo teze o razvoju kmetijstva in samoupravnih odnosov na vasi v prihodnjih dveh desetletjih, junija pa bo republiška konferenca ZKS na drugi seji dokončno oblikovala pomembne sklepe.

Ne bi ponavljali dobro znane zgodovine povojnega kmetijstva, toda vseeno spomnimo vsaj na nekatere mejnike. Naša najvišje državno in partijsko vodstvo je že pred 12 leti ugotavljalo, da je zaradi preveč enostranske usmeritve investicij v industrijo in druge dejavnosti kmetijstvo že zaostalo, da je postalo ovira drugih gospodarskih vej.

Slediti so nekateri ukrepi, predvsem večja vlagnja v družbeno kmetijstvo, ki je dalo novih izkušenj, da je kmetijstvo bolj težavno in zapleteno, kot kaže na prvi pogled. Družbeno kmetijstvo je doseglo vidne proizvodne uspehe, vseskozi pa se je otepal z majhno donosnostjo. Ko so se pojavile težave pri prodaji mesa, je doživelo slovensko kmetijstvo hudo krizo, ki je predvsem v živinoreji naredila izredno veliko škodo.

Krizo je povzročili neusklajeni in nepripravljeni družbeno-ekonomski sistem, predvsem tržišče, na katerem se je povsem podrl ob reformi zastavljeni odnos cen. Najhuje je to, da so bili prizadeti tisti, ki so se že usmerili v specializirano in produktivnejšo kmetijsko proizvodnjo, torej tisti, na katerih je slo nel napredek v kmetijstvu.

Kmetijske delovne organizacije so v času, ko je ponudba kmetijskih pridelkov močneje preseгла povpraševanje, zaradi nižjih cen dosegale še skromnejše poslovne rezultate. Mno-

ge od njih so se dušile in se še dušijo v dolgovih, ki so nastali zaradi poslabšane razmerja cen. Zaščiten industrija je marsikdaj samovoljno in kratkovidno dražila reprodukcijski material za kmetijstvo, ne da bi se dovolj zavedala, da si s tem omejuje lastni razvoj. Kupna moč kmetijstva, družbenega in zasebnega, se je zmanjšala.

KMETU POVEDATI, KAJ HOČEMO

Bili so časi, ko tudi na nekatera sistemska vprašanja nismo vedeli odgovora. Ni bilo jasno, kaj bo z zasebnim kmetom, kako naj si pomagajo družbeni obrati, kakšen bo sploh razvoj posameznih kmetijskih panog, kakšno naj bo kmetijsko izobraževanje itd. Pojavilo se je malodušje, nezaupanje v našo družbo in Zvezo komunistov, in to ne samo med kmetovalci, temveč tudi med kmetijskimi strokovnjaki.

V tem trenutku je najvažnejše z jasnimi stališči, v katerih je na dlani, kaj hočemo, pokazati kmetovalcu, v čem je njegova prihodnost. Dati mu je treba jamstvo in pokazati možnosti, ki ga bodo vodile do tega, da se bo sčasoma izenačil z drugimi sloji prebivalstva. Iz več razlogov mora namreč dežela ostati poseljena in rodovitna zemlja obdelana.

In katera pot vodi do postopnega izenačevanja, do pospešenega napredka kme-

tijstva? To ni samo strokovno kmetijsko vprašanje, temveč še kako občutljivo družbeno-strokovno vprašanje, ki zadeva na sto tisoče Slovencev. Od tod torej izreden pomen, ki ga pripisujejo kmetijstvu v vseh deželah.

NE ZAŠČITA ZA VSAKO CENO

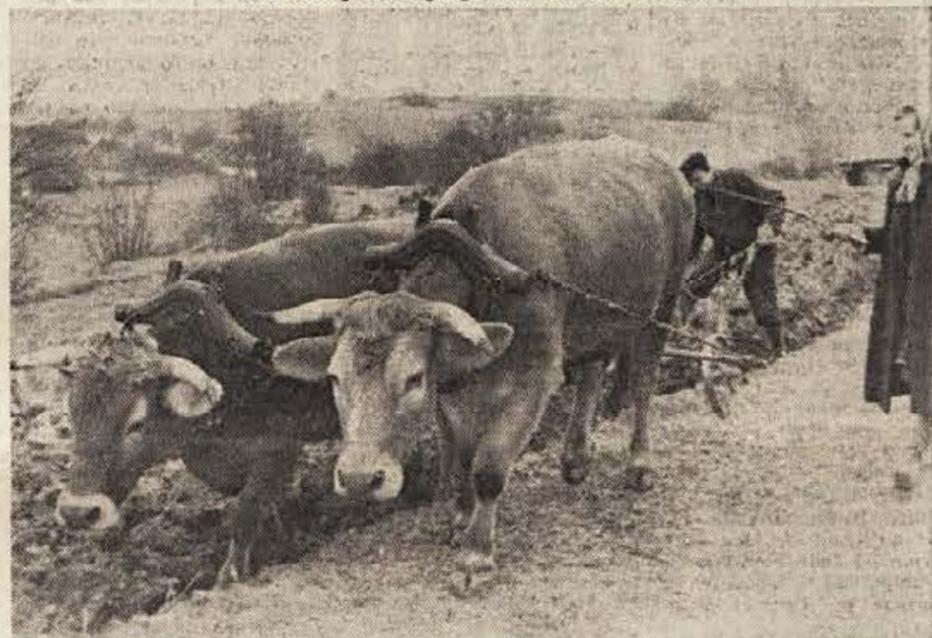
Najpomembnejša ugotovitev, ki jo utrjujejo dolgoletne izkušnje in ki je dobila svoje ponovno priznanje na zasedanju CK ZKS minuli teden, je v tem, da moramo utrjevati lastno pot razvoja kmetijstva, ki bo upoštevala naše razmere. V prihodnjih letih zato ne kaže slepo posnemati zgled zahodnoevropskih dežel in uvajati njihov način kmetijske zaščite, ki je že pokazal svoje slabosti. Za naše možnosti je njihov način predrag, razen tega pa umetno vzdržuje obstoječe stanje in vse več odgovornih ljudi je z njim nezadovoljnih. Seveda to ne pomeni, da ni koristno posnemati katerega izmed ukrepov, zlasti tiste, ki vplivajo na ustaljenost cen.

Naša pot je drugačna, za celotno družbo bolj sprejemljiva, toda ne lahka: prek proizvodnega sodelovanja s kmetijskimi organizacijami, predelovalno industrijo in trgovino doseči ekonomsko upravičeno, visoko donosno, specializirano kmetijsko proizvodnjo. Skupni interes kmetijstva, industrije in trgovine mora postati najvažnejša gonilna sila. Da se bo to sodelovanje hitreje razvijalo, je treba zagotoviti jamstvo in varnost cen, sicer se kaj lahko zgodi, da bo tržišče čez noč prodrl z muko vzpostavljeno sodelovanje. Zajamčene odkupne cene in izravnalni skladi morajo zato v prihodnje postati mnogo važnejši.

Preveč bi bilo pričakovati, da se bo tako sodelovanje vzpostavilo čez noč. Kmetijstvo terja velike naložbe, ki se ne povrnejo v tako kratkem času kot v

Zaradi razdrobljenosti posesti in majhne donosnosti kmetijstva si sodobna tehnika le stežka utira pot v naše kmetijstvo. Na zgornji sliki je prikaz moderne traktorske škropilnice za sadno drevje, v Jablah pri Domžalah, spodaj pa spomladansko oranje v Bojanji vasi v Beli krajini.

industriji ali trgovini. Povezovanje z industrijo in trgovino najbrž še lep čas ne bo zajelo celotnega slovenskega kmetijstva, zato bodo imele še zelo pomembno vlogo kmetijske zadruge in druge kmetijske organizacije, ki so s svojo strokovno službo sposobne spodbujati in vplivati na napredek zasebnega kmetijstva.

Čas je tudi, da obračunamo s prepričanjem, da je velika zadruga že sama po sebi nekaj uspešnega, majhna pa nekaj zastarelega. Bolj kot velikost je važna poslovna sposobnost, iznajdljivost in povezanost s kmetom. Po zakonu je dovoljeno, da 30 kmetovalcev ustanovi svojo zadrugo, in čeprav je vprašanje, kakšne možnosti ima za obstoj, ne kaže spodbuditi kmetov prav nič ovirati. Čas najboljše pokaže, kaj je sposobno živeti.

KMETOVA PRAVICA DO ZEMLJE IN DELA

Tistemu, ki se odloča, ali bi bilo bolje ostati na kmetiji ali se zaposliti zunaj kmetijstva (predvideno je, da se bo leta 1990 le še desetina Slovencev ukvarjala s kmetijstvom — zdaj se še ena četrtina), je treba povedati, da mu ne bo nihče stregel po zemlji, kot je bilo v času prisilne kolektivizacije, ki je rodila znane posledice.

Zastaviti velja vse sile in spremeniti predpise, ki ne bodo dovoljevali nadaljnega drobljenja kmečke posesti, kar se še vedno dogaja. Razdrobljenost je najhujša rana, zato je treba zemljo zaokroževati in združevati do okvira, ki ga dovoljuje zakon, z zakupom pa še čez enaj. Podpreti je treba sposobnega, hkrati pa z zaposlovanjem v drugih dejavnostih in s socialno varstvenimi posegi poskrbeti za tiste, ki bodo na vasi »odveč«, oziroma ki se ne bodo mogli zaradi starosti ali bolezni več sanjati preživljati. Kmetu ne more nihče odvzeti pravice do osebnega dela z zasebnimi sredstvi, če to pravico splošno priznavamo za druge sloje prebivalstva.

POT, KI ŠE NIMA VOZNEGA REDA

Dolgoročna usmeritev, ki jo predlagajo teze in ki se bo dokončno oblikovala v široki javni razpravi, premalo opozarja na sedanjí položaj na vasi, na ljudi, ki delajo v kmetijstvu. Skoraj polovico lastnikov zemlje — kmetov je starih nad 60 let. Naj ti ljudje, ki so izčrpani in ostareli, uresničujejo koncept kmetijskega razvoja v Sloveniji?

Ti ljudje so potrebni pomoči, zato je ena od važnih nalog čimprej povečati socialno varnost kmečkega prebivalstva. Zdravstvenemu zavarovanju bo mora-

lo čimprej slediti pokojninsko zavarovanje, vendar ne tako, da ga bodo vzdrževali kmetje sami. Tako zavarovanje je neuresničljivo. Družba bo morala prispevati velik delež, pri tem pa ji potem ostane pravica, da pokojninsko zavarovanje organizira tako, da bo tudi to prispevalo k spreminjanju razmer v kmetijstvu in k odpravi zaostalosti kmetijske proizvodnje.

Pot, ki jo določajo predlagane teze, je jasna, nima pa »voznega reda«. Sedanje razmere terjajo nekatere takojšnje rešitve. Odprta puščajo vprašanja organiziranosti kmetovalcev v strokovnem in družbeno političnem smislu. Ne dajejo zadovoljivega odgovora še na nekatera vprašanja. Pričakovati je, da jih bo dopolnila javna razprava.

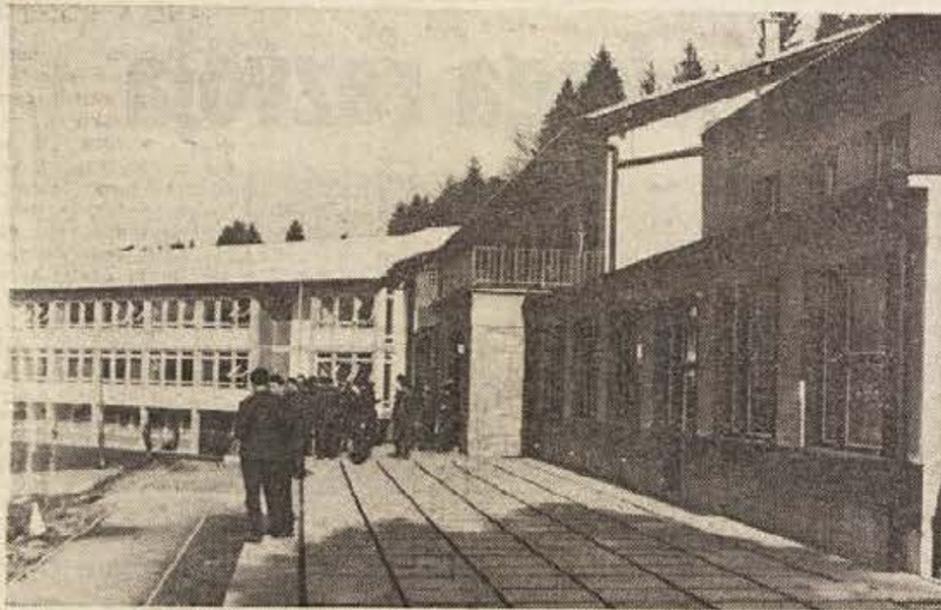
Inž. MARJAN LEGAN

Se niste vedeli?

Naš gospodarski prostor v merilu Zahodne Evrope ni ravno velik: Jugoslavija predstavlja na tem področju le 5,5 odstotka prebivalstva, 1,5 odstotka družbenega bruto proizvoda, 1,4 odstotka uvoza in 1,7 odstotka izvoza. Številke nazorno govore, da lahko pomenitno na svetu kot konkurenčna država nekaj le tedaj, če bomo kar najuspešneje združevali naša sredstva, znanje in izkušnje.

KMET IN NJEGOV TEŽKI POLOŽAJ. Kakšne so možnosti, da se bo sčasoma izenačil z drugimi sloji prebivalstva?

120 KADETOV NA STARTU V POKLIC

Dolgočasna vožnja mimo krp umazanega snega je hitro minila.

Izstopili smo na večji ploščadi, obkroženi z večnadstropnimi hišami, ki so zrastle tik pod strmim pobočjem z gozdom porasle Grmade.

— Hotelsko naselje? Sanatorij? so spraševali naši pogledi.

Kmalu smo zagledali skupino fantov v sivo modrih uniformah, z belimi našitki na ramenih.

— Kadeti! je nekdo na glas razvozal »uganko«, da smo se mu morali nasmejati.

Morda nas je prav zato spremljala dobra volja ves čas med tem obiskom v taccenski kadetnici...

Ravnatelj višji inšpektor Anton Zupančič nas je sprejel nadvse gostoljubno. Še preden pa je kaj več povedal o šoli in življenju v njej, je razkazal prostore, v katerih šolajo miličnike po novem, kadetskem sistemu...

Ogledali smo si učilnice, kabine, laboratorije in garaže, torej najprej prostore, kjer se kadeti šolajo, pa internat, jedilnico in ambulante. Popeljali so nas tudi v nastajajoči šolski muzej, kjer bodo uredili najrazličnejše zbirke orožja in predmetov, ki so jih pri kaznivih dejanjih uporabljal storilec širom po Sloveniji.

S posebno skrbjo so nam pokazali učne pripomočke, ki jih rabijo pri strokovnih predmetih, pa naprave, na katerih opravljajo kadeti praktične vaje in se tako že med šolanjem vživljajo v vlogo miličnika.

Bežen ogled vsega je bil kajpak premalo, da bi se boljše spoznali kadetnico. Vsak korak več po njenih prostorih pa nas je znova prepričal, da prevladujeta v njej red in disciplina, da je vsako delo v njej resno delo in da drugače sploh ne more biti, če hočejo iz otrok vzgojiti moške.

V kadetnico namreč ne sprejemajo odraslih, ker je za tiste, ki so odslužili vojaški rok, posebna miličniška šola; ne sprejemajo pa tudi starejših od 17 let. Šola je namenjena tako rekoč fantom, ki se takoj po končani osem-

letki odločijo za poklic miličnika.

Ravnatelj je kasneje, ko nas je seznanjal z razvojem in načrti šole, dejal, da bodo čez kakšnih deset let šolali miličnike samo v kadetnici. Tako bo, je povedal, tudi zato, ker bo moral imeti vsak miličnik v Sloveniji srednjo izobrazbo, tako izobrazbo pa si pridobijo kadeti, če uspešno končajo triletno šolo v Tacnu...

Dosedanji odziv za kadetnico je zadovoljiv. Največ kadetov je šola sprejela z območja ljubljanske uprave javne varnosti — 102, nato pa: z območja mariborske UJV — 73, celjske — 62, kranjske — 45, koprške — 41, novo-meške — 33, murskosoboške — 33 in novogoriške UJV — 33. Kadeti so večinoma iz delavskih družin, manj pa jih je iz družin uslužbencev, upokojevcev in kmetrov.

Šolanje v kadetnici je brezplačno. Kadeti dobe brezplačno tudi uniformo, hrano, stanovanje itd. Vsekakor je dobrodošla tudi žepnina, ki jo dobe kadeti vsak mesec sproti za razne prostovoljne (nešolske) izdatke (kino, ples itd.). Enkrat na mesec smejo iti domov, obiske pa lahko sprejmejo večkrat. Veliko kadetov je povedalo, da je šlo v šolo zato, da bi bili oproščeni vojaščine. Z zakonom je namreč urejeno, da se prizna kadetom, ki uspešno končajo triletno šolanje, vojaški rok.

Letos so končalo triletno šolanje okoli 120 kadetov. Najprej bodo šest mesecev pripravniki, po poteku tega časa pa samostojni miličniki, usposobljeni za delo v prometu, na splošnih postajah milice in na drugih področjih. Nekateri pa so se že zdaj odločili za nadaljnji študij na višjih in visokih šolah.

Kadeti bodo znatno okrepili splošne in prometne postaje milice. Velika vrzel pa bo kljub temu še ostala, saj manjka trenutno v Sloveniji okoli 800 miličnikov.

BESEDA KADETOV

Med 120 kadeti, ki bodo čez dva meseca končali šolanje v Tacnu in odšli na šestmesečni staž, je tudi tehle devet fantov. Doma so iz novomeške, celjske in murskosoboške okolice. »Studij res ni lahak, toda kdor hoče postati miličnik, ga mora sprejeti in obvladati.« so povedali skoraj vsi hkrati, sicer pa menijo:

»ZDAJ VEM, DA SEM ŽELEL«

OTO HOZJAN iz Lendave: »Po osnovni šoli sem se vpisal v gimnazijo in jo nekaj časa tudi obiskoval. Ko pa sem v murskosoboškem Vestniku prebral razpis za vpis v kadetnico, sem se takoj odločil. Ukvarjal sem se z radio-amaterstvom in zaslutil, da bom imel možnost to dejavnost še razviti in se v njej izpopolniti. Tedaj sem mislil, da bom to lahko naredil kot miličnik, zdaj, ob koncu šole, pa tudi vem, da sem si ta poklic vedno želel.«

NOBENEGA DOMOTOŽJA

JANEZ ROM iz Jurke vasi: »Poklic miličnika me je veselil, pa sem se odločil, se vpisal v kadetnico in zdaj sem tik pred koncem šolanja. Čas je zelo hitro minil, posebno naglo pa mi beže dnevi v tretjem letniku. Domotožja nisem nikoli poznal, sicer pa tudi ni bilo časa za to. Do zdaj je šlo vse dobro, upam, da bo tako do konca, do prvega službenega mesta. Zelo rad bi bil prometnik miličnik v Ljubljani.«

RAD BI ŠE ŠTUDIRAL

ANTON MURGELJ iz Gotne vasi: »V to šolo so me privdli predvsem tile razlogi: da jo absolventom kadetske šole priznana srednja izobrazba, da kadeti hkrati odslužijo tudi vojaški rok, da je v času šolanja vse brezplačno, ne nazadnje pa je to zanimiv poklic. V šoli ima kadet sicer mnoge ugodnosti. Mene je na primer presenetilo to, da se mora vsak kadet naučiti voziti moped, motor in avto. Z zanimanjem pričakujem prvo delovno mesto, zelo rad pa bi še študiral.«

PREHITRO MINE

VLADO KOVAČ iz Zalca: »Šolanje prehitro mine: dobiš prijatelja, pa se že morata raziti. Iz Savinjske doline nas je pet, a samo jaz sem v tretjem letniku. Pravijo, da sem dal zgled, pa naj bo tako. Šola je zanimiva, nič manj predmeti, ki jih spoznavamo, tudi drugega življenja ne manjka. Če bi se odločil za najljubši predmet, bi bilo to motoroznanstvo.«

»TJA, KJER SEM BIL NA PRAKSI«

ANDREJ STEINER iz Prebolda: »Prvi sem iz našega kraja v tej šoli, gotovo pa ne zadnji. Odločil sem se, ker sem si dejal, da je kadetnica nova šola, ki jo velja spoznati, pa tudi veseje, da bi se česa novega naučil in spoznal miličniški poklic, sem imel. Priznam, da me je prvi mesec malo imelo, potem pa sem se hitro vživel v novo okolje in se povsem privadil. Zdaj si najbolj želim, da bi uspešno končal in dobil službeno mesto v Novi Gorici, kjer sem bil na praksi.«

»ČUDNO SO ME GLEDALI«

FRANC ZVAN iz Dolenjskih Toplic: »Ko sem videl razpis za to šolo, sem povedal staršem, da bi se rad vpisal. Ker niso imeli nič proti, sem zdaj tu, kjer sem. Ko sem se prvič doma pokazal v uniformi, so me nekam čudno gledali, tako da se potem tudi med vrstnike nisem upal. Želim si, da bi kot miličnik delal v Ljubljani.«

POKLIC – NIČ NOVEGA!

JOŽE ŽABKAR iz Moščanec pri Murski Soboti: »Oče je bil miličnik, in ker smo imeli uniformo v hiši, sem jo vžljubil in sklenil, da jo bom, ko bom večji, tudi sam nosil. Zelja se mi je izpolnila in kmalu bom miličnik. Domov grem vsak mesec, da s kolegi kaj poklepamo. Kje bom v službi, ne vem, želim pa si priti na splošno postajo v Ljubljano.«

PRENATRPAN PROGRAM

ANTON TUSEK iz Ljutomer: »Iz ljutomerske okolice nas je precej. Pogosto se sestajamo in se pogovarjamo. Tudi domov gremo včasih skupaj. V prostem času zelo rad berem, sicer pa je takega časa malo. Učni program je prenatrpan, mislim, da bi bilo bolj prav, ko bi bil namesto triletnega štiriletni pouk. To bi samo koristilo, ker bi si znanje še bolj utrdili.«

POKLIC JE TEŽAK

DUŠAN GREGORIN iz Colja: »V šolo sem prišel zato, ker so bili dobri pogoji in ker me je poklic zanimal. Šolanje res ni lahko, če pa se zavzameš, snov obvladaš. Znanje je miličniku še kako potrebno, saj njegov poklic niti malo ni lahak. Vselej ima opraviti z ljudmi in nikoli ne ve, kaj mu bo prinesel jutrišnji dan. Sam bi šel rad na prometno postajo, vlecje pa me tudi nadaljnji študij.«

Kadeti med poukom plavanja v pokritem plavalnem bazenu

Novomeška IMV na beograjskem sejmu

Bomo v Beogradu zvedeli odgovor na vprašanje, kdaj bodo v Novem mestu začeli delati minije? – IMV razstavlja v dveh dvoranah

Novomeška Industrija motornih vozil bo na beograjskem sejmu avtomobilov sodelovala s svojim četverim programom: avtomobili, prikolicami, kombiji in servisno opremo. Njeno proizvodno usmeritev bodo obiskovalci tudi letos, tak kot na lanskem sejmu, lahko videli

v dvoranah 7. in 8. beograjskega sejma in na ploščadi pred dvoranama.

Bržkone letos Novomeščani ne bodo pokazali revolucionarnih novosti, čeprav lahko zapišemo, da bodo v Beogra-

du že pokazali proizvodni načrti prikolic za leto 1971. Med novosti gre šteti se trgovino na kolesih, sicer pa bo na sejmu razstavljenih več kot 20 različnih prikolic in 11 tipov dostavnih avtomobilov, ki jih kupci in opazovalci poznajo pod imenom kombibus. Večji poudarek bodo novomeški proizvajalci letos namenili servisni opremi, saj bodo na ploščadi pred obema dvoranama razstavili pravo servisno delavnico.

Zanimanje obiskovalcev tega največjega jugoslovanskega avtomobilnega sejma bo prav gotovo v največji meri namenjeno avtomobilom: novosti, kakršne prinaša recimo frankfurtski, pariški ali ženevski salon avtomobilov, verjetno ne bomo videli, vendar pa bodo Novomeščani predstavili svoj avtomobilski program in ga hkrati dopolnili z angleškimi. Na tiskovni konferenci pred sejmom bodo generalnega direktorja Jurija Levčnika prav gotovo opobarili po najmanjših avstinih – minijih, čeprav je novomeška tovarna od lanskega sejma celo preselila svoje napovedi, ker so mimo avstina 1300 začeli delati tudi minije.

Kakšen bo direktorjev odgovor na to vprašanje, bržkone ni težko uganiti, ker je na podobna vprašanja odgovarjal že prejšnja leta in se znal ogniti vsem čerem: »Kadar bomo pri nas sposobni in kakor bo zahtevalo tržišče,« je bil običajen odgovor. In kako bo letos? Bomo slišali tudi dan, ko bodo v Novem mestu začeli sestavljati minije, za katere je med kupci vse večje zanimanje?

Na beograjskem sejmu se bodo Novomeščani torej predstavili z izboljšavami, ki jih bo lahko opazilo pozorno oko: estetske, praktične in funkcionalne novosti pripravila Industrija motornih vozil. Sicer pa imajo v avtomobilski industriji radi skrivnosti: kdor hoče vedeti, kaj bo novega prinesel beograjski sejem, mora pač počakati do otvoritve, ki bo 17. aprila ob 18. uri.

Sevnica: letos le 13 pripravnikov?

Samo konfekcija Lisca je letos pravočasno predložila načrt o sprejemanju pripravnikov, naknadno pa so svoje načrte poslale še Kopitar, doma počitka Impolca in Loka, Kovinsko podjetje in Kmetijski kombinat. Te delovne organizacije so predvidele skupno 13 pripravnikov, od tega enega z visoko šolo ter 12 s srednjo. Stevilo je zelo majhno, posebno če upoštevamo sorazmerno slabo kvalifikacijsko sestavo in velike potrebe po šolanih ljudeh. Nerazumljivo je odnos nekaterih podjetij, ki nočejo niti sporočiti, kako je pri njih s pripravništvom. Komunalni zavod za zaposlovanje je prošil za take podatke, pa jih sploh ni dobil.

Beograjski sejem avtomobilov

Beograjski sejem motorjev in motornih vozil je prva letošnja velika prireditelj v beograjskih dvoranah velesejma. Razstava v glavnem jugoslovanskem mestu je ena izmed devetih stalnih razstav, ki so na spisku stalnega mednarodnega biroja avtomobilskih proizvajalcev. Letošnji sejem je doslej največja prireditelj beograjskega velesejma, saj bodo avtomobilске tovarne razstavljale svoje izdelke kar na 50.000 kvadratnih metrih. Sejem bodo odprli 17. aprila.

Odslej več govedine?

Stabilizacijski sklad za pospeševanje govedoreje s sporazumom o ceni goveje živine

Hkrati s sporazumom o oblikovanju cen goveje živine in govejega mesa v Sloveniji, ki ga bodo do sredine aprila podpisale kmetijske organizacije, ključnice, irgovska podjetja, gostinci, zasebni mesarji in gostilničarji, bodo podpisniki sporazuma osnovali tudi stabilizacijski sklad za pospeševanje govedoreje.

Sklad, ki ga bodo vodili pri zavodu SRS za rezerve, bo imel svoje dohodke od prispevkov iz prodaje mesa in denarja republike, namenjenega gospodarskim posegom.

Denar bodo porabili za regresiranje nabavne vrednosti telet do 200 kg, namenjenih za pisanje na polno težo 400

kilogramov in za premiranje najboljših plemenskih telic. Denar bodo dali za družbeno in kooperacijsko proizvodnjo. Če bo republika dala enak znesek, kakršnega bodo dobili s prispevkom od mesa, se bodo podpisniki sporazuma obvezali: do 1975. leta bo do vsako leto dajali po 400 din 40.000 pitalim govedom (baby beef) in 300 din 20.000 mladim pitalim govedom. Prav tako bodo premirali 20.000 brejih plemenskih telic iz A kontrole – in sicer s 400 din vsako telico. Sklad, katerega delovanje je sestavni del sporazuma, ki naj bi ga podpisali v tem mesecu, bo na ta način posloval od letos do 1975. leta.

...vandrovec moj, kam bova vandrala midva nočoj?

Kako do boljšega turizma

Stevilo nočitev se je lani na Dolenjskem povečalo za slabo petino, povčevali pa so se tudi promet in stroški: finančni položaj gostinskih podjetij ne napreduje. Kakšne so ugotovitve Dolenjske turistične zveze o lanskem turističnem sezoni? Bomo izkušnje ključnih ljudi dobili prejšnja leta, znali letos izkoristiti?

Dolenjski turizem ima veliko premalo kvalitetnih ležišč, zato penzionski turizem ne narašča tako, kot želimo. Sredi sezone so vse postelje oddane vnaprej, zato prehodni gostje v dolenjskih hotelih pravzaprav ne morejo prespati.

Na Dolenjskem narašča izletniški turizem, čeprav pogolji za njegov razvoj niso urejeni Kopaljšč ob rekah je premalo, kar pa jih je, zvečina niso primerna; manjka postojank v vinorodnih področjih, premalo je urejenih izletniških točk.

Vse več prometa gre izven klasične gostinske stroke: z gostinstvom se ukvarjajo trgovska podjetja, prometna

podjetja in kmetijske zadruge ter industrijske organizacije. Proti črnim vinotočem nihče učinkovito ne ukrepa.

Zlasti v zasebnem sektorju gostinstva je razvoj nenačrtan. Zasebni sektor se tako ne razvija kot dopolnilo gostinskemu podjetjem, niti ne na mestih, kjer družbeno gostinstvo nima možnosti za razvoj, potrebovali pa bi gostinske storitve.

Tudi lani ni bilo uspeha pri obnovi gostišč ali pri gradnji novih objektov, da bi jih uredili v posebnem slogu. Premalo je domačnosti, zasebni gostinci pa imajo premalo toplih jedi.

Za nujne preureditve in modernizacijo zasebnih gostišč bi morali zagotoviti vsaj kratkoročne kredite, sicer ne moremo pričakovati uspehov.

Ker manjka denarja, bržkone tudi letos ne moremo pričakovati posebnih uspehov: vsekakor bo velik napredek, če bodo gostinci zares začeli graditi nove hotele in preurejati stare, kot napovedujejo.

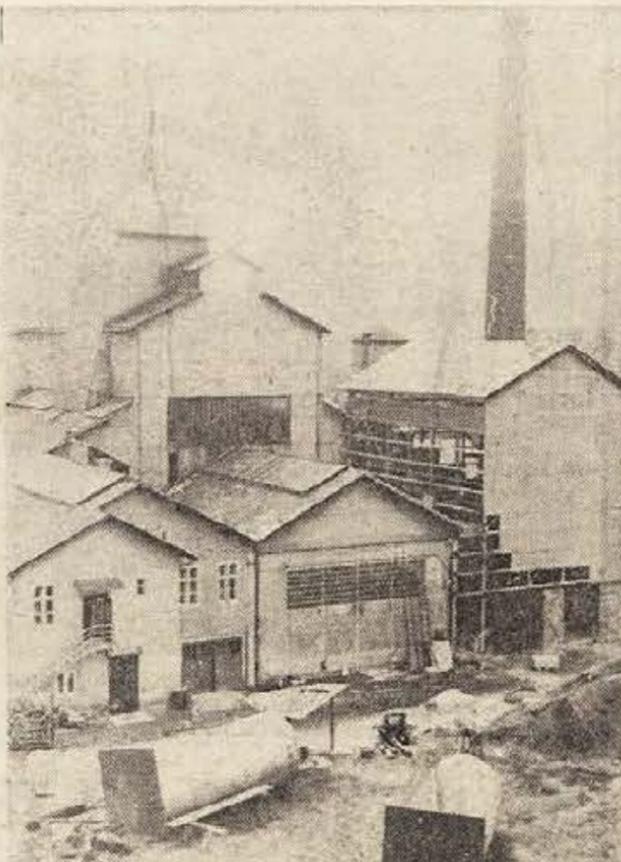
NOVO V ZADNJIH DNEH

Pravijo, da bo planinski dom Vinka Paderišca pri Go spodični odprt najprej, pred kot drugi planinski domovi. Če bo šlo po sročih, bo za prvonojske praznike že sprejel prve letošnje obiskovalce. Druge domove bodo odprli pozneje, bržkone pa bo zadnji odprt dom na Lisici, ki ga preurejajo.

Dolenjski hoteli imajo zdaj, ko se sezona še ni dobro začela, dovolj prostora: prejšnji teden nikjer ni zmanjkalo postelj, niti v Cateških in Smarjeških Toplicah ne, ki so bile v tem letu že nekajkrat zasedene.

Nadaljujejo se maturantski plesi. Tokrat so bili na vrsti dijaški zadnjega razreda šolskega centra iz Novega mesta. Ta in prihodnji mesec bo še živahno, saj bodo zaplesali še maturantje gimnazij in nekaterih drugih šol.

Za tiste, ki si žele rekreacije: teniško igrišče na novomeški Loki je skoraj neuporabno, odbojarskega pa posipavajo z novimi ugaski.

AVGUSTA FURFUROL IZ JUGOTANINA. Pred kratkim so spravili pod streho stolp za pridobivanje fufurola iz izluženega taninskega lesa, ki je dragocena surovina za kemično in farmacevtsko industrijo. Jugotanimu bo, kot predvidevajo, dodatni izdelek pomagala iz težavnega ekonomskega položaja, v katerem je že več let. Tovarna bo lahko več plačala za taninski les. Predvideno je, da bo nov obrat začel delati avgusta. Gradbena dela je prevzelo podjetje »Zasavje« iz Trbovelj, kovinsko konstrukcijo je naredila Metalna iz Krmelja, druga montažna dela pa Kovinsko podjetje. (Foto: Alfred Zecznik)

Vse v dolarjih

Že zdavnaj pri nas ne prikazujemo v dolarjih samo izvoza, ampak izračunavamo praktično vrsto drugih postavk, od turizma in njegovega dohodka do družbenega bruto proizvoda. S tem pa pravzaprav omalovazujemo dinar in hkrati, tudi prizadevanja, da bi postal konvertibilen.

Ob vsem tem lahko pričakujemo samo še to, da se bomo namesto s tovarni začeli klicati z »ministri« in da bomo prvega dobili kuverte, na katerih bomo imeli svoje osebne dohodke izračunane v dolarjih, dobili pa bomo kajpak dinarje.

Še več v osnovna sredstva

V minulem letu so metliška podjetja vložila v investicije osnovna sredstva 15.318.000 din. Po vlaganjih je daleč pred vsemi tovarna Beti, ki je porabila za modernizacijo in razvoj tovarne 7.391.000 in, sledi Metlikatrans s 5.215.000 vloženi dinarji in obrat Novoteks s 1.222.000 dinarji. Vsa druga podjetja so v ta namen porabila veliko manj. Plan investicij za leto 1970 predvideva napredek za približno 18 odstotkov. Računajo, da bodo v modernizacijo in osnovna sredstva vložili 18.000.000 dinarjev.

Vrtoglavo dviganje cen stanovanjem

Družbena gradnja stanovanj upada: gradbena podjetja raje gradijo druge objekte, ki so boljše plačani – Kvadratni meter 2.300 din

Nobena skrivnost ni, da gradbena podjetja pri nas nič kaj rada ne gradijo stanovanj za trg. Tudi novomeško gradbeno podjetje PIONIR, ki sodi med najmočnejša tovrstna podjetja v Sloveniji, je podobnega mnenja: letos bodo v Novem mestu izročili ključne stanovanj od enega samega stolpca, prihodnje leto pa še od enega. Za mesto, kakršno je Novo mesto danes, je to vsekakor odločno premalo.

Po drugi strani pa je res, da tudi zanimanje kupcev za stanovanja v družbeni gradnji ni kaj prida, saj so se od gospodarske reforme sem stanovanja v blokih podražila za 100 odstotkov. Trisobno stanovanje je recimo 1965. leta veljalo približno 90.000 dinarjev, danes pa že 190.000 dinarjev. Kvadratni meter stanovanjske površine v Novem mestu je zdaj med 2.300 in 2.500 dinarji – to je informativna cena, saj stroški nenehno naraščajo. V Ljubljani ali Zagrebu je kvadratni meter že krepko presegel 3 tisočake. In če že pričakujemo kako spremembo cen, potem je jasno, da se cene lahko kvečkemu dvignejo.

Prav gotovo je stanovanje ena izmed tistih potrošnih dobrin, ki si jo zaradi izredno visoke cene občan zelo

težko zagotovi. Tako strmo naraščanje cen na tem področju pa prav gotovo ni v skladu z reformnimi načeli.

Sicer pa občani zadnje čase veliko raje gradijo lastna stanovanja, ker dobijo za gradnjo kredite pri podjetjih, kjer so zaposleni, gradnja pa je zato, ker ne urede vseh komunalnih naprav, ki jih je sleer gradbeno podjetje prisiljeno urediti, cenejša. Upoštevati pa je treba, da to vsoto običajno primakne skupnost, ker bi bila sicer naselja zasebnih graditeljev skrajno zanemarjena in pomankljivo urejena.

Zaradi manjše gradnje družbenih stanovanj pa si gradbena podjetja ne belijo glave: dela je dovolj drugje, pa še boljše je plačano.

Samoprispevek za cesto?

13. aprila je bila seja občinske skupščine Kočevje, na kateri so sprejeli proračun občine za leto, odlok o določitvi sredstev za vzgojo in izobraževanje in več drugih odlokov.

Med ostalim so odborniki sklenili, da je treba pripraviti vse potrebno za razpis referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka za posodobitve ceste Livold-Brod na Kolpi. Posodobitve te ceste bo veljalo okoli 30 milijonov din. K temu znesku naj bi prispevali prebivalci kočevske občine okoli 3,5 milijona din, ki bi jih v občini zbrali s samoprispevkom predvidoma v treh letih.

Na seji so razpravljali in sklepali še o mnogih drugih zadevah, saj je bilo na dnevnem redu skupno kar 19 točk. Več doma o njih poročali prihodnjico.

Uspešno prvo četrletje

Rudnik Kočevje je z manj zaposlenimi nakopal več premoga, kot so načrtovali

V prvem četrletju letos so kočevski rudarji nakopali 60.710 ton premoga ali 14,5 odstotka več kot so predvideli. Ta uspeh so dosegli z 2 odstotka manjšim številom zaposlenih, kot so načrtovali. Odkopavali so po sodobnejši odkupni metodi (višje čelo). S tem so zmanjšali tudi porabo jamskega materiala. Tako so letos porabili na 1000

ton odkopanega premoga le 6 kubičnih metrov jamskega lesa, lani pa 6,7; na tono premoga 2,07 kubičnega metra krajnikov, lani pa 2,59.

Večja proizvodnja in manjši stroški bodo omogočili večji dobiček. Denar bo Rudniku prišel zelo prav, saj ga bodo za preusmeritev proizvodnje potrebovali kar precej.

Sejmišča

Novomeški sejem

V ponedeljek, 13. aprila, je bil novomeški sejem kar živahen. Kupcem je bilo na izbiri 568 pujskov, prodanih pa je bilo 544. Mlajši prašički so šli v denar po 200 do 280 din, za večje pa so zahtevali 290 do 600 din.

V Brežicah na sejmu

V soboto, 11. aprila, je bilo na breziškem sejmu prodaj 895 pujskov, prodani pa so jih 759. Kupcem je bilo veliko. Za manjše pujske so plačevali 14 do 15 din kilogram, za večje pa 7,50 do 8 din kilogram žive teže.

Turistična sezona se naglo bliža: na Jadranu računajo, koliko več tujcev bo prespalo v turističnih središčih naše države, povsod so prepričani, da bo letošnji promet še bolj ugoden od lanskega. Po načrtih o povečanju števila nočitev in prometa bo Slovenija bržkone na repu jugoslovanske lestvice.

Hkrati z načrti o povečanem poslovanju pa boli gostince glava zaradi težav, ki se jim obetajo: pravijo, da manjka letos v vsej državi kar 42.000 gostinskih delavcev. Možnosti za poklice v gostinski stroki so izborne; novega zakona, ki je že začel veljati, pa zaradi tega najbrž ne bo lahko spoštovati. Določila namreč pravijo, da je obvezen 42-urni delovni teden. Ob takem pomanjkanju gostinskih delavcev in ob običajnih konicah v sezoni pa hrčkone ni verjeti, da bi natakariji, recepcioni, sobarice, snažilke in ljudje v številnih drugih gostinskih poklicih lahko delali po sedem ur dnevno.

Najbrž bo ostalo vse po starem, in če bodo uspeli z 42-urnim delovnim tednikom, bodo uspeli le v dolgoročnem obdobju; pa leti bodo delali po 16 ur na dan, pozimi pa ponekod hotele tako zapru.

Za vse fiste, ki končujejo leto osemletko in imajo veselje za delo v turizmu, so možnosti kajpak neomejene: ob takem pomanjkanju strokovnih delavcev bi bilo gotovo prav, če bi mladim podrobneje povedali, kje in kako se lahko iščajo za gostinske poklice.

21-227

Predsednik republike Josip Broz Tito se je med krajšim bivanjem v Sloveniji mudil v Postojni, na Bledu, na Brdu pri Kranju in v Ljubljani, kjer je bil tudi na rednem zdravniškem pregledu na interni kliniki. (Foto: France Modic)

Ne pozabimo na zavarovanca!

(Nadaljevanje s I. str.)

se pomudil največ ob družbenem dogovarjanju in planiranju. Poslanci so menili, da je družbeno dogovarjanje

premalo precizirano. Premalo je povedano o tem, kdo naj bo pobudnik takšnega dogovarjanja, kako določiti vire za financiranje tega, za kar bi se dogovorili, kdo naj to

uresničuje in kdo naj kontrolira. V medobčinski zdravstveni službi so posamezne občine preveč brez moči in nimajo zagotovljenega dovolj velikega in dovolj učinkovitega vpliva na politiko in razvoj zdravstva.

K zbranimu gradivu za razpravo o pobudi, po kateri naj bi bilo širše območje Dolenjske osnova za programiranje razvoja zdravstva in zdravstvenega zavarovanja, poslanci niso imeli posebnih pripomb razen te, da velja to pobudo pozdraviti. Poslanec iz kočevske občine je pripomnil, da so cestnoprometne povezave ovira za boljše sodelovanje z Dolenjsko, poslanec iz ribniške občine pa je pripomnil, da je ribniškimi občanom Ljubljana bližja kot Novo mesto. M. J.

Stanovanj še ni dosti

Več denarja za družbeno gradnjo stanovanj

Kljub naraščajoči gradnji nam še vedno manjka stanovanj. To so poudarili na posvetu v Brezovici nad Bostanjem predsedniki občinskih sindikalnih svetov. Največja težava je v tem, ker primanjkuje denarja.

V bodoče bo potrebno dati več denarja za družbeno gradnjo stanovanj. Opozorili so na počasnost pri izdajanju gradbenih dovoljenj v nekaterih večjih krajih na Dolenjskem. Dostikrat pa je taka počasnost upravičena, ker urbanistični načrti niso povsod urejeni. Posledica tega so črne gradnje.

Do začetka aprila so morali v vseh delovnih organizacijah uvesti 42-urni delovni teden. Ugotovili so, da bodo imele pri tem nekatere

dolovne organizacije, zlasti gostinske, težave, ker bodo morali povečati število zaposlenih. Ker pa so v gostinstvu že zdaj osebni dohodki majhni, bo povečanje zaposlenih še bolj obremenilo sklade osebnih dohodkov. Zakon pa je seveda treba spoštovati. —r

PET OBČANOV BO PREJELO SREBRNE ZNAČKE

Pred proslavo aktivistov OF

31. marca je bil v Ribnici skupni posvet predsednikov krajevnih odborov SZDL in ZB NOV, na katerem so razpravljali o popisu aktivistov OF in o udeležbi prebivalstva iz ribniške občine na proslavi v Dolenjskih Toplicah.

Predvidoma bodo vozili na proslavo avtobusi iz Loškega potoka, Sodražice in Ribnice.

Predlagano je bilo, naj bi del sredstev za prevoz prispevale krajevne in občinske organizacije SZDL in ZB.

Nadalje so razpravljali o podelitvi republiške nagrade OF. Iz ribniške občine bo prejelo letos srebrne značke te nagrade pet občanov. Izbrance bo določila posebna komisija pri Socialistični zvezi.

Precej časa so posvetili razpravi o sodelovanju med krajevnimi organizacijami SZDL in Zvezo borcev. Ugotovili so, da sodelovanje še ni povsod zadovoljivo, za kar so krivi posamezni člani odborov. Zato bo potrebno v nekaterih odborih SZDL čimprej izmenjati nedelavne člane.

In pove vse tako lepo do konca, ti pa si presenečen, kako zdaj res razumejo željo po dobrem obveščanju, da se ne bojiš več prikrivati nekaterih podrobnosti, ker niso njim v prid — tedaj te pa lepo hladnokrvno presenetiti in s namero, ki prosi odpustanja, zaprosi, da to, kar je povedal, ni za objavo: in začne malo tožiti, da tega ne sme zvedeti ta in da ne sme zvedeti oni, za nameček pa namigne, da tega ne gre objaviti, če hočeš, da ti bo še kdaj drugič kaj povedal.

In oja lepih načrtov ostanejo samo sanje in podre se ti hiša iz kart: v časopisu zato ne bo besede o tem, kje so ga položili (zlasti, ker ho zato dal lep, velik oglas). Napisano bo samo: Podjetje »Krampe in lopata« bo letos naredilo toliko več kot lani in izvozilo še enkrat več kot lani. Zaposlilo bo toliko novih delavcev, ki bodo imeli take osebne dohodke. Nekateri težave, ki jih imajo, bodo rešili še med letom — in konec.

In takih prepovedi pisanja, ki jih sicer zamenjajo z lepšo besedo prošnja, je dosti. Sicer pa, če dobro premislim: boljše je te prošnje upoštevati, ker potem človek vsaj zve za težave, če jih že ne sme objaviti. In bralci? Ah, ti so sitni: kar naprej sprašujejo: »Zakaj pa ne pišete o tem?«

J. S.

Portret tega tedna

„Še sreča, da si dal meni!“

Postarska torba s 300 do 500 pismi in časopisi, ki tehtajo vsakič tudi več kot 12 kg, je vsakdanja spremljevalka pismonoše Alojza Knafelca na njegovi dnevni poti, dolgi tudi do 14 kilometrov. V njej so pričakovanja, želje, obljube, pa tudi nezaželene novice, ki dan za dnem spremljajo naše življenje. Vsakega človeka vsaj za trenutek spreleti rahlo upanje, da bo dobil pošto, kadar zagleda bližajočo se pismonošovo kapo.

Alojz Knafelc, nekdanj izučeni mizar, je že 31 let pismonoša pri PTT podjetju v Novem mestu in tako nehoti spremlja življenje mnogih ljudi.

— Vrsto let ste že pismonoša. Ali se je medtem vaše delo kaj spremenilo?

»Včasih je bilo ljudi manj in sem lahko tudi pismo z napačnim ali pomanjkljivim naslonom izročil pravemu naslovljenecu, ker sem ljudi osebno poznal. Sedaj pa so zrušila nova naselja, veliki bloki, v katerih stanuje veliko ljudi, in vseh ne morem poznati. Pogosto se selijo, in če nastov ni točen, pošte ne morem točno dostaviti. Delo je ostalo takšno, kot je bilo, le vedno več ga je. Mi, slim, da ne držijo izgovori, da ne najdemo več časa za pisanje pism.«

ri, da ne najdemo več časa za pisanje pism.«

— Pošta prihaja vsak dan, vendar so verjetno dnevi, ko imate posebno veliko dela?

»Največ dela v tednu je ob četrkih in petkih, predvsem zaradi Dolenjskega lista.«

— Ali se spomnite, da ste koga s pismom posebno razveselili?

»Tak srečen je bil nekdo mojih srednjih let. Imel sem zanj pismo, ki je bilo ustrojeno na dom. Po naključju sem ga srečal in mu ga izročil. Ves srečen mi je povedal, da bi bilo zelo hudo, če bi prišlo v roke njegovi ženi, in da sem tako preprečil hudo družinski prepir.«

Iz prastorne pošlarske torbe tov. Knafelca izvirajo nešteto podobnih dogodivščin, ki mu pomagajo, da vsakodnevni težki tovor lažje prenaša.

A. VITKOVIČ

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO ZDRUŽENEGA KGP KOČEVJE

ponovno razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo STANOVANJSKIH HIŠ:

V vasi MOZELJ hišo št. 11 z gospodarskimi posloplji ter lokali trgovine in gostilne
V vasi RAJNDOL nedograjeno stanovanjsko hišo
Dražba bo 22. 4. 1970, in sicer v RAJNDOLU ob 15. uri in v MOZELJU ob 16. uri
Izključna cena za hišo št. 11 v Mozlju je 152.000 din, za hišo v Rajndolu pa 52.000 din.

Dražitelji morajo pred pričetkom dražbe položiti 10 odst. varščine na izključno ceno.
POGOJI PRODAJE: kupec bo moral plačati 30 odst. izdražene cene v roku 8 dni po javni dražbi, preostali znesek pa v roku treh let z obrestno mero 3 odstotkov.
Prometni davek od nepremičnin plača prodajalec. Ostali stroški gredo v breme kupca.

POZIV

vsem tečajnikom partijske šole za Gorenjsko in Primorsko v času NOB v Cerknem

Delovni odbor za gradnjo šole — spomenika NOB v Cerknem kot živega partizanskega spomenika prosi vse tečajnike, ki so obiskovali partijske tečaje I. in II. partijske šole za Gorenjsko in Primorsko v letih 1943-1944 in 1945, da preberejo v časopisu »Komunist« in »TV-15« sezname vseh partijskih tečajev z imeni tečajnikov.

Ker bodo ti sezname z vsem materialom partijske šole vključeni v muzej NOB, ki bo v sestavi te nove šole, prosimo tečajnike, naj pošljejo na naš naslov svoje osebne podatke s točnim naslovom sedanjega bivališča. Naš delovni odbor deluje pri Republiškem odboru ZBZB NOV Slovenije, Ljubljana, Beethovnova št. 10.

Obenem vladno vabimo vse tečajnike, da po svojih možnostih podpro z denarnim zneskom gradnjo te šole. Denar nakažite na tekoči račun št. 5202-652-66 pri SDK Idrija — Sklad za izgradnjo osnovne šole Cerkno. DELOVNI ODBOR

Planinsko društvo Radovljica

razpisuje delovno mesto

OSKRBNIKA

Roblekovega doma na Begunjščici

Zaposlitev je priložnostna in traja od 1. 6. do 30. 9. 1970. Prednost imajo zakonski pari — upokojevci. Prijave sprejemamo do zasedbe delovnega mesta.

Planinski dom na Goški ravni na Jelovici pa čujemo v zakup za čas od 15. 4. do 31. 10. 1970. Najemninna za vso sezono je 6.000 din. Interesenti naj pošljejo ponudbe na gornji naslov.

Pravice borcev za severno mejo

Kot vodnik in četni narednik sem se udeležil vseh bojev, ki so potekali za našo severno mejo v okolici Celovca, Velikoveca, Ljubelja, Borovlj, itd. od začetka februarja 1919 dalje. Sodeloval sem tudi v glavnih ofenzivah aprila in maja 1919. Kot poveljnik sem torej odgovarjal tudi za življenje soborcev. Hranim pismeno oceno takratnega svojega komandirja čete in druge dokaze. Republiška zveza borcev za severno mejo

1918/1919 mi je izdala kot prostovoljcu-borcu tudi potrdilo, ki nadomešča Spomenico in člansko izkaznico. Od kar obstaja Zveza prostovoljcev-borcev za severno mejo v Novem mestu, sem član te zveze in plačujem članino.

Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo mi je pritožbo za priznanje statusa borca za severno mejo zavrnil, čeprav je datum 2. 2. 1919, ki je vpisan na moji odpustnici, dan vstopa v osnovno enotico, četo na položaju in sem moral, razumljivo, vstopiti v višje enote, ki so prav tako spadale k slovenski vojski, vsaj še nekaj dni prej (zadnji rok vstopa je 1. 2. 1919.) Za 10 mesecev in 24 dni Koroške, z udeležbo v vseh bojih, ki so bili v tem času, sem tako ostal brez pravic.

Ker je živih še nekaj takih starejših koroških borcev, ki smo se zmučeni in izčrpani po zlomu Avstro-Ogrske prostovoljno vključili v borbene enote za našo severno mejo, bi bilo prav, da družba tudi nam prizna status borca za severno mejo. Kar nas je še, smo starčki in tako odvisni od sočloveka. Skupaj smo se z ramo ob ramo borili za iste cilje s tistimi borci za severno mejo, ki se jim te pravice priznajo, mi, starejši borci, pa smo ostali brez pravic. Mnogi smo bili v bojih dalj časa od onih, ki so te pravice dosegli.

Upam, da bodo pristojni to razumeli in delali na tem, da se tudi nam, starejšim borcem, prizna status borca. Tudi borcem NOV se prizna status borca neglede na čas vstopa. Tudi tisti, ki so pozno vstopili, imajo vsaj nekaj pravic.

JOŽE GRANDOVEC, Trebnje

Pred nedavnim so tudi sprevodniki na avtobusni progi Ljubljana—Kočevje dobili nove računske strojčke, s katerimi umikajo standardne avtobusne vozovnice. Sprevodnik Zlatko Pajnič (na sliki) je dejal, da je sedaj obračun vozniških kart veliko lažji in hitrejši. Podjetje SAP iz Ljubljane je kupilo strojčke na Svedskem. (Foto: France Brus)

„Vse tiste iz cerkve dol!“

29. marca smo pešabili domov v avtobusno postajo na Ratežu, čeprav bi morali izstopiti že na postaji za Suvodolje. Pripeljali smo se iz Novega mesta z avtobusom podjetja SAP Ljubljana (rej. št. LJ 771 83), ki odpelje iz mesta ob 6.50. Imeni soferja in sprevodnika nista pomembni, važno pa je, da sta se tokrat predstavila najbolj nesramna med vsemi vozniki in sprevodniki tega podjetja.

Lani smo prebivalci tukajšnje vasi zaprosili za novo postajo med Malim Slatnikom in Ratežem — pri Petelinjku.

Podjetje SAP nam je prošnjo odobrilo; upali smo, da bo postaja služila istim namenom kot druge, vendar smo bili to nedeljo močno razočarani in užaljeni. Pred vsem zaradi tega, kar se je zgodilo, ko smo v Novem mestu vstopali v avtobus. SH3A ni smel moral tole: „Vsi tisti iz cerkve dol! Če ste lahko zjutraj prišli peš, pa pojedite še domov!“

To gotovo niso besede, s katerimi lahko sprevodnik avtobusa zahteva, naj potniki izstopijo. Res je, avtobus je bil prepoln, toda zakaj bi morali peš le tisti, ki smo bili v cerkvi? Cerkev je še zmeraj ločena od države, zato ni nič naravnost, od kod kdo prihaja in kam gre. Avtobus je doslej sprejel vse, ki so bili pripravljeni plačati. Saj smo tudi mi hoteli pošteno plačati z državnim, in ne s cerkvenim denarjem. 46. člen ustave SFRJ pravi: „Izpovedovanje vere je svobodno in je človekova osebna stvar.“ Razumljivo je bila razburjenost in odpor vseh, ki jih je sprevodnik hotel nagnati iz avtobusa.

Končno smo se odpeljali. Avtobus je ustavljal na Malim Slatniku, kjer sta izstopila le dva potnika. Vsi drugi pa smo se morali peljati do Rateža, čeprav smo povedali, da želimo izstopiti pri Petelinjku. Toga od nikogar sprevodnik ni zahteval denarja. Več kot 30 ljudi se je peljalo zastoj in Novega mesta in Rateža. Podjetje SAP je tako pri vsakem pripravljenosti 1,10 din za vožnjo od mesta do Rateža, prizadeti potniki pa vsak po 80 par, ki bi jih steer plačali za vožnjo do Petelinjka.

Doslej smo vse drugače mislili o voznikih SAPOVIH avtobusov in njihovih sprevodnikih. Zdej pa vidimo, da niso vsi rojeni za ta poklic, ki zahteva prijaznost in uslužnost do potnikov, ne pa opozarjanje na njihovo versko prepričanje.

PRIZADETI

Ne znajo ga ceniti

Včasih, ko so po naših družinah še molili (tega danes ni treba več), je bila v molitvi pomembna prošnja: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh! Otroci, ki danes dorasčajo in hodijo v šolo, nočejo verjeti, kako težko je bilo, ko so odrasli njihovi starši. Zdi se mi, da so tudi mnogi starši sami pozabili na minule težave, ker vse preveč razvijajo otroke.«

Marsikateri oče ali mati še pomnita, kako sta stala v vrsti z bratci in sestricami, ko je mati zjutraj za zajtrk drobila žgance v skledo. Vsak je nastavlil roko, da mu je dala žganček v drobno pest, za v šolo pa je dobil košček črnega kruha ali pest suhih krhljev.

Dandanes se starši pogajajo pred jedjo z otroki: »Kaj boš jedel? S čim naj ti namažem kruh? Ali hočeš jajčka ali med, marmelado, kavo ali čaj, žemljico ali rogljice, margarino ali maslo?« Takšno naštevaje tega, česar imamo v obilju, je ponekod še daljše.

Zato pa današnja mladina ne zna ceniti vseh dobrot, ki jih uživa, in se najbrž ne bo znala zlepa ničemu odreči. Preprosto nima predstave o tem, kaj je pomanjkanje. Ali smo res že pozabili, kako hudo je bilo med vojno, kako smo z lačnimi partizani delili zadnji košček kruha in kako hvaležni so nam bili za vsako skorjico?

Danes lahko najdeš kruh na cesti, v jarku, v košu za odpadke; povsod ga je dovolj! Videla sem otroke, ki so se vračali iz šole in so se po cesti vrešede podili za velikim kosom belega kruha, ter ga brcali kot žogo. Vsi ti so mi je vprašanje: ali bodo ti otroci imeli vse življenje vsega v obilju ali pa bodo morali tudi oni kdaj doumeči, kaj je prašnja za vsakdanji kruh?

M. Z., Mirna peč

Črna očala!

V krških Pustnih novicah je bil 10. 2. 1970 v rubriki »Opravljanje« objavljen članek, katerega želim dopolniti.

Res poleg drugih obrtnikov in lekarnarjev v Krškem nisem prispeval za okrasitev za volilne pravnike. Vseeno pa mi zaradi krškega blišča ni treba nositi črnih očal. Imam veliko vest, saj sem po svojih močeh prispeval v vsaki zbiralni akciji, od gasilcev do dedka Mrzla. Če pa se biralec prispevkov ni oglasil pri meni, nisem jaz kriv, pač pa njegova črna očala, ker je zaradi njih prezrl številko moje hiše.

Se bolj žalostno pa je, da zaradi teh črnih očal ni videl uočilčenega novega krškega mesta, kjer so bili zlasti pešci žrtve visokega snega in drozge. Res je veljal pregovor za letošnji sneg: »Kdor ga je dal, ta ga bo vrel!« To pa ne more biti nikomur v ponos, najmanj pa Turističnemu društvu in krajevni skupnosti!

ANTON BASKOVEC, Cesta krških žrtev 87, Krško

Kam po osnovni šoli?

Kmalu se bo približal konec solskega leta, ko učenci, ki končujejo osnovno šolo, ugotovijo, kje bi nadaljevali šolanje. Obiskal sem šolski center PTT v Ljubljani, v katerem se sočasno postni prometniki, TT mehaniki in TT monterji, ter se pozanimal za vpis.

Center vsajja in izobražuje mlade ljudi za delo v pit stroki. Šolanje traja skupaj s praktičnim poukom tri leta. V prvi letnik prejemajo kandidature, ki so uspešno končali osnovno šolo in niso starejši od 17 let. Razen tega morajo opraviti sprejemni izpit, ki obsega pismeno nalogo iz slovenskega jezika ter izpolnitev testa, v katerem ugotavljajo splošno znanje posameznika. Ugotavlja znanje iz matematike in zemljepisja, v šoli za telekomunikacije pa še iz matematike in fizike.

Pit prometnik opravlja delo pri sprejemnih in oddajnih oddelkih; sem spada še blagajniška služba in sprejemanje hrovačev na telefonstreljih. Pit mehanik vzdržuje komunikacijske naprave, TT monter pa nadzornike in kabelske linije.

Zmogljivost ljubljanskega centra je okoli 300 učencev; kar pomeni, da sprejmejo na leto okoli 120 kandidatov. Šolski center ima tudi dom učencev z zmogljivostjo 100 ležalnic.

S. SKOČIČ

Sprememba naslova!

Narocniki za spremembo svojih starih naslovov na sporočilo oba naslova. Dogaja se da sporočilo samo novega ker pa imamo pri nas včasih več narocnikov v istem imeniku in imenoma seveda ne moremo vedeti čigav naslov je treba spremembiti.

Neupravičena kritika

Tovaris urednik!

Vsak četrtek prejeman vsa časnik, vendar se s kritiko v številki 10 od 5. marca 1970 ne strinjam, in stestiram, kar ste pisali v Krških novicah proti odličnemu okulistu-specialistu, ki prihaja k nam iz Zagreba. Več let hodim k njemu v ambulanto in še vedno mi je predpisal pravilno dioptrijo. Prava dioptrija je namreč odvisna tudi od sodelovanja bolnika; ta je sam kriv, če ne pazi pri ugotavljanju žrk, ki mu jih pokaze specialist.

Preden kaj takega objavite, bi se morali prepričati tudi pri tistih, ki so s delom zdravnika zelo zadovoljni, ne pa samo pri tistih, ki se na to me ne spoznajo.

Jaz sem prav temu specialistu zelo hvaležna, saj mi je pozdravil oči, ki so bile tako ošabele, da niti z očali nisem mogla čitati.

Res je, da prihaja k okulistu veliko ljudi, ki morajo biti pregledani v določeni času. Naval je takšen, da mora zdravnik zelo hitro, zato se ne more z vsakim pacientom kratkocasiti, kolikor bi se temu hotelo!

STEFI COP, višji PTT kontrolor v pok. Krško, Kolodvorska 6

Neupravičen mlinarjev zaslužek

Ker imamo doma električni mlin le za krušno moko, skem običajno peljala pšenico zamenjat za moko v Vukčevičev mlin v Kostanjevico. Za 100 kg pšenice sem dobila 60 kg moke ter pripadajoča otrobe; s tem sem bila zadovoljna. Ko je bil 5. februarja sejem v Sentjerneju, sem peljala mimogrede k mlinarju Kustjanu 154 kilogram pšenice. Vprašala sem ga, kako menja, in mi je odgovoril, da da polovico boljše moko. Naj bo, sem rekla, a ko sem mu ponudila vrečo za otrobe, je odgovoril, da mi jih pripada 32 kg, da pa moram plačati 22,50 din, ker so po 70 par (v trgovini pa samo po 68 par). Kako pa to, sem vprašala, saj so otrobi mož. »Tak odkok sem dobil od novomeške občinske skupščine!« je trdil mlinar. Plačala sem z občutkom, da je mlinar ta denar dobil neupravičeno.

mi je odgovoril, da da polovico boljše moko. Naj bo, sem rekla, a ko sem mu ponudila vrečo za otrobe, je odgovoril, da mi jih pripada 32 kg, da pa moram plačati 22,50 din, ker so po 70 par (v trgovini pa samo po 68 par). Kako pa to, sem vprašala, saj so otrobi mož. »Tak odkok sem dobil od novomeške občinske skupščine!« je trdil mlinar. Plačala sem z občutkom, da je mlinar ta denar dobil neupravičeno.

Ker sem si hotela priti na čisto, sem se o tem pozanimala pri krški občinski skupščini, pri novomeški tržni inšpekciji in vprašala sem pravne nasvete v Ljubljani. V Novem mestu mi je tržni inšpektor prijazno povedal, da takega odkoka niso nikoli izdali, da bi imela kmet in mlinar vsak polovico; mlinar bi smel zahtevati plačilo za otrobe, če bi jih zahtevala več. Jaz pa sem dobila za 154 kg pšenice le 77 kg moke in nič drugega. Za neupravičeno zahtevanih 22,50 din, za katere me je mlinar oškodoval, se ho moral zagovarjati.

Ana Žibert, Ardro 14, Raka

Ni posluha za gasilstvo

Organizirani smo dve desetletni starejših gasilcev, ki bomo v primeru vojne oslali doma in pomagali ljudem. Imamo tudi desetino pionirjev, ki že vse leto pridno vadimo.

Naše delo in življenje ni enolično, poskrbeli pa doma, da bo še bolj pestro. Prizadevamo si, da bi k društvu priključili še strelsko društvo, saj je streljanje zanimivo za mlade in stare. S tem predlogom se strinjajo tudi krajevne organizacije.

Draždati nameravamo gasilski dom, za kar smo že dobili soglasje. Tako bomo pridobili dvorano za prireditve, sestanke in podobno dejavnost, v kleti pa bomo imeli skladišče.

Pri delu pa imamo precej težav zaradi pomanjkanja denarja. Republiški in občinski organi, delovne organizacije in posamezniki bodo morali sprejemati glodaljo na našo dejavnost in poskrbeti, da bo dobilo gasilstvo več denarja. Vsako nadaljnje zapostavljanje se lahko hudo maščuje.

Nemogoče je gasilcem delati, če se občinska gasilska zveza dobi za svoje delo in delo društev, ki jih je v naši občini 15, le toliko denarja, da lahko plača zavarovanje za opremo in ljudi, odplačuje se posojila, podeljuje čno štipendije in plača svoje poslovanje. Bodo zaradi takih pogojev naša PGD lahko v primeru potrebe uspešno posredovala? Verjetno ne. Vendar naj o tem bolj razmislijo tudi delovne organizacije, ki skoraj vselej le malo naredijo, da bi učinkovito zavarovale svoje premoženje. Vsak dinar, vložen v gasilstvo, bi se jim bogato obrestoval.

UO PGD SALKI VAS

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsami sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj oči naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kriticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Se bodo stiški mesarji rešili?

Za modernizacijo proizvodnje in lastnih mesnic potrebujejo milijon

Po neuspelem referendumu, na katerem so bili delavci stiškega Mesnega podjetja proti združitvi s novomeško DOLENJKO, in po prisilni upravi, ki so jo uvedli v podjetju, so začeli reševati težaven položaj, da bi lahko podjetje še naprej samostojno delalo.

Da bodo zadostili minimalnim higienskimi pogojem, ki jih zahtevajo novi predpisi, so že začeli urejati skladišče in hladilnico, popraviti pa bodo morali še klavnico in nekatere druge prostore. Prav tako bodo morali urediti dve izmed štirih ljubljanskih mesnic, kjer bodo namestili nova hladilna pulta. Klavnico bodo morali podaljšati in odstraniti nečisti del.

Racunajo, da bodo za ureditve vseh načrtov potrebovali milijon dinarjev: prisilna uprava že išče možnosti, kako dobiti denar. Zdajšnja manjša popravila bodo sami financirali.

Če bodo v svojih načrtih uspeli, bodo po izteku prisilne uprave lahko še naprej poslovali samostojno. V Mesnem podjetju so prepričani, da načrti morajo uspeti. Pravijo tudi, da bodo že letos proizvodnjo povečali za 20 milijonov dinarjev, če bodo pravočasno modernizirali in prenovili obrate. Skupna proizvodnja bo v tem primeru že blizu 50 milijonov dinarjev, medtem ko je bila lani približno 20 milijonov.

Da bodo kupce še bolj zadovoljili, bodo kupili pakirni stroj in bodo del mesa prodajali že zaviti. Podjetje je dobilo nekaj novih kupcev, še vedno pa bodo večino mesa prodali v Ljubljani in Novem mestu, čeprav so se po neuspelem referendumu odšli z DOLENJKO malo ohladili. Z mesnimi izdelki, ki jih znajo v Stični dobro narediti, bodo zalagali mesnice in trgovine tudi v sosednji Hrvatski.

Zdaj, ko se odloča usoda stiških mesarjev, je brzkone upravičeno mnenje kolektiva: »Naši izdelki so znani in priljubljeni, zato je prav, da ostanemo samostojni!«

UBOGI CUCKI — Muhasti april ni prizanesel niti psom, ki so jih gospodarji pripeljali na cepljenje proti steklini. Cepljenje je bilo v Velikih Laščah, Karlovcih in Robu. Prispevek je znašal 20 dinarjev. Največ je bilo cepljenih psov čuvajev. Na sliki: cepljenje v Velikih Laščah (Foto: Sever)

Kmečki otrok ne vidi morja

Starši jih poleti porabijo na kmetijah, ker sami ne zmorejo vsega dela

Zveza prijateljev mladine občine Ljubljana-Vič-Rudnik bo organizirala med poletnimi počitnicami letovanje za šolsko mladino v Pacigi pri Portorožu. Letovišče bo preurejeno, saj so pozimi opravili že vsa zidarska dela, dogradili nekaj novih hišic, stare in dotrajane pa odstranili.

Letovanje bo trajalo po 14 dni. Od 23. junija do 18. avgusta se bodo svrstile 4 izmene otrok. Polna cena za letovanje otroka je 300 dinarjev. Ker nekateri starši plačila ne bi zmogli, morajo prinesli v šolo potrdilo o do-

hodkih. Komisija bo na podlagi potrdil ceno primerno znižala, vendar je zahtevano povprečje prispevkov 200 din za otroka. Ostalo bo krihla občinska Zveza prijateljev mladine.

Nekateri starši nimajo razumevanja za letovanje otrok. Običajno uporabljajo otroke poleti za nujna kmečka dela, ki jih sami brez strojev težko zmorejo. Po drugi strani pa imajo kmečki prebivalci nižje dohodke. Onih z visokimi dohodki je običajno manj kot v mestu. Za starše bo letovanje otrok kljub znižani ceni precejšen strošek.

Temu primeren je tudi rezultat. Z območja Velikih Lašč in okolice letuje vsako leto le po 5 odstotkov otrok, in še to v glavnem iz delavskih in uslužbenskih družin. Vse kaže, da kmečki otroci tudi letos ne bodo videli morja. L. S.

Samoprispevek za vodo

V dobrepoljski dolini gre do h koncu priprave za referendum, na katerem bodo prebivalci glasovali o razpisu samoprispevka za gradnjo vodovoda po dolini. Po tem načrtu, ki je bil narejen že pred leti, bodo v Dobrepolju in okoljskih vaseh napeljali vodo. Računajo, da bodo morali za gradnjo vodovoda zbrati 5 milijonov dinarjev. Kajpak vsega ne bodo mogli zbrati prebivalci sami, ampak bo potrebna pomoč občinskega močnjika.

Denar za letos je že razdeljen

Krajevna skupnost Turjak bo dobila letos 30.000 din namenske dotacije za vodovode in 35.000 din za vzdrževanje potov.

Namenska dotacija bo porabljena v enakih delih za tri vodovode: v Ščurkih, Malem Ločniku in Laporju-Gradežu. V Malem Ločniku

bodo vodovod dokončali, na območju Laporje-Gradež pa bodo za gradnjo sele začeli.

Denar za vzdrževanje potov so na neavnem sestanku krajevske skupnosti Turjak razdelili tako: Javorje 19.000 din, Ščurki 500 din, cesta Ščurki-Pirmani 1800 din, Mali Osovnik 1500 din, Laporje 2500 din, Gradež-Sloka gora 1500 din, Mali Ločnik 1500 din, Veliki Ločnik 1500 din, Cetež 3000 din.

Ves ta denar, tako za vodovode kot za ceste oziroma poti, je namenjen le za material, načrte, analize in podobno, medtem ko bodo vsa dela opravili vaščani.

Denar za vzdrževanje potov porabijo tako, da uredijo vsako leto eno novo pot oziroma cesto, za kar porabijo večino denarja. Preostali denar pa dodelijo krajem, da lahko vzdržujejo pota.

Letos bo večina denarja za gradnjo ceste dobila vas Javorje, lani ga je dobila vas Prazniki, prihodnje leto pa ga bo dobila vas Cetež. Z dograditvijo ceste do Ceteža, bodo vse vasi na območju krajevske skupnosti Turjak dostopne z avtomobili.

Že letos avtomatska zveza?

Velike Lašče potrebujejo čimprej boljšo telefonsko zvezo s svetom — Še enkrat več naročnikov

V Velikih Laščah so začeli s pripravami za postavitev nove kableske telefonske zve-

ze, ki bo povezovala kraje med Kočevjem, Ribnico, Ortnikom, Velikimi Laščami in Ljubljano. S tem bo omogočena neposredna avtomatska zveza z ostalimi kraji. Predvidevajo, da bodo gradbena dela opravljena do jeseni.

Se lani je bilo v Velikih Laščah le 17 telefonskih naročnikov. Zanimanje za telefon se je povečalo, tako da so leto razširili število priključkov na 30, kolikor jih lahko največ sprejme stara telefonska centrala. Prosilcev je še več, vendar jim zdaj še ne morejo ugoditi.

Zdaj lahko telefoniramo le dopoldne in popoldne do 14. ure, se pravi, dokler delajo poštne uslužbenici. Pozneje imamo zvezo le preko oddelka ml'ce, ki pa jo lahko uporabimo sveda le v nujnih primerih. Telefonska linija je čez dan pogosto zasedena. V zgradbi, kjer je pošta, že nekaj let čaka avtomatska telefonska centrala, da bo koristno uporabljena. L. S.

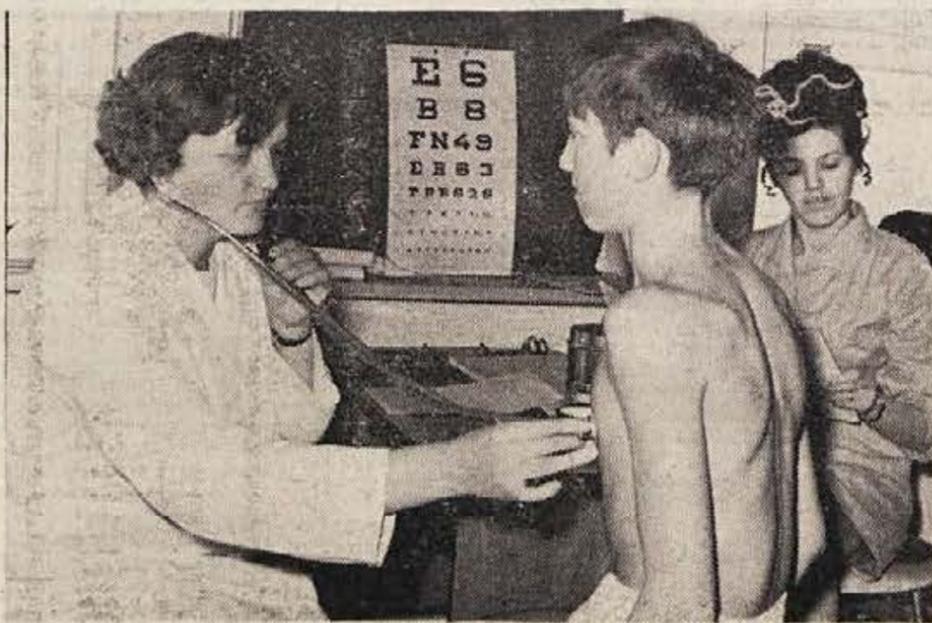
Zdravniki pregledali otroke

Letošnjo zimo so zdravniško pregledali polovico šolarjev iz osnovne šole v Velikih Laščah. Zdravniki so ugotovili, da so slabo hranjeni. Pred kratkim je več šolarjev dobilo očala. V 7. razredu jih mora uporabljati kar tretjina, vendar se jih nekateri še branijo.

L. S.

Najkrajša ponikalnica

Ob glavni cesti med Malimi in Velikimi Laščami je v grovju skrit potok, ki ima le 15 metrov nadzemnega vodnega toka. Imenujejo ga Sumnik in nikdar ne presahne. Ob njem so še vidni sledovi kamnov, na katerih so gospodinjice iz Malih Lašč prale, ko se ni bilo vodovoda. L. S.

Zdravnica Ana Videnič in medicinska sestra Branka Jakoš v zdravstvenem domu Ivančna gorica pregledujeta učence na sistematičnem zdravniškem pregledu. (Foto: S. Dokl)

PRORAČUN TIS GROSUPLJE V ZNAMENJU STISKANJA PASU

Premalo denarja za šolstvo

Za šolstvo letos preko osem milijonov dinarjev — Veliko za prevoze otrok

Temeljna izobraževalna skupnost Grosuplje financira 22 osnovnih šol, posebno osnovno šolo Grosuplje, posebno osnovno šolo Kamna gorica in otroškovarstveni zavod. Zaključni račun TIS za minulo leto izkazuje 6.562.431 dinarjev dohodkov in 6.162.877 dinarjev izdatkov.

Letos se bo v blagajni TIS zbralo predvidoma 8.281.000 dinarjev. Finančni načrt — skupščina ga je potrdila 25. marca — je verjetno le začasen, saj so že ob sprejemanju poudarili skralno varčnost. Prvotno je bilo namreč predvideno, da bo TIS dobila od republiške izobraževalne skupnosti štiri milijone dinarjev dotacije, vendar se je vsota končno skrotla na nekaj manj kot tri milijone dinarjev.

Odborniki so poudarili nesorazmerja med stroški šolanja enega učenca v redni šoli in učenca v posebni šoli. Iz občine je sedem učencev v ljubljanskem Zavodu Janeza Levca, samo šolanje enega gojenca pa stane TIS (vzdrževalnina ni upoštevana) letno okrog pet tisoč dinarjev.

Precej bodo porasli tudi stroški za prevoz učencev v šolo. Lansko šolsko leto je TIS plačala za 460 vozačev okrog 285.000 dinarjev, letos pa so prevozi še dražji.

-vec

UNIVERZAL gradi

Komunalno podjetje UNIVERZAL v Ivančni Gorici se ukvarja med drugim tudi z gradbeno dejavnostjo. Z gradnjami bodo letos ustvarili za okoli 270.000 din vrednosti, kar je več kot ena petina vsega, kar bo ustvaril UNIVERZAL letos. Gradijo 3 letne hišice, 3 družinske hiše v Stični, preurejajo prostore mesarije v stičenskem samostanu in opravljajo zadnja dela na več stavbah, kjer so prevzeli dokončno ureditev.

TEŽAVE ŠOLARJEV V PONIKVAH

V šolo peš ali z avtobusom?

Šolarčkova torbica je težka, 4 km daleč peš pa je veliko — Kako zagotoviti prevoze?

Na zadnji seji občinske skupščine Grosuplje so odborniki precej razpravljali o prevozih otrok v oddaljene šole. Povod je bila želja občanov Dobrepoljske doline, naj se otroci iz Ponikve in Kompolj vozijo z avtobusom v šolo na Videm, ki je oddaljena 4 km, otroke iz Hočevja pa so še prešolali na šolo v Stično. V Ponikvah je 26, v Kompoljah pa 30 otrok.

Zataknilo se je pri ceni prevoza, ker podjetje SAP, ki ima monopolni položaj, zahteva za prevoz otrok iz Ponikve 80.000 din na leto, kar je več kot 2500 din na otroka. Drugod stane prevoz otroka povprečno 500 din na leto. Tolikšnega zdatka pa si TIS ne more privoščiti, ker bi podprl vse njene račune. Ravnatelj dobrepoljske šole

je povedal, da bi prevoz teh 26 otrok stal skoraj več, kot je porabila vsa šola lani za materialne izdatke in naložbe. (92.000 din).

Odborniki so menili, da bodo s prevozi še težave, ker občinski odlok prevec širokoarudno zagotavlja prevoz vseh otrok, ki so več kot 4 km oddaljeni od šole. Predsednik Ivan Ahlin pa je nato pojasnil, da velja to določilo le za nekdanje osemletke, ki so se združile s sedanjimi osemletkami, in da občina plačuje celo več prevozov šolarjev, kot bi bila dolžna. Tako ali drugače: razmisliiti bo treba o tem, ali je boljši pouk v majhnih šolah, ki so cenjeje, ali pa v velikih, ki so resda dražje, toda zagotovo več znanja?

F. GRIVEC

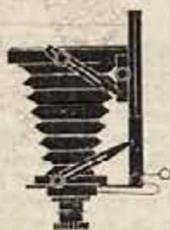

TEKOČI TRAK PRI INLESU. Delavci s cepini pričakajo tovarnjake, naložene s hlodi iz ribniških in kočevskih gozdov. Les mora priti o pravem času, da ne obstane proizvodnja v tovarni, zato vsi že komaj čakajo lepšega vremena, ko bo tudi dovoz hlodovine lahko bolj reden in zanesljiv. (Foto: France Modic)

APRILSKE MUHE — April nam jo je pošteno zagodel. Sončni pripeki je sledil sneg, ki je lomil drevje in trgal telefonske in električne žice. Kljub visokemu snegu so se šolarji, čeprav z zamudo, pripeljali z avtobusom k pouku v Velike Lašče. Na sliki: šolarji iz »kraja, kjer zima trinajst mesecev traja«. (Foto: Sever)

**PRED OBJEKTIVI
NAŠIH SODELAVCEV**

Kurirčkova pošta je že več kot 10 dni na poti. Mnogi pionirji so postali partizanski kurirji. Te dni krozi pošta po odredih osnovnih šol v krški občini in na zgornji sliki vidimo kurirje na javki Kalce-Naklo. (Foto: Jožica Teppey) — Tudi vavtovaški pionirji so že naredili podroben načrt. Prenos pošte bo tudi letos izviren in zanimiv, in kar je najpomembnejše: sodelovali bodo vsi pionirji, ki že skrbno pripravljajo tudi partizanski miting ob tabornem ognju v bližini vasi. Na sliki: kurirska javka pričakuje, skrita med vejami pionirje-kurirje. (Foto: krožek OŠ Vavta vas).

REDOVNICE Z AVTOM V SA-VO. V nedeljo so se približno ob 10. uri peljale tri redovnice iz Celja proti Sevnici v renaultu R 4. Pri zavijanju v levo na leseni savski most pri Sevnici jih je zaneslo v ograjo. Avtomobil je podrl leseno ograjo, padel v globino 7 m, se dvakrat zavrtel ter obstal s prednjim delom v narasli Savi. Obe sopotnici sta bili lažje ranjeni, voznika pa ni bila poškodovana. Avtomobil je imel prevoženih le 876 km in zavarovan le proti tretjim osebam. Na tem mestu se je že pripetila hujša nesreča in bi bil zato čas, da bi namestili trdnjšo ograjo. (Foto: M. Vesel in A. Zeleznik)

RAZSTAVA »40 ameriških grafik« v Dolenjski galeriji je zbudila veliko zanimanja pri ljubiteljih likovne umetnosti. Obiskovalci so si jo podrobneje ogledali že takoj po otvoritvi. (Foto: Slavko Dokl)

kultura in izobra- ževanje

Razprava o kulturi

Idejno-politična komisija pri občinski konferenci ZK e prejšnji teden razpravljala o vprašanjih kulture v Ribnici. Čeprav je v Ribnici veliko možnosti kulturnega delovanja, ki naj bi se v glavnem odvijalo okrog Festivala, je čutili zadnje čase hudo mrtvilo. Tudi ustanovitvi kulturne skupnosti je posvečeno premalo pozornosti, čeprav je bilo že decembra rečeno, naj SZDL sestavi koordinacijski odbor za ustanovitve skupnosti. Člani komisije so menili, da v Ribnici obstajajo ugodne možnosti za kulturno skupnost in za poživitev kulturne dejavnosti (o tem so govorili tudi na zadnji seji konference ZK). V petek, 17. aprila, so sklenili skicirati širše posvetovanje o kulturi, na katerega bodo povabili vse, ki so s kulturno dejavnostjo kakorkoli povezani. Prepričani so, da se bo tako led le premaknil in kulturniška harka za-plavala proti jasnejšim ciljem.

Radijski koncert iz Novega mesta

5. aprila dopoldne sta ETV Ljubljana in ljubljanska Kreditna banka priredila v Novem mestu radijski koncert, na katerem so sodelovali: Koroški akademski oktet, pevski zbor DPD Svoboda Dušan Jereb, trio Košmriji in ansambel Janez Jeršinovec s pianarji ter s pevčema Janezom Jeršinovcem in Anico Puser. Za obiskovalce v Domu kulture je bil koncert brezplačen.

Zakaj v Sentlovcu ni kulturnih prireditev?

V Gabru in predvsem na Veliki Loki večkrat gostuje dramska skupina, razen tega pa je dramska skupina »Ivan Cankar« na Veliki Loki prav pred kratkim nastudirala »Borove« Raztrganec. V Sentlovcu pa ni ne gostovanj ne domačih prireditev, zato so se mladinci začeli pogovarjati o tem, da bi sami kaj nastudirali. Dvorano imajo še kar dobro, zato se mnogi sprašujejo, zakaj ne bi nastopali domači igralci. J. O.

Mali kulturni barometer

KONCERT KOROŠKIH SLOVENČEV — Zdrunani pevski zbori Slovenske prosvetne zveze iz Celovca so nastopili minulo soboto na koncertu v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani. Izredno kvalitetna prireditev dokazuje, da gojijo koroški Slovenci ljudsko in umetno pesem v materinem jeziku res z največjo ljubeznijo. Pred letom dni so koroški Slovenci nastopili tudi že v Novem mestu, kasneje pa jim je obisk vrnil pevski zbor DPD Svoboda Dušan Jereb z gostovanjem v škofljah in Bilčovsu.

KNJIGA O FRANCJI — Novinar Bogdan Pogačnik je zbral najboljši zbirski o Franciji, kjer je še dalj časa dopisnik Dela in RTV, in jih izdal v knjigi z naslovom »Kolikšno je moč v sladkorju, ki je lakla pred kratkim v zbirki Priljubljenosti pri Mladinski knjigi. Delo ima dokumentarno vrednost, je pa tudi zanimivo in bralno.

»BITKA« BREZ OSKARJA — »Bitka na Neretvi«, dolgo najresnejši kandidat za najboljši mednarodno filmsko priznanje, je v zadnjem hipu in precej nepričakovano ostala brez oskarja. Oskarja je dobil film »Za režiserja Costa Gavrasa. To se je zgodilo v času, ko so Bulajčičev do zdaj najdal-

Učenci glasbene šole »Franca Sturma« iz Ljubljane so 4. aprila gostovali v Ribnici. Povabila jih je domača glasbena šola. Ob tej priložnosti je bila dvorana glasbene šole, kjer je bil koncert, popolnoma zasedena. Razveseljivo je, da so se koncerta udeležili tudi predstavniki občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij. (Foto: Mohar)

DVE RAZSTAVI V DOLENJSKI GALERII

Ameriška grafika in akvareli

Obe razstavi je odprl ravnatelj Dolenjskega muzeja prof. Janko Jarc

Prejšnji teden je pripravila Dolenjska galerija v Novem mestu ljubiteljem likovne umetnosti prijetno presenečenje in v presledku dveh dni poskrbela za dvoje umetniških dogodkov: 9. aprila zvečer so v spodnjih prostorih galerije odprli raz-

stavo sodobne ameriške grafike, dva večera prej pa v zgornji dvorani razstavo del odličnega ljubljanskega akvarelista Petra Adamiča. Na obeh razstavah je imel uvodno besedo ravnatelj Dolenjskega muzeja prof. Janko Jarc.

Potujočo razstavo sodobne ameriške grafike sestavlja štirideset del trintridesetih značilnih ustvarjalcev na področju grafične umetnosti. To je tista skupina umetnikov, ki je v preteklem desetletju dala posebno moč in vzgona ameriški grafiki. Razstava prinaša predvsem velikanski napredek, hoče pa opozoriti tudi na mnoge spremembe, ki so nastale v tovrstnem umetniškem snovanju onstran oceana. Naša javnost je do zdaj poznala le dela nekaterih ameriških grafikov, medtem ko veliko večino tokrat prvič spoznava.

Ljubljanski slikar Peter Adamič je v Dolenjski galeriji razstavil slike, olja in akvarele. Kot je zapisal umetnostni zgodovinar Andrej Pavlovčec, je akvarelno slikarstvo sicer iz podobne stvarne kot poezija. Akvarel lahko primerjamo valovanju vode, ki plivka ob breg, ga drobi in na drugem mestu nalaga naplavine. Ritem s katerim slikar ustvarja, se pozna v njegovem delu. »Morda je prav zaradi sorodnosti tvarine akvarel tako prikladen za opisovanje melodije vode, ki si ga je tudi Adamič izbral za glavno motivno izhodišče.« je zapisal Pavlovčec.

Razstava »Štiridesetih ameriških grafik« bo odprta do 19. aprila, razstavo Petra Adamiča (omogočila jo je zadarovalnica Sava) pa bodo zaprli dva dni kasneje. I. Z.

V NOVEM MESTU SO USTANOVILI

Gledališki svet

Šteje 9 članov, vodi pa ga France Kralj — Začeli bodo študirati »Vdovo Rošlino«

7. aprila se je novomeškim igralcem predstavil poklicni režiser Marjan Kovač, ki je začel v začetku tega meseca delati pri Zavodu za kulturno dejavnost. Ob tej priložnosti je novi režiser objavil svoj koncept za nadaljnje gledališko delo in pri tem izhajal iz izkušenj v sosednjih državah, kjer se je po-

men amaterske kulture spet zelo povečal.

Marjan Kovač je dejal, da se bo zavzemal za to, da bi v Novem mestu znova obudili domači oder predvsem pa, da bi spet začel delovati oder mladih. Povedal je, da zanj ni pomembno, ali bi se dela lotili pod okriljem društva »Dušan Jereb« ali novomeškega amaterskega gledališča, češ da je najvažnejše spet kaj igrati in češče nastopati.

Novi režiser je potem predložil dela, ki bi jih Novomeščani lahko nastudirali in uprizorili še pred koncem sezone 1969/70. Igralci so se nato odločili za Golarjevo »Vdovo Rošlino«, češ da je ta igra za začetek kar dobra. S študijem bodo pohiteli, ker bo uprizoritev uvrščena v abonmajski gledališki spored.

Na režiserjevo pobudo so zatem sestavili 9-članski gledališki svet, ki bo usmerjal repertoarno dejavnost na novomeškem odru. V svetu so nekateri starejši izkušeni igralci, ki so tudi že sami režirali dela za predsednika pa so soglasno izbrali France Kralja. Gledališki svet naj bi sčasoma dobil vlogo gledališkega usmerjevalca za širše dolensko območje. I. Z.

Danes o delitvi denarja

Danes ob 9. uri se bo v sindikalni dvorani v Novem mestu začela druga seja temeljne izobraževalne skupnosti. Potrdili bodo zaključni račun za leto 1969 in sprejeli načrt financiranja vzgoje in izobraževanja ter otroškega varstva v letu 1970. Danes bodo sklepali tudi o zgradnji otroškega vrtca na Rogovski cesti in razpravljali o posojilih za potrebe vzgojnovarstvenih objektov.

Kostanjeviško gospostvo

Te dni je prišlo na knjižni trg novo delo, ki obravnava starejšo dolensko zgodovino. Gre za okoli 75 strani obsegaajočo knjižico »Kostanjeviško gospostvo«, ki jo je napisal znani novomeški publicist in prevajalec Valvasorja ter antični literaturo prof. Jože Minarič. Delo je sodeloval Dolenjski kulturni festival iz Kostanjevice, na svetlo pa so mu pomagale občinski skupščini Krško in Novo mesto ter tovarna zdravil KRKA.

Za uredilga o svojem delu je uporabil pisec še neobjavljeni urbar Kostanjeviške posesti iz leta 1625 za dodatni vir gradiva pa mu je služil starejši deželniokrajni urbar iz l. 1588. V letu, iz katerega je do zdaj še neobjavljeni urbar, je Kostanjeviško posest kupil baron Jurij Moscon, vospod Straberškega turca pri Krškem, od Hansa Sigmunda grofa Wagensperga.

Kostanjeviška posest se je razprostirala ob soodnem toku Krke in zajemala svet ob njenih bregovih. Obsegala je tudi hrastov Krakovski gozd ter manjše gozdne površine v bližini gradu Prežek.

Delo je poljudno napisano. Dodana mu je vrsta razoredelnic iz katerih so razvidne datjave udeležencev in solob celotna struktura posesti. Dodano je tudi nekaj zemljevidnih skic in reprodukcij kostanjeviškega posesta iz Valvasorjevih časov, ki naredo delo še bolj razumljivo in dostopno bralcu.

Pisanje je sprostitev

Pred izidom »Pojoče obale«, ki jo bo Ivan Perhaj, učitelj iz Brusnic, izdal v samozaložbi

Čez nekaj tednov bodo v Valvasorjevi tiskarni v Krškem natisnili Ivanu Perhaju pesniško zbirko »Pojoča obala«. To bo prva knjižna objava pesmi, ki jih je napisal nadarjeni 36-letni lirik iz Brusnic, sicer Belokranjec po rodu. Perhaj se je odločil, da izda svoj pesniški prvenec v samozaložbi. Pravi, da pri založbah sploh ni poskušal, ampak se je kar precej odločil za samozaložbo.

■ **Precej pozno ste se odločili za zbirko. Kje je razlog?**

— Če bi živel v kulturno bolj razgibanem kraju, kot so Brusnice, bi me gotovo kaj prej spodbudilo, da bi začel misliti na izdajo tega, kar delam že dvajset let in več. Tu pa sem, na žalost, povsem odrezan od kulturnega dogajanja. Dolgo sem okleval, ali bi dal kaj na svetlo, naposled pa je nekaj v meni reklo, naj le poskusim.

■ **Pišete pa kljub temu...**
— To je nekaj drugega. Pisanje mi pomeni sprostitev, pesem ne nastaja mukoma, zato tudi ni važno, v katerem kraju pride na svetlo.

■ **Kaj vas pravištrav sili k pisanju?**

Zelja, da se izpoveš, da poveš sočloveku v pesmi vse tisto, česar mu v neposrednem pogovoru ne moreš. Tako se pesmi tudi sam zaupaš.

■ **V listih in revijah ste do zdaj objavili nekaj deset pesmi, poleg tega tudi nekaj otroških pesmi. Kaj vas je spodbudilo k pisanju za otroke?**

— Kot učitelj sem dobera spoznal otroke. To me včasih

navdahne, da napišem tudi kakšno otroško pesem.

■ **Ste vključili v zbirko tudi kakšno tovrstno pesem?**

— Ne ker sem knjigo namretil starejšim bralcem, pa tudi zaradi slogovne in motivne enotnosti nisem tega naredil. I. Z.

ČZN 5, 1969 (Bašev zbornik)

Z nekajmesečno zamudo smo dobili v roke nestrno pričakovani 5. zvezek nove serije mariborskega Časopisa za zgodovino in narodopisje, ki je posvečen leta 1967 preminulemu zadnjemu slovenskemu polihistorju Franju Bašu. Po študijah geograf in zgodovinar, po službi arhivarja in muzealca, po zanimanju etnik, etnolog in prirodoslovec, je bil Baš dober trideset let najmarkantnejša figura slovenskega muzejstva in samosvoja osebnost v slovenskem kulturnem prostoru. Ni moj namen na tem mestu ocenjevati pričujočo številko Časopisa, temveč le opozoriti na izid tega za-jetnega zbornika in spomniti na to izjemno osebnost.

Na 570 straneh zbornika je objavljenih 53 prispevkov iz najrazličnejših strok. Med njimi bomo našli skoraj vsa imena piščočih slovenskih zgodovinarjev. Kar enajst prispevkov govori o različnih aspektih o Baševem delu in življenju. Širši dolenski prostor je v Baševem zborniku predstavljen s tremi članki. Tone Knez je prispeval kratek informativni pregled prazgodovinskih najštev v Spodnjem Posavju. Marjan Zadnikar poroča o zanimivih »stimani-cab« (v steno vridane keramične zvonce posede) v stari samostanski cerkvi v Pleterjah. Drago Mušič pa nas seznanja z življenjem in delom poljanskega rojaka iz Predgrada, Janeza Krstnika Mihaela Zagarja, doktorja medicine in pisca več strokovnih del, ki je živel v 18. stoletju.

Z Bašem je legel v grob najrazvitejši predstavnik iste generacije slovenskih muzealcev, ki so iz ljubim do domače zgodovine in starostnosti ter z daljnovidno kulturno politiko organizirali in ustanavljali preko zgodovinskih in muzejskih društev muzejske zbirke, ki so sčasoma postale mestni

in regionalni muzeji (na primer v Mariboru, Ptuj, Krškem-Brežicah, Novem mestu, Metliki in Škofji Loki). Naj sklenemo te vrstice z besedami, ki jih je zapisal Baša v spomin prof. Alberta Struna: »Prvi ravnatelj Tehniškega muzeja Slovenije je bil muzealac, geograf, etnograf, arheolog, konservator, gospodarski in tehniški zgodovinar in zato ni živel samo »enkrat«, živel je dvakrat, večkrat.«

— TONE KNEZ

Prosvetni delavci so spet zborovali

Okoli 450 učiteljev in učiteljic in gostov, med katerimi so bili republikani in zvezni poslanci ter drugi javni delavci, se je 11. aprila zbralo na Otočcu, kjer je bil tradicionalni 3. zbor prosvetnih delavcev iz novomeške občine. Dr. Franc Pečiček je predaval o svetovalnem delu in svetovalnih službah v šolah, predsednik IO RIS Ludvik Zajc o sanaciji slovenskega šolstva, direktor Inštituta za zgodovino delavskega gibanja, Bogdan Osojnik pa o političnih dogodkih v svetu. V istem času so imele tajnice in računovodkinje iz vzgojnoizobraževalnih zavodov v otoškem gradu predavanje o administrativnem poslovanju, čistilke kuharice in hišniki iz Sol pa v Smarjeških Toplicah predavanje o šolski higieni.

Al' prav se piše...

„Spodaj podpisani...“

Človek se nenehno izpoveduje. Navzven prenesa svoj svet v govornjeni in pisni obliki. Izpovedi so lahko zaupne, namenjene posamezniku ali manjši skupini ljudi. (Pozor: nevarni dražljaji za lažne moraliste!)

Toda zemljan ne živi samo v osebnozemnem, zaprtem svetu. Njegova življenjska usoda je povezana s širšim družbenim okoljem. V tem okolju išče svoj prostor in svoje pravice. Kadar je potrebno, napiše tudi pismo, prošnjo, pritožbo itd., naslovi svoj gnev ali radost na pristojne in odgovorne in pričakuje odgovor.

Morebiti pa v tej papirnati vojski le prepoznajo

rabimo nepotrebne besede. Primer: »Spodaj podpisani želim opozoriti zgoraj imenovani naslov...« (Dobesedno prepisano je opozorilno pismo, ki je pritomalo iz cvičkove detete!). Napisano opozorilo s pretirno je bilo pravilno naslonjeno, zato brez skoda odpade besedica »zgoraj«. Pod vsebino jezne izpovedi se je poštenjak podpisal, zato je odveč tudi izraz »spodaj«. In če smo dosledni, izpustimo še »imenovani« Ostane: »Podpisani želim opozoriti naslov...« Glej ga spak! Isti pomen smo dobili, čeprav smo tri besede zacasno upokojili.

Prof. JOŽE SKUFCA

V delavskem svetu so mladi

Po starosti posameznih članov sodi delavski svet v Čateških Toplicah med najmlajše

Mimo nas je pohlitela z naškrobljenim predpasnikom in belim prtičkom. Mlada, nasmejana natakarka Marjana Turšič je tisto dopoldne stregla goste v Čateških Toplicah. Je predsednica mladinskega aktiva v zdravilišču ter članica delavskega sveta, ki je glode na starost svojih članov najbrž med najmlajšimi na Dolenjskem. O svojem poklicu je povedala takole:

»Zadnja leta je čedalje manj deklet, ki bi bila navdušena nad natakarskim poklicem. Ne vem zakaj, vem pa, da imamo pri nas veliko težav, kadar iščemo nove vajence. Jaz imam svoj poklic rada. Povsod je treba delati, pri nas seveda še bolj. Treba se je že v začetku sprijazniti z mislijo, da je treba ob praznikih ko se dru-

gi zabavajo, prijeti z obema rokama.«

V vašem zdravilišču imate mladinski aktiv. Kaj ste v zadnjem času obravnavali na sestankih?

»Nekajkrat smo govorili o prehrani vajencev, potem pa smo dosegli, da tisti, ki živijo v slabših socialnih razmerah dobivajo v našem zdravilišču kosilo in večerjo za polovično ceno. Menimo, da je telesna vzdržljivost eden izmed osnovnih pogojev za opravljanje natakarskega poklica. Brez redne prehrane pa seveda ne gre.«

— Ali pripravljate kakšno presenečenje?

»Skupaj z nekaterimi drugimi mladinskimi aktivimi pripravljamo v juniju kulturno in zabavno prireditev. Organizirali bomo športna tekmovanja, nekaj kulturnih predstav, povabili pa bomo tudi znane pevce zabavne glasbe. Mislim, da bo ta prireditev všeč tudi starejšim.«

M. P.

Člani pionirskega dramskega krožka iz Žužemberka so pod vodstvom učiteljice Mimice Kodre zaigrali pravljico »Pogumni Tonček«. Nastop bodo trikrat ponovili, tako da si bodo igro lahko ogledali tudi odrasli ter šolska mladina iz podružničnih šol. Izkupiček so namenili za izlet v Logarsko dolino. (Foto: Srečko Kodre)

Dokler ne bodo sodelovali, jih bodo motile pregrade!

Tudi v metliški občini so v zadnjih letih zaradi nesodelovanja nastale pregrade med vaško, delavsko in mestno mladino — Na zadnji mladinski konferenci so mladi Metličani sklenili oživitvi stike

V zadnjih letih je nastala v metliški občini pregraja med vaško in mestno mladino. Doslej je niso postikali rušili ne ti ne oni. Za svoje delo imajo premalo denarja. Mladinci pa dobro vedo, da tako ne more iti več naprej. O tem vprašanju so na zadnji mladinski letni konferenci takole povedali:

SILVO KRSTINC iz Dragomlje vasi: »V naši vasi nimamo mladinske organizacije. Mladina se vključuje v družbeno-politično življenje predvsem na svojih delovnih mestih: V »Kometus«, »Beta« in IMV. Ko se vrnejo iz službe, morajo delati tudi doma. Prosti čas izkoristijo za gledanje televizije, igranje nogometa, ali pa prirejajo tekmovanja med vami. Vse to je seveda premalo, kajti naloga mladih na vasi bo morala biti postelj tudi vključevanje v družbeno politično delo. Brez organiziranega mladinskega aktiva pa seveda ne bo šlo.«

TONJE KLEMENČIČ s Suhorja: »Suhorska mladina ni organizirana. Mislim da bi delala, če bi jo znal kdo pritegniti. Lažje bi v okviru mladinske organizacije ustanovili bodisi dramsko skupino ali športno društvo in podobno. V prosvetni dom mladina premalokrat zahaja. Nima mladinskega prostora, kjer bi se zbirala, zato ji ostaneta na izbiro samo še gostilna in kegijšče. Vprašanje je, kaj imajo vaščani od take mladine. Mislim, da bi mladi Suhorčani veliko bolje delali, če bi bili člani mladinske organizacije.«

MARIJA ZAVRŠNIK iz Gradca: »Dokler niso odšli nekateri delavni mladinci k vojakom ali v šole, je mladina v Gradcu lepo delala. Zdaj pa je delo zamrlo. Tega so prav gotovo krivi tudi slabi stiki s predsedstvom občinske konference ZMS. Ne bi nam smelo biti vseeno, kako živi in kako dela nekaj

deset mladih ljudi v nekem kraju. Denarja res ni preveč, toda če homo mladino tudi v bodoče zanemarjali, bomo naredili nepopravljivo škodo. Za delo mladine bi morale biti zainteresirane tudi druge družbeno-politične krajevne organizacije, ne samo predsedstvo občinske konference ZMS, ki dobiva za svoje delo samo 8000 din letno. Ta vsota pa komaj zadostuje za njihovo delo.

ni

Rešitev so mladinski klubi

Mladina v krški občini ni povezana — Če jo hočejo organizirati, jo morajo najprej privabiti — Upajo, da bi bila rešitev klub

Pred šestimi meseci so v Krškem izvolili novega predsednika občinske konference ZMS, Rajko Drstvenšek, strojni ključavničar s Senovega, se je oprijel tega dela z velikim veseljem, in čeprav je bilo treba prebroditi veliko težav, se prvi uspehi že kažejo.

— V vseh dolenjskih občinskih središčih je silšati, da so že pred leti nastale med mladimi ljudmi, mestno in vaško mladino pregrade. Je tudi pri vas tako?

»Zal moram priznati, da tudi v naši občini doslej nismo uspeli uspešno povezati mestne, šolske in vaške ter delavske mladine. Mladina v Krškem ni organizirana. V začetku niso imeli prostora, kjer bi se zbirali, začeli so zahajati v hotel, ki je nekaterim postal drugi dom. Zdaj smo prostor dobili, težje pa je privabiti mladino nazaj. Na vseh smo v zadnjih mesecih ustanovili več mladinskih aktivov. Nekateri že lepo delajo, drugim pa bo treba nekaj časa še pomagati.«

— Kako boste rešili to vprašanje?

»Najprej je treba, tako je moje mnenje, najti tesnejši in neposrednejši stik z družbeno-političnimi

mi in krajevnimi organizacijami. Mladina ni navdušena za klasične oblike dela. Treba bo najti kaj novega, kar jih bo privabilo. Po mojem so najboljše rešitev mladinski klubi. Povsod jih seveda ne bomo mogli ustanoviti

ti. V krajih kjer so večja podjetja, bo to najlažje. Računamo pač na njihovo denarno pomoč.«

— Meniš, da so pregraje med mladimi ljudmi slučajne in jih je lahko premastiti?

»Lepo ver, kako pregraj med mladino enostavno ni, če si mladi sami prizadevajo, so pokazali Senovčani. Tam imajo tri mladinske aktivne: v rudniku, v »Lisciu« in na vasi. V mladinskem klubu pa delajo vsi.«

M. P.

Na sprejem čakajo

Osnovne organizacije ZK so si za eno svojih osnovnih nalog postavile sprejem mladih v ZK. Nekaj so jih že sprejeli pred dvema letoma, ko je bilo to posebno aktualno. Pred dobrim letom je predsedstvo občinske konference ZMS sprejelo na eni svojih sej sklep, da bi bilo prav, če bi bili vsaj člani predsedstva komunisti. Dva člana predsedstva se nista bila vključila v ZK, zato so dan predlog za njun sprejem. Neverjetno je, da omenjena dva mladince se danes, ko je minilo že dobro leto, odkar so odposlali predloge, čakata na sprejem v ZK. Če je to praksa, potem se ni čuditi, da je zadnje čase spet manj mladine sprejete v ZK.

Mitja Gorjup v Novem mestu

Prejšno sredo je obiskal Novo mesto Mitja Gorjup, predsednik republiške konference ZMS. S člani predsedstva občinske konference ZMS je obiskal IMV, kjer se je pogovarjal s člani tovarniškega mladinskega aktiva in si ogledal proizvodnjo, potem se je ustavil še na šoli za zdravstvene delavce, kjer so z dijakinjami obravnavali stališče republiške konference o dijaški samoupravi, z delom vaškega aktiva pa se je seznanil v Stranski vasi. Črna-malske mladince je obiskal Igor Žitnik, član republiške konference ZMS, Krčane pa Dagmar Suster, sekretar republiške konference ZMS.

Slaki spet na prvem mestu

Poslali ste nam 164 kuponov. Odločili ste:

1. »Moj dom je zaprt« — Slaki — 58 glasov,
2. »Cibu, čiba« — Ljupka Dimitrovska, 30 glasov,
3. »Mendozino« — Ivica Šerfezi, 30 glasov,
4. »Zvestoba« — Beneški fantje, 17 glasov,
5. »Pridi, dala ti bom cvet«, Eva Sršen, 12 gl.

V začetku je bilo dolgo časa nespremenjeno: Slaki so s svojo melodijo »Moj dom je zaprt« dosegli po številu vaših kuponov v skupni uvrstitvi drugo ali tretje mesto, dlje pa niso prišli. Zadnja dva tedna pa je ta melodija, tako sodimo lahko po vaših kuponih, odločno prva. Videti je, da jo najraje poslušate.

Blizu se dan, ko bodo v Brezicah gostovali neznanj in znani pevci na zabavnoglasbeni prireditvi »Mikrofon mladine«. Upamo, da se bo sta breziška predstavnika bolje uvrstila kot zadnjič v Zaprešiču.

Ta teden je žreb določil tako:

1. Mirjam Potočar, gimnazija Novo mesto, dobi ploščo »Trla baba lana« — Kornij grupa,
2. Helena Kozorog, »Pletilnica«, Sodražica, dobi ploščo »Svadljamo se« — The Montenegro five,
3. Darko Šega, Brinje 23, Sentrupert na Dol., dobi ploščo »Marija« — 7 mladih.

Plošče so darilo novomeške **ELEKTROTEHNE**, kjer imajo bogato izbiro domačih in tujih plošč.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 20. april Kupon št 14

DIJAKI MENIJO: Na gimnaziji ni samouprave

Profesorji pa trdijo prav nasprotno

Pred kratkim je Kočevje obiskal član republiške konference Zvezde mladine Igor Žitnik, da bi ugotovil, koliko je kočevska mladina uresničila sklepe republiških problemskih konferenc o položaju mladine v delovnih organizacijah in o samoupravljanju v srednjih šolah.

V spremstvu predsednika Zvezde mladine Kočevje Ivana Oberstarja je obiskal mladinske aktivne na gimnaziji, v TRGOPROMETU in TRIKONU. Glavna ugotovitev je bila, da je mladina v delovnih organizacijah delno uresničila sklepe problemskih konferenc, na gimnaziji pa je dosegla le, da je ocenjevanje javno in da lahko samostojno sklicujejo mladinske sestanke. Profesorji menijo, da na gimnaziji je samoupravljanje, dijaki pa trdijo, da samoupravljanja ni.

V zadnjih šestih mesecih je predsedstvo občinske konference ZM ustanovljalo po delovnih organizacijah in

vaseh mladinske aktivne. Se-le nato je lahko prešlo na uresničevanje programa svojega dela in sklepov problemskih konferenc. Vendar so kljub temu nekateri mladinski aktivni (TRGOPROMET, TRIKON, ITAS) zelo delavni in hitro nadomeščajo tisto, kar so iz upravičenih razlogov zamudili.

Uspešnejše delo mladine pa zavira še pomanjkanje primernih ljudi v vodstvih aktivov, pomanjkanje denarja in premajhno razumevanje vodstev nekaterih delovnih organizacij za delo svoje mladine v mladinski organizaciji.

POTA IN STRAŠNOSTI

DEŽURNI POROČAJI

OTROKA UNICEVALA — 8. aprila popoldne sta dva otroka, stara okoli 11 let, vdrla v prosto-
milna ob Reški cesti v Kočevju
in napravila precej škodo. Poško-
dovala sta material, ki ga imajo
v mišni uskladiščene podjetja
AVTO, ZIDAR in kemična tovar-
na, pokvarila dvigalo in poškodo-
vala arhiv. Na bližnjem osebnem
avtu sta razbila tudi steklo. Škodo,
ki še ni dokončno ocenjena, bodo
moral pravnati starši obeh otrok.

**PRIDRŽAN DO IZTREZNIT-
VE** — 11. aprila popoldne je v
gostilni »Pugleda v Kočevju raz-
grajal in žalil goste močno vinjeni
Jože Štimatec iz Pančeva. Miličniki
so ga pridržali do iztrenitve, za-
govarjali pa se bo moral še pri
sodniku za prekrške.

**TAT V KOSICKOVEM KUR-
NIKU** — V noči na 14. april so
nekoga zamakale kokoči Staneta
Košička iz Koštalove ulice v No-
vem mestu. Iz kurnika mu jih je
vzel pet.

SMUČI IZ GARAZE — Pred
kratkom je nekdo vlomil v garazo
Novomeščanke Marije Čerček in
ukradel smučel, vredne 350 din.

**NEZNANEC UKRADEL VRT-
LAINI STROJ** — 7. aprila ponoči
je neznanec vlomil v mišar-
sko delavnico hotela Grad Otočec
in ukradel vrtlaini stroj in nekaj
svetov, vrednih okoli 700 din.

**KRAJA BETONSKEGA ŽE-
LEZA** — Gvidu Hrenu, ki gradi
hišo v Mali Bučni vasi, je 6.
aprila tat odnesel 200 kg betonskega
zelenja in ga oškodoval za
980 din.

RAZGRAJAL V GOSTILNI —
Mediški miličniki so 7. aprila pri-
šli in pripili do iztrenitve Petra
Košarja iz Brtova pri Oslju, ker
je razgrajal po Mediški in gosti-
liški. Prijavili ga bodo tudi sodni-
ku za prekrške.

**GOSPODINJA NAGNALA TA-
TU** — 8. aprila se je okoli Ga-
bronove domačije na Otočcu smu-
kal neznanec Cigan in avajbjal v bi-
sago kokoši in psa. Gospodinja je
tatu prepodila.

VLOM ZA PET KOKOSI —
9. aprila ponoči je tat vlomil v
domačijo Slavka Marotta v Irči
vasi in odnesel pet kokosov.

PO GNJAT IN SLANINO —
Cirila Gorenc iz Kettejevega dre-
voreda v Novem mestu je 9. aprila
neznanec iz shrambe sunil gnjat in
večji kos slanine ter jo odkur-
ril nesmano kam. Gorenc je oško-
dovan za 120 din.

DENAR, KLOBUK IN PIAŠČ —
11. aprila popoldne se je tat
vhitotal v hišo Ane Hrastrar v
Fraslesju pri Mokronogu in odnesel
200 din, klobuk in dežni plašč.

GOST Z DOLGIMI PRSTI —
Dane Sladič iz Ljubljane je 12.
aprila obiskal sorodnike v Bučni
vasi. Avtomobila ni zaklenil, kar
se mu je potem maščevalo. Ne-
znanec je iz vozila ukradel Veri
Sladič torbico s 30 din in nekaj
drugimi predmeti, sopotniku Er-
vinu Pirtovskeju pa japonski ma-
gneton. Lastnica sta oškodova-
na za okoli 2.000 din.

Dobrota je sirota

Grdo nehvaležnega se je
izkazal 21-letni delavec brez
zaposelitve Karel Perla, ki je
z mladoletnim pajdašem 14
dni po tem, ko je nehaj de-
lati, konec lanskega decem-
bra vlomil v stanovanje svo-
je stanodajalke Ivane Serna-
nič v Črnomlju. Preiskala
sta sicer vse, a denarja ni-
sta našla, čeprav je bila v
ornari precejšnija vsota. Mor-
da sta iz jese vzela samo
manjvredno odejo, čeprav se
je izkazalo, da sta bila pri-
pravljena tudi na roparsko
tativno. Zaradi te obtežilne
okolščine je bil Perla kazno-
van na leto dni strogega za-
pora.

Spet požig?

9. aprila okoli 20. ure je iz-
bruhnil požar na domači-
ji Franca Novaka na Viseju
pri Hinjah. Pogorel je ske-
denj z njim pa tudi več sto
kilogramov sena in razno
orodje. Škodo so ocenili na
35.000 din. Menijo, da gre za
požig. Storitca še vedno
vztrajno iščejo.

Razbiti avtomobili, kri, mrtvi, ranjeni... žalostni spremljevalci z naših cest. A doklej tako? Kde lahko poplača vso to škodo? Lani je v Sloveniji prvič preseгла 500 milijonov din. Na sliki: nesreča pri Medvedjeku. (Foto: Mirko Vesel)

BILANCE Z NAŠIH CEST SO ZARES KATASTROFALNE Kje le se bo vse to končalo?

Stevilo prometnih nesreč v Sloveniji se naglo povečuje — Za zdaj še ne bo učinkovitih ukrepov, da bi zajezili katastrofo na cestah

Stevilo prometnih nesreč na slovenskih cestah naglo narasča. Kri, mrtvi, avtomobilske razbitine in večurni zastoji v prometu nas nenehno opozarjajo, da so potrebni učinkoviti ukrepi. Val katastrofe, ki se je razlil po naših cestah, je treba zajeziti, očitno pa z vsemi sredstvi napredovanje. Kot smo zvedeli prejšnji teden na tiskovni konferenci v Ljubljani, pa za zdaj v Sloveniji še nismo dovolj močni, da bi se odločno uprli katastrofi na cestah. Sele v naslednjih letih bo to možno. Republiški sekretariat za notranje zadeve in druge službe v ta namen pripravljajo ukrepe, ki naj bi zagotovili boljše prometno varnost. Vse pa je odvisno od gostote prometa, stanja cest, kaznovalne politike in denarja, ki je v tej verigi najpomembnejši člen.

Letos je v Sloveniji predvidena se večje preventivna dejavnost na cestah od lanske, to pa bi dosegli predvsem z najrazličnejšimi akcijami. Izkušnje dokazujejo, da kljub dobri preventivi nesreče ne bo možno bistveno zmanjšati. Lani jih je bilo 9353 — v njih je 583 ljudi izgubilo življenje — 10.322 pa je bilo huje ali lažje poškodovanih. To je v primerjavi z letom 1968 14,3 odstotka več nesreč, 17,3 od-

stotka več mrtvih in 10,3 odstotka več ranjenih. Lani so prometni miličniki še krepkeje posegli s pravico kaznovanja med krsitelje. Na kraju samem so izterjali kazen od več kot 160.000 kršiteljev, kar pomeni, da je bil kaznovan poprečno vsak deseti Slovenec. Med krsitelji je bilo največ avtomobilistov (okoli 127.000). Zanimivo pa je, da so miličniki kaznovali tudi 6.600 potnikov in pešcev. Uvedbo postopka o prekrških so predlagali v 77.000 primerih, samo opozorili pa so več kot 388.000 udeležencev prometa.

Sumljivim osebam za krimlom so dali miličniki pihati alkotest. Koliko alkotestov je pozelenelo, ni natančnejšega podatka, menijo pa, da ne dosti manj kot 16.000. Lani je bilo zaseženih okoli 9000 voznikov dovoljen, več kot 7000 vozilom pa so vzeli registrske tablice. Miličniki so lani poostriili ukrepe tudi proti tujcem, ki so se vozili po slovenskih cestah. Lani je prišlo k nam več kot 10 milijonov tujih avtomobilov, v tej gneči pa so se zgodile tudi številne prometne nesreče. V zapisni-

Tudi na cesti smo ljudje...

Ob tržnih in semanjih dnevitih priporočamo v Novem mestu še večjo previdnost vsem: pešcem, da ne bodo brezglavo skakali čez ceste, in voznikom motornih vozil, da ne bodo uveljavljali svoje prednosti na cestah za vsako silo.

Zlasti ob ponedeljkih je kar običajna podoba: stare kmečke ženske, ki niso vaje mestnega prometa, omahujejo in ne vedo, kako bi prišle na drugo stran ceste. Navadno se zgodi tako, da se odločijo takrat, kadar je najbolj nevarno in za voznika najbolj nepričakovano. Potem odločajo dobre znanosti, prisrčnost voznika in pešča.

V mestu je sicer hitrost motornim vozilom omejena na 60 kilometrov na uro. Ob takih dneh, ko je na cestah dosti živine in veliko ljudi, brzokone nikomur ni preteško zmanjšati hitrost. Skozi mesto bo vožnja sicer nekaj sekund daljša, zato pa bo minila brez nevšečnosti. Skakanja izpred avtomobilov pa je bilo zadnje čase dosti.

kih beremo, da so tujci povzročili 658 nesreč, v 403 nesrečah pa so bili udeleženi. Življenje je izgubilo 89 oseb. Proti tujim krsiteljem so se lani povečali ukrepi za 260 odstotkov. I. Z.

STROKOVNJAK ZA POBEGE IZ RADEŠKEGA DOMA

Namesto denarja lučke

Marjan Hudorovac, 19-letni Cigan, obsojen na poldrugo leto strogega zapore

Marjan Hudorovac, 19-letni Cigan, ki prestaja kazen v vzgojnopoljševalnem domu v Radečah, je postal pravi strokovnjak za pobege in hkrati s tem tudi nova kazniva dejanja. Tako je lani 21. septembra pobegnul skupaj z dvema mladoletnima gojencema. Dva dni pozneje so na Otočcu vlomili v hišo, in ker v njem niso našli denarja, so odnesli dva zavoja lučk.

Svojo vlomilsko pot so nadaljevali v Žihovem selu, kjer so vlomili v vikend akademskega slikarja Francega Miheliča. Tudi tam niso našli denarja, zato pa so ukradli nekaj steklenic alkoholnih pijač in druge predmete, med njimi plinski kuhinjski kotiček.

Sodišče je Marjana Hudorovca obsodilo na leto dni in pol strogega zapore, pri tem pa je upoštevalo še sodbo sevniškega sodišča, kjer je bil zaradi odvzema motornega vozila Hudorovac pogojno kaznovan. Bremenile so ga še druge obtežilne o-

Brata na vlomilskem pohodu

Martin Brajdič, 31 let, in njegov 20-letni brat Albin sta skupaj s tretjim bratom mladoletnikom 2. avgusta lani naredila prav vlomilski pohod. Najprej so šli preiskat neko hišo v Zagorici pri Veliki Loki, kjer so našli le dva stara tisočaka, potem so šli v židnico na koncu pa so nekemu kmetu ukradli zajca in psa. Albin je bil ob upoštevanju prejšnje sodbe obsojen na eno leto in osem mesecev zapore, Martina pa, ki je bil doslej že 12-krat kaznovan, je novomeško okrožno sodišče obsodilo na poldrugo leto strogega zapore.

KRONIKA NESREČ

**PRISTAVA: MOPEDIST PO-
DRIL PESCA** — 10. aprila zvečer je mopedist Leopold Bernard iz Gorice pri Krškem na tretjerzredni cesti Pristava—Kalec—Naklo zbil pešca Janeza Kerina iz Kalc-Naklega, ko je šel s Francem Bizjakom po desni strani ceste. Ranjenemu Kerinu so dali prvo pomoč v krškem zdravstvenem domu.

VELIKI PODLOG: TRIJE SO PADLI — V Velikem Podlogu je mopedist Franc Mežič iz Malega Podloga, s katerim se je peljal Franc Kolarič, 5. aprila ponoči zadel Vinča Felicijana iz Velikega Podloga, ki je šel sam po cesti. Vsi trije so padli, vendar se je najbolj poškodoval Felicijan; odpeljali so ga v breziško bolnišnico.

SENOVO: ZADEL PARKIRA. Ni AVTO — 12. aprila zvečer je Valter Rankel iz Brestanice parkirali osebni avto na Senovem. Iz Kozjega se je tedaj z osebnim avtom pripeljal Krečan Alfonz Hostnik in med srečanjem z avtobusom zadel Ranklovo vozilo. Škoda so ocenili na 3.400 din.

MIRNA PEČ: S FICKOM SE JE PREVRNILA — Novomeščanka Anica Strajnar je 12. aprila dopoldne pri Mirni peči s fickom srečala Janeza Kasteleca iz Vikra, ki se je pripeljal naproti s osebnim avtom. Strajnarjeva se je Kastelecu preveč umaknila, zadela je oboestrni kamen, nato pa se je prevrnila. Škodo so ocenili na 4.000 din.

**SKOČJAN: PADLA S PONY-
JEM** — Alojzija Lindič iz Stare vasi se je 11. aprila peljala s ponyjem iz Skočjana. Na priljučni-
ku je peljala tudi otroka. Med potjo pa je izgubila ravnotežje, padla s sponko vred in se tako poškodovala, da so jo morali odpeljati v bolnišnico.

SREBRNICE: AVTO NA STREHI — Zdenka Urbančič iz Srednjega Lipovca je 11. aprila vozila osebni avto proti Novemu mestu. V Srebrnicah jo je začela z osebnim avtom prehiteti Joža Lukšič iz Podturna v trenutku, ko sta nasproti vdiravla kombi in tovornjak. Lukšičeva je zavila na desno stran ceste; Urbančičeva pa je zavrla. Avto je zaradi tega zaneslo sem in tja, nakar se je prevrnil na streho. Dve osebi sta bili ranjeni, škoda pa so ocenili na 8.000 din.

GOTNA VAS: Z AVTOM ZBIL KOLESARJA — Novomeščan Lado Marolt se je 10. aprila vračal domov čez Gorjance z osebnim avtom. V Gotni vasi se je po sredini ceste pripeljal naproti kolesar Džemal Tirič. Marolt ga je zadel in zbil. Tirič je dobil pri padcu kompleksiran zlom roke.

NOVO MESTO: KOLESAR ZBIL OTROKA — 6. aprila popoldne je Darko Draguš s kolesom na kandjskem križcu v Novem mestu zbil 11-letnega Mirana Kovača, ko je prečkal cesto. Deček je dobil lažje poškodbe.

DOBRAVA: S CESTE NA NJIVO — Na ovinku tretjerzredne ceste v Dobravi je 10. aprila dopoldne zaneslo osebni avto Alojza Peršeta iz Družinske vasi. Na bankini je zadel kamen, nato pa ga je vrzlo na njivo, kjer je ostal. Škoda so ocenili na 2.000 din.

GRADAC: TRČENJE MED SREČANJEM — Viničan Janko Kasunič je vozil 8. aprila zvečer tovornjak proti Črnomlju. V Gradcu se je pripeljal naproti Ljubljancem Tone Pezdire s osebnim avtom. Vozili sta se med srečanjem opazili. Iz Metlike se je nekaj trenutkov zatem pripeljal avtomobilist Julij Rakar in treščil v Pezdirevo vozilo. Škoda so ocenili na 5.000 din.

NOVO MESTO: S FICKOM ZADEL PESCA — 8. aprila popoldne je Slavko Berginc z osebnim avtom pred Osoalnškovo gostilno na Ljubljanski cesti v Novem mestu zadel Janeza Ivičiča, ko je prečkal cesto. Pešec je bil tako poškodovan, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Škoda so ocenili na 2.500 din.

GMAJNA: NESREČA NA PARRKIRISCU — Na parkirisku pri Gmajni je 8. aprila Italijan Antonio Gessa med vravratno vožnjo s tovornjakom zadel tovornjak Ljubljancema Bosomira Cesarja in povzročil za okoli 1.000 din škode.

**NOVO MESTO: NEFKITISE-
NEGA ZANESLO** — 7. aprila se je Karel Sekula peljal z neragistriranim mopedom po Smlhelski cesti v Novem mestu. Neizkušene-
ga voznika je zaneslo, da je padel in si poškodoval glavo.

**DEBENEČ: ZADEL PESCA
IN OBLEZAL** — Na poti na Debeneč je Leopold Bevo 7. aprila zvečer s mopedom zbil Ano Semenčič iz Mirne in tudi sam tako hudo padel, da so ga morali nevestnega odpeljati v bolnišnico.

**BREZICE: AUSTIN ZLETEL
S CESTE** — Med prehitvanjem avtomobila na avtomobilski cesti pri Brežicah je 7. aprila popoldne zaneslo s ceste austin 1300, ki ga je vozil Novomeščan Željko Ostojič. Avto je podrl smernik, zletel po nasipu in se na travniku prevrnil na streho. Med prevračanjem je bil voznik ranjen. Škoda so ocenili na 7.000 din.

**JEZERO: TOVORNJAK S P-
KOLICO NA NJIVI** — Zdravko Bogičević iz Okučanov je 7. aprila pri jezuru zapeljal s ceste tovornjak s prikolico, ki sta se potem na njivi prevrnila. Škoda so ocenili na 20.000 din.

Saj zato ga je kupil...

Bilo je ob uri, ko noč ugaša in ko začne dnevnega svetloba tipati naokoli. Najbolj prišnji so že hiteli po cestah, nekateri pa so se položevali in uživali zadnje trenutke v topli postelji.

Izza hiše, ki je samevala ob cesti, se je pripeljal kolesar. Bil je tak kot vsi drugi, le luči ni imel prižgane. Sicer pa tega danes nihče ne bi vedel, če ob hiši ne bi stal — miličnik. Stopil je na cesto in dvignil roko. Kolesar je ustavil, kot zahtevajo predpisi.

»Brez luči vozite.«
»Vozim.«
»Zakaj?«
»Ker hitim v službo.«
»Pa veste, da bi morali imeti prižgane luči?«
»Ne.«
»Kako, da ne?«
»Ker je že dan.«
»Tole še ni dan.«
»Po mojem je pa že.«
»Saj je še tema.«
»Tole pa ni več tema. Saj se že dodobra vidi.«
»Plačajte kazen.«
»Ne bom, ko nisem kriv.«
»Vas pa prijavi.«

»Kar dajte. Roste vsaj predlog pisali...«
»In tako se je zadeva na cesti končala. Čez čas pa se je spet nadaljevala: »Tovariš sodnik, pri moji veri, verjamite, da je bil še lep dan.«
»Miličnik pravi drugače.«
»Zakaj pa samo njemu verjamete? Lahko vprašate na meteorološko postajo ali vvednoslovskega laboratorij, če ni bil res že dan. Tudi na koledarju piše, da je sonce tistega dne vzhlo ob 5,45. To je bilo pa ob 5,30.«
»Saj ni važno, kdaj se je dan uradno začel, važno je vidljivost...«
»Ta je bila pa kar dobra. Saj sem miličnika dobro videl...«
»Pa bi kolo rimili, če bi bila — po vašem — še tema?«
»Tudi ne.«
»Kako to?«
»Ker sem kolo kupil zato, da se bom vozil z njim, ne pa, da ga bom rimil. Če bi že hotel hoditi peš, bi za spremstvo vsekakor raje izbral kakšno deklo, ne pa — kolo...«

50 let zvestobe športu

Sportni delavec iz Kočevja Andrej Arko slavi letos 50 let aktivnega dela v vrstah športnikov

Te dni je praznoval 50 let dela v športnih organizacijah znani športni delavec iz Kočevja Andrej Arko. Prispevek tovariša Arka pri vzgoji mladih športnikov je neprecen-

ljiv, precej pa se je tudi sam ukvarjal s športom, zlasti v mladih letih. Arko se je 1918 vpisal kot narasčajnik v dijaški oddelk Sokola Ljubljana - Narodni dom. Ko se je zaposlil, je delal v številnih društvih; tako ga srečamo kot načelnika ribniškega sokolskega okrožja, nato kot športnega delavca še

v Otočcu, Ogulinu, Zagrebu in Prevaljah na Koroškem. V tem času je bil tudi aktiven telovadec in je nastopila na tekmovanjih.

V narodnoosvobodilno gibanje se je vključil 1942 na Koroškem. Po osvoboditvi je bil tajnik okrajnega ljudskega odbora Prevalje, kjer je še z nekaterimi drugimi tovariši ustanovil več športnih društev. Jeseni 1949 je prišel v Kočevje in se takoj vključil v športne vrste. Postal je predsednik smučarskega kluba in telovadnega društva. Celih 15 let je bil tajnik Partizana, medtem pa je delal tudi na odgovornih mestih v okrajni in kasneje v občinski zvezi za telesno kulturo.

Za zasluge pri delu je dobil naziv častnega člana Partizana Kočevje in občinske zveze za telesno kulturo. Njegovo delo je cenjeno, saj je pred leti prejel Bloudkovo plaketo, šesko vojaško nagrado ter dve pomembni državni odličji.

Zadnja leta se posveča največ ispravniki športnega središča v Kočevju, posebej pa skrbi za dom telesne kulture, čigar upravitelj je.

Dolgo vrsto let se Andrej Arko ukvarja tudi z dopisovanjem v razne časnike. Najmlajši je pri Dolenjskem listu, komu dopisuje natanko 20 let. Razen tega je eden najpomembnejših zbiralcev znank na Slovenskem: nizevo Verigarji so nekaj posebnega.

Poln življenja, duhovitosti in vedno pripravljen pomagati puzevci - to je športni delavec Andrej Arko.

S. DOKL

Na republiškem prvenstvu v gimnastiki za srednješolce v Ljubljani so brežiški srednješolci osvojili odlično tretje mesto, dekleta srednje medicinske šole iz Novega mesta pa osmo. Na sliki: Brežiški telovadci s svojim vodnikom prof. Senico. (Foto: S. Dold)

Brežičani so najboljši telovadci

GIMNASTIKA

30. marca je bilo v Novem mestu področno tekmovanje osnovnih šol v orodni telovadbi. Nastopili so učenci iz vseh dolenjskih občin, razen Belokranjcev. Najboljši so bili mladi Brežičani, ki so zmagali v obeh ekipnih konkurencah. Posebej moramo pomeniti, da ni nastopila najboljša novomeška vrsta, ki je še nastopila na mednarodnih srečanjih in hi tudi v republiškem merilu igrala pomembno vlogo.

Rezultati ekipno - pionirji: 1.

Brežice (Mirka Ban, Pogačar, Kržan, Gerjevič, Dikič) 138,25, 2. Senovo 133,9, 3. Dolenjske Toplice 129,75, 4. Stopiče 125,50, 5. Sevnica 125,10, 6. Trebnje 118,70, izven Partizan (N. m.) 118,60. Posamezniki: 1. Marjan Mirka (Brežice) 27,65, 2. Tonček Gerjevič (Brežice) 27,75, 3. Božo Ban (Br.) in Božo Dikič (Br.) 27,49, 5. Matjaz Zajc (Senovo) 27,30 itd.

Ekipno - pionirke: 1. Brežice (Obrec, Kos, Hrovat, Kovačič, Starčič in Iskra) 133,25, 2. Stopiče 128,40, 3. Krško 126,85, 4. Trebnje 124,75, 5. Sevnica 122,15, izven Partizan (N. m.) I 130,65, Partizan II 126,85, Partizan III 122,70. Posameznice: 1. Jelka Brulc (N. m.) 27,0, 2. Ana Hren (Stopiče) 27,55, 3. Metka Oberč (Brežice) 27,15, 4. Mirjana Serovič (N. m.) 26,96 in vojska Kos (Brežice) 24,95 itd.

AVTOMOBILIZEM

Avto-raly DOLENJSKA 70 bo 10. maja

Sportna komisija AMD Novo mesto pripravlja v počastitev dneva zmage (9. maj) mednarodni rally »Dolenjska 70«. Pravico udeležbe imajo vsi člani Avto-moto zveze Slovenije z veljavnim voznikom dovoljenjem kategorije B. Pokrovitelj prireditelje iz Industrija motornih vozil iz Novega mesta.

Start bo v nedeljo, 10. maja v Novem mestu, cilj pa istega dneva popoldne na Otočcu, kjer bo razglasitev rezultatov in podelitev nagrad. Proga poteka od Novega mesta preko Trebnja, Sevnice, Krškega, Kostanjevice, Metlike, Črnomlija, Črmošnjice, Soteske in Širave ter je dolga 308,5 km.

Rally bo izveden v vsakem vremenu. Prijavitelj se na AMD Novo mesto, SPORTNA KOMISIJA, Ljubljanska 8 b, telefon 21-264!

Ljubljana - evropsko prvenstvo v Kartingu

V nedeljo, 31. maja, bo v javnih skladiščih v Ljubljani druga dirka za letošnje evropsko prvenstvo v kartingu, ki je pod okriljem mednarodne avtomobilske zveze FIA Organizatorji pričakujejo, da bodo na tekmovanju nastopili dirkači iz 14 evropskih držav.

Zasluzeno osvojili tretje mesto

Pod vodstvom trenerja Jožeta Senca so dijaki brežiške gimnazije v nedeljo na republiškem prvenstvu srednjih šol v Ljubljani osvojili odlično tretje mesto. Za Brežice so nastopili: Zagode, Zhotar, Gerjevič, Serbec, Klokočar, Zore in Ivančič. Med posamezniki sta bila najboljša Janez Zagode, ki je ostvojil srebrno odličje na drugo, in Tomo Zhotar, ki je bil ravnino tako drugi na bradlji. Dekleta srednje medicinske šole iz Novega mesta pa so osvojile osmo mesto.

Rezultati: mladinci - ekipno: 1. SSTV Maribor 233,70, 3. gimnazija Brežice 230,90, Mladinke - ekipno: 1. Pedagoška gimnazija Maribor 174,90, 8. Srednja medicinska šola Novo mesto 154,00.

V. PODGORSEK

Samorastne športnice

Od leve proti desni: triperesna deteljica - Vesna Vovk, Neva Benčina in Nada Rački. Simpatična dekleta imajo v Kočevju veliko navijačev, vendar se njihove najde, da bi jih vadil.

Kočevje je pred leti slovelo kot mesto, kjer so igrali dober namizni tenis; zlasti je bil cenjen moški spinkonks. Ko je športna javnost pričakovala, da bo šel razvoj naprej, se je nenkrat ustavilo in vsega je bilo konec.

V zadnjih letih pa smo spet pričeli ponovnega preobujanja namiznoteniške dejavnosti, vendar tokrat vleče huj na ženski stran. Mlada gimnazijka Nada Rački, Neva Benčina in Vesna Vovk so se povpele med najboljših igralke v Sloveniji. Dekleta so se posebno izkazale v tekmovanju II. republiške namiznoteniške lige, kjer so zmagale in jeseni najavile sodelovanje v društvi najboljših republiških ženskih ekip.

Dekleta smo obiskali, ko so igralo dvoboj z ljubljansko Olimpijo v okviru tekmovanja za jugoslovanski namiznoteniški pokal. Srečanje so izgubile, vendar niso igrale podrejene vloge, ljubljancanke so bile nepremagljive.

V kratkem razgovoru smo zvedeli, da dekleta vadijo sama, nimajo trenerja, prepričane so same sebi. Če spet ne bi bilo požrtvovalnega športnega delavca prof. Saše Bižala, ki bedi nad njimi, menda te športne dejavnosti v Kočevju ne bi bilo. Resno nas zanima, če je v Kočevju samo Saša Bižal, da ga srečujemo skoraj

v vseh športnih panogah. Zakaj drugi športni športni delavci stojijo ob strani?

V razgovoru s prikupnimi dekleti smo zvedeli še marsikaj zanimivega. Sedaj so osamljena, pričakujejo pa, da se bo še kdo zavzel zanjo. Volje je precej; v Kočevju pa ne manjka ljudi, ki se razumejo na namizni tenis. Zato je njihov optimizem verjetno upravičen.

S. DOKL

KEGLJANJE

Zmagal je Železnica

Kočano je prvenstvo v občinski kegljaški ligi. V zadnjih dveh kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Partizan - Iskra 336:475, Lukanja - Pionir 452:488, Krka - Železnica 460:465, Pionir - Gozdar 478:346, Železnica - Lukanja 531:395 in Krka - Iskra 419:472.

Končni vrstni red: 1. Železnica 12 11 0 1 4578:3855 22 2. Lukanja 12 10 0 2 5415:5165 20 3. Krka 12 6 0 6 5467:5239 12 4. Pionir 12 6 0 6 4908:4710 12 5. Iskra 12 5 0 7 5111:4954 10 6. Partizan 12 3 9 9 4397:5124 6 7. Gozdar 12 1 0 11 3093:4163 2 J. MRZLAK

NOGOMET

Ljubitelji nogometa na Dolenjskem so to nedeljo najbolj presenetili borbeni Mirenčani, ki so doma ugnali favorita za prvo mesto Litijo. Zmaga je zasluzena, Mirenčani pa grede čestitke. Novomeščani so doma ugnali zadnjevršene Medvode. Zmagali bi bil lahko še z večjo razliko, če bi se bili potrudili. Celulozar je v Velenju doživel precej hudi poraz. Brežičani so doma obranili z Rogatecem in so se vedno kandidati za prvo mesto. Senovski Rudarji so močno zmagali v srečanju s Šoštanjem. Bela krajina že drugič ni nastopila in ima v zaostanku kar dve tekmi.

Mirna : Litija 2:1

Zgodilo se je tisto, česar niti najbolj navdušeni ljubitelji nogometa na Mirni niso pričakovali. Kandidat za prvaka v ljubljanski ligi Litija je pokleknila pred razigranimi nogometaši Mirne. Na teškem terenu so domači z večjo borbenostjo nadoknadili tehnično znanje gostov. Posebno so se odlikovali vratar Logar, Zakrajšek, Najdov in Tratar. Precej močnih strelav na nasprotnikova vrata pa so poslali Smuc, Bastardi, Medič in Kukurava. Zadetka za domače sta dosegla Medič in Smuc, za goste pa Kolman.

Mirenčani presenetili

Igralci na tej tekmi je bil Kovčič, ki je dosegel dva zadetka. Vendar imamo občutek, da bi stanko več naredil na svojem starem mestu, kot zdaj na križu.

Rudar (Senovo) : Šoštanj 5:1

Z igro rudarjev so bili gledalci zadovoljni, saj so se Senovčani predstavili z lepo in učinkovito igro, ki jim je prinesla tudi visoko zmago nad solidnimi gosti. Zadetke za Rudarja so dosegli: Gaser 1, Čížek 1 ter odlični Pleterak 3.

Slovenija-avto : Kočevje 6:6

V prijateljski nogometni tekmi sta se enajsterici Slovenija-avto iz Ljubljane in Kočevja razšli z neodločenim rezultatom 6:6. Gostje so v drugem polčasu vodili s 6:1, vendar se je srečanje končalo neodločeno.

A. ARKO

Elan : Medvode 5:1

Nogometaši Elana so z lahkoto premagali zadnje uvrščeno ekipo iz Medvod. Na teškem terenu so se bolje znašli in prisilili goste na obrambo. Če bi se bolj potrudili, bi gostje lahko zapustili Novo mesto še z večjim številom golov v mreži. Med najboljšimi

Lestvica NPL po nepopolnem 14. kolu

1. Elan	14	9	3	2	39:14	21
2. Litija	14	9	0	5	25:21	18
3. Bela kraj.	12	8	1	3	32:22	16
6. Mirna	13	6	0	7	27:30	12

ltd.

ROKOMET

B. Stimec 5, D. Stimec 7 in Grabrijan 6. T. LATERNER

Partizan (Dobova) : Novo mesto 22:18

Novomeščani so gostovali v Dobovi in nepričakovano doživeli poraz.

Kdaj, kje, kdo?

Rokometaši Brežice bodo imeli doma srečanja s Trboveljskim Rudarjem Ribničani pa gostujejo v Medvodah. Dekleta Brežice so bodo doma srečala z igralkami Steklarja iz Hrastnika. V zasavski rokometni ligi bodo naslednja srečanja: Novo mesto - Partizan (Cerklje), Brežice B - Partizan (Sevnica) Rudar B (Trbovlje) - Belt (Črnomelj), Partizan (Leskovec) - Krško. Nogometaši Celulozarja bodo doma igrali s Fužinarjem z Raven. V ljubljanski conski ligi bodo srečanja: Bela krajina - Domžale, Dob - Elan, Odred - Indupitani in Medvode - Mirna. V celiski podzvezni ligi igrajo: Brežice - Rudar (Senovo).

NOVO MESTO - V ponedeljek se je pričelo prvo tekmovanje v okviru letošnjih delavskih športnih iger. Prvi so nastopili šahisti; nastopa 16 ekip, ki so izvršene v 4 skupine. Doseženi so bili že prvi rezultati: Krka - Iskra (Novo mesto) 4:0, Prosveta - osnova šola Senjercje 2,5:1,5 in IMV - Opekarna (Zalog) 4:0. (J. U)

Ribnica : Slovenj Gradec 25:26

Sedem minut pred koncem tekme so Ribničani vodili s 25:21, vendar so srečanje izgubili. Nerazumljivo je, da so Ribničani v zadnjih minutah dobili pet zadetkov, dali pa nobenega. Ta nesrečni poraz je Ribničane potisnil za dve mesti nazaj.

Usnjar (Šmartno) : Brežice 7:21

Kljub odsotnosti vratarke Božičnikove so Brežičanke v Šmartnem slavile visoko zmago. Novinec v ligi Usnjar, ni bil kos razigranim gostjam.

Brežice: Zorko, Bužanič 7, Molan 5, Stauber 2, Bah 1, Les in Mišič 3. V. PODGORSEK

Izola : Brežice 17:14

Brežičani so doživeli nepričakovan poraz v Izoli in s tem zapravili drugo mesto, ki bi ga lahko imeli po porazu ljubljanskega Slovenca. Z dobro taktično igro so vse do zadnjih 5 minut vodili; nato je domačinom uspelo izenačiti in celo zmagati. Brežičanom se po-

BELT : Leskovec 29:9

Črnomeljski rokometiški so dobro startali v nadaljevanju zasavske lige: pred dolajšimi gledalci so premagali goste z razliko 20 golov. Gostje so nastopili ostanje, zato niso bili enakovredni nasprotnik razigranim Črnomelčanom.

BELT: Englaro, Tajner, Svetič 1, Ostrončič 2, Novak, Avguštin 7,

Od tu in tam

NOVO MESTO - V prvem kolu dolenjske kegljaške lige so bili doseženi naslednji rezultati: Iskra (N. m.) - Železnica (Novo mesto) 342:317, Krka (N. m.) - Vseh devet (N. m.) 313:303, Krško - Starih devet (N. m.) 360:393 in Pionir (N. m.) - Partizan (Kačnarica) 392:331. (J. M.)

SEVNICA - Na rednem hitropoteznem turnirju za april je zmagal Jože Maurer z 8,5 točke, sledita Drstvenšek 7,5, Dvojmoč 5,5. V skupni uvrstitvi po štirih odigranih turnirjih vodi Maurer, sledijo: Breih, Dvojmoč, Drstvenšek itd. (J. M.)

KOČEVJE - Na tekmovanju v športni gimnastiki področnega prvenstva gimnastičnega centra Ljubljane so nastopili tudi mladinci TVD Partizan Kočevje. V II. razredu mladincev je zasedel Bojan Ciglič odlično drugo mesto in se uvrstil na republiško prvenstvo, Marjan Vučko pa je osvojil enajsto mesto. (A. A.)

KRSKO - Igor Turk in Meta Novak sta določena v republiško pionirsko reprezentanco, ki bo nastopila na turnirju Slovenija - Furlanija - Benečija v Trstu. (L. H.)

BREŽICE - Brežiško rokometno občinstvo bo v soboto, 18. aprila, gledalo zanimiv mednarodni rokometni turnir, na katerem bodo igrali poleg domačinov še IJK Sportfreunde, Rudar iz Tebove ter Cerkelj. Vsaka tekma bo samo po 15 minut. Zmagovalec bo prejel pokal občinske zveze za telesno kulturo, vsi nastopajoči pa diplome in praktična darila. Kot je znano, so Brežičani preteklo jesen nastopili na potobnem turnirju v Gradcu in osvojili prvo mesto. (V. P.)

NOVO MESTO - Končano je prvenstvo novomeške gimnazije v kosarki. V moški konkurenci je zmagal 1. ab razred, sledijo: 4. ac, 2. ab, 4. od, 4. be, 2. c, 1. b in 1. a. V ženski konkurenci pa je bilo samo srečanje med 1. b in 2. ab, ki se je končalo z zmago prvostolke 27:25. Najboljši strelci na prvenstvu so bili: Z. Kovačević 182, S. Kovačević 129, Munih 119, Blažon 97, Septavce 80, Mirt 61, Podboj 60 itd. (D. K.)

KOČEVJE - V polfinalnem namiznoteniškem srečanju za jugoslovanski pokal sta se srečali ekipi ljubljanske Olimpije in Partizana Kočevje. Ljubljancanke so zmagale s 5:6. Rezultati: Martinec - Benčina 2:0, Jeler - Vovk 2:0, Verstovšek - Rački 2:0, Jeler - Benčina 2:0 in Martinec - Rački 2:0. (A. A.)

NOVO MESTO - Osnovna organizacija Zveze gluhih Novo mesto je pripravila člansko strelsko tekmovanje z zračno puško. Med 9 člani je zmagal Franc Kren ml. s 114 krogi, sledijo: Nikola Djušaršević, Franc Stopar, Franc Avguštin itd. (A. R.)

KRMELJ - Rokometaši Krmelja morajo zaradi zapore domačega igrišča igrati tekme na tujem. Zato so zaprosili upravo dijaškega doma v Krškem, naj jim dovolji igrati na njihovem igrišču. Upravnik Doma Matko Matjan je pokazal veliko razumevanja in je Krmelčanom omogočil brezplačno uporabo igrišča. Za njegovo potezo se mu ljubitelji rokometu iz Krmelja in igralci lepo zahvaljujejo. Hvaležni pa so tudi gojenecem doma, ki so prisostvovali tekmi in bodrili Krmeljčane. (D. D.)

NOVO MESTO - Na namiznoteniškem prvenstvu Novega mesta je nastopilo blizu 40 igralcev. V konkurenci mladincev je presenetljivo zmagal Blažon, pri pionirjih Jevšek, pri člancah Prekova in pri članih Somrak. Mladinci: 1. Blažon 2. Jerančič 3. Preselj. Blažon - Jerančič 2:0. Pionirji: 1. Jevšek, 2. Svet, 3. Bartelj; Jevšek - Svet 2:0. Člani: 1. Somrak, 2. Uhl, 3. Zabkar; Somrak - Uhl 2:0. Pionirke: 1. Doboš, 2. Gostisa, 3. Šramelj; Doboš - Gostisa 2:0. Članice: 1. Prek, 2. Kordeš, 3. Doboš; Prek - Kordeš 2:1. (P. U.)

NOVO MESTO - Na republiškem prvenstvu Partizana v gimnastiki za pionirje in pionirke so nastopile štiri novomeške vrste. Poznana je samo uvrstitve fantov; ti so v konkurenci 34 ekip osvojili 17. mesto. Uvrstitve deklet ni znana. Posamezne ekipe so dosegle naslednje rezultate: pionirke - Partizan (N. m.) I 139:30 točk (Radšček, Hočvar, Medle, Čermič, Ivančič), Partizan (N. m.) II 138:70 (Petrov, Zupančič, Serovič, Dragič, Brulc), Partizan (N. m.) III 128:50 (Gale, Krause, Cimerman, Mihelič, Blažič), Pionirji - 17. mesto - Partizan (N. m.) 168:80 (Poredoš, Pilič, Parenta, Kranjc, Gerbec, Bohte). Najboljši tekmovalci so bili: Anica Radšček, Mirjan Hočvar in Marta Petrov pri dekletih, pri fantih pa Ervin Poredoš, Mišo Pilič in Gorazd Porenca. (R. V.)

DRUGJE SE JE ZGODILO

Sem ga res ubila?

V soboto dopoldne je bila v lovski sobi hotela »Jeruzalema« v Ormožu tiskovna konferenca, ki jo je sklicala Pomurska založba iz Murske Sobotice ob izidu svoje najnovejše knjige »Sem ga res ubila?«, katere avtorica je Slava Rakova. Kdo je Rakova, kakšna je in kaj predstavlja njena izpoved?

Slava Rakova je bila kmečko dekle. Poročila se je z Ernestom Rakom, toda narava ji ni dala, da bi postala mati. Ljubezen med zakoncema je počasi prehajala v sovraštvo, obtoževanja in vedno hujše prepire. Nekega dne Slava moževih obtoževanj o nezvestobi ni mogla več prenašati in ga je v samoobrambi nekajkrat udarila s stolčkom po glavi tako močno, da ji je mož kmalu potem izdihnil v naročju. Obsojena je bila zaradi težje telesne poškodbe na tri leta zapora. Prišla je v zapor in si prve dni želela le smrti. Toda ko se ji je ponovno vrnila vera v življenje, je prosila za svinčnik in papir, da bi lahko izpovedala svoje občutke. Tako je nastala pretresljiva izpoved, ki je bila vredna knjižne izdaje. V njej je temeljito opisana zakonska tragedija in obračun z lastno vestjo. Knjigo so izdali v 3000 izvodih.

»TEDNIK« — Ptuj, 9. IV. 1970

Ne samo pomesti pred pragom!

Spet smo na začetku nove turistične sezone. Treba je že sedaj misliti na to, kakšen vtis si bodo turisti ustvarili o naših mestih. Samoborčani so na to začeli misliti že zgodaj in lahko bi si jih vzeli za zgled. Krajevna skupnost, Socialistična zveza delovnega ljudstva, »Komunalas« in turistično društvo so april proglašili za mesec turizma in čistoče, da bi utegnili odpraviti pomanjkljivosti in neurejenost še pred začetkom glavne turistične sezone. Ta akcija bo potekala pod geslom »Vsak prostovoljno urejuje pred svojim pragom!« V to naj bi se vključile vse družbeno-politične in delovne organizacije, sindikalne podružnice, mladina, hišni seti, ustanove, tovarne, trgovine, obrtniki, šole, uradi in posamezniki. Vsak bo moral očistiti, urediti in olepšati svojo stavbo, dvorišče, prostor pred hišo in okna okrasiti s cvetjem, lepo urediti izložbe, pomesti ceste, pločnike, urediti žive ograje — skratka: potrudil se bodo, da bo Samobor urejen, čist, okrašen in v cvetju. Organizirali bodo množične delovne akcije, v katerih bodo sodelovali vsi prebivalci.

Morda bi tudi občani v drugih mestih morali pomisliti na to!

»SAMOBORSKE NOVINE« — Samobor, 1. IV. 1970

Najbolj vesel kmet

Ko so v Dolnjih Andrijevcih snemali peto javno oddajo »Iščemo najbolj veselo vas brodskih občin v letu 1970«, je nekaj vaščanov predlagalo delovni ekipo, naj v program vključijo tudi izbiranje najbolj veslega kmeta. Nekdo izmed navzočih, ki je vse skupaj opazoval od strani, je na to dejal: »Teh res ni treba iskati na vasi, saj jih je dosti tudi v mestu!«

»Požeški list« — Slavonska Požega, 12. 3. 1970

Občinski štab za NO se je sestel takoj!

Predsednik občinskega štaba za narodno obrambo v Novem mestu je dobil sporočilo od višje komande, da je sovražnik na silo prestopa jugoslovansko mejo. Čeprav sredi noči, se je občinski štab hitro zbral na dogovorjenem mestu. Vsak od referentov je dobil svojo nalogo in delo je steklo. Najvažnejša je bila mobilizacija, ki ima v takih primerih prednost...

Hitro in brez zastoja

Nekaj ur po tem, ko je sovražnik vdrl na naše ozemlje, se je v Novem mestu sredi noči zbrala teritorialna enota, ki so jo sestavljali vojaški obvezniki in mladinci. S popolno bojno upretno so pritekli na zborna mesto, sprejeli orožje in enota je bila takoj pripravljena za pohod. Kot bi trenil, jih je požrla noč, izginili su v neznan smer...

Med dvema ognjema...

V sredo... aprila, se je ob 7. uri zjutraj začel splošni protinapad rdečih na položajih plovih na široki suhokrajinski fronti.

Ko so rdeči s topniškim ognjem zasuli plave in ko je med njimi počila atomska bomba, se je začel splošni napad pešadije, ki ga je podpiralo topništvo s svojim peklenskim ognjem. Vojaki, ki so bili razdeljeni v manjše borbene skupine, so osvajali sovražnikove utrdbe in gonili nasprotnike...

Vojni metež me je zalotil v najhujšem vrvežu med obe-

Atomska bomba v Suhi kraji

Zadnje dni marca in prve dni aprila so enote novomeske in črnolajške garnizije izvajale zaključne vojaške vaje na Kočevskem in v Suhi krajini. Na preizkusu vojaških veščin so sodelovale tudi teritorialne enote iz Novega mesta.

Vojaki so se razdelili na rdeče in plave. Na strani rdečih so sodelovali tudi teritorialci. Naloga rdečih je bila zapreti vse prehode, ki vodijo na Dolenjsko in Kočevsko. Ker je bil sovražnik (plavi) močnejši, so se počasi umikali in postopoma nabirali moči za protinapad. Ko so se okrepili in pritegnili k sodelovanju še teritorialne enote, so napad zaustavili in izvedli odločilni sunek, ki je nasprotnike presenetil in jih pognal v beg. Ob tej priložnosti so se posebno izkazale teritorialne enote, ki so s partizansko taktiko bojevanja

zaustavile plave na črti Zužemberk mesto.

Po koncanih vajah sta se polkovnik mac in Jože Nagode pohvalno izrazila rešinah in enotah. Bila sta zadovoljna parila z besedami. »Desetdnevne vaje vraznika spremljalo stalno slabo vreme mraz — ki ni zaveznik vojakov; vendar Vse je teklo po določenem programu. pešne, enote pa so pokazale, da so de za vsak primer... Prizadevanje vojakov napornih marših je bilo izredno, enajstjanju borbenih nalog. Disciplina je bila tako moralno-politično stanje v taht,« sta za naš list povedala polkovnik Nagode.

ma vojskujočima se stranema. Napadalcj so bili neustavljivi, čeprav so se plavi krepko upirali. Vojaki polkovnika Nagodeta so vajo vzeli resno, to sem občutil že med samim premikom. Ko je nekemu odpovedal mitraljez — naboj se je zataknil — sem zaslišal glasno preklinjanje njegovega sosedca — vojaka, ki je nepretrgoma streljal z avtomatsko puško. »Slisliš, ti, kdo ti je dal v roke strojnico, rajši vzemi kuhaličico. Tristo zelenih...« je ves zasopčan kričal vojak, ki mu ni bilo vseeno, da je mitraljez v njegovem vodu oglušel.

Napadalcj in branilci so se več kot štiri ure premikali in bojevali na suhokrajinski fronti ter se vztrajno borili za vsako ped zemlje za grmičček, boljše zaklon in za vsak korak naprej...

Fronta je divjala kot vihar. Na dani znak pa se je vse ustavilo! Komandanti in vojakji so si spet tovariško segli v roke in ostro ter kritično ocenjevali drug drugega. Na licih jim je zaigral nasmeh, vedel sem, da so zadovoljni.

Nihče noče biti mrtev

Meni je večih zmanjkalo sape. Zato sem si našel premor s pretvezo, da opazujem razna vojaška opravila. Enkrat sem počival tudi pri radijski postaji. Takih je bilo vzdolž bojišča veliko. Vojaki in oficirji so pri postajah sprejemali poročila z bojnega polja, ki so jih pošiljali sodniki. Ko so oficirji iz štaba želeli poročila o »izgubah«, jih nikakor niso mogli dobiti. Res, da je tu pa tam upadele kakšen vojak — nekdo je s silo napisal celo pet — več pa nihče. Izgub je bilo premalo. Štabovci so zmanjevali z glavami. Nekdo od štabnih oficirjev se je zato upravičeno jezil in vpil: »Kaj boš mene hecal! da nimaš padlih! Hudiča, kako pa so prišli tvoji vojakji čez radijsko področje živi? Piši: vsi mrtvi!« V štabu so bili podrobno seznanjeni z vsemi premiki na bojišču, vendar pa poročil o izgubah ni bilo.

Vsak vojak zna zakopati protitankovsko in pešadijsko mino. Bojišču jih je bilo posvajanih na tisoče.

Razdalja med njimi mora biti

Po zaslugi sodnikov nasprotniki niso prihajali do neposrednih stikov. In tako je bilo prav, kajti vojakji in njihovi oficirji so bili prežeti s pravim bojnim zanosom, saj so se bojevali, kot da bi šlo zares. Pokali so manevrski naboji, treskale so petarde, valila se je dimna zavesa, potujeno so se vlekli strupeni plini, bili smo res na pravem bojišču. V takšnem vzdušju pa se nekoliko dvignena temperatura; zato se noče nihče predati, se manj pa priznati poraz.

Preseneti, udari in se umakni!

Teritorialna enota, ki se je zbrala v Novem mestu, je »zavohala« najprikladnejše mesto, kjer bo plavim naredila največ preglavice. Motorizirano kolono vojaških vozil, ki je vlekla topove in bila polna vojakov, so napadli v Suhi krajini. Poznalo se je, da so v vodstvu enote ljudje, ki dobro poznajo teren. Zaseda je pričakala sovražni-

ke na pravem mestu, kjer bi se jih zelo malo rešilo.

Ko je na cerkvenem zvoniku suhokrajinske vasice zazvonilo plat zvona, ki je oznanjal prihod sovražnikovih vozil, se je z bližnjega hriba usula toča izstrelkov, ki bi zdesetkali kolono. Vojaki so napad sprejeli, poglali so se v hrib za partizanski naboji, treskale so petarde, valila se je dimna zavesa, potujeno so se vlekli strupeni plini, bili smo res na pravem bojišču. V takšnem vzdušju pa se nekoliko dvignena temperatura; zato se noče nihče predati, se manj pa priznati poraz.

Kasneje sem poslušal vojake in oficirje napadene kolone, ko so ocenjevali partizanski napad. Na račun svojih »sovražnikov« so izrekli precej pohval. Nekdo je celo pristavil: »Če bi šlo zares, bi bil na cesti pravi hudič.«

Čeprav poka, ne manjka zabave

Boji so divjali. Na bojišču so se prerivali malo naprej, pa spet nazaj. Vojaki so kljub težkim naporom — vreme jim ni bilo naklonjeno — imeli precej smisla za humor

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

UŠLI IZ JEČE

■ (IZ JEČE USLI STIRJE KAZNJENCI) — V ponedeljek 3. t. m. popihali so jo štirje kaznjenci iz zapore novomeskega okrožnega sodišča. Niso jim še prišli na sled.

■ (POŽAR.) — Na Poljanščici (kočevske Poljane) pogorelo je protečeni teden šest gospodarjev, ki so bili le z primeroma malimi svotami zavarovani. Vzrok požaru je neznan.

■ (HIŠE SE RUSIJO) — vesled silnega deževja v Klopai na Čučem. Izmed 160 hiš z 800 prebivalci se je že 52 hiš sesulo in vse kaže, da se jih bo še mnogo.

■ (STIRUP V PAJCEVINI.) — Nekli kmet v občini Pišavi v Šleziji se je vrezal. Da bi kraj vstavljal, djal je na rano pajčevino. Tretji dan mu je roka zastekla in je v kratkem umrl v groznih bolečinah. Zdravnik je spoznal, da se mu je s pajčevino zasturpila kri.

■ (SAM SE JE ZGLASIL) — sodniji v Zagrebu Gabriel Jurčić Doljan na Hrvaškem. To je onaj zločinec, ki je leto o svedonici žandarja Košaka iz Cerovega napadel ter ga močno poškodoval in mu orožje vzel. Ko je žandarju Košaku, ki ga je aretiral in hotel sodniji odvesti, na ta način ušel, je oddal žandarjevo orožje občinskemu uradu v Doljani s pripomnjo, da ga je žandar napadel. Žandarmerija v Kostanjevici, kamor Doljan pripadajo, je pozneje naznanila, da je Jurčić v Ameriko ubežal, a kakor se zdaj vidi, je to poročilo napačno bilo. Novomeska sodnja se je sedaj obrnila na Hrvaško za izročitev Jurčića.

■ (DEŽEVJE) — Minuli teden je skoro nepretrgoma deževalo. Krka in njeni dotoki so grozno narastli. Visoka Krka je menda tudi zakrivila, da je Mogoličeva krava pri napajanju prodalec zašla, ter jo je voda odnesla, ne da bi jo bilo do sedaj dobili. To deževje se menda raztega po vsem svetu; v Pragi so se iz nizkih stanovanj želj seliti. V New-Yorku sega voda daleč na kopno. Nekli železnični most je voda podrla; iz St. Luis dospelvi brzovlak je na onem mestu v vodo padel ter mnogo ljudi je potonilo.

■ MEŠTNA HRANILNICA V NOVEM — V mesecu marcu 1900 je 190 strank vložilo 40.356 K 72 h, 143 strank dvignilo 45.253 K 27 h, torej več vložilo 3103 K 45 h, 20 strankam se je izplačalo posojil 16.600 kron —h. Stanje vlog 1.440.878 K 49 h. Denarni promet 184.960 K 41 h.

■ (Prvi glasbeni večer), ki ga je Glasbena Matica pirodila 5. t. m., nas je zopet nasmajal s plemenito in vzvišeno glasbo, ki se redko čuje tudi v mestih, večjih od Novega mesta. Uže iz koncertov prejšnjih let ljuba, nam znana gg. Prochazka in J. Junek od Ljubljanske Matice sta z nova pokazala svojo umetniško spretnost in pravilno tolmačenje slovanskih klasikov A. Dvořaka, Smetane, H. Wieniawskija, Chopina in Rubinsteina ter drugih glasbenih velmož. Castno go se z njima vrstili nadebudni, mladi violinist gosp. W., naš pevovodja gosp. Ignacij Hladnik ter gg. brata Kozina, ki sta nam podala fino in natančno slovenske pesmi F. S. Vilharja in Risto-Savina. Občinstva ni bilo malo, pa bi ga bilo lahko več.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC 15. aprila 1900)

Manevre na suhokrajinskem bojišču so spremljali tudi ljudje, ki delajo na področju narodne obrambe. V odmoru si ogledujejo jugoslovansko avtomatsko puško.

in zob
nih e
fronta
vojašk
pa ni
okrog
ljamo
Ko j
lo sm
se voj
volski
pri s
grami
strani
je ve
smeh,
ka...

VOJA

IZ ST

■ Kape
jake: s
letal
vori: »
zanima
slike.
■ Pri
se pot
sem bol
jak od
vem, k
skih j
■ To
te vaje
iz letal
vojakov
kov, ko
»Ravno
kaj slik
■ V
skl gos
vedi s
je hitro
nisi pos
■ Volj
na boln
vpraša
rem sp
vstati z
pove bo
vpraša
zato, k
je vojak
■ Kar
duje w
zgodit
mu pade
je imel
vojak —
svojo p
nuto je
rem n
■ Na
topnišk
klično
jem kon
ta se n
LJERAC

Partizani so izpraznili vagone...

Spomini upokojenega železničarja Mihaela Grabrijana - Partizani so na straški progi praznili vagone, Italijani pa v Mirno peč!

Opolnoči 15. aprila pred 50 leti se je v Sloveniji začela velika železničarska stavka kot del stavke, ki je zajela vso državo. Ustavljen je bil ves promet: stavkovne straže so zasedle pomembnejše postaje. Štiri dni nato je vlada vpoklicala v kasarne železničarje - vojaške obveznike od 21. do 38. leta starosti.

Ob večerajšnjem dnevu železničarjev govori tokratni zapis o pomoči železničarjev v Novem mestu, ki so pridno pomagali partizanom. O iznajdljivosti in spretnosti, s katero so velikokrat prešli Italijane, pripoveduje upokojeni železničar Mihael GRABRIJAN.

»Vame so imeli zaupanje,« pripoveduje Mihael Grabrijan, vlakovodja v pokoju, ki je delal pri železničarjih od 1937 do 1965. »Med vojno sem bil premikač in nadpremiškač na novomeški postaji v Bršlinu. Dostikrat smo železničarji pretihotapili do partizanov različne stvari. Običajno smo jih iztovorili pri Potočarjevem mlinu; stvari smo zložili v hlev in potrkali na mlinarjevo okno. Potem so hitro našle pot do partizanov!

Dobro se spominjam, kako smo iztovorili nekaj vagonov, ki so bili polni sanitetnega

materiala, v njih pa so bili tudi ilegalci. Iz Ljubljane so jih poslali v Novo mesto na izmišljeno ime. Mi pa smo jih zvečer postavili na straško progo, naprej od bodeče žice. Takrat smo to lahko naredili, ker so Italijani vozili v Italijo nafto iz Romunije. Naša postaja je bila polna vagonov: nekaj praznih smo nataknil na tiste, ki so prišli iz Ljubljane, in vse skupaj premaknili na straško progo. Ponoči vlaki niso vozili. Partizani so sredi noči odrinili polne vagone kar z rokami do čuvajnice v Grobljah. Tam so vagone

iztovorili in vse skupaj prepeljali s čolni pri Srebrničah na drugi breg Krke. Takrat so pri Srebrničah imeli 100 voz, čolne za prevoz pa so nabrali vse od Straže sem. Italijani pa so tisto noč nič hudega sluteč čuvali vlak, ki so ga prej napadli partizani. Na ta način smo Lahe pretatili. Medtem ko so se Italijani trudili, da so ostali budni nekje pri Mirni peči, so jim partizani izpred nosa iztovorili nekaj vagonov.

Podobnih doživljajev je bilo še več: nekoč so iz Ljubljane pripeljali devet nahrbtnikov gozdarjev. Pri Potočnici vasi smo jih vrgli partizanom, ki so bili o pošiljki obveščeni, in vsak je optal kar po dva nahrbtnika. Drugič spet smo Italijanom odnesli cerade, ko so razkladali slam. Partizani so potem cerade razrezali - bile so prav dobri šotori. Kolegi v kurilnici so včasih postavili v motor lokomotive tempirne mine, ki so potem raztrgale cilindre v stroju.

Kot zavirač sem se enkrat peljal v Belo krajino; pri Gradcu je tik zraven italijanskega bunkerja mina eksplodirala. Vse je bilo v dimu in pari. Italijani so bili vsi prestrašeni - promet pa je bil ustavljen, dokler niso iz Metlike dobili nove lokomotive, ki so jo poklicali po telefonu.

J. SPLICAL

Namesto kune ujel lisjaka

Jožetu Bariču iz Črnomlja se je primerila ne navadna lovska sreča, ko je nastavljal past

Pred dnevi je črnomljski lovec Jože Barič obhodil kurnam nastavljenih pasti, ki so

lesene, zbite z žebji in postavljene na tri rastoča drevesa kakih 1,30 m od tal.

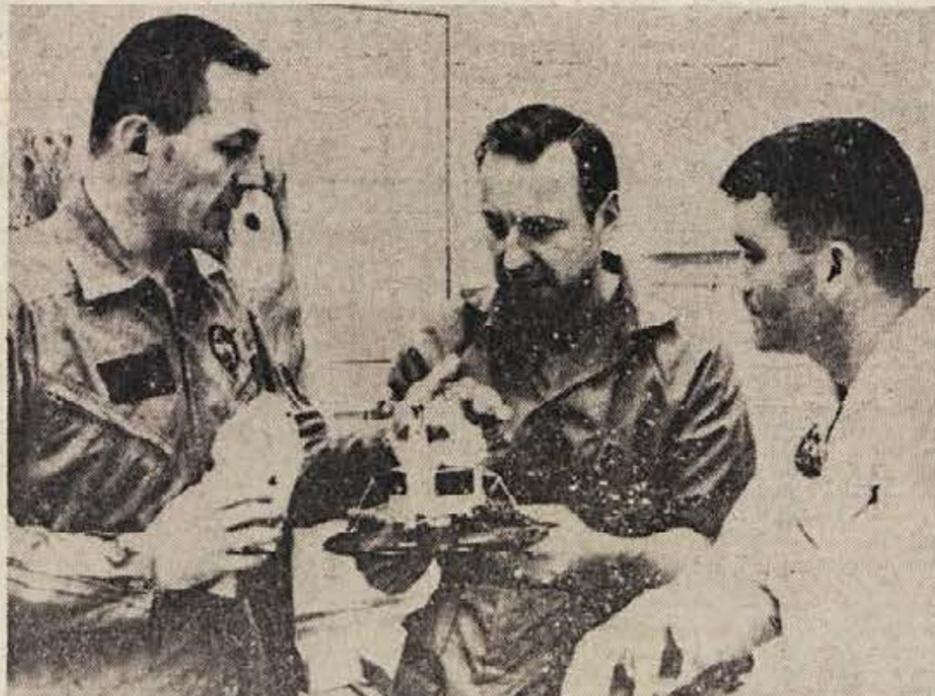
Ze od daleč je v eni izmed pasti zagledal nekaj velikega. Kar zažarej je od pričakovanja, kakor je povedal sam, da bo snel izredno veliko kuno, toda v pasti je bil navaden lisjak z razmršeno in oskubljeno dlako. Lesena soha, po kateri je priplezal je bila debela 5 cm, zato je moral biti prav športno spreten. Najbrž radovednež ni imel težke smrti, ker je bil na pokrovu pasti težak kup snega.

Od lovcem na kune še ni bilo slišati, da bi se kateremu v past na drevesu ujela lisica. Videti pa je, da je le to več kun kot sicer, saj jih je Jože Barič ujel že šest, medtem ko ni prej štirideset let nobene.

že

Če se miš igra z mačko

Sevničani so vajeni »obiskov« pobeglih mladoletnikov iz vzgojno-poboljševalnega zavoda Radeče, toda to, kar so ubežniki naredili v noči od 23. na 24. marec, presega vse meje: dežurnemu miličniku so ukradli moped izpred postaje milice. Toda z njim niso prišli daleč. Čuvarji javnega reda in miru so jih kmalu ujeli. Zanimivo, da to ni bil prvi primer kraje motornega vozila miličniku. Enemu so svoj čas celo že dvakrat ukradli avtomobil oziroma motorno kolo.

SAMO NOBENE PANIKE! je sklenil vesoljski center v Houstonu, ko so izvedli za nezdoto. Na sliki je nova posadka ameriške vesoljske ladje APOLLO 13, ki je v soboto odletela proti Luni. Ko pišemo to poročilo (v sredo popoldan) se hrabri raziskovalci že vračajo proti Zemlji. Napaka v vesoljski ladji je pokvarila načrt ekspedicije in življenje treh Američanov visi dobesedno na nitki. Ko so sinoči obleteli Luno in se spet usmerili proti domu, so izvedli najusodnejši manever. Zaradi pokvarjenih naprav pa jim grozi še stiska z vodo in kisikom. Če bo šlo po načrtih, bo APOLLO 13 pristal v petek v Tihem oceanu nekaj sto kilometrov daleč od otoka Samoa. Na žalost pa prav tukaj nastaja orkan, kot so sporočili meteorologi, in pristanek bo zaradi tega še težji. Združene države Amerike bodo po potrebi zaprosile za pomoč katerokoli od 43 držav podpisnice sporazuma o vračanju vesoljcev in ladji, če pristanejo na tujem ozemlju. Vse človeštvo pa z zadržanim dihom pričakuje povratek svojih odposlancev in jim želi srečen pristanek! (Telefoto: UPI, Tanjug)

Šopek cvetja

Jesen je. Mrak se spušča na prazne in puste ulice. Se dim v kavarni pri oknu, pijem čaj in opazujem ljudi okrog sebe, ki so se sem zatekli pred ledenim vetrom. Zunaj je mrz in v tem vremenu ni prav nič prijetno hoditi okrog. Ljudje hitijo mimo okna, zaviti v topla oblačila.

Kakor vsako leto bo tudi letos verjetno dosti snega. Zakaj nisem več otrok, da bi se ga veselil kot takrat, ko sem hodil v šolo!

Skozi okno zagledam majhno postavo, ki se bliža iz mraka. Okrog osem let staro dekletce v kratkem plašču in z visoko dvignjenim ovratnikom se bliža vratom kavarne. V roki drži nekaj šopkov cvetja in s hitrimi koraki stopi v kavarno.

Nekaj časa neodločno stoji pri vratih in ne ve, kam bi se obrnila. Gledam jo, in ko opazi moj pogled, se s počasnimi koraki približa moji mizi.

»Kupite šopek cvetja?« slišim droben otročji glasek, poln prošnje in upanja. S premraženimi prstki pomoli predme drobno cvetje. Nekje globoko v očeh je nekaj bolečega in žalostnega.

Za trenutek se spomnim svoje brezskrbne mladosti in staršev, ki so se vedno trudili, da mi je bilo toplo in lepo. To dekletce pa si že služi kruh. V njenih ročicah bi morala biti punčka, s katero bi se igrala... Gledam jo in vidim mladost brez mladosti.

Vzamem šopek cvetja in ji v roko položim denar. »Hvala,« reče tiho in globok pogled njenih oči se loči od mene. Napoti se k drugim mizam in spet ponuja:

»Kupite šopek cvetja, gospod!« Med glasnim pogovorom gostov je ne slišim več. Na njenih od vetra presušenih ustnicah berem prav te besede, ko kroži med mizami.

Odhaja proti vratom, v ročicah drži prisluzeni denar in zadnji neprodani šopek, kakor da ga nekdo želj pokloniti njej. Vrata se neslišno odpro, veter zapiha in dekletce se izgubi v mrak.

Šopek cvetja, ki leži na mizi pred menoj, me spominja na žalostne oči, na premrzle roke in na otročja usta, ki govore:

»Kupite šopek cvetja, gospod!« DORDE SOFRONOV (Honorar 100 din)

Ni samo moka bela!

Med dvema hriboma leži dolina, po kateri teče potoček. Za njim stojita dve hiši. To sta domačiji kmetov Požuna in Mejaka, ki živita v večnem prepiru.

Sprla sta se zaradi kokoši. Mejak je prepovedal pašo Požunovih kokoši po svojem travniku, zato je moral Požunov Mihec paziti kokoši. Nekega dne pa je poleg kokoši zaspal. Odšle so na Mejakov travnik, in ko je Mejak to opazil, jih je zastrupil. Tako se je sovraštvo še povečalo.

Prišla je jesen in z njo pospravljanje pridelkov ter pripravljanje za zimo. Kmetje so iz gozdov vozili streljo in drva.

Požun se je zgodaj začel pripravljati na zimo. V gozdu, ki je mejil na Mejakov travnik, si je nagrabil streljo in pripravil drva. Požunovi otroci so streljo naložili na voz. Ker se je pripravljalo na dež, je Požun zapregel kravi in hitel v gozd. Mejak pa je to opazil in na pot nasul razbita stekla. Požunova krava je stopila na črepinje in se hudo zbodla, toda rana se ji je kmalu zacelila.

Prišla je zima in debeli sneg je prekril dolino. Nekega mrzlega zimskega jutra se je Mejak odpravil po moko v min. Vračal se je skozi Požunov gozd in nadaljeval pot po svojem travniku. Pozabil je že na minulo jesen, premišljeval je o delu, ki ga čaka na pomlad.

Nenadoma se mu je vreča na hrbtu, v kateri je nosil moko iz mlina, odvezala in potegnilo ga je na eno stran. Zaneslo ga je tako, da je padel naravnost na steklo, ki ga je jeseni nastavljal Požunu. Ko se je pobral, je zagledal strgano in krvavo hlačnico. Nekaj metrov stran je zagledal skoraj prazno vrečo. Gledal je, kje je moka, a ker je tudi sneg bel, je ni opazil. Moka se je pomešala s snegom.

Ves potri je stopal proti domu. Nogo je imel močno ranjeno in je skoraj leto dni ležal v postelji. Požunovi otroci pa so pred Mejakovo hišo napisali stari pregovor: »Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.« S. C.

PISMO

Oprostite, cenjeni gospod profesor, ker je to pismo anonimno in ne morete uganiti, kdo ga je pisal. Pa saj ste tudi vi na izpitu menil dajali uganke, ki jih nisem znala rešiti. Toda nočem se vam maščevati. Cisto nasprotno: ljubim vas!

Morda se sprašujete, kdaj sem vas vzljubila. Samo enkrat sem vas videla in govorila z vami. Takrat sem si želela, da bi ti trenutki čim prej minili in da bi bil najin pogovor čim prej končan - to je bilo na izpitu.

Bila sva sama v sobi, pred vrati pa je čakala še vrsta izrednih študentov. Sedela sva si nasproti, čisto blizu. Nekajkrat sem čutila vaš topli pogled, ko so se srečale najine oči, in takrat se mi je zataknilo pri odgovoru, vi pa niste opazili, da govorim čisto neka drugoga, kot ste želeli. Ob koncu ste mi dali roko in čutila sem, da je topla in nemirna.

Hitro sem odšla in šele zunaj sem se zavedela, da se mi je vaša podoba globoko vtisnila v srce. Ustavila sem se in se za hip ozrla v okno, ob katerem sem zagledala vaš obraz. Hitro sem se obrnila in nadaljevala pot, vi pa ste se tudi odmaknili od okna. Ali sva se ustrašila drug drugega ali samega sebe?

Morda se sprašujete, kaj hočem. Ničesar. Da, rada bi vam poklonila veliko lepega, toda ničesar nimam. Zato naj vam bo to pismo za spomin, meni pa vaš podpis v indeksu. METKA KOVAČ

ajini

Soteska, Novo
ika Milan Glu-
o vojakih, sta-
zato nista sko-
je poleg so-
e - sneg, dež,
to ne drži vedno.
Vaje so bile us-
ro pripravljene
in starešin na
tudi pri izva-
na višini, rav-
jujočih se eno-
ika Glumac in

Na suhokrajinskem

vo. Med vojaki raz-
si so celo izhajali
listi, ki so opisovali
dogodke; manjkalo
biti humorja. Nekaj
iz teh glasil objav-
posebnem mestu.
v Suhli krajini neha-
eti po smodniku, so
si in učenci na pre-
semlečni šoli sestali
nem kulturnem pro-
ki je razgibal obe
Kjer je mladost, tam
tudi prešernost,
Pesem in harmoni-

SLAVKO DOKL

ŠAŠKI HUMOR

UHE KRAJINE

stan je vprašal svoje vo-
vas je silikalo izvidniško
Vojak se znajde in odgo-
veda je, tovariš kapetan,
pa me, kdaj bomo dobili
je vojak k bolničarju in
li: »Slišiš, bolničar hudo
pa.« »Kaj te pa boli?« Vo-
svori kus iz puške: »Ne
me boli, vendar strel-
ce ne morem kopati.«
»Kaj, prouim vas, vzemi-
mano, ker jih bodo silkali
s naroči kapetan svojim
Ni še napravil pet kora
nekdo hudomušno pristavi:
prav, saj potrebujem ne-
pa izkaznico.«
»Kaj so skozi suhokraj-
zdrvek trije veliki med-
ve vojak. Sosed se mu
oddoži: »Upam, da sebe
bil steti.«
»K Bogdanovič se je javil
sko: »Kaj te pa boli?« ga
kapetan Aleksis. »Ne mo-
ti, vsako noč me budijo,
noram tudi po trikrat.«
nik. »Kako tože zažuden
sem,« veste, budijo me
sem požarni,« se zasme-
etari se spreha in ogle-
nke. Ob tem pa se mu
najhina nezgoda: zvezdica
z ramena v sneg, in takoj
niži čin. V bližini je stal
iskalec mln. Vključil je
pravo in čez kakšno mi-
bila zvezdica spet na sta-
polarno vse vojake prve
baterije, naj dostavijo
kozmato anekdoto o svo-
mandantu, ker se do zdaj
pojavi v glasilu »ARTI-

Maj mladih Dolenjcev

Prejšnji teden so se mlada petih dolenjskih občin pogovorili, kako bodo letos preživel mesec mladosti — inaj. Razumljivo je, da mora biti program prireditve pisane, zato se bo vsak lotil svoje akcije, ki jo bo seveda nametali vsem. Brežičani bodo organizirali tekmovalno vokalno in šahu. Črnomalci bodo odšli na partizanski pohod v Trebnjem bodo razstavili likovna dela mladih amaterjev, v Krškem se bodo srečali radioamaterji. Novomeščani pa bodo pripravili v Dolenjskih Toplicah slavnostno sejo vodstev občinskih konferenc ZMS, nato pa vesel večer. Le kaj naj bi ob takih načrtih zaželeli dolenjska mladina, če ne veliko veselih dni in sonca!

Marjana Černeta so izvolili za sodnika

Občinska skupščina v Brežicah je izvolila za sodnika občinskega sodišča Marjana Černeta iz Brežic. Na tem mestu je delal prej Janez Pirnat, ki je zdaj okrožni sodnik v Novem mestu.

Dobre malice na Dolini

Od 250 otrok na dolinski šoli jih 230 prejema malico. Obroke so obilni in okusni, ker je shramba šolske kuhinje dobro založena. Z jesenjo se zbiranje živil za šolo ne konča kot v drugih krajih. Starši vse leto prinašajo jajca, solato in drugo hrano za otroke. Najbolj radodarne so oddaljene vasi, medtem ko Velika Dolina ne prispeva toliko, kot bi lahko.

Zadovoljno občinstvo v Artičah

Prosvetno društvo Oton Zupanič iz Artič je na prireditvi 29. aprila pokazalo uspehe dela v letošnji kulturni sezoni. Prikazali so pesmi in plesne Bele krajine in Gorenjske. Nastopala je folklorna skupina v narodnih nošah, moški pevski zbor, tamburaši in dve pevki. Občinstvo je napolnilo dvorano in z navdušenjem spremljalo pester kulturni program, v katerega so nastopajoči in njihovi vodje vložili ogromno truda. Artičani bodo z istim sporedom gostovali v sosednji krški občini.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ema Skofljanc iz Bregov — Ivana, Cecilija Skofljanc iz Ponikve — Roberta, Helena Susterič s Senovga — dečka, Jolka Kurajk iz Brežic — dečka, Kristina Vlaček s Malega Kamna — Franco, Marija Lipoglavšek iz Klada — Franca, Alibina Miri s Malega Kamna — Blaža, Anica Gorenc iz Vel. vasi — Anico, Ljudmila Ajster iz Krške vasi — Natalijo, Hermina Osteršek iz Vojskega — dečka, Terenzija Kapusta iz Sv. Križe — Tomislava in Ivančico, Joleta Rajterič iz Vitne vasi — dečko, Vida Djukič iz Brežic — Irno, Kristina Saha iz Kremenar — Megdico in Marija Knez iz Bregov — Heleno.

NOVO V BREŽICAH

V CETREK JE BIL v domu družbenih organizacij postavljen predstavniški odbor občinskih odborov Rdečega križa za Spodnje Posavje. Posvet je sklical republiški odbor Rdečega križa. Njegova predstavnica Ivica Žnidarič je zastopalkom občinskih odborov nakazala smernice za organizacijo tedna Rdečega križa, ki bo od 3. do 10. maja. V vseh treh občinskih menijo, da bodo s zbiranjem prispevkov za vse humane akcije in z dobrim odzivom krvodajalcev najbolje počastili teden Rdečega križa.

VEC KO STIRI URE je trajala petkova razprava na seji sveta za urbanizacijo, stanovanjske in komunalne zadeve v Brežicah. Po tem, ko so do podrobnosti pregledali sklope predlaga, je bila na vrsti občinska razprava o osnutku urbanizacijskega programa za brežiško občino.

NA POBUDO KOMISIJE ZA

Prizor iz Nellove komedije BOSA V PARKU, s katero bo nocjo gostovalo celjsko ljudsko gledališče na breziškem odru.

Kmečkih zavarovancev je vedno manj

Kolektiv brežiške bolnišnice se odloča za obsežne investicije

Lani so v brežiški bolnišnici nasteli 85.410 oskrbnih dni ali za tisoč manj kot leto dni prej. Delavskih zavarovancev in obrtnikov se je zdravilo 3.739, kmečkih ljudi pa 1212. Samoplačnikov je bilo 457, občinske skupščine pa so plačale zdravljenje 192 bolnikov.

V bolnišnici opažajo, da število delavskih zavarovancev narašča, da pa upada število bolnikov s podeželja. Verjetno vplivajo na to manjše pravice do zdravstvenega varstva na račun sklada kmečkih zavarovancev, ki grejo na račun naporavnih davkov. To potrjuje tudi naraščanje tistih bolnikov, ki plačajo zdravljenje v celoti iz svojega žepa.

Lani se je precej povečal dotok pacientov iz sosednje krške občine. Meje so se potemtakem sprostile in pripadnost regiji ni ovirala pošiljanja pacientov v najbližjo bolnišnico. Naravno gravitacijsko območje so torej spet ponovno uveljavljali.

Bolnišnica je nujno potrebna modernizacije. V načrtu imajo najprej preurediti stare posteljne hiše. Za interni oddelek nameravajo zgraditi novo stavbo, ki se bo povezovala s sedanjo depandansko tega oddelka. Bolnišnica bo za izpeljavo teh načrtov potrebovala precej denarja, štiri milijone dinarjev za novi objekt in dva milijona dinarjev za usposobitev

stare bolniške zgradbe. Del sredstev si je že zagotovila z oročitvijo sredstev pri banki, računa pa tudi na posojila in sodelovanje občinske skupščine.

Kolektiv je prisiljen k obnovi in novi gradnji, kajti brez tega bolnišnica ne more biti verifikirana. Bolnišni-

ca namreč ne izpolnjuje zahtev pravilnika o minimalnih tehničnih in drugih pogojih. Strokovni kolegij in samoupravni organi so se zato odločili za prej omenjeni načrt. Bolnišnice ne nameravajo povečati, le standard bodo povečali, da se bodo bolniki ugodneje počutili. Dozdaj bodo kuhinjo in posodobili prenašanje hrane na oddelke. Modernizirali bodo tudi druge stvari, ki se jih do sedaj spriču pomanjkanja prostora niso mogli lotiti.

4 kolektivi so za podaljšanje roka

V gostinstvu je prehod na krajiš delovni teden najbolj počasen

Občinski sindikalni svet v Brežicah je na anketne liste, ki jih je februarja razposlal delovnim organizacijam, prejel odgovore o prehodu na 42-urni delovni teden.

Vse delovne organizacije razen štirih so sporočile, da so do 8. tega meseca vpeljale skrajšan delovni teden. Tega niso napravili v Obrtnem kovinarskem podjetju v Dobovi, v gostinskem podjetju Grad Mokrice, v gostinskih obratih Ljudske potrošnje in na Postaji milice v Brežicah.

Kolektiv Obrtnega kovinarskega podjetja v Dobovi je sprejel sanacijski program, iz katerega se da razbrati, da so upravljeni na podaljšanje roka za prehod na 42-urni delovni teden. Iz Mokrice so sporočili, da za enkrat ne morejo skrajšati delovnega tedna, ker je ta odvisen od dotoka gostov. Če bi prešli na 42-urni delovni teden, bi bili prisiljeni zapustiti nove delovne moči, s tem pa bi samo povečali stroške, ne pa tudi produktivnosti.

V Ljudski potrošnji menijo enako za zaposlene v gostinskem delu. Podjetje sporoča, da je bil početak v gostinstvu, ki se je priklopuilo trgovini, zelo neurejeno in da bi trenutno povečanje zaposlenih podjetje močno bremenilo, delovni učinek pa bi se zmanjšal. V podjetju sicer pripravljajo analizo za skrajšanje delovnega tedna v gostinstvu, vendar menijo,

da je postavljeni rok prekratek. Tudi postaja milice v Brežicah si trenutno ne more privoščiti skrajšanega delovnega tedna, ker niso zasedena vsa sistemizirana delovna mesta. Menijo, da bodo morali na to čakati še nekaj let. Občinski sindikat sodi, da so vse štiri delovne organizacije upravičene zahtevati

podaljšanje roka za prehod na 42-urni delovni teden, in pr. poroča komisiji pri občinski skupščini, naj jim posreduje prošnje na republiška organe.

Uspešen poravnalni svet

Novi poravnalni svet na Bizeljskem se je zavzelo lotiti dela. Od februarja do sredine marca je imel kar devet obravnav. Od tega je bilo šest uspešnih. Svetu predseduje Stane Megler, ki je obenem tudi predsednik krajevne organizacije SZDL.

Statut za šole napravljen

Komisija za statute pri občinskem sindikalnem svetu v Brežicah je razposlala vsem delovnim organizacijam vprašalnik, da bi v odgovorih zvedela, kakšne nasvete pričakujejo od nje. Večina je odgovorila, da jim zadostuje gradivo, ki so jim ga posredovali, predvsem manjše delovne organizacije s peščico zaposlenih, pa si želijo podrobnejših nasvetov. Člani komisije zbirajo vse spremembe, ki so izšle po sprejetju 15. ustavnega amandmaja. Dostavili jih bodo delovnim organizacijam. Komisija je pripravila tudi predlog statuta za šole. To je bilo veliko delo: z njim je šolskim zavodom zelo ustre-

Integracija ni samo klic SOS

ZK pripravlja o tem obširno gradivo za občino

Pravzaprav danes ne najdemo več delovnega področja, ki ga ne bi tako ali drugače zajel val integracije. Kljub temu da je pojem integracije zelo širok in ga opredeljuje zahteva po povečanem gospodarskem učinku, je še precej ljudi, ki pojmujejo integracijo samo kot fizično združitev — ali bolje — priključitev močnejšim partnerjem tistih, ki bi sicer propadli. Seveda takšno ozko razumevanje integracij-

skih procesov zelo škoduje težnjam po intenzivnem iskanju novih možnosti za povečanje ekonomičnosti poslovanja posameznih podjetij. O tem je minul teden razpravljala tudi komisija za družbeno in ekonomsko vprašanja pri občinskem komiteju ZKS Brežice in sklenila pripraviti obširno gradivo za razpravo o integracijskih procesih v brežiški občini. Ta informacija bo vsebovala oceno splošnega stanja v gospodarstvu brežiške občine, nekaj ugotovitev o integracijskih gibanjih v Jugoslaviji in še posebno v Sloveniji,

prednosti, ki jih prinaša integracija z navedbo nekaterih najpomembnejših integracijskih oblik, informacije o posameznih primerih, v katerih je ravno poslovna povezava dala posebne rezultate, ter vrsto inmenj in predlogov komunistov o realnih možnostih za integracijo v brežiški občini. Pri tem poudarjajo, da ni namen pravice gospodarstvenikom, kolikor vsiljevati, temveč naj bi jih samo spodbujala k temeljitemu analitičnemu preučevanju lastnega položaja, ki bo osnova za nadaljnje odločanje.

Kdo bo plačal nepotrebne stroške?

Občinska skupščina v Brežicah je do sedaj prispevala za mehanografsko obdelavo katastrskih podatkov 60.000 dinarjev. Za to se je odločila pred dvema letoma. Kaže, da bo morala zdaj prepustiti ureditev katastra Geodetskemu zavodu v Ljubljani. Do tu je vse prav, toda kdo bo nosil odvečne stroške? Prav bi bilo, če bi jih prevzela republika, ki je spre-

Mladim znanje in iniciativo!

Spodnjeposavski medobčinski komite ZK je organiziral seminar za mlade komuniste

V Čateških Toplicah so se v petek zjutraj zbrali mladi člani ZK iz Sevnice, Krškega in Brežic, da bi se pogovorili o vse zahtevnejših nalogah, ki jih prednje postavlja naš samoupravni razvoj. Dopoldne jim je govoril o idejno-politični podobi ZK in njeni vlogi v družbi ter aktualni družbeno-politični situaciji Franc Setine, znani slovenski politični delavec in publicist. V svojih zelo jasnih izjavah je poudaril, da smo dosegli stopnjo razvoja, ki ne dopušča zapiranja vaze, temveč moramo skrbeti za to, posebno komunisti, da se bomo sposobni odkriti spoprijeti z vsemi tokovi na osnovi znanja, ki nam bo omogočilo, da se nekdanji argument avtoritete spremeni v avtoriteto argumenta.

Popoludne je prevzel vodstvo seminarja medobčinski sekretar ZK za spodnjepo-

savske občine Franc Bukovinski, ki je seznanil mlade z najnovejšimi strukturnimi spremembami članstva ZK, s posebnimi oblikami obnove članstva vrst komunistov z mladimi ljudmi, ki so že po naravi bolj revolucionarni in brezdvojni večkrat bolj življenjsko zainteresirani za spremembe. Med drugim je povabil na stalinistični potrebo po stalnih praktičnih zadolžitvah članov ZK, pri katerih bi se mladi ljudje morali seboj bolj spoznati, povežati in graditi medsebojno zaupanje. Razprava, ki jo je vodil jeval samo urni kazalec, se je pokazala, da besede niso zdale v prazno in da je veliko vprašanj, ki bi jim mladi ljudje radi prišli do dna.

RADIO BREŽICE

PETEK, 17. APRILA: 18.00 — 18.10 — 18.35 — Novo RTB, obvestila in reklame — 18.45 — NAJPOPLOT — jih poslušate. 18.45 — 19.20 — bena oddaja: Izbra ste sami.

NEDELJA, 19. APRILA: 11.30 — Domače zanimivosti — Komunisti seje občinske skupščine — Se o razmerah in potrebah tovarne papirja in celuloze — Selaja — Za naše kmetovalce — Darko Jelčić: Kaj moramo — širokopolni in molekularni — Zabava vas ansambla Miha — Nedejski razgovor s predsednikom OBS Brežice — Zivcem o gradnji poslovnih — Posor, nimaš — Obvestila — Fogovor a poslušalci — 18.00 — reklame in spored kinematografske oddaje: Izbra ste sami.

TOREK, 21. APRILA: 18.00 — 18.10 — Novo v knjižnici — Agencija van predstavlja — Kaj prava nova štivilka DL — Za naše bene šole — Tedenski sport — menar — Obvestila, reklame — filmski pregled — 18.00 — 18.30 — Diskotili predstavljajo svoje

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se pomenili in iskali pomoči v brežiški občini:

Vinka Felčičeva, avtorizirana iz Vel. Podloga, je nekdo povzela z motorjem in mu postopoma s sno noge iz Krškega, je padel v pokojenico in si poškodoval glavo. Člani komisije in si poškodovani ran Germanov, otroci in si poškodovani v kolektorju in si poškodovani glavni: Marija Glavčič, spodnja iz Mitralovca, je bila konj v tristi Polovca, so bila avtomobilska vrata in prejel škodovani glavni: Joveta Polovca, pokojenico iz Mosteca, je poškodovani z motorjem in si poškodovani glavni: Alfons Strič, ki je Zaspada, je padel na tla, je poškodovani in trolej iz Brežic, je poškodovani inval. upok. iz Brežic, je poškodovani na cesti in si poškodovani glavni: Marija Durnič, spodnja iz Vel. vasi, je padla na tla, je poškodovani glavni: Ana Kravčič, dečnik iz Brežic, je padla in si poškodovani glavni: Joveta Polovca, je padla in si poškodovani glavni: Frančiška Senica, upokojenica iz Smarja, je padla na poti in si poškodovani roke Ivan Predančič, delavec in si poškodovani glavni: kolektorji in si poškodovani glavni.

Kaj bi še borcem seštevali davek?

Kmetje v Gorjancih in okoli Bohorja imajo najslabše življenje

Svežen poročil, ki ga je za letošnji občni zbor pripravila Zveza združenj borcev NOV v krški občini, daje zelo popolno sliko o prizadevnosti organizacije in njenih komisij v minulih dveh letih.

Krška zveza združuje v svojih vrstah skoraj 1500 članov. Ves čas je bilo sodelovanje s krajevnimi organizacijami zelo dobro, prav tako pa tudi stiki z Zvezo komunistov, SZDL, sindikat prijatelji mladine in občinsko skupščino. Organizacije so z razumevanjem sprejemale predloge borčevske organizacije in jih podpirale.

Občina Krško sega na dvoje izrazito partizanskih podro-

čij, zato je razumljivo, da je imela komisija, ki skrbi za borce, dela čez glavo. Na levem bregu Save je Bohor s Kozjanskim, na desnem bregu pa gorjansko partizansko območje. Obe pokrajini sta gospodarsko zaostali, saj je še mnogo krajev brez povezave s svetom. Borci živijo tam v slabih razmerah. Občinska skupščina in politične organizacije že vrsto let opozarjajo na težko življenje kmetov v teh krajih in so spodbujale k celovitejšim rešitvam iz njihove zaostalosti.

Poglavito za kmete borci iz obeh partizanskih območij bi bilo stalno zdravstveno varstvo ne glede na to, ali so poravnali davke ali ne. Dobiti morajo več družbene pomoči, za kar bi jim morali omiliti doseđanja morila zanjo.

Stalno družbeno pomoč je prejemale lani 87 članov, prejšnje leto pa 80. V obeh letih so prejeli nekaj nad 275 tisoč din pomoči. Enkratne pomoči je bilo lani in predlanskim deležnih blizu 150 članov, za kar so izplačali 30 tisoč dinarjev.

Prispevek za zdravstveno varstvo plačuje skupščina za 60 udeležev rednih občinskih priznavalnih. V minulih dveh letih so ti stroški dosegli skoraj 58 tisoč dinarjev. Nekaj nad pet tisoč dinarjev so namenili tudi za zdravljenje borcev. Za mnoge člane bi bilo nujno potrebno podaljšano bolniško zdravljenje v zdraviliščih. Predvsem borci z majhnimi osebnimi dohodki so mnogokrat prikrajšani, ker si toplice ne morejo privoščiti. Tako se zastoj obračajo za pomoč na občinsko Zvezo ZB NOV, kajti ta lahko krije 14-dnevno zdravljenje v toplicah le za tri člane.

J. T.

Teško je planirati

V krški občini niso mogli prodati lanskega pridelka ajde. Agrokombinat je navduševal kmete za pridelovanje ajde in ti so pokupili precej semena. Bili so dovzetni za prepričevanje, toda doživeli so razočaranje: ajda ni šla v denar, ker so uvozniki zapolnili trg z ajdo iz drugih dežel. Zdaj re mnogi sprašujejo, kaj bo s sadjem, če se lotijo obnove, saj so slovenske hladilnice še vedno napolnjene z lanskim pridelkom.

Danes seja konference ZK

Sekretar komiteja občinske konference Zveze komunistov v Krškem Milan Ravbar sklicuje za danes opoldne redno sejo občinske konference ZK. Na dnevnem redu bo obvestilo o političnem položaju v tovarni papirja ter poročilo komisije za organizacijo in razvoj ZK o organizacijskih spremembah v občini. Na seji bodo razpravljali tudi o predračunu konference za letošnji in potrdili zaključni račun za 1969. leto.

J. T.

Podbočani zavihali rokave

Dva dni so urejali cesto Žabjek-Bočje

»Halo, tam Podbočje?« sem v ponedeljek zjutraj poklicala tajnico krajevne skupnosti.

»Prosim, tukaj Zupaničeva.«

»Ste včeraj kaj šteli, koliko ljudi se je odzvalo v delovni akciji, ki jo je organizirala krajevna skupnost Podbočje?«

»Ljudje so bili zelo pridni, delali so že tudi v soboto. Včeraj jih je bilo nekaj nad petdeset, v soboto pa manj. V resnici je prišlo pomagat še več vaščanov, toda ker so se menjali, smo šteli je toliko, kolikor jih je bilo ves dan tam. Tudi štirje traktorji so prišli pomagat. Delali so tam, kjer so jeseni buldožerji razrili pot. Ker je nastalo veliko blato, so pot tlakovali s kamni.«

»Koga je krajevna skupnost vabila na delo?«

»Vse odbornike krajevne skupnosti in vse lastnike vinogradov na Bočju. Teh je nekaj čez dvesto. Za ureditev poti Žabjek-Bočje plačujejo vinogradniki po 10 din od ara vinogradniške površine, od drugih kultur pa je prispevek 5 din. Na ta način bomo zbrali 40 tisoč din.« je pojasnila tajnica krajevne skupnosti Stefka Zupaničeva. Mimogrede je našla tudi obsežna dela pri urejanju drugih poti na tem območju. Te načrte bodo poskušali uresničiti letos do srečanja Gorjanskega odreda in proslave na Planini.

»In kdaj bo naslednja prostovoljna delovna akcija?«

»Prihodnjo nedeljo. Tako so se včeraj dogovorili.«

J. T.

Streha na šoli pušča

Solska zgradba v Gornjem Leskovcu propada. Pred leti je bila sicer obnovljena, vendar je bilo delo slabo opravljeno. Starši zahtevajo komisijo občinske skupščine, da bo predlagala nujne ukrepe za popravilo. To je podružnična šola, zato nima višjih razredov. Možen bi bil prevoz otrok na Bianco, žal pa tam nimajo zadosti prostovoljnih delavcev. Če pa bi otroke vozili na Senovo, bi morali poprej usposobiti cesto Gor. Leskovec-Kališevce-Brezje.

Senovčani pogrešajo kulturni dom

Na Senovem bi radi zgradili kulturni dom, ker kraj nima primerne dvorane za prireditve. Občani so predlagali, naj bi jim rudnik odstopil zemljišče. Kulturno življenje se v kraju spet oživlja. Mladina se je ogrela za dramsko udejstvovanje in pri tem zelo pogreša oder.

Film o slovenskih izgnancih

Ekipe ljubljanske televizije je 5. in 6. aprila snemala v brestaniškem muzeju kratek film o slovenskih izgnancih v letih 1941 do 1945. Zvedeli smo, da ga bodo vključili v televizijski program v sredo, 22. aprila, med 19. in 20. uro. Scenarij zanj je napisal dr. Tone Ferenc, ki je uredil muzej.

Fratella

KRŠKE NOVICE

■ 1.495 ČLANOV. Občinsko združenje borcev NOV ima 1.495 članov. V ZVVI pa je vključenih 329 invalidov. Člansko združenje nemno upada, saj je v preteklih dveh letih umrlo 65 članov ZB NOV. Spričo neugodne strukture članov organizacije zaradi starosti in slabega zdravstvenega stanja bi morali organizaciji nuditi še več finančne pomoči.

■ PROSLAVA 100-LETNICE. Sekretariat osnovne organizacije ZK v tovarni celuloze in papirja bo pred prvomajskimi prazniki organiziral v domu Svobode proslavo ob 100-letnici Lenjinovega rojstva. Na proslavi bo s programom sodelovala tudi osnovna šola. Proslave se bodo med drugim udeležili

tudi tisti delavci tovarne papirja, ki so v delovni organizaciji zaposleni 10, 20 ali 30 let, ter vsi predsedniki upravnih odborov in delavskih svetov od 1959. leta dalje.

■ LETNA SKUPŠČINA. Zveza združenj borcev NOV občine Krško bo jutri, 17. aprila, ob 8. uri organizirala redno letno skupščino. Obravnavali bodo poročilo o dvoletnem delu, o najbolj perečih problemih organizacije, sprejeli bodo sklepe za bodoče delo ter izvolili nov odbor združenja.

Zahtevajo mesečne sejme

Volivci v Brestanici so na zadnjem zboru zahtevali uvedbo rednih mesečnih sejmov in popravilo sejmšča. Les naj bi prispeval Agrokombinat. Skupščini so predlagali, naj bi namenila več denarja za vzdrževanje vaških poti. Na cesti, ki pelje mimo gostilne »Pod lipa«, bi morali čimprej razširiti most, v načrtu pa imajo tudi razširitev ceste Brestanica-Anže na dolžini treh kilometrov.

bodo povečali letos. Kolektiv obrata torej ob priključitvi ni imel nobenih izgub in nobenih dolgov. Pravijo, da se spričo tega počutijo čisto drugače, kot če bi jih k pripojitvi prisilila morebitna izguba. Upajo, da bodo imeli srečno roko tudi vnaprej, če se jim bodo le odprla nova tržišča za žvečilni gumi.

J. T.

CELULOZI na novo pot!

V. d. direktorja Tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaja« v Krškem tov. Janez Rošker, ki ga je DS imenoval po petkovih dogodkih na to odgovorno mesto, je v torkov pogovoru s predstavniki občinske skupščine Krško ter političnih in delovnih organizacij dejal:

»Tovariši, prva stvar, ki bi vam jo rad povedal, je ta, da tovarna dela. Oba papirna stroja tečeta. Povabili smo vas sem tudi zato, da bi se o tem na lastne oči prepričali.

Naša prva naloga je proizvodnja. Tega se zavedamo in temu bomo posvečali vse svoje sile. Ponosni smo, ker nam je uspelo doseči svoj cilj brez prekinitve dela!«

Tov. Rošker je naštel veli-

ko nalog, ki stoje zdaj pred kolektivom, ko je usodna prelomnica že za njim. Omenil je potrebo po boljši organiziranosti strokovnih služb, po boljši informiranosti, razvoju samoupravljanja in razvojnem programu tovarne ter še marsikaj.

Od vsega, kar je povedal, pa je največ vredna vest, da tovarna dela in da sta oba papirna stroja v pogonu. Delovni kolektiv, ki je v usodnih trenutkih ohranil murvo kri in se zavedal tega, da je proizvodnja njegova prva naloga, zasluži vso pohvalo. Čestitamo mu in mu želimo veliko uspehov na novi poti!

M. J.

»Dajte vsaj 20 parov škornjev!«

Na Peteliniku seka Gozdno gospodarstvo les za savske rudnike. Najprej so posekali tri tisoč kubikov smreke za celulozo, za rudnike pa so dobili naročilo za 600 kubikov. Kamioni, ki odvažajo les, so cesto preorali. Blata je ponekod ogromno. Zaradi tega je eden izmed odbornikov na zadnji seji omenil, da bodo morali priskrbeti vaščanom z Ročnega vsaj dvajset parov gumijastih škornjev. S to šalo je hotel opozoriti gospodarje na čimprejšnjo ureditev poti, ko bo odvoz lesa končan.

Janez Hrastelj kmetuje v Zenju nad Pijavškim. V Krško bolj poredko pride in tedaj natovori svoj voz s špicerijo, umetnimi gnojili in drugim blagom. Na prodaj pripelje teleta, ker mleka v hribih nihče ne odkupuje. (Foto: Jozica Teppey)

V Brestanici so že jeseni začeli kopati jame za bencinske rezervoarje. Delo nadaljujejo in domačini se nadejajo, da si bodo že kmalu lahko natočili bencina v domačem kraju. (Foto: J. Teppey)

TOVARNA ČOKOLADE SE JE PRIPOJILA K ZITU

IMPERIAL išče kupce z zahoda

V Imperialu se že nekaj let zavedajo, da ima samostojno življenje majhnega podjetja omejeno življenjsko dobo. Pogovori s tovarno SUMI se pred leti niso uresničili, ker niso potekali na pravih osnovah.

Tovarna se je zdaj pripojila ZITU iz Ljubljane. To ljubljansko podjetje je tudi investitor nove pekarnice v Krškem. Gradi jo v Stari vas, tik zraven pa je gradbišče Imperiala za obrat žvečilnega gumija. Oboje bo sredci leta dokončano.

Imperial dobro posluje in navezuje stike tudi z zahodnimi državami. Do sedaj dela za izvoz precej žvečilnega gumija, vendar ima kupce samo na Valodni. Ta mesec bodo prodali na tuje za 300 tisoč din tega izdelka. Priložnostni obiskovalec se zaveda, ko zve, da tebejo stroji za izdelovanje žvečilnega gumija 24 ur na dan in da izdelujejo čokolado 16 ur na dan. Kljub temu da delavci s kakavovcem še niso nismo, so v tovarni končali minulo poslovno leto presenetljivo uspešno. Tudi 300 tisoč dinarjev, ki jih mora-

Tri dni »Bitka na Neretvi«

V kinu Svobode v Krškem bodo v soboto, 18. aprila, ob 18. uri prvič vrteli veliko jugoslovansko filmsko delo Bitka na Neretvi. Pri tej svečanosti bo navzoč tudi režiser Veljko Bulajić z nekaterimi igralci. Za goste bo priredil sprejem predsednik občinske skupščine Jože Radej v popoldanskih urah na Sremiču. Povabili so tudi poslance dr. Jolanta Britaja, Miloša Poljančiča in Borisa Lipužiča. Film bo predvajali tri dni. Sol-

Premalo konkurence

Prebivalci Krškega izražajo pomenilke k načrtom PREDSEJNE za gradnjo nove blazne. Bolj kot to si želijo več v obtoječih trgovinah. Razen tega, pravijo, bi pa morali odpreti vrata tudi za tujim konkurenčnim podjetjem.

Kam z dolgovi zadruga?

To je temeljno vprašanje - Kljub različnim pogledom nujno sodelovanje zadruga in društva

Izvršni odbor občinske konferenec SZDL je v četrtek sklical pogovor s predstavniki kmetijske zadruge Trebnje in veterinarske postaje, na katerem so govorili o trenutnem položaju zadruga ter o nameravani ustanovitvi društva živinorejcev za vzajemno samopomoč.

Direktor zadruga inž. Slavko Nemanic je s podatki prikazal težak položaj zadruga, katere delo zelo bremenijo letna odplačila dolgov, ki so nastali v lastni proizvodnji. Zaradi teh obveznosti, ki znašajo okoli milijon dinarjev na leto, se zadruga ne more dovolj posvetiti pospeševanju zasebnega kmetijstva in ne more ločiti ter osamosvojiti obrata za kooperacijo, ker iz te dejavnosti plačuje velik del svojih obveznosti.

Ko sta veterinarja Ivan Vranešič in Cvetko Bunc obravnavala zamisli za delo živinorejskega društva ter predložila načrt posameznih akcij, se je izkazalo, da zaradi različnih pogledov na kmetijsko pospeševanje med zadrugo in veterinarsko postajo kaj slabo kaže za sodelovanje.

Izvršni odbor je zatem sklenil, da je treba pripraviti temeljito obdelano gradivo o položaju zadruga ter razčistiti, kaj je z združnimi obveznostmi. Odbor je menil, naj se začnejo pripraviti za ustanovitev društva (sestanki v krajevnih skupnostih so bili že v nedeljo), veterinarska postaja in zadruga pa naj sodelujeta in dopolnjujeta svoja prizadevanja.

M. L.

Zivinoreja daje trebanjskemu kmetijstvu občine največ dohodka, odtod tudi veliko zanimanje za nekatere akcije, med njimi tudi za ustanovitev živinorejskega društva. Na sliki: Gregorjev živinski sejem. (Foto: M. L.)

OB ČETRTE SEJI OBČINSKE KONFERENCE ZMS V TREBNJEM

Zaupanje se pridobi le z delom

V prihodnje morata mladina in njena organizacija bolj sodelovati v krajevnih skupnostih - Mirna je lahko zgled, kaj dá to sodelovanje

Zakaj ne zaživijo tovarniški aktivni, zakaj nekateri vaški aktivni slabo delajo, zakaj so njih programi za mladino neprivlačni, zakaj je le nekaj odstotkov mladih v organih samoupravljanja, zakaj ne odigra svoje vloge aktivni mladih komunistov, zakaj je zastavljeno mentorsko delo v šolah. Ta in še druga vprašanja in odgovore je načel v svoji uvodni besedi na 4. seji občinske konferenec ZMS 12. aprila Tone Oven.

Za njim so govorili še Željko Gričar, Stefan Kamin, Bojan Tomšič, Anton Komar, Bojan Plauštinar, gostje Franci Gazvoda, Ciril Pevec in Janz Slapnik ter nekateri drugi udeleženci. Temeljito so se spoprijeli z vprašanjem, odkod izhaja nezanimanje za sodelovanje v mladinski organizaciji in kaj je treba narediti, da bo mladinska dejavnost znova bolj zaživelja.

Odgovorov je veliko, kot je veliko vzrokov za nezadovoljstvo z doseženimi. Nekateri razprave so bile celo črnogledne, češ da ni mogoče veliko spremeniti. Mlademu človeku, ki si želi akcije ter vedno novih dosežkov in privlačnih oblik mladinskega delovanja, z nezadovoljstvom najbrž ne bo nikoli prizaneseno.

Nekaj pa je predvsem pomembno: iz večine razprav je bilo čutilo prepričanje, da si mladinska organizacija lahko v prihodnje pridobi večji družbeni ugled, zaupanje mlajših in starejših samo z delom. Ob oživljanju krajevnih skupnosti, ki so posebej našo letos dobile že razmeroma veliko družbeno podporo, je dovolj možnosti, da se mladi ljudje izkažejo pri najrazličnejših akcijah na vasi, v

katerih bodo najbolj dokazali, kaj so sposobni narediti. S sedanjim sodelovanjem v mnogih krajih ni mogoče biti zadovoljen, mladi so se preveč ukvarjali sami s seboj in so bili premalo soustvarjalci tega, kar nastaja v naših vaseh in tovarnah.

Rečeno je tudi bilo, da mladinska organizacija ne sme samo tarnati zaradi trenutno zmanjšane aktivnosti v posameznem kraju. Prevelika kritičnost jemlje voljo do

dela. Vrsta stvari je, ki so vredne pohvale, saj je znano, da si brez mladine ni mogoče niti zamisliti različnih prireditev in mnogih akcij.

Na seji konferenec, ki je v drugem delu posebej še obravnavala delo vaskih aktivov, je bilo danih več predlogov, kako bi izboljšali njihovo delo. Tudi tu je ena najvažnejših stvari dober program, poln akcije in oprijemljivih nalog, s katerimi so se mladi ljudje vedno radi spoprijemali. Na nedeljski seji je konferenca sprejela delovni program za prihodnje obdobje in izvolila še 9 članov predsedstva, ki se bo, ker bo številnejše, še lažje lotilo zastavljenih nalog. M. L.

POMEMBNA VLOGA ŠTUDENTSKEGA KLUBA

Nanje računa domača občina

Prek tesnejšega sodelovanja s študentskim klubom je mogoče pridobiti nove strokovnjake

Da se visokošolci, doma iz trebanjske občine, ki jih zdaj združuje samostojen študentski klub pod vodstvom Jožeta Mandlja zanimajo za gospodarski in družbeni napredek domače občine, je znova pokazal razgovor s predstavniki občinske skupščine in občinske konferenec SZDL v četrtek, 9. aprila, v prostorih filozofske fakultete v Ljubljani. Po uvodni besedi Jožeta Kastelca so razen njega s strani občine v razgovoru sodelovali še Ivan Gole, Jože Godnjavec, Miha Krnin in Marjan Legan.

Študentje so znova opozorili na tožak materialni položaj mnogih našolcev. Medtem ko je bilo ugotovljeno, kako v trebanjski občini primanjkuje strokovnjakov in kako slaba je kvalifikacijska struktura zaposlenih, je razgovor pokazal tudi, da zaradi dosedanjega premajhnega sodelovanja z občino niso izkoriščene vse možnosti štipendiranja in kreditiranja domačih študentov.

Ze skupščina temeljne izobraževalne skupnosti je na zadnji seji sklenila, da je treba temeljito preučiti, kako je s štipendiranjem in potrebami po strokovnih delavcih. Do 10. maja bo opravljen tudi popis v delovnih organizacijah, ki naj bi predvsem pokazal, kakšne stro-

kovne sodelavce bodo potrebovale v prihodnjih letih. Pri teh prizadevanjih je sodelovanje s študenti še kako pomembno.

TREBANJSKE IVERI

■ PREDAVANJE O RAKU. Za letošnji dan zdravlja je občinski odbor NK v sodelovanju s krajevnimi organizacijami priredil v ponedeljek predavanje o rakastih obolenjih. Predaval je dr. Jože Močgan. Podobna predavanja bo občinski odbor Rdečega križa organiziral tudi v drugih krajih.

■ TOKRAT VREME NAKLONJENO. Prejšnjo nedeljo je moral smučarski klub preložiti skupni smučanje na Kravcu. V nedeljo je bilo drugače: šolski avtomobil je odpeljal veliko mladih smučarjev, nekateri pa so se odpravili še z osebnimi avtomobili. Na Kravcu so smučali pod strokovnim vodstvom.

■ V TREBNJEM KLUBSKI PROSTOR. Samo mladinski aktiv na Mirni ima v trebanjski občini svoj klubski prostor. Odkar je ljubljansko podjetje Žito začelo vsoti kruh in nove pekarnice v Novoga mesta in namerna razen tega kruh prodajati v trgovini v sivilu, obstaja predlog, naj bi v prostorih sedanje prodajalne kruha uredili mladinski klubski prostor.

■ PREMALO OBISKANA ZBIR-

Jutri pride kurirčkova pošta

Pionirji mokronoske osnovne šole bodo jutri, 17. aprila, pri Pijavcih sprejeli od pionirjev sevniske občine kurirčkovo pošto, ki bo potem do torika gost trebanjske občine. Jutri bodo pošto sprejeli učenci v Mokronogu, Sentrupertju in na Mirni, kjer bo prenočila, naslednji dan bo šla prek Dol. Nemške vasi, Trebnjega in Čateža, v ponedeljek jo bodo sprejeli solurji iz Sentlovenca, Vel. Gubra in Knežeje vasi, v torek pa jo bodo učenci dobriške šole predali žitemberškim pionirjem. Kurirčkovi pošti bodo pripravili svečane sprejeme.

Mokronog: v soboto prva predstava

Člani kulturno-prosvetnega društva »Emil Adamič« iz Mokronoga so v letošnji sezoni pripravili zanimivo odrsko delo »Kulturna prireditev v Crni mlaki«, delo našega ožjega rojaka Parla Golle. Komedijo je režiral prof. Vilko Videčnik. Prva predstava bo v soboto, 18. aprila, ob 20. uri v združenem domu v Mokronogu, ponovitev pa bo že naslednji dan ob 18. uri. V igri nastopa zelo veliko število igralcev, to pa je težajo, še posebej veliko dela, volje in sodelovanja.

Lansko povprečje - 929 dinarjev

Povprečni zaslužki zaposlenih v trebanjski občini so v minulem letu znašali 929 dinarjev, kar je za 16,6 odst. več kot leto dni prej. V spodarstvu je znašalo povprečje 882 din, v družbenih službah, kjer je boljša kvalifikacijska struktura, pa 1.200 din. V primerjavi z republikanskimi povprečji, ki so znašali v gospodarstvu 1.118 din, v družbenih službah pa 1.300 din, je zastajanje občinskih povprečkov še vedno veliko.

Cepljenje psov

Opozarjamo vse lastnike psov v trebanjski občini, ki psov do sedaj še niso dali cepiti oziroma registrirati, da bo cepljenje po razporedu, ki ga danes objavljamo na oglasni strani.

Anton Perko, mojster za vse.

PRI ANTONU PERKU V GLINKU PRI MIRNI Kdor vse zna, kruha „pet ja“?

Počasi izumirajo samouki, ljudje, ki so znali narediti vse, kar je terjala kmetija

Današnji čas je čas ozke specializacije, poglobljene usposobljenosti, pa naj gre za katerokoli delovno področje. »Kdor vse zna, kruha petja,« preprosteje pove žena Antona Perka, zdaj 66-letnega mizarja, tesarja, pečarja, ključavničarja, izdelovalca nožev, urarja, popravljalca šivalnih strojev, pušk in ne vem česa še, moža, ki od vseh svojih obrti in nikoli plačeval davkov (menda ga zato davkarji na starost ne bodo lovili).

»Kaj bi, kruha mi na starost ni treba prositi, čeprav sem se vse življenje ukvarjal z vsem mogočim. Doma sem iz revne Čužne vasi, človek resda nima prave izbire, ločiti se pač mora, kar mi pride pod roko. Ljudje so me prosili to in ono. Videli so, kako hitro mi je šlo od rok. Od svojih obrti sem se začel preživljati, hodil od hiše do hiše in delal, kar je bilo treba. Desetletja dolgo.

Sol, koliko da sem naredil? Koškor jih je bilo na Trebnjem. Še da.

neš vam rad pokažem svoje odlično spridevalo. le v verouku sem bil malo slabši. O, ko bi bil še enkrat mlad! Se! bi v uk, da bi se več naučil,« se vrača v mlada leta Anton.

Pripoveduje, da je bilo dovolj, če je kako obrtniško spretnost samo enkrat videl. In ko sva brkljala po njegovih delavnici, je z zadovoljstvom pokazal tudi posebno ključavnico za vinski hram, ki jo je sam izdelal. »Ključavničar je ne bi odprl, pa čeprav bi imel ključ. Ni se vam treba mučiti. Kdor bi imel tako ključavnico na vratih, mora poznati tudi trik, sicer ključa nemože obrniti.« Še preden je to povedal, ga je ključavnica ubogla kot na povele.

Na starost si je kupil manjšo kmetijo. »Na bo nekaj za pokoro, sicer pa nimam zemlje komu pustiti. Sin je v Ljubljani in mu je predbro, da bi kda mislil na zemljo. Kaj hočem, tako je.«

M. L.

Korak nazaj v obrtništvu

Kljub naklonjenosti in prizadevanjem občinske skupščine, da bi v občini povečali število obrtnikov, se razmere ne izboljšujejo, marveč slabšajo. Lanj je v občini odprlo nove delavnice 12 obrtnikov, hkrati pa jih je 13 odjavilo obrt. Tudi s popoldanskimi obrtjo ni dosti bolje. Število takih obrtnikov se sicer ni zmanjšalo, vendar je še vedno premajhno v primerjavi s potrebami po obrtnih storitvah. Občinska skupščina je že drugič zavrnila soglasje k povečanim davkom za socialno zavarovanje, ki ga morajo plačevati popoldanski obrtniki, ker menil, da to preveč zavira obrt.

Ignac Povše

Prosilci upajo v jesenski natečaj

Na tretjem natečaju bo razdeljenih 800.000 dinarjev stanovanjskih posojil - V Sevnici se ne morejo sprijazniti z republiško delitvijo

Sodelovati z drugimi družbeno-političnimi organizacijami, prispevati svoj delež k pripravi na vse ljudski odpor, gojiti tradicije narodnoosvobodilnega boja ter skrbeti za pomoči potrebne bojne tovariše, to so poglavitne naloge borčevskih organizacij, so poudarjali na skupščinah krajevnih organizacij in v nedeljo, 12. aprila, na skupščini občinske organizacije ZZZ v Sevnici.

Ne bo odveč na kratko pregledati, kaj je bilo v minulih obdobjih narejeno za odpravljanje stanovanjskih težav udeležencev NOB in kako je s posojili za popravila in gradnjo stanovanjskih hiš ozirno nakupom stanovanj v blokih.

Lani in predlanskim je bilo za pomoč kmetom borecem skupno zbranih 220.000 dinarjev. 27 kmetov je zaprosilo za posojilo za popravilo stanovanjske hiše, 16 pa so bile prošnje uslišane.

Za štipendije pol več

Sevniški sklad »Dušana Kvedras«, ki pomaga študentom in dijakom, bo dobil letos 35.800 dinarjev občinske pomoči, kar je pol več kot lani. V letošnjem šolskem letu prejema pomoč enajst študentov in dijakov. Štipendija na visoki šoli znaša 400 dinarjev in jo dobivajo trije študentje, na srednji šoli pa 180 dinarjev na vzgojiteljski, kjer znaša 250 din. Letos bo sklad razpisal 2 novi štipendiji na visoki šoli.

Kot je znano, so v republiki po posebnih predpisih začeli zbirati denar od stanovanjskega prispevka delovnih organizacij. Od tako zbrane denarja dobiva po posebnem razdelilniku sevniška občina le 0,62 odst., kar znaša 744.000 dinarjev.

Občinski odbor ZZZ, ki je v posebnem popisu ugotovil, da bi v občini potrebovali čez 4 milijone dinarjev, če bi hoteli spraviti stanovanjske težave z dnevnih redov se borčevskih organizacij, se ni strinjal s tako delitvijo in je nekajkrat posredoval, vendar vse brez uspeha.

Da bi usregel večjemu številu prosilcev je del denarja - 300.000 dinarjev - oročil pri celjski banki, na kar bo dobil še dodatno bančno posojilo. Ta odločitev bo pripomogla, da bo na letošnjem natečaju avgusta ali septembra na voljo doslej največji anekdot - 800.000 dinarjev za posojila udeležencem NOB.

Doslej sta bila objavljena že dva natečaja, v katerih pa ni bilo toliko denarja. Posebna komisija, ki si je ogledala stanovanjske razmere 104 prosilcev, je odobrila 24 prošenj za popravila stanovanjskih hiš, 8 za gradnjo novih hiš ter dve za nakup stanovanj v blokih. V drugem natečaju, ko je bilo na voljo 200.000 din, se je prijavilo čez 40 prosilcev, vendar ne bo mogoče vsem ustrediti.

Studenc: kdo jim bo stopil na prste?

Po denških hribih se vedno pogosteje pojavljajo krošnjariji, ki prihajajo iz sosednje Hrvaške in ponujajo razno blago, nabožne slike, torbice, vrvi in podobno. Največ tega blaga prenesejo iz Trsta in z njim izkoriščajo naivne ljudi, ki ne poznajo natanko, kakšne cene veljajo za tako kramo. Zanimivo je, da se prekupčevalci pojavljajo v odročnih krajih, ker se tam počutijo varne in brez bojazni, da jih bo kdo preganjal.

Do 30. aprila načrti za pripravništvo

Ker je le nekaj podjetij poslalo načrte o zaposlovanju pripravnikov v letošnjem letu, je svet za gospodarstvo in finance na zadnji seji sklenil podaljšati rok, do katerega morajo vse delovne organizacije sporočiti, kako je pri njih s pripravništvom. Doslej je bil odziv slab, saj imajo v načrtu zaposliti vsega 13 pripravnikov, od tega enega samega z visoko šolo. Ob tem je treba dodati, da je pomanjkanje strokovnih delavcev v občini zelo veliko. Svet je sklenil podaljšati rok do 30. aprila.

Povprečna podpora le 70 dinarjev

Po proračunu, ki ga je občinska skupščina sprejela na zadnji seji, so izdatki za redne socialne podpore pomoči potrebnim prebivalcem občine povečani za 35,2 odstotka. Prvotni zahtevek je bil sicer skoraj pol večji, vendar je bilo na voljo pre malo denarja. Povečanje je omogočilo, da bo povprečna mesečna podpora znašala letos 70 dinarjev; to je v primerjavi z življenjskimi stroški izredno malo in je vprašanje, kako morejo ljudje s tem denarjem sploh živeti.

Blanca: za dom je bilo, za pod ni

Kje dobiti 25.000 dinarjev, da bi položili nov pod v združni dom na Blanci? To vprašanje postavljajo v kraju, posebno pa še v osnovni šoli že dalj časa, vendar enkrat kaže, da nanj še ne bo odgovora, 195 otrok tamkajšnje osnovne šole bi prostor uporabljalo za telovadnico, šola je pripravljena sama kupiti opremo, samo da bi kdo drug prispeval za pod in ogrevanje. Vprašanje je, kako je bilo mogoče zbrati denar za gradnjo doma v takratnih bolj revnih časih, zdaj pa ga ni mogoče dobiti za pod, brez katerega dvorana nima prave vrednosti.

Oglašujte v DL

A. Z.

Predsednik občinske gasilske zveze Jože Smodej podeljuje priznanja gasilskim podčastnikom in častnikom, ki so končali zimski tečaj. (Foto: Zeleznik)

Z OBČNEGA ZBORA PGD SEVNICA

Gasilstvo le za delavce?

Gasilska vodstva vedno znova ugotavljajo, da se »boljši« ljudje ogibljejo dela v društvih

Sevniško gasilsko društvo je v nedeljo dajalo obročni enoletnega dela. Občnega zbora se žal ni udeležil nihče od vodilnih tovarišev iz delovnih organizacij. V minulim letu je imelo društvo več kadrovskih težav: manjkalo mu je vodij za pionirske vrste, mladinsko in žensko desetino, zato so na občnem zboru ugotovili, da je treba čimprej dobiti ljudi, ki bodo voljni opravljati to delo. Pred kratkim so izločili več gasilskih častnikov in podčastnikov.

Na zboru so opozarjali, da sodelujejo v gasilskih vrstah skoraj izključno le delavci, zasebni obrtniki in kmetje, drugi sijoji prebivalstva pa se tega dela ogibajo. Govorili so še o drugih težavah društva. Nujno bi potrebovali prostore, ki jih uporablja sedaj dispanzer za žene.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 19. APRILA: ob 12.00 - Napoved programa - Lokalna poročila, občinske novice in kronika - Reklame, oglasi in objave - Zdravstveni mspotiki - Razgovor s kmetijskimi proizvajalci, ki so pričeli s pašnokosnim sistemom pri nas - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - Resna glasba - Nekaj o bontonu - O književni umetnosti - Razgovor s predsednikom občinskega odbora RK.
SREDA, 22. APRILA: 12.00 - Napoved programa - Reklame in oglasi - Poskočne vize vam igra kvintet bratov Avsenak in ansambel Vilija Petriča - Iz diskooteke naših poslušalcev - Nekaj o vzgoji - Pravičica za najmlajše - Se gli smo na knjižno polico.

HLADILNIKI!

V prodajalnah ELEKTROTEHNE v Sevnici in Krškem imajo veliko izbiro domačih in uvoženih hladilnikov.

Priporočajo BOSCH, IGNIS od 130 do 155 litrov, ZOPAS, GORENJE in druge. Prodajalni sta dobro založeni z vsem vodnoinstalacijskim materialom, sanitarno keramiko, obložnimi ploščicami in elektroinstalacijskim materialom. (P-O-E)

KVINTET BERGER

s pevko MELITO AVSENAK

bo imel v nedeljo, 19. aprila, ob 14. uri koncert na BUCKI, ob 19. uri pa v LOKI pri Zidanem mostu.

OBIŠČITE KONCERT PRILJUBLJENEGA ANSAMBLA!

NEZAPOSLENOST V SEVNIŠKI OBČINI

Zakaj zanje ni kruha?

Nezaposlenost se zmanjšuje - Ocena: zavod za jema 80 odst. tistih, ki resno iščejo delo

Lanskega decembra je prek izpostave celjskega zavoda za zaposlovanje iskalo v sevniški občini delo 364 ljudi, v aprilu pa se je njih število zmanjšalo za več kot sto. Kdo so ti ljudje, kakšne usposobitve imajo in zakaj ne dobijo dela, taka vprašanja smo zastavili dosedanjemu vodji izpostave tov. Hrušvarju.

Med moškimi, ki ta čas iščejo zaposlitev, je 20 nepručenih, 40 priučenih, 8 jih

ima poklicno šolo, 2 pa srednjo. Na izpostavi imajo vpisanih tudi 18 invalidov ki so brez dela.

Med nezaposlenimi ženskami je 27 nepručenih (ki pa so že bile testirane in ne ustrezajo konfekcijski stroki), 35 priučenih, 7 jih ima poklicno šolo, ena pa srednjo izobrazbo. Na priučenih za delo v konfekcijski industriji je 52 žensk, na priučenih za delo v kovinski stroki pa 21 moških.

Kateri so vzroki, da ljudje v času, ko zaradi ponovno vabujenega gospodarstva podjetja iščejo delavce, ne morejo dobiti zaposlitve? Vzrokov je več: neusposobljenost, bolezen, neprimernost za opravljanje določenega dela, za katerega je posameznik sicer usposobljen itd. Po do kaj strogih določilih je do podpore zaradi nezaposlenosti upravičenih le nekaj ljudi, drugi pa se preživljajo na druge načine in čakajo priložnosti, da se bo tudi za nje našlo delo.

Obisk z republiške konference ZMS

Minuli teden je obiskal sevniško občino Ivo Marovt, član predsedstva republiške konference ZMS, in obiskal aktivna ZMS v Lisci in Jutrpanjki. V pogovoru z nekaterimi člani vodstva aktivna iz Lisce se je izkazalo (podbodno kot že na konferenci), da vodstvo tovarne ne omogoča mladini udeležbe na sestankih. Povsem drugače je v Jutrpanjki, kjer kažejo za te stvari več razumevanja. Govoril je obiskal še predsednika ObS, popoldne je imel v mladinskem klubu razgovor s predstavniki različnih društev, zvečer pa je obiskal še vaška aktivna v Sentjanžu in Boštanjju.

A. Z.

SEVNIŠKI PABERKI

PRENAGLA ODLOČITEV. Pod tistem velikim požarom, ki je pred meseci zajel pet kozoletov na Ore, nekaj dni zatem nunenila 10.000 dinarjev pomoči, razen tega pa je tega sosedstva. Kasneje se je ugotovilo, da so nekateri drugi posojilci v občini pomoči bolj potrebni, zato je svet za gospodarstvo in finance na zadnji seji predlagal naj skupščina odločitev sprejme.

NAJPREJ PROŠNJA. Poročali smo že, kakšna mtiška grozi vajenci, ki so se v Sevnici, kjer so podaljšali teoretski pouk. Ta čas so že našli zasilno rešitev, in to na pa si kola prizadeva, da na dvorišču šole dogradila še pomoč delavnico in učilnico. Za pomoč bodo zaprosili republiško inobrodavski sklad.

KDO BO VAROVAL RIBE? Prilje je april, čas, ko začnejo ribe, da se na odgovora na vprašanje, kdo bo varoval drističe pred ribolovci. Sevniška ribiška družina namreč ne sme več odlati, kajti podstni in jih vlagati v zgor. tudi iz voda sosednjih ribskih družin, če so njihove, naj jih pa naši ribiči.

PREDLOGO ČAKAJO NA PLAGI. Kmetje se vedno znova priključujejo, da morajo zelo dolgo čakati na denar, ki jim ga je za letošnje Godno gospodarstvo

Lončarjev dol: vrsta želja

Na letni konferenci krajevnih organizacij SZDL v tem kraju, ki je bila 5. aprila, so ljudje govorili o nekaterih krajevnih problemih, povečini starih že več let. Stariši bi radi stroho za otroke, ki čakajo na šolski avtobus, go spodnje opozarjajo, da je treba okrepiti vaški vodovod, vasnaki zemlja pa niso za dovoljno s sedanjim uvrščanjem zemljišč v posamezne davčne skupine. Predpisi namreč zahtevajo, da mora biti vsa katastrska občina v eni skupini, ta pa obsega zelo različna zemljišča. Na konferenci, na kateri so za predsednika izvolili Ivana Grivca, so ponovno spomnili, da je treba regulirati tamkajšnji potok, ki poplavlja cesto.

SEVNIŠKI VESTNIK

V TEKSTILANI obnavljajo

Ostali pa bodo prispeli v drugi polovici leta

Ze skoraj 50 let obratuje v Kočevju tekstilna tovarna TEKSTILANA. Več kot tristo članov kolektiva ustvarja nad 25.000.000 din vrednosti celotne proizvodnje, in to s stroji, ki so stari in izrabljeni.

Ze vrsto let si kolektiv prizadeva, da bi povečal storilnost in da bi bili njegovi izdelki na trgu konkurenčni ne samo po ceni, temveč tudi po kakovosti. Pri tem je imel precejšnje uspehe. Izdelki TEKSTILANE so zaradi dobre kakovosti znani po vsej državi.

Vendar je v zadnjih letih kolektiv spoznal, da s stari stroji ne bo šlo več naprej. Lani so samoupravni organi sprejeli investicijski program, ki ga kolektiv, kljub temu, da je bilo zelo težko zbrati potrebni denar, uspešno izvaja. Sedaj že obratuje novi, sodobni mikalnik in prstančev stroj, v drugi polovici leta pa se bo začela montaža sodobnih stav, ki jih bodo uvozili in bodo mnogo donosnejše, kot so sedanje. Pripravljajo pa tudi, obnovo barvarne in apreture.

Kolektiv bo tovarno obnovil predvsem z lastnimi sredstvi. Kljub stalnemu naraščanju življenjskih stroškov se v TEKSTILANI že več let osebni dohodki niso bistveno povečali, ker se je kolektiv temu odrekal, da bi zbral čimveč sredstev za nabavo novih strojev.

Po programu bo obnova tovarne končana v prihodnjem letu. Ze sedan načrtujejo tako razširitev podjetja, da bo proizvodnja znatno večja in da se bo povečalo število zaposlenih in njihov življenjski standard.

Zastavljene cilje doslej uspešno uresničujejo. Upajo, da tudi v prihodnjem obdobju ne bodo naleteli na posebne ovire.

V R.

Januarja letos je začela TEKSTILANA v Kočevju načrtno obnavljati svoje stroje. Najprej so dobili mikalnik in prstančev stroj (na sliki), ostale pa bodo prejeli v drugi polovici leta. Zamenjava starih strojev bo končana v prihodnjem letu. (Foto: Primc)

Višje cene mesa

V Kočevju veljajo od sobote, 11. aprila, nove cene za meso. Povprečna cena kilograma teletine je 21,5 din (od 16 din prsi, rebra, flam do 40 din pleče, stegno brez kosti), mlade pitane govede 17 din (od 11 do 35 din kg), govedine I. vrste 15,70 din (od 11 do 35 din kg) in govedine II. vrste 13,70 din (od 11 do 30 din).

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
	(cene v din za kg)	
krompir	0,90	0,90
svete zelje	4,60	4,80
kislo zelje	3,20	3,30
kisla repa	—	2,80
ohrov	4,50	—
cvetča	—	4,70
fižol v zrnju	5,80	6,00
		in 7,00
cebula	4,80	5,10
cesen	12,15	13,00
solata	3,20	3,30
	do 8,00	—
špinata	4,50	4,70
korenje	2,70	2,80
petersilj	6,0	6,30
zelena	3,30	—
por	4,30	4,60
kumare	10,50	—
jabolka	1,70	2,90
	in 2,40	—
hruške	3,00	3,00
grozdje	5,20	4,80
limone	4,90	4,40
pomaranče	4,75	4,40
	in 4,65	—
banane	5,65	5,90
ananas	6,65	7,30
jajca	0,58	0,62
(cena za kos)		in 0,70

Struge: asfaltirati cesto

Ze vrsto let se prebivalci Strug v kočevski občini prizadevajo, da bi na njihovem območju v prihodnje bolj vzdrževanje več denarja. Zavezajo se, da bi ceste asfaltirali vsaj skozi naselja, ker jim prah povzroča precej nevednosti. Zato predlagajo, da bi upravljavci cest v prihodnje za te namene pripravili več denarja.

Ložine: 1. maja nova brizgalna

Člani gasilskega društva in prebivalci Ložin bodo letošnji delavski praznik 1. maj proslavili v domačem gasilskem domu. Ob tej priložnosti bodo prevzeli novo motorno gasilsko brizgalno, za katero so sami zorali 5000 din. Ostalo sta prispevala občinski gasilski sklad in krajevna skupnost Stara cerkev.

DROBNE IZ KOČEVJA

MESA BOLJŠE KAKOVOSTI primanjkuje tudi v Kočevju. Gospodinjstvo ložijo, da drobne meso ne dobijo kljub visokim cenam. Nekateri se vozijo po meso v Velike Lašče in Sedražico, ker je tam, tako zatrjujejo, večja izbira in boljše meso.

VEČ KOT LETO DNI so na raznih sestankih in razgovorih iskali prostore za mladinski klub in likovni salon. Pred tremi meseci je bil kotično presekan ta vozni društveni splošni. Mladinski klub je dobil sedanje prostore likovnega salona, ta pa gornje prostore tržnice. Potem pa smo zopet obiskali na usodni ključki društvene življenja, ki se ji prvi po manjkajo denarja. Ni pa tudi ljudi, ki bi pripravili mladince in občane, da bi s poletom in pogumom poprijeli za delo, kot smo to že večkrat storili v Kočevju tudi za teža vprašanja, kot je ureditev teh dveh prostorov. Ni prav, da je skrb ostala samo na nekaj ljudih, ki si ne vedo pomagati.

AKCIJA ZA NABIRANJE odpadnega papirja se je začela v vsej Sloveniji. Šole so je prejele podrobne razpise zanjo. Nabiranje odpadnega papirja je potrebno zaradi stalnega pomanjkanja lesa za celulozo, pa tudi zaradi nepravilnega izkoriščanja odpadnega papirja doma. Papir zameujemo in po nepotrebnem zaigamo, samo da se ga čim prej rešimo; po drugi strani pa ga morajo tovarne celuloze uvažati. Posivamo torej občane, da pripravijo tak odpadni papir, po katerega bodo prišli šolski otroci. Program zbiranja bodo šole in društvo prijateljev te akcije objavili.

SE VEDNO SO prometni znaki po mestu zaradi lepšega. Spoštujemo jih zelo redki vozilci, kolesarji pa sploh ne. Otroci se povsem neovirano vozijo po sprehajalščih s koleci in celo z mopedi. Preči se jim morajo umikati. Na sprehajalščih sploh ni več varno! Otroci se vozijo brezobzirno do šole mimo vseh znakov, v šoli pa je prometni krožek, ki šteje med najboljše v Sloveniji in bi lahko napravil red za promet vsaj okoli šole. Tudi pristojni organi bi morali ukreniti kaj trajnejšega. Občasni obhodi sprehajalšč niso dovolj učinkoviti.

NI REDA PRI ZAPIRANJU gostinskih obratov. Nekateri obrate zapirajo ob enajstih zvečer, drugi pa so odprti po šestih gostov tudi vsi noč. Zena se pritožuje. Ko iščejo može po gostilnah, nastajajo mučni prizori, marsikatera žena, ki pride po moža, jo skupi.

Tudi podjetja naj prispevajo za mladinski klub

Sekretarji ZK so se pogovorili, kako pomagati mladim - V šolah premalo socialistične in samoupravne vzgoje

Poročali smo že, da so na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov Kočevje razpravljali o mladini. Pred kratkim (7. aprila) pa so se na sestanku sekretarjev organizacij in aktivov ZK dogovorili, kako bodo uresničili sprejete sklepe o pomoči mladini.

Ugotovili so, da bodo morale naše šole v bodoče nuditi učencem bolj socialistično in samoupravno vzgojo. O idejnosti pouka je bilo razpravljano že dovolj. Zdaj je treba končno zagotoviti, da bodo bodoči prosvetni delavci resni ljudje, ki jim socializem in samoupravljanje ne bosta tuja. Ze pri izbiri ljudi za ta poklic bi morali biti bolj pozorni. Popustljivost v preteklosti se namreč maščuje.

Oblikovanja zavesti mladih tudi v predšolski dobi in tudi kasneje v poklicu ne bi smeli prepustiti raznim slučajnim ali zavestnim, a socialističnim vplivom. Zato so za vzgojo mladine razen staršev in šole odgovorni predvsem Socialistična zveza, sindikalne organizacije, Zveza komunistov, krajevne skupnosti, delovne organizacije, društva, razne organizacije in vzgojno varstvene ustanove.

Posebno pa je bilo poudarjeno, da potrebuje mladina,

ki pa ga ne bo dovolj. Prav bi bilo, da bi za uspešno delo mladine, predvsem mladinskega kluba, ki bo predvidoma kmalu odprt, namenile denar ali drugačno pomoč tudi delovne organizacije. Prav v klubu se bo namreč zbrala mladina iz vseh delovnih organizacij, zato bi bilo prav, da za njegovo uspešno delo prispeva-

Ne izgublajo poguma

V kočevski občini si bodo tudi letos prizadevali za tesnejše poslovno sodelovanje podjetij

Lani, so se v več kočevskih podjetjih pripravljali za združevanje ali tesnejše poslovno sodelovanje z drugimi podjetji znotraj občine in izven nje.

V ITAS so težnjo in načrte za tesnejše poslovno sodelovanje slovenske, njim sorodne industrije ocenili za premalo proučeno in utemeljeno. Tudi referendum v MELAMINU ni bil uspešen, zato ni prišlo do združitve lesne in kemične industrije znotraj občine.

Kočevski gospodarski in politični delavci, pa tudi nekateri vidni slovenski predstavniki, ki so obiskali Kočevje, na primer predsednik Stane Kavčič, so izrazili obžalovanje, da do teh združitvev oziroma tesnejšega sodelovanja ni prišlo. Izjema je le trgovina, kjer je referendum bil boljši rezultat.

Gospodarski in politični voditelji v občini se zavedajo, da je združevanje podjetij in njihovo tesnejše poslovno sodelovanje koristno za hitrejši napredek gospodarstva v občini. Vendar so v nekaterih podjetjih še skupine ljudi, ki menijo, da združevanje za njihov kolektiv ne bi bilo koristno. Pred realizacijo novih združenj bodo vsakakor obšli morali našli skupni jezik.

Prav gotovo je trditve, ki in te hila v nekaterih razpravah slišati, da je vsako združevanje koristno, nekoliko

prejtrana. Še bolj prejtrana pa je trditve, da združevanja na sploh niso koristna. Češ da smo imeli v preteklosti dovolj slabih izkušenj.

Predlagajo samoprispevek

Občani Ložin so ga že sprejeli za 3 leta

Svet krajevnega skupnosti Stara cerkev pri Kočevju je na zadnji seji sprejel delovni program za naslednja tri leta. Člani sveta pa so ugotovili, da bo za uresničitev najbolj nujnih komunalnih in drugih nalog primanjkovalo precej denarja.

Zato so sklenili, da bodo predlagali volivcem, naj bi v prihodnjih treh letih plačevali krajevni samoprispevek, in sicer 50 din na gospodinjstvo. Tako bi zbrali na leto okoli 16.000 din.

O uvedbi samoprispevka so prvi razpravljali in odločili volivci vseh treh Ložin. 27. marca so se po plodni in temeljiti razpravi odločili, da bodo plačevali ta prispevek prihodnja tri leta. Tako enotno stališče volivcev Ložin je spodbudno tudi za prebivalce ostalih vasi, da se bodo lažje odločili za plačevanje samoprispevka, saj bo zbrani denar uporabljen za napredek vseh vasi.

Sindikalni seminar

48 udeležencev je poslušalo predavanje o delu sindikalnih organizacij o nekaterih delovnih stališčih sindikata do samoupravljanja in izpolnjevanja notranje zakonodaje, o letošnji gospodarski politiki in srednjeročnem programu razvoja Slovenije, o gibanju cen in standardu življenja ter o pripravah družbenega dogovora o izobraževanju, štipendiranju in zaposlovanju strokovnjakov.

Livold: letos manj medu

Cebelarji v Livoldu in drugih krajih v kočevski občini ugotavljajo, da sta izredno dolga zima in slabo vreme v marcu ter prvi polovici aprila onemogočila običajen razvoj čebeljih družin. Ne vedo še, kakšne posledice bodo za letos pri čebelah. Po vsej verjetnosti bo pridelek medu znatno manjši. Vsi čebelarji pa so ob pregledu panjev ugotovili, da je večina družin dobro prezimila.

Ostarelo podeželje

Na območju občine Kočevje je 2371 kmečkih gospodarstev, od katerih je kar 1963 v višinskih krajih. Le 472 gospodarstev je kmečko zavarovanih. Velika večina kmečkega prebivalstva ni zmožna za delo. Samo starih nad 60 let, da ne štejemo otrok in drugih nezmožnih za delo, je na območju Banja Loke 32,3 odstotka, Fare 25,7 odstotka, Osilnice 21,5 odstotka, Strug 21 odstotkov, Predgrada 20,6 odstotka in Drage 20,3 odstotka. Mnogo ljudi je potrebnih socialne pomoči, priznavalnin in pokojnin na podlagi udeležbe v NOV.

30 let dela v rudniku

Delavski svet sprejel in obdaril zvestega in marljivega člana kolektiva

in ga obdaril s fotoaparatom, dragoceno spominsko darilo so mu poklonili tudi delovni tovarishi.

Jože Cenčič izhaja iz rudarske družine in dela v kočevskem rudniku že 30 let. Tu se je zaposlil 1936. Spomladi 1943 je delo prekinil in odšel v partizane. Bil je tudi na slavnem pohodu XIV. divizije na Stajersko.

Tako po vojni se je spet zaposlil v Rudniku. Med rednim delom je dokončal srednjo tehnično šolo in 1962 postal glavni tehnični vodja rudnika.

V kolektivu je zelo priljubljen, ker je delaven in tovariški. Prav zato so se ga delovni tovariši ob 50-letnici življenja in 30-letnici dela v kolektivu prisrčno počastili.

Reveži si ne znajo pomagati

Ob skrbi zase, za svoj standard pozablamo nanje — Umrli je kmet-borec, ki si ni znal pomagati, drugi pa živi v veliki stiski

Zivimo v skomercializirani dobi. Tovarištva, tistega pristnega, ki smo ga včasih poznali, je med ljudmi vse manj. Vsak se po svoje peha za višji standard. Skoro na vsakem koraku opaziš, da se je življenje naših ljudi v mnogočem spremenilo na bolje.

Toda ne vsem. Med nami so še ljudje, ki komaj vedo, kaj je standard, ki ga vidijo pri svojem sosedu.

Imamo sloj ljudi, ki jim pravimo socialni podpiranci. To so ljudje, ki jih je usoda postavila na stranski tir. Večina je ostarelih, brez premoženja in vsemu svetu v napotje. Obstoj jim omogoča občina s podporami, ki jim zadostujejo vsaj za skromno življenje.

Vse težje postaja življenje ostarelih kmetov, posebno v višinskih območjih. Marsikatero kmetijo so otroci zapustili in

odšli v svet. Ostarele roke ne morejo obdelovati zemlje, in tako ostaja marsikateri ostareli kmet kljub gruntu reven.

Tudi med bivšimi borci najdemo reveže. Delni vzrok za to je tudi, ker pre malo poznajo pravice, ki jim po zakonu pripadajo. Na občnem zboru Zveze borcev Sadržica smo slišali, da živi v vasi Junče bivši borec-kmet v težkih pogojih. Žena zaradi bolezni že pet let leži. Nihče se ne zmeni zanj. Deležni ni nobene družbene pomoči, ki iz nevednosti niti ni zaprosil zanjo.

V Maročah, prav tako na Slemenih, je pred tedni umrl v veliki revščini bivši borec. Mož si ni znal pomagati niti ni hotel nikogar prositi, zato so on in njegova družina slabo živeli. Krajevna organizacija Zveze borcev Sadržica se je zavzela, da bi bilo vsaj pokojnikovim družinam malo bolje.

—r

Le še tretjina kmetov v ribniški občini

Narodnega dohodka pa ustvari kmetijstvo v ribniški občini le še četrtno — Rešitev so vzorne kmetije, ki jih ponekod že urejajo

Na nedavnem posvetu o kmetijstvu v Ribnici — stlicano je bilo na pobudo občinskega komiteja Zveze komunistov — so razpravljali o položaju kmetijstva v občini in možnostih za njegov napredek.

Danesh kmetuje v občini samo še tretjina prebivalcev. Ostali se preživljajo z delom v industriji in drugih panogah. Nekateri pa si služijo kruh v tujini. V skupnem znesku narodnega dohodka znaša udeležba kmetijstva le 25 odstotkov.

Značilnost kmetij v ribniški občini je, da so razdrobljeni in onemogočajo načrtno kmetovanje. Zato je razumljivo vse močnejši glas na prednih kmetov, da bo potrebno opraviti čimprej zložbo zemljišč, ki bi omogočila strojno obdelovanje zemlje in specializacijo kmetij.

Mladina odhaja s kmetij na delo v podjetja, doma pa ostajajo ostareli kmetje, ki zaradi starosti in bolezni ne morejo obdelovati zemlje. Zato ne ustvarjajo dohodkov niti zase niti ne morejo

plačevati družbenih dajatev. Ta problem postaja iz leta v leto bolj pereč, saj imamo že sedaj precej kmetij, ki bodo ostale brez naslednikov. Druge vrste kmetij — pravimo jim mešane — so tiste, kjer je en član ali več družinskih članov zaposlenih in jim je kmetijstvo le dodatni vir dohodkov. Pravih, čistih kmetij je razmeroma malo.

Na kmetiji bo v novih pogojih gospodarjenja uspel le tisti, ki se bo vključil v napredno gospodarjenje. Kmetijske organizacije so zato začele uvajati vzorne kmetije, na katerih kmetje ne pridelajo le zase, ampak tudi za trg. Proizvodnja na teh kmetijah bo taka, da bo donosna in da bo družinskim članom nudila stalno zaposlitev. Seveda je vzorno kmetijo, ki naj bi imela od 15 do 30 glav govede, mogoče organizirati sama v sodelovanju s kmetijsko organizacijo, ki bo pomagala kmetu izvajati agrotehnične ukrepe in prodajati pridelke.

Na posvetu so se odločno zavzeli za nadaljnjo organiziranje vzornih kmetij in za moralno in materialno pomoč pri njihovem ustanavljanju. Razumljivo je, da bo

ribniška kmetijska zadruga omogočila oziroma omogočala tudi kreditiranje ostalih kmetov, ki nočejo z njo pogodbeno sodelovati.

Komunisti so sprejeli delovni program

V ZK sprejeli več mladih in delavcev — Komunisti morajo delati na vsch področjih in območjih — Razpravljali bodo tudi o položaju v delovnih organizacijah, šolstvu, krajevni samoupravi in drugod

Delovni program sodraskih komunistov je bogat. Svoje delo bodo usmerili na razna področja.

Tako bodo sprejeli v Zvezo komunistov več novih članov iz vrst mladine in delavcev. Z večjim številom članov bo imela ZK tudi večjo udarno moč.

Vsekakor je prav, da so vodilni ljudje v SZDL, ZB,

mladinski organizaciji člani ZK, ki bodo znali ob podpori celotne organizacije ZK najuspešneje voditi organizacijo. Sicer pa se mora čutiti vpliv komunistov tudi v ostalih organizacijah in društvih.

POSLEJ 100 DIN DRUŽBENE POMOČI

Kmetje-borci bodo lahko še uveljavili status borca

Nedavno se je sestala skupščinska komisija za zadeve borcev v Ribnici. Razgovarjali so se o novih prsojnih za družbeno pomoč — priznava valne borcem. Doslej je ta oblika družbene pomoči znašala 50 dinarjev, poslej

pa jo bodo povišali na 100 dinarjev. Istočasno je komisija razpravljala o 21 vlogah za priznanje oz. povišanje priznava valne. Večino vlog so ugodno rešili, razen tistih, kjer dohodki na člana družine presegajo določeno višino.

Člani komisije so opozorili, da je v občini še precej občanov, ki so aktivno sodelovali v vojni, vendar doslej niso uveljavljali borčevskih pravic. Ponovno bodo opozorili krajevne organizacije ZB, da bo komisija v izjemnih primerih še vedno dodeljevala priznava valno, če bo prosilec izpolnjeval vse pogoje. Določili pa bo treba tudi ponovno rok, v katerem naj bi kmetje — borci uveljavili svoje borčevske pravice, če jih doslej še niso.

Pogovarjali so se tudi o črpanju stanovanjskih kreditov za hore. Vsak prosilec bo dobil pismen sklep o posojilu, v sedmih mesecih pa bo moral skleniti z banko pogodbo. Prva skupina prosilcev, ki bodo dobili posojilo letos, bo lahko uporabila denar od konca aprila naprej, druga oktobra, tretja pa (manjši del) konec leta. Prioritetna lista posojil je bila objavljena v 15. številki Dolenjskega lista. Občani lahko posredujejo nanjo pripombe štirinajst dni.

—vec

V Ribnici premalo prenočišč

Še ta mesec očistiti Ribnico

Turistično društvo Ribnica se je na zadnji seji zavzelo, da mora biti v aprilu, mesecu čistoče, odstranjeno iz Ribnice vse, kar kaže njen videz.

Hvalevredna je pobuda društva, da bo organiziralo predavanje svetovnega potnika Staneta Tavčarja iz Kranja. Predavanje bo podkrepil z diapozitivi.

4. in 5. julija bo turistično društvo skupno z ribniškimi muzejem organiziralo prikazovanje izdelave suhe robe, lončarstva in spominkarstva ter razstavo teh izdelkov.

Ko so razpravljali o ribniškem gostinstvu, so bili mnenja, da so bili ukrepi sanitarnega inšpektorja v zvezi z odpravo nepravilnosti v gostinskih lokalih upraviče-

ni. Ribniški gostinci pa menijo, da so bili ukrepi bolj strogi kot kjerkoli na ožjem Dolenjskem.

Slaba stran ribniškega gostinstva je še vedno pomanjkanje prenočišč. Prenočišča premoreta samo Restavracija in gostilna Ulčar. Z zasebnimi prenočišči vred je v Ribnici na razpolago samo okrog 40 postelj.

Na seji so razpravljali o posodobitvanju nekaterih cest in ulic v Ribnici. Poskrbljeno bo za redno vzdrževanje parkov in zelenic, posebno pri ribniškem gradu. Uvedli bodo čuvajsko službo in izdelali načrte za ureditev parka kulture pri gradu. Sklenili so tudi, da bo društvo založilo izdajo knjižice prof. Janeza Debeljaka o kulturnih mozej, ki so bili rojeni ali pa so delovali v Ribnici.

Pojasnila o prenočiščih

Turistično društvo Ribnica je uvedlo recepcijsko službo za oddajo tujskih sob v zasebnih hišah. Recepcija je v pisarni turističnega društva in je odprta do 18. ure popoldne; od 18. do 20. ure pa dobe turistijske pojasnila o prenočiščih na domu Franja Mataha v Ribnici. Restavracija Ribnica ima svojo službo za oddajo prenočišč.

Zaprta kavarna

Kavarna v ribniškem gradu je bila običajno v tem času ob nedeljah že odprta, letos pa je še vedno zaprta. S kavarno upravlja trgovsko podjetje JELKA. Zvedeli smo, da kavarne ne odprejo, ker nimajo primernega človeka. Ribniško turistično društvo pa zahteva, naj podjetje kavarno čimprej odpre ali pa jo da v najem zasebniku. Zaradi ostrejših meril bo verjetno prekategorizirana v oife.

Pokopali so Ivana Arka

8. aprila so pokopali Ivana Arka iz Ribnice. Pokojnik ni bil star niti petdeset let, ko je moral v prerani grob.

Po poklicu je bil mizarški mojster in daleč naokrog znan kot poštnjak. Z dušo in srcem je bil zapisan gasilstvu. Dolga leta je bil član ribniškega gasilskega društva, v katerem je pravil tudi nekatere vodilne dolžnosti.

Kako je bil pokojnik priljubljen, je pokazal pogreb, ki se ga je udeležilo veliko ljudi. Na zadnji poti ga je spremljalo tudi veliko gasilcev iz Ribnice in drugih gasilskih društev.

Vsem, ki so ga poznali, bo ostal v lepem spominu. Zapuстил je ženo in troje otrok.

Kaj takega se zgodi le v Ribnici...

■ da je komunalni sklad občine Ribnica v načrtu izdatkov za lani predvidel celo saldo (računski ostanek) 100 tisoč din in ta načrt tudi uresničil s 105 tisoč din (seveda novimi...)

■ da obrat IDEK Ribnica izdeluje edinstvene pleničke v Jugoslaviji, ki jih reklamira NAMA v Kočevju...

■ da so v Ribnici oštevilčili cerkev, in to celo s številko 13, da ljudje ne vedo, če bi šli vanjo.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

■ MOST — Razpiti leseni most preko Ribnice v Dolenji vasi se je lani srečno sesedel, tik pred zimo pa so razpeli med oba bregova železno konstrukcijo in jo zabetonirali. Most se je čez zimo temeljito odpočil. Nedavno je dobil se ograjo, ob prvem maju pa ga bodo slovesno odprli, čeprav je sedaj marsikdo bolj ali manj prikriti smukne česenj.

■ PISARNE — Prostore nekdanje krajevnega urada v občinski hiši bodo zasledili gozdarji, ki so bili doslej nad trgovino. Oba prostora bodo morali se popraviti, predvsem podo. Žal bo tako ostala krajevna skupnost malo manj kot brez uradnega prostora, ki jim je sedaj predvsem za sestanka dokaj koristni.

■ ZIMA OVIRA — Zima še vedno zagrizeno kaže zobe. Zapolneli sneg močno ovira spomladanska opravila na polju, nedavni sneg pa je močno poškodoval tudi sadno drevje. Medtem ko so ljudje v začetku januarja navozili na

njivo precej gnoja, nekateri pa so se pripravljali celo na oranje, v začetku aprila niti malo ne kaže na nadaljevanje tako zgodnj pričetih opravil. Neugodno vreme je sedaj neljubo ovira tudi gradbeno sezono.

■ PEVCI — Pevski zbor »Lončar«, ki še dve leti uspešno deluje, se je minulo zimo vneto pripravil. V teku so razgovori in priprave na snemanju za ljubljanski radio in televizijo. Prvo avdicijo so uspešno opravili, prvo dni mesec pa bodo šli snemat.

■ OBRT — Kakor povsod tudi v tem koncu počasi izumira obrtništvo, bodisi da ni ljudi ali pa so se obrtniki zaposlili v industriji. Nedavno se je zaposlil tudi kovač iz Dolenje vasi, češ da se mu obrt več ne plača. Sedaj sta kovača le še v Rukitnici in Lipovcu. Tudi drugih obrtnikov je tu malo: kak krojač, avtomobanik, tesar, plekskar in morda še kaj. Običajno več pa je dopolnilne obrti, predvsem v kovinski in lesni stroki.

V začetku aprila je bil v Ribnici končan tečaj za gasilce — strojnike, ki ga je organizirala domača Občinska gasilska zveza. Tečaj se je začel že februarja in bi moral biti končan marca, a je redno udeležbo onemogočilo slabo vreme. Za območje Sadržice in Loškega potoka bodo morali zato tečaj celo ponoviti. Razveseljivo je, da so tečaj obiskovali predvsem mladinci. (Foto: Mohar)

REŠETO

V kratkem se gradnja začne

V Črnomlju računajo, da se bo še pred 1. majem začela gradnja posebne šole. Za prvo etapo gradnje, ki bo končana do novega šolskega leta, so sredstva zagotovljena s prispevkom črnomljske in metliške temeljne izobraževalne skupnosti, s pomočjo Društva za duševno prizadete SRS in najetih posojil. Za 1 milijon din, kolikor bo prva etapa gradnje veljala, bodo zgradili 6 učilnic s pripadajočimi prostori. V eni izmenil bo posebno šolo lahko obiskovalo 60 otrok.

Zakaj ni piščancev?

Letošnjo pomlad je prišla na Vinico le ena manjša pošiljka enodnevnih piščancev. Naročil je bilo veliko, poslovodja zadržuje trgovine je obvestil stranke, kdaj naj pridejo po piščance, a je bila takrat trgovina polna gospodinj, ki so zaman čakale pošiljko. To, kar so iz vailnice pripeljali, do Vinice ni prišlo. Naročil je še, piščancev pa ni od nikoder. Zenske so najprej ošteje poslovodjo, čeprav ni nič kriv, potem pa s avtobusom potovale v Črnomelj po piščance. Tam so jih dobile. Zakaj jih ne pripeljejo do Vinice?

F. P.

400.000 din za prevoze

Letos bo dala črnomljska občina za prevoz otrok v šolo 400.000 din, prav toliko, kot so tadal in ta namen lani. Zdaj so prevozi otrok v vsej občini že urejeni razen v Dragatušu, kjer zaradi slabih cest ne morejo voziti avtobusi. Prevozi otrok v šolo so brezplačni, uvedli pa so jih iz večine vasi, ki so 5 kilometrov oddaljene od šole.

Malo več za ceste

Doslej je črnomljska občina lahko zelo malo denarja odmerjala za vzdrževanje cest IV reda, letos pa kaže na boljše. Občinskim cestam je iz proračuna namenjenih 160 tisoč din, razen tega je zagotovljenih še 60 tisoč din iz občinskega cestnega sklada. Najboljša cesta od Črnomlja do Semiča, ki je požrla tudi največ sredstev za vzdrževanje, bo letos asfaltirana. Tako si občani obetajo, da bo za malo več denarja tudi več dobrih cest.

Vedno novi vzorec kamarnov in diolenov po znižanih cenah. Velika izbira fantovskih oblik. Prodaja tudi na 5-mesečno obročno odplačilo.

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

GLADINCI IZ ZILJA so po vsem Mirka Čadoniča dirali komedijo »Rashiti vrste«. V soboto, 11. aprila, so z njo gostovali na Tribučah, v nedeljo pa v Adlešičih. Izkupiček prireditve je namenjen za dopolnitev igralne opreme in za izlet.

ORGANIZATORJI JURJEVA NJA v Črnomlju so bili nemalo presenečeni nad obvestitvijo, da bo zbor dolejskih aktivistov preestavljen na 7. junij, ko je v načrtu tudi Jurjevanje. Predstavniki SZDL dolejskih občin so se dogovorili, da bo Jurjevanje popoldne, aktivisti iz Dol. Toplice pa bodo po sluznostni napotili v Črnomelj.

PREDSTAVNIKI OSNOVNIH ŠOL iz Bele krajine ter glasbeniki in gostje iz Ljubljane so se 9. aprila zbrali v Črnomlju. Pogovarjali so se o možnosti ustanovitve Osnovne skupnosti glasbene mladine za Belo krajino, ki bi delovala kot podružnica Glasbene mladine Slovenije. Namen ustanovitve je organiziranje koncertov, gostovanj in srečanj ter uvajanje mladine v glasbeno umetnost. Predlagali so sklic občnega zbora, kjer

Z notranjim obveščanjem nismo zadovoljni

Jože Vajs, sekretar občinskega komiteja ZKS v Črnomlju, odgovarja na vprašanja o uresničevanju dokumentov Zveze komunistov v praksi

— Resolucija I. koferenice Zveze komunistov Slovenije govori tudi o odgovornosti v družbenem delu. Kako to odgovornost obravnavate na terenu?

— Ugotavljamo, da večina komunistov odgovorno opravlja dolžnosti v družbenem delu, saj so nosilci naprednih prizadevanj tako v družbenih organizacijah kot v samoupravnih organih in tudi na delovnih mestih. Analiza o družbeni aktivnosti, ki so jo naredile nekatere osnovne organizacije, to trditev potrjuje. Imamo pa del članstva, ki še dokaj neodgovorno in le od daleč spremlja družbena dogajanja, medtem ko se posamezniki celo postavljajo v vrste kritikastrov in ne izvršujejo nalog. Proti takim smo že ukrepali in še bomo.

— Kakšno je stanje črnomaljskih komunistov do socialnih razlik in razponov pri osebnih dohodkih zaposlenih v gospodarstvu?

— Največkrat merimo socialno razlikovanje z višino osebnih dohodkov, pri tem pa premo upoštevamo delovne uspehe, prizadevanost in organizacijske sposobnosti posameznika. Vse premočne so še težnje enakih delovnih uspehov. V naši občini ne moremo govoriti o velikih socialnih razlikah, ki bi nastajale zaradi nepravilnosti visokih zaslužkov, lahko pa govorimo o velikih socialnih razlikah med strukturami zaposlenih. Slabša se položaja

zaposlenih v družbenem sektorju kmetijstva in v zasebnem kmetovanju, občutek razlike pa so tudi med zaposlenimi v Beltu, v rudniku in drugih kolektivih v primerjavi z drugimi panogami gospodarstva doma in izven občine.

Za primer povem, da je najvišji celoletni osebni dohodek v letu 1969 v naši občini znašal 47.000 din, povprečni zaslužek zaposlenega pa je bil v istem času 11.640 din. Pri nas gre torej za sočialne razlike med prebivalstvom v nerazvitih in industrijsko razvitih občinah. Te razlike se celo iz leta v leto večajo.

— O obveščanju delovnih ljudi je bilo veliko govora tako v ZK kot v SZDL. Kako ocenjujete obveščanje proizvajalcev na vašem področju, kakor tudi o večšenosti delovnih ljudi nasploh?

— Obveščanje na terenu se nam zdi dobro, ne moremo pa biti zadovoljni z izotranjim obveščanjem v delovnih organizacijah. Ta pomanjkljivost je bila že večkrat vzrok negotovanja, ker se z določeniimi posamezniki se znanja samo oze, krog ljudi, medtem ko proizvajalec o tem ni dovolj poučen. Ugotavljam, da je služba obveščanja v delovnih kolektivih premo razvita in ni dovolj kvalitetna. Da bi vzpostavili zadovoljivo obveščanje v kolektivih in še izboljšati obveščenoost na terenu, bo aprila o tem razpravljala občinska konferenca SZDL.

— Za rop šeno lelo pri integracijskih procesih se je poleg resolucije že zavzemala tudi vaša konferenca Zveze komunistov. Koliko je stvar doslej naprejevala? Da koliko integracij je že prišlo in kje so še v načrtu?

— V našem razdrobljenem gospodarstvu se zavedamo potrebe po gospodarskem sodelovanju in združevanju. Nekaj uspehov je že bilo: podjetje Zora se je pridružilo novomeški tovarni IMV, podjetje Potršnik se je združilo z novomeško Dolnjako, do integracije pa je prišlo tudi v zdravstvenem domu. Več delovnih organizacij še išče možnost gospodarskega sodelovanja in v nekaterih kolektivih lepo zastavljajo nadaljnji pot. Menim pa, da je treba pri integracijah najprej začrtati jasen razvojni program in odnose v združenem podjetju.

— Nizka izobrazbena raven zaposlenih je v črnomaljski občini že več leten problem. O nujnem povečanju šteila strokovnjakov ste že večkrat govorili in tudi sprejeli ri poročilo. Je bilo kaj spila?

— Ne samo pri nas, v vseh nerazvitih občinah imajo težave zaradi pomanjkanja strokovnjakov. Veliko delamo na tem, da bi strokovnjakom zagotovili ustrezne delovne pogoje, žal pa ne moremo nuditi tega, kar jim lahko dajo v razvitejših področjih. Prav zaradi tega je

menjava strokovnega kadra velika. Lahko rečem, da izobrazbena raven že nekaj let nazaduje, namesto da bi bilo narobe. Ta problem bomo obravnavali skupno z vodstvi družbeno-političnih organizacij in občinsko skupščino. Predlagali bomo ustanovitev občinskega sklada za stipendiranje, ob tem pa tudi povečana prizadevanja za izboljšanje pogojev na delovnih mestih.

R. B.

Kaj bodo letos gradili?

Za javna dela v vsej občini bo letos porabljenih 665.835 din - Samoprispevek je osnova

Po črnomaljskih stopinjah gre vse več siromašnih občin, odkar so spoznali, da je mogoče obširnejša komunalna dela opraviti le z večletno pomočjo krajevnega samoprispevka. V letošnjem, zadnjem letu 4-letnega programa javnih del, bo v črnomaljski občini s prispevkom občanov in sredstev skladov zbranih 822.550 din, vendar gre od tega 156.755 din za lastne obveznosti. Za letošnje načrte bo torej ostalo 665.835 din.

Po programu, ki so ga odobrili tudi odborniki na seji občinske skupščine, bodo delovali uporabili takole: 467.550 bo namensko porabljenih za gradnjo vodovodov in kanalizacije. S tem bodo dokončali rekonstrukcijo semiškega vodovoda, vodo bodo dobile vasi Obrh, Breznik in Dolenja vas, dokončali bodo kanalizacijo v Loki in napejlali vodovod ter kanalizacijo v nova zazidalna področja mesta.

Za vsa druga komunalna dela ostane 198.275 din. Od tega je 100.000 din spet namensko določenih (iz sklada za urejanje mestnega zemljišča) za izboljšanje javne razsvetljave in urejanje mesta. Predvideno pa je, da bodo asfaltirali še Ulico na utrdbah in Ulico Mirana Jarca, v načrtu je dograditev gasilskega doma in mlinske veže. Za uresničitev slednjih treh zamisli bi morali imeti okoli 100.000 din več, kot bo denarja ostalo, zato računajo na razumevanje in prispevke gospodarskih organizacij.

Največja letošnja pridobitev za črnomaljsko občino pa bo gradnja sodobne ceste

Za ljubitelje cvetja

Danes, 10. aprila ob 19. uri, bo v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj ustanovni občni zbor hortikulturnega društva. Najprej bo predavanje o vzgoji ionenice, njihovih boleznih in zaščitnih sredstvih. Na zboru bodo sprejeli tudi načrt za delo društva. K udeležbi vabijo vse ljubitelje cvetja, urejenih vrto in zelenice, da bi po svojih močeh pripomogli k lepšavi in ureditvi mesta.

Pri smetišču smrdi

Mestno smetišče v Črnomlju še zmeraj ni urejeno. Cigani, ki bivajo v bližini, zmeraj brskajo po smeteh in jih zaigajo, pri tem pa se širi velik smrad in dim. Kdor gre tam mimo, mora tiščati robae pred nosom, sicer ne more dihati. Občani predlagajo, naj bi ostri ovinec pri smetišču preložili, jamo za smeti pa poglobili, da ne bi odpadki ležali tik ceste.

Lani milijon za vodovode

V letu 1969 je bilo v črnomaljski občini vloženih v gradnjo vodovodov 1.000.178 dinarjev. Kakor je bilo določeno v občinskem programu javnih del, so začeli rekonstrukcijo semiškega vodovoda v dolžini okoli 4 kilometre. Ta dela so veljala 923.679 din. Vodovod, ki so ga dobili prebivalci Dol. Pake, je vreden 52.790 dinarjev, napeljava vodovoda v novo zazidalna naselje Cardak pa je stala 23.691 dinarjev. V letošnjem letu je za gradnjo vodovodov predvidenih 467.550 din.

Predavanja po vaseh

Sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL bo aprila organizirala predavanja o vinogradništvu in veterinarstvu v Stari Lipi, Butoraju, Dobljčah, Gribljah, Semiču, na Streklejcu in v Petrovi vasi. Za jesen ima sekcijski v načrtu še veliko obširnejši program izobraževanja vaškega prebivalstva.

Število sporov upada

Poraznalni svet v Dragatušu ima vsako leto manj dela. V letu 1969 so dobili vsega samo 5 prijav, od teh so 4 poravnali, samo ena zadeva je šla pred sodišče. Kaže, da se ljudje ne pripravijo več tjavdajo, pred leti pa so imeli po 20 sporih strank v obravnavi.

Sekcija za turizem dela

Pred kratkim ustanovljena sekcijska za turizem pri občinski konferenci SZDL je sestavila načrt za letošnje leto. Do konca marca je predvidena ustanovitev turističnih društev na Vinici in v Semiču, obenem pa bo sekcijska poskrbela za oživetje turističnega društva v Črnomlju. Sekcijska za turizem bodo ustanovili v Adlešičih, Starem trgu, Dragatušu in v Črmošnjicah. V začetku aprila bodo na skupnem sestanku s predstavniki Metlike ustanovili belokranjsko turistično zvezo.

Semenski krompir po znižani ceni

Sklad za pospeševanje zasebnega kmetijstva začel prvo akcijo - Ugotavljajo, da za popuste ni toliko zanimanja kot za posojila

V črnomlju je občinski sklad za pospeševanje zasebnega kmetijstva 15.000 din namenil akciji za zamenjavo semenskega krompirja. Kupili so 37 ton semen, ki ga se prodajajo v združnih prodajalnah v mestu in na terenu

Vsak kmet, ki kupi več kot 100 kg semenskega krompirja, dobi pri kilogramu 50 par popusta. Važno je to, da ima ob takem načinu sodelovanja kmet tudi zagotovljeno prodajo pridelka. Zadrženo pa bo odkupila samo tiste vrste krompirja, ki so za kupee zanimivi in letino, katere novo seme gre zdaj v zemljo.

Sklad ima v načrtu še poskusne gojitve hibridne koruze. Tako bodo 40 kmetom brezplačno dali seme kmet, bo prispeval delo in gnojila, pridelek pa bo lahko prodal, kamor ga bo volja. Kmetovalcem, ki bodo poskusno gojili hibridno koruzo, bodo dali točna navodila o pravi zemlji, o količini gnojil in o, kakor bodo ugotavljali uspeh. Ti poskusi bodo za zgled, kaj je mogoče doseči z dobrim kmetovanjem. Iz sredstev sklada bodo letos še regresirali nakup semenske pšenice in ohrove v vinogradov. Pomoči pa bodo deležni samo tisti kmetje, ki bodo rigovali najmanj 10 arov vinogradov.

Za začetek delovanja skla, da je nekaj pokazati, ne bo pa na razpolago toliko kot so računali. Ugotavljajo tu

Letos 36 štipendij

Temeljna izobraževalna skupnost Črnomelj stipendira letošnje 36 slušateljev visokih, višjih in srednjih šol. Štipendije v zneskih od 60 do 300 din na mesec dobiva 5 študentov fakultete, 14 študentov višjih šol in 17 dijakov srednjih šol, od katerih jih je 15 na domači gimnaziji.

di, da kmetovalci niso ravno tako zainteresirani za nabavo semen po znižani ceni, temveč sprašujejo le za posojila. Teh letos ne bodo mogli dati. Za nakup kmetijske mehanizacije na kredit pa je tolikšno zanimanje, da bi lahko razdelili več sto milijonov starih dinarjev, če bi jih imeli!

Stane Sajovic in Jože Hudelja, mlada tehnika iz krožnika na osnovni šoli Vinica, sta naredila že leteči krožnik. Super avto, ki naj bi šel po cesti, po vodi in po zraku, ter več drugih primerkov vozil. V lepo urejeni šolski delavnici na tak način prebije večino prostega časa.

Na spisku ni neupravičenih

Odbor je pregledal listo priznavalnin

Novoizvoljeni upravni odbor mestne organizacije ZZB NOV je na prvi seji za predsednika izbral Tonča Vergota, za podpredsednika Maneka Puxa, za tajnika Julija Nemanica in za blagajničarko Nežko Dragoš.

Novi odbor si je začrtal obširne naloge, in upa, da jih bo s pomočjo članstva uresničil. Razpravljali so tudi o predlaganih delegatih za občinsko skupščino ZZB NOV Metlika. Menili so, da bi bilo dobro nekatere stare člane zamenjati, da ne bodo zmeraj eni in isti v občinskem odboru.

Na isti seji je odbor tudi pregledal listo dodeljenih priznavalnin, kar so zahtevali na letni konferenci. Ugotovili so, da med prajemniki priznavalnin ni nikogar, ki bi bil neupravičeno na spi-

sku. Pač pa so priznavalnine premajhne, saj znašajo 60 do 100 din, kar ob današnji draginji ne pomeni dosti, posebno pa ne proti zaslužkom nekaterih, ki imajo na mesec po pol milijona starih dinarjev.

Odbor ima še tri nerešene prošnje za priznavalnine, vendar jih ne more odobriti, ker prosilci nimajo pogojev zanj.

TONČA VERGOT

Najštevilnejši mladinski aktiv v »BETI«

Delo mladinskega aktiva v »Beti« je spet zaživelo v lanskem septembru. Mladinska organizacija je začela tesno sodelovati z drugimi družbeno-političnimi organizacijami v podjetju, prav tako pa tudi z organi upravljanja. V tem mesecu so mladinci sklenili vključiti v mladinsko organizacijo vse mladince. Aktiv naj bi štel približno 300 članov in bo eden najštevilnejših v Beli krajini. Mladinci v »Beti« so sklenili, da se bodo tesneje povezali z mladinci, ki delajo v obratih »Beta« v Mirni peči, Crnomlju in Dobovi. Najprej bodo zanje organizirali obisk v »Beti« v Metliki.

VEČ KAKOR 10.000 DOBITKOV BO IZŽREBANIH ZA ČLANE IN NAROČNIKE KNJIG PREŠERNOVE DRUŽBE.

SPREHOD PO METLIKI

OB SVETOVNEM DNEVU ZDRAVJA so v ponedeljek, 6. aprila zvečer, nameravali pripraviti v tovarni BETI zdravstveno predavanje, ki bi ga s kulturnim programom popestrile učence tovarniške poklicne šole. Kljub temu, da je bilo razpisano čez 300 val in so bili vsi delavci v tovarni obveščeni, sta predavanje in kulturni program odpadla, ker razen nastopajočih ni bilo skoraj nikogar na prireditvi.

ZELENIČI PRED TRGOVINO KOKRA — obrat KRANJEC je Komunalno podjetje znsadilo z vrtnicami in okrasnim grmičjem. Komunalno podjetje se res trudi, da bi dalo mestu lepšo podobo, pa kaj, ko njegova prizadevanja posamezniki očitno umalovazujejo. Nove kuče za sneti, nasajane na prenosnih podstavkih, smo že videli prevrjene in njihovo vsebino raztreseno po tleh.

RAZSTAVNI OMARICI mladinskega soto-kino kluba FO-KUS so od časa do časa razstavljene prav zanimive fotografije. Dobri so na primer posnetki To-

»Vaška Venera« na Božakovem

V nedeljo, 12. aprila, je mlada igralska skupina iz Gribelj uprizorila na Božakovem veseloigro »Vaška Venera«. Čeprav so bili igralci prvič na odru, so lepo zaigrali. S tem delom tekmujejo Gribeljčani za župančičevo nagrado. Predstavo si je ogledalo bolj malo ljudi, čeprav je kulturno življenje v vasi letos skoro zamrlo.

J. N.

KOMETOVCI gradijo

Zaposleni v podjetju Komet zidajo s posojili podjetja šest enostanovanjskih hiš v novem naselju v Metliki. Po pogodbi bo podjetje Beograd do III. faze hiše sezidalo še letos, naprej bodo gradili lastniki sami.

Dr. Zlebnik je predaval

V nedeljo dopoldne je bil na Suhorju dobro obiskan roditeljski sestanek, na katerem je predaval znani pedagog in psiholog dr. Leon Zlebnik iz Ljubljane. Starsi so z zanimanjem poslušali predavanje o predpuberteti in značilnostih otroka v tem obdobju ter izjavljali, da s tako kvalitetnih vzgojnih predavanj še želijo.

V. S.

Godbeniki se pripravljajo

Le še dva meseca nas ločita od velike godbene manifestacije, ki bo v Metliki ob 120-letnici mestne godbe na pihala. Člani glavnega prireditvenega odbora in vsi vodje pododborov so se minuli teden zbrali in izdelali načrte, da bodo prireditve nemoteno potekale. O vseh pripravah bodo meščani sproti obveščeni.

Na sejem v Karlovc

Lastniki avtomobilov iz Metlike, ki nameravajo vozila prodati, bodo po novem lahko kupčije sklepali na bližnjem sejmu avtomobilov v Karlovcu. Prejšnji teden so bili po vsej Metliki lepaki, s katerim Karlovcanci vabijo svoje sosedo na novo odprti sejem vozil, ki bo odslej vsako soboto od 7. do 14. ure na avtokampu Mrzlo polje.

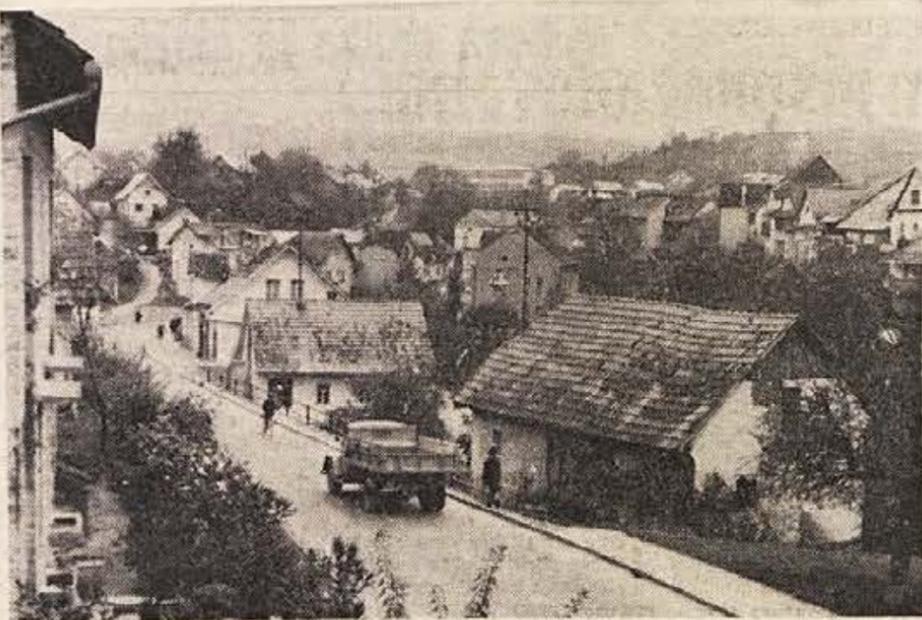
200 novih delovnih mest?

V letu 1969 je bilo pri 8 večjih metliških podjetjih zaposlenih 1388 ljudi, letos pa plan zaposlovanja predvideva v istih podjetjih 1612 zaposlenih. To pomeni, da računajo na okoli 200 novih zaposlitev, kar bi se v tako majhni občini zelo poznalo.

meta Pezdrica, pa tudi drugi dosti ne znostajajo. V zadnji seriji razstavljenih fotografij so vzbudila pozornost domiselna fotomontaža Zorana Hočevarja (na primer: Mladinec varuje občinsko skupščino ali pa: Coprnik nad kmetijsko zadrujo).

BULAJIČEVO FILMSKO EPOPEJO »Bitka na Neretvi« bomo prihodnji teden videli tudi v Metliki. Od 20. do 26. aprila je za zdaj predvidenih deset prireditv, vstopnice pa so v predprodaji že od prejšnjega tedna. Kot kaže, bodo nekatere organizacije za svoje člane odkupile kar cele predstave.

KOSARJARI BETI imajo v Metliki vedno več privrženecov. S tem da so se lasti obdržali v slovenski ligi — center, so dosegli svoj cilj, obenem pa bodo tako tudi letos Metličani videli mardkako kvalitetno igro. Ekipa BETI je namreč letos močnejša in bolj uigrana kot lani, za kar jamči tudi novi trener Veljko Jerzinec. — Prva letošnja tekma v Metliki bo v soboto, 18. aprila, ob petih popoldne na Pungartu.

Na Cesti bratstva in enotnosti, kjer sta zdaj dve stari hiši, bo zrasla nova tržnica. Predvideno je bilo, da jo bodo že letos zgradili, vendar gre občini z denarjem hudo za nohte. Načrti za novo tržnico so narejeni, verjetno pa gradnja letos še ne bo prišla na vrsto v okviru 5-letnega programa javnih del. (Foto: R. Bačer)

Podnevi in ponoči pomoč pri roki

V metliškem domu počitka se je bistveno izboljšala zdravstvena nega — Močno je spremenjen tudi socialni sestav oskrbovancev

Letos so v domu počitka stalno zaposlene 4 zdravstvene delavke: 2 bolničarki in 2 medicinski sestri. S tem so omogočili oskrbovancem stalno pomoč, to pa je bilo potrebno, ker imajo vse več bolnih gostov.

Medtem ko so prejšnja leta pošiljali v dom največ od 12 onemogle nekdanje hišpice in deklet, je danes socialni sestav povsem drugačen: prevladujejo bolehnii kmetje ter ljudje drugih poklicev, katerim doma ne morejo nuditi stalne nege. Lani so v dom sprejeli 33 novih gostov, od teh je 30 bolnikov.

Trenutno je v domu 26 oskrbovancev mlajših od 60 let, 20 je starih od 70 let, 51 ljudi ljudi v domu pa se bliža 80 in 90 letom. Njih zdravstveno stanje je tako,

da morajo imeti stalno pomoč pri roki. Med vsem oskrbovanci je le 25 zdravih, 32 je ležečih bolnikov, 31 pa takih, ki se lahko gibljejo s tujo pomočjo. Vsak dan redno jemlje zdravila 70 oskrbovancev.

Ob teh podatkih je očitno, da ima zdravstveni kader čez mero dela. Po republiških normah bi morali imeti eno strežnico največ 8 bolnikov, v Metliki pa jih imajo 14. Zaenkrat vse štiri zdravstvene delavce plačuje zdravstveni dom, kar pa se jim ni zdi prav. Prosilji so komunalni zavod za socialno zavarovanje, naj bi prevzel te stroške iz sklada za zdravstveno varstvo, saj so vsi oskrbovanci zavarovani.

Če v teh prizadevanjih ne bodo uspeli, bodo morali povisati ceno oskrbnega dne ali pa omejiti zdravno nego. O drugi možnosti sploh nočejo kaj več razmišljati, saj bi pomenila veliko nazadovanje.

Dom tudi nima denarja, da bi plačevali nočno dežurno službo. Organizirana je na osnovi požrtvovalnosti. Uvedli so navado, da je v vsaki sobi en zdrav oskrbovavec, ki ponoči v primeru potrebe pokliče bolničarko. Sestra Viktorija stanuje v stavbi. Vsako noč včasih tudi večkrat vsta.

Koncert na Suhorju

Glasbena šola iz Crnomlja je v nedeljo, 12. aprila, priredila na Suhorju koncert v sklopu proslav ob 5-letnici šole. Nastopili so harmonikarji iz Crnomlja in Metlike ter tamburaški orkester metliške šole. Občinstvo je goste tople pozdravilo, zlasti pa so jih navdušili harmonikarji. Obisk je bil zaradi lepega nedeljskega popoldneva bolj slab.

K. W

Za uresničevanje organiziranega družbenega vpliva, za izgrajevanje politične usmeritve glasila in za zagotovitev širše družbene ocene rezultatov njihovega dela imajo poseben pomen uredniški svet in druge podobne oblike družbenega vpliva, prilagojene posebnostim vsakega glasila oz. programa. Skupno z uredništvu so odgovorni za uresničevanje dogovorjene politične usmeritve glasila, ne da bi se vmešavali v operativno delo uredništva in ne da bi krnili njeno samostojnost.

Še tri sindikalne konference

V letošnjem letu ima občinski sindikalni svet Metlika v načrtu 4 seje plenuma. Prva, na kateri so sprejeli delovni načrt, je že mimo, tri konference pa bodo še sledile. Junija bodo temeljito obravnavali položaj varčevcev v občini ter delo samoupravnih organov in njihov vpliv v delovnih organizacijah. Septembra bo sindikalni plenum razpravljal o osebnih dohodkih, strokovnjakih in kadrih ter o zaposlovanju. Novembrska konferenca pa bo posvečena standardu delovnega človeka ter položaju zaposlene žene in njeni problematiki.

Pet dni v mrzlem

Letošnja dolga zima je povzročila, da je na podružnici Soli Božakovo zmanjkalo drv. Učenci so bili pet dni v nezakurjenih učilnicah. Ko je kamion pripeljal drva, so jih takoj pospravili v drvarnico in se tako rešili mraza.

Tinka ne gre v Toplice

Znana metliška šivilja Tinka Prus je bila vso vojno ena najboljših aktivistk

Svetlo, toplo in zelo prijetno je v njeni sobi v domu upokojevcev. Utišala je radio, odložila kvačkance in se zadržala v nasprotni vogal, kot da bi tam pisalo, kaj je delala med vojno.

Bila sem samostojna šivilja Avgusta 1941 me je prišla Ivčeva Anica vprašati, če dam podporo za vdove, ki so jih Italijani ubili. Dala sem. Čez dobra dva meseca je spet prišla. Takrat mi je razložila, da je ustanovljena Osvobodilna fronta

in kakšen je njen namen. Tako sem postala aktivistka.

Biti aktivistka je šlok pojem. Kakšno je bilo vaše prvo delo za partizane?

— Sprva smo delali zastonj in kokarde. Zastave so razobešali pred hišami tistih meščanov, ki so bili simpatizerji Italijanov. Kasneje sem trosila litse in propagandni material, šivala, zbirala denar in hrano.

— Niste bili Italijanom nič sumljivi?

— Ze decembra 1942 so me aretirali. Takrat so bile po Metliki množične aretacije v znak maščevanja za uničenje postojanke na Suhorju. S skupino 15 ljudi so me odpeljali v novomeško zaporo. Misliti so, da so prijeli visoke komunistične glave, a meni se tedaj še sanjalo ni o komunizmu. Iz zapora sem se kasneje rešila z odkupnino.

— Ste bili potem pri delu še bolj previdni?

— Previdni smo bili vedno, kolikor se je dalo. Aktivistka sem ostala do konca vojne. Bila sem sekretarka AFZ za Metliko, sodelovala pa sem tudi na prvem kongresu AFZ v Dobrnju.

— Se veselite spomena starih znancev v Dol. Toplicah?

— Rada bi šla, a si ne upam. Bolehna sem. Najbrž bom proslavi sledila kar po radiu.

R. B.

Taborniki, preberite!

KJUD STRELA pripravljala za to soboto (18. aprila) sestanek vseh članov Odreda gozjanskih tabornikov, ki so starejši od 18 let. Pristrčno vabimo tudi vse nekdanje člane odreda, čeprav ne delajo zdaj v nobeni enoti. Zbrali se bomo v soboto ob 20. uri pri vodnjaku na Glavnem trgu. Od tu bomo šli na

NOČNI POHOD V NEZNANO

Na koncu pohoda taborniki ožen s kitaro. Za prenočišče in hrano je poskrbljeno. Oblecite in opremite se nočnemu pohodu primerno! Povratek v nedeljo okrog 12. ure. Na svidenje!

V soboto, 11. aprila zjutraj, so pričeli delavci SGP Pionir iz Novega mesta s pripravljalnimi deli za novo novomeško šolo na Grmu. Buldožer na sliki je zaoral temelje za šolo, ki bo predvidoma zgrajena do sredine prihodnjega leta. Učenci iz Novega mesta in okolice bodo sedli v šolske klopi na Grmu jeseni 1971. (Foto: S. Dokl)

Njihova odlika je složnost

V škocjanskem koncu bodo gradili vodovod, v 29 vaseh pa so popravljali tudi ceste

Slabo aprilsko vreme ne more pokvariti velikih načrtov, ki so si jih zastavili na Škocjanskem koncu. Krajevna skupnost namerava do 20. maja, ko bodo v Škocjanu praznovali krajevni praznik, zabeležiti se en velik uspeh: v Goriško vas in Zalog bo tega dne, če bo šlo vse po načrtu, prvič pritekla voda.

Vodovod je dolg približno 2 km. Stroške gradnje bo križala krajevna skupnost in podjetje »Vodovod«, največ pa bodo prispevali vaščani sami. Tudi zemeljska dela bodo njihova skrb. Čeprav manjka do 20. maja komaj mesec dni, se Škocjanci bojijo, da dela ne bi zmogli.

Do konca aprila bodo popravljene tudi vse ceste. Tako bodo izpolnili tudi ta načrt,

ki so ga sprejeli na začetku leta v programu dela krajevne skupnosti. Ceste so popravljali v 29 vaseh. Vaščani so speljali več kot 1000 kubnih metrov gramozja iz kamnoloma pod Bučko v vasi, ki so tudi 12 km oddaljene.

Največja naloga, ki jo je sprejela krajevna skupnost, pa je seveda zbiranje denarja za novo šolo. Sklenili so že, da bo šlo 30 odstotkov zbrane denarja za komunalna dela, 70 odstotkov pa za novo šolo. Škocjanci so složni in bi radi omogočili svojim otrokom boljše učne pogoje, zato so utihnil tudi vsi godrnjači, ki so včasih zlovoljno primaknili kak dinar za skupna dela.

Prvi na Dolenjskem

7. aprila so ustanovili v novomeški tekstilni tovarni prvo industrijsko društvo Ljudske tehnike na Dolenjskem. Dogovorili so se, da bodo v začetku v društvu foto, radio in avto-moto sekcija, v društvo se je vključilo večje število mladincev, ki so se že zdaj ukvarjali z raznovrstnimi dejavnostmi, ki sodijo v Ljudsko tehniko.

Urejanje vaških poti

Krajevna skupnost Brusnice je lani prispevala material za popravilo poti. Uredili so že 3 km dolgo cesto Brusnice-Leskovec-Dolnji Suhadol, pot skleni Ratež-Sela in Brusnice ter priključek ceste s Sela do Rateža. Prebivalci so pomagali s prostovoljnimi deli, letos pa bi bilo treba popraviti še cesto Brusnice-Kalce-Dolnji Suhadol.

Smetišnica za smetnjakom

Tovornjak z novomeške registracije 80-53 je v četrtek, 9. aprila, okrog devete ure dopoldne peljal smeti, vendar je od benčinske črpalke zraven tovarne obute pa do odcepa na avtomobilsko cesto izgubil cel kup papirja, ki se je vrtil na cesto vaških nekaj metrov. Zal tovornjak ni bil patentiran tako, da bi posebna naprava pobirala izgubljene smeti. Za dodatno delo je verjetno moral poskrbeti smetar s smetišnico.

Zakaj je tako malo šolnikov v ZK?

»Vzgoja in izobraževanje sta zelo pomembna dejavnost,« so ugotovili na seji občinske konference ZK. Zato ne moremo biti zadovoljni s sorazmerno majhnim odst. članov ZK med prosvetnimi delavci

V novomeški občini dela 624 prosvetnih delavcev. Med njimi je 111 komunistov, kar je 17 odst. vseh. Vzgoja in izobraževanje mladega rodu sta zelo pomembna dejavnost. V vseh državah na svetu si prizadevajo, da bi šola vzgajala mladi rod v duhu družbene ureditve. Ta smoter se da doseči predvsem z dobro izbranimi prosvetnimi delavci in z učnimi programi.

Zveza komunistov je v naši družbi vodilna politična organizacija in idejno-politična sila, ki kaže pot, po kateri hodimo, in smotro, ki jih želimo doseči. Kot politična organizacija pa je celo dolžna kdaj pa kdaj opozoriti na stvari, ki ji niso všeč. Da je med prosvetnimi delavci v občini tako malo komunistov, ji ni pogodu.

Premalo jih je, to je ena izmed ugotovitev zadnje seje občinske konference ZK. Na osnovni šoli Katja Rupena v Novem mestu smo vprašali, kako je s tem. Izbor šole je slučajen, ugotovitve, ki smo jih tu nabrali, pa najbrž veljajo za vse šole v občini. Posebej poudarjamo, da nimamo nič najmanj namena kazati na osnovno šolo v Novem mestu kot na grešnega kozla!

Med 106 zaposlenimi na tej šoli je 21 komunistov. V zadnjih dveh letih je izstopilo iz ZK 7 prosvetnih delavcev. Nobeden izmed njih ni hotel podpisati izjave, v kateri bi povedal, zakaj izstopa. Neka tovaršica si je dovolila celo to, da je spričo večine učitel-

jev te šole tik pred šolsko konferenco vrgla takratni sekretarki organizacije ZK člansko izkaznico na mizo in zjavila pred vsemi (seveda z jezo), da ne bo več član. Torej celo majhna demonstracija!

Ti, ki so izstopili, so kot vzrok za izstop naštevali pramajhno družbeno vrednotenje družbenega dela, razočaranje nad delom ZK in učajenost raznih vrst. Nikomur izmed njih se ni, tako menijo prosvetni delavci, ki so še komunisti, zgodilo nič posebnega hudega, nekateri pa živijo celo boljše kot povprečni ljudje.

V organizaciji ZK na šoli so se pred tem želeli z vsakim izmed prizadetih posebej pogovoriti, vendar se povabljeni vabilu niso odzvali. Opozorili so jih, da je izstop iz ZK nekaj povsem drugega kot če izstopa prosvetni delavec. Tudi to opozorilo ni zaleglo. Nekateri, ki so izstopali, so celo izjavili: »Dokler bo tako, kot je, ne maram biti član ZK, ko bo boljše, pa bom spet postal

člen.« Očitno so pozabili, da je ZK organizacija, ki spreminja svet. Obljubili so, da bodo še naprej učin tako, kot so doslej.

Zdaj je na šoli 21 komunistov, ki so ostali zvesti organizaciji. Obnoviti bodo morali svojo organizacijo z novimi člani. To ob slabih zgledih iz nedavne preteklosti ne bo lahka naloga. Ti, ki so izstopili iz ZK, so naredili organizaciji veliko škodo. Prav gotovo pa je gles o njihovem izstopu prišlo tudi med otroke na šoli. Šolarji višjih razredov že znajo razsojati in učiteljem med poukom nemalokrat zastavljajo brezkom. promišna vprašanja. Kako so ocenili izstop?

Sprejemljivega in razumljivega odgovora na vprašanje, zakaj so prosvetni delavci na novomeški osnovni šoli izstopili iz ZK, nimamo. Ob tam pa se že porajata dva novi vprašanja: Zakaj je med prosvetnimi delavci tako malo komunistov? In pa: Kako naj ZK in družba gledata na prosvetnega delavca, ki je povabljen v članstvo ZK, pa to odklanja in hkrati ne ve povedati pravega vzroka?

MILOŠ JAKOPEC

Že drugič zmagal PIONIR

Na kegljskem tekmovanju za memorial Franja Milavčič in Darka Lutmana v organizaciji kegljskega kluba Vseh devet so nastopili kegljasi iz Novega mesta, Krškega, Brezice in Zuzemberka. Prvo mesto je že drugič zapored osvojila ekipa novomeškega PIONIRJA (382 kegljev), drugo mesto KRKA (369), 3. Vseh devet (359) itd.

Brez strokovnjakov ne gre

Na delovodski šoli v Medvodah se šolata dva delavca, kar ni dovolj za 60-članski kolektiv, ki močno potrebuje strokovnjake

V mizarski podjetju »Podgorje« v Škocjanu imajo velike načrte. Odlučili so se za gradnjo novih prostorov, ker v sedanji pretni delavnici ne morejo povečati proizvodnje. Če se jim bodo načrti posrečili, potem bodo tudi za 60-članski kolektiv nastopili boljši časi.

Zadnja leta so se šentjernejski mizarji povezali z »Novolesoma« in ljubljansko »Lesnino«. Zanj izdelujejo nekatere dopolnilne programe. Njihov izdelek je bila tudi spalnica, ki jo je »Lesnina« razstavila na zagrebškem velesejmu in je dobila nekaj priznanj.

Največja težava, s katero se že vsa leta borijo, pa so strokovnjaki. Nekaj delavcev ima potrebno delovno kvalifikacijo, večina pa se je mizarstvu priučila. Zadnja leta čedalje težje najdejo tudi vajence. Videti je, da se mladi fantje iz podgorskih vasi neradi odločajo za triletni uk. Hitreje pridejo do kruha, če se zaposlijo kot nekvalificirani delavci, potem pa se poklica priučijo.

Osebnih dohodkov zaposlenih so razmeroma nizki. Povprečni osebni dohodek znaša približno 900 din. Delavci lahko delajo nadure, ki so dobro plačane. Pokazalo pa se je, da mnogi niso zainteresirani za tovrstno delo. Upoštevati je treba, da so v »Podgorju«

zaposleni kmečki fantje in može, ki imajo doma hišo in nekaj krp zemlje, ki jo še vedno skrbno obdelujejo. Stroji so zastareli, zato ni čudno, da težko najdejo lesne strokovnjake, saj jih tudi drugje zamašiščejo.

Mar čakamo na kazen?

Po določitih zakona o narodni obrambi so bile dolžne vse delovne organizacije predložiti do konca lanskega leta oddelku za narodno obrambo pri Obš. Novo mesto razvojni načrt za obrambo in zaščito svojih ljudi in sredstev. Precej delovnih organizacij te pomembne obveznosti ni upoštevalo. Oddelk za narodno obrambo jih je letos ponovno opozoril na to, toda še vedno ni 20 organizacij dostavilo zahtevanih načrtov. Najbrž čakajo na kazen, ta pa ni majhna: delovna organizacija lahko plača do 50.000 din kazni, odgovorni delavec pa do 3000 din! Če nihče drug, bi morali vsaj samoupravni organi v delovnih organizacijah skrbeti za obrambo pripravljenosti in spodbujati posamezne počasneže!

Več avtobusnih zvez z Gabrjem

Krajevna skupnost in vse organizacije v Gabrju se zavzema, da bi asfaltirali dokraj prometno cesto Ratež-Brusnice-Gabrje, kar bi bilo zelo pomembno za razvoj turizma na Gorjancih. To bi bila najkrajša pot do koče Vinka Padersišča. Rad bi dobili tudi redne popoldanske avtobusne zveze z mestom, ker dosti prebivalcev s tega območja dela v novomeških tovarnah tudi v popoldanskih izmenah.

Do moje ograje!

Na zborih volincev govorimo največ o komunalni ureditvi mesta in vasi. Življenje gre zelo hitro naprej in vsi smo se že naveličali hoditi po blatu in temi. Povsod bi radi asfalt, povsod električno javno razsvetljavo, povsod široke ulice in ceste. Prav zato porabimo na zborih volincev in raznih sestankih veliko časa in besed za pomenek o teh stvareh. Tudi pripravljenosti za pomoč je veliko: nalagamo si samoprispevek, pomagamo s prostovoljnimi delom in vošnjami, prispevamo potrebni material in pomagamo, kolikor se da. Zavedajo pa se takšne zamisli najraje zataknjejo in ustaviijo ob ograji. Ob čisti navadni ograji ali pa ob meji parcele. Ograja ali pa nekaj kvadratnih metrov zasebne zemlje se skupaj s trmoglavostjo

lastnika najraje in najpogosteje spremenijo v nepremagljivo oviro, zaradi katere se ulica ne more razširiti, se drog cestne svetilke ne da postaviti in se kraj ali mesto ne moreta polepsati. Vsa pripravljenost drugih, vsi njihovi prispevki so brez moči pred navidezno pravico lastnika ograje ali pa lastnika nekaj kvadratnih metrov zemlje. Zavedlost za lastništvo je umivna takrat, kadar gre za življenjske interese tistega, ki mu bo kaj odvezelo. Življenje in obstoj lastnika pa nista odvisna od ograje, ki bi jo prestavili, in od nekaj metrov zemlje. Pripravljenost in zavzetost tistih, ki bi radi nekaj izboljšali in olepšali, pa sta odvisni od tega, čeprav ni bilo doslej še nikomur nič odvzeto brez oškodni-

KS Otočec polaga te dni vodovod čez Krko. Dolenja vas na desnem bregu Krke bo s tem dobila vodo. K temu so pripomogli prebivalci s prostovoljnimi deli in prispevki ter KS Otočec in podjetje Vodovod. Če bo šlo vse po sreči, bodo v Dolenji vasi za prvomajske praznike že imeli vodo. Vsega bodo položili več kot 400 m cevi. Na sliki: prebivalci kopljejo jarek na otoški strani. (Foto: M. Jakopec)

ELA iz pretesne proizvodnje

Letošnji proizvodni načrt: 16,2 milijona dinarjev - Če bodo stroje dobili pravočasno, obljublajo letos 20-milijonsko proizvodnjo

Maja bo že stekla redna proizvodnja na Grabnu, kjer bo delal obrat električnih spajkal novomeškega obrtnega podjetja ELA. Hkrati s to preselitvijo na se bo lahko v dosedanjih prostorih razmahnila proizvodnja električnih trokofekcij.

Medtem ko so lani v ELI naredili za 12.000.000 dinarjev različnih izdelkov, jih bodo letos za 16,2 milijona, pravi proizvodni načrt. Večino izdelkov prodajo doma, kjer je povpraševanje večje od njihovih zmogljivosti, deloma pa izvažajo spajkala.

Investicijski program gre sicer po načrtu, čeprav se ubadajo s precejšnjimi: imajo premalo obratnih sredstev in težave s pomanjkanjem reprodukcijskega materiala. Zlasti manjka keramičnih izdelkov, elektrovodov (žice), deloma pa tudi različnega električnega materiala, ki ga morajo uvažati.

Letos bodo dokupili najnujnejše stroje in opremo, ki jim še manjka. Gre predvsem za stroje za obdelavo kovin, električnih vodnikov in elektrospojnega materiala. Deloma bodo stroje uvozili, nekaj pa jih bodo naredili pri nas, v zagrebški PRVO-MAJSKI in čačanski POBEDI. S tem bodo končali tudi investicijski program; ko bodo dobili vse stroje, bodo iz-

datno povečali proizvodnjo. Če bodo novi stroji začeli delati že pred zadnjim tromesečjem tega leta, bodo že letos naredili za 2 milijona dinarjev izdelkov.

Tudi poskusno obratovanje na Grabnu je za enkrat dalo odlične rezultate: količinsko so proizvodnjo spajkal podvojili. K temu so kajpak pripomogli novi stroji, boljše tehnologija in mnogo boljše delovni pogoji.

Podjetje ima zdaj 151 zaposlenih in namerava letos sprejeti še 50 novih delavcev. Poprečni mesečni osebni dohodek je zdaj 980 dinarjev, bo pa letos presegel 1.000 dinarjev. Najnižji osebni dohodek v podjetju so 760 dinarjev, delavci pa dobijo k tej vsoti še približno 7 odst. gibljivega dela, ki je odvisen od vsakega posameznika in od skupnega učinka v podjetju. Bržkone bodo učinki odslaj, ko ne bodo več tako utesnjeni, še večji, kot so bili do zdaj.

J. SPLIČAL

Direktor GORJANCEV Stefan Galič je 54 vzornim voznikom tega podjetja izročil zlate in srebrne značke. V sedmih letih, kolikor časa podjetje podeljuje nagrade, je bilo podeljenih že 328 nagrad in značk. (Foto: J. Spličal)

Nagrade za vzorne šoferje

Sedma podelitev zlatih in srebrnih značk podjetja Gorjanci - 54 nagrajenih šoferjev

V nedeljo, 12. aprila, so v podjetju GORJANCI v Strazi podelili zlate in srebrne značke 54 vzornim voznikom, ki so lani vozili brez nesreč in ki so najboljše skrbeli za svoja vozila. Dobra tretjina vseh voznikov tega podjetja se je tako izkazala, da so jim podelili priznanja. Najboljšim šoferjem je dala praktične nagrade tudi novomeška poslovna enota zavodničarstva SAVA.

V avtobusnem prometu so nagradili 13 voznikov: 3 so dobili zlato značko, dva pa, ki sta jo dobila že prej, sta dobila denarno nagrado. Srebrno značko je dobil en šofer, sedem pa jih je bilo denarno nagrajenih.

Nagradili so še 42 voznikov v tovornem prometu: 9 jih je dobilo zlato značko, 3 pa denarne nagrade, ker so že drugič izpolnili ostre pogoje za nagrajevanje. S srebrno značko so odlikovali 16 voznikov, 13 pa jih je do- bilo denarne nagrade.

Vsega skupaj so torej za vzorno vožnjo v lanskem letu podelili 25 odličij in 29 denarnih nagrad v skupni vrednosti 12.000 dinarjev. Pomembno je, da so bili to- krat med nagrajenimi tudi mlajši vozniki, kar kaže na veliko resnost, s katero so se oprle poklica. Podjetje je na svoje šoferje v avtobusnem in tovornem prometu ponosno, so ugotovili na nedeljskem srečanju.

Stanovanja za brusniške učitelje

Na letošnjem zboru vodilcev krajevne skupnosti Brusnice so občani razpravljali tudi o dograditvi osemleknih in o preloženju vprašanj stanovanj za učitelje. Osem učiteljev stanuje v slabih stanovanjih, čeprav plačujejo visoke najemnine. Krajevna skupnost naj bi pomagala tudi na- sliskemu društvu, da bi ure- dila prostor v gasilskem domu za telovadnico, ki je šola še nima. Doslej so s krajevnim samoprispevom zbrali za šolo 36.000 dinarjev.

Zmanjkalo je vode

V soboto, 11. aprila okrog 12. ure so delavci Komunalnega podjetja iz Novega mesta pri urejanju kanalizacije v Adamičevi ulici razbili vodovodno cev, kar je povzročilo manjši pritisk in je več stanovalcev v blokih na Znančevih njišvah in Nad mlino ostalo brez vode. Posebno so to občutili prebivalci v višje ležečih blokih in v višjih nadstropjih. Delavci podjetja VODOVOD so okvaro še isti dan popravili, vendar je okrog petih popoldne spet počila vodovodna cev pri Jožetu Turku iz Adamičeve ulice, ki tudi urejuje kanalizacijo za svojo hišo. Ker okvare ni javil, podjetje VODOVOD ni moglo takoj ukrepati. Prebivalci so ostali brez vode do ponedeljka zjutraj, ko so cev popravili.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Stetka Lozar iz Rožanca - Stanislava, Vida Jančič iz Brune vasi - Roberta, Jožica Kalčič z Rakovnika - Mojca in Matejka, Ana Požun s Sece novega - Tomaza, Marija Pajk iz Soteske - Marijo, Ana Jarkovič z Broda - Roberta, Lidija Jež iz Gornje vasi - Jeter, Matilda Mladič z Rake - Marico, Ana Vipavec iz Črnomlja - Sandro, Marija Prešeren iz Mačkoveca - Matjaza, Terzija Jakoh iz Sardinje vasi - Petra, Helena Drižaj iz Jerneje vasi - Valerijo, Olga Keštr iz Brezovnice - Manjo, Marija Ravbar iz Zabe vasi - Katjo, Marija Skulj iz Regerbe vasi - Jožeta, Mihaela Vidmar iz Zuzemberka - Mojca in Smiljo, Ana Lazar iz Polhovca - Martina, Neža Bambič iz Kaplje vasi - Metod, Marta Golec z Malega Cirnika - Mitroslava, Marija Majcenič iz Krškega - Romanca, Stetka Stancar iz Vrhopca - dečka, Franciška Zupanec iz Vranovca - dečka, Jožefa Dovšek iz Mokronoga - dečko, Marija Kastelic iz Gornjih Sušic - dečka in Pepca Uhan iz Lrče vasi - dečka. - Čestitamo!

Razvoj otroškega varstva

V novomeški občini bodo morali do 1974. leta zagotoviti skoraj 11,5 milijona dinarjev, če bodo hoteli uresničiti načrt o razvoju otroškega varstva. Delitveno razmerje se vsako leto spreminja v korist neposrednega otroškega varstva. Tako so lani v novomeški občini dali 20 odstotkov denarja v občinske sklade za otroško varstvo, 5 odstotkov v sklad republiške skupnosti za otroško varstvo, tri četrtine denarja pa je bilo namenjenih za otroški dodatek. Kot je znano, je otroškemu varstvu namenjenih 1,8 odstotka od bruto osebnih dohodkov.

Valentina Keržar

Na ljubljanskih Zlatah so 9. aprila položili k zadnjemu počitku mr. ph. Valentinu Keržarju, strokovno svetovalko generalnega direktorja tovarne zdravil »Krkka«. Na zadnji poti so jo spremlili sorodniki, sodelavci, številni prijatelji in znanci ter se poslovili od nje z govori in petjem, ter zasuli njen grob s cvetjem. Z njenim odhodom je zgubila »Krkka« vestno in postrvovalno sodelavko, ki jo bo zelo težko nadomestiti.

farmacijo na ljubljanski uni- verzni.

Toda socialne razmere in potreba po kadrih so zahtevale zaposlitev že pred dokončanjem študija. Delala je v lekarnah v Litiji, Idriji in Kopru. Medtem je 21.3.1956 diplomirala v Zagrebu, se že 1.4.1956 zaposlila v »Krkki« in se za stalno naselila v rodni Dolenjski. Tu se je začelo njeno plodno- snostno delo. Vse svoje sposobnosti in znanje je vložila v

razvoj »Krkke«. Zavzemala je najbolj odgovorna mesta, od našbo proizvodnje, šefa pripravne dela do njenega zadnjega mesta, ko je postala strokovna svetovalka generalnega direktorja.

Pokojna Tinka je bila zelo skromna in mirna, živela je le za delo in v njem tudi zgora. Vse svoje znanje in sposobnosti je dala podjetju. Z veliko ljubeznijo in postrvovalnostjo se je posvetila izobraževanju kadrov, ko je postala predsednica komisije za družbeni standard in izobraževanje. Poleg svojih poklicnih dolžnosti se je posvetila tudi družbenemu delu in imela več pomembnih funkcij. Zauvana ji je bila tudi čast odbornika občinske skupščine Novo mesto.

Sredi dela je nenaodoma obolela, njeno življenje je usihalo in končno se je po šestih mesecih utrnulo in Tinka nos je zavrtela za vselej. Odšla je od nas, ostala pa bo živna in prisotna v o- sed v naši tovarni, zaka- njeno ime je kot v granit vklesano v njen razvoj.

Z globokim spoštovanjem in vneto se klanjamo nje- nemu spominu!

Kolektiv tovarne zdravil »Krkka« Novo mesto

BLIŽAJO SE TURISTIČNI MESECI

Novo mesto pred sezono

Bomo za goste v dolenski metropoli znali poskrbeti ali bodo prepuščeni sami sebi?

Novo mesto, ki v turističnem pogledu že niti na Dolenjskem ne pomeni več veliko, bo bržkone tudi letošnje turistično sezono pričakalo tako kot prejšnje, ali ostreje povedano, nepripravljeno.

V mestu skoraj ni postelje, ki bi jo lahko brez sramu ponudili turistu, in nihče ne ve svetovati gostu, kje bi lahko dobil zasebno prenočišče, čeprav so za ureditev pred leti dajali posojila. Turistični biro bi sicer lahko opravil precej pomanjkljivosti, a ga v mestu žal nima- mo. Nasploh ni pretirana ugotovitev, da Novo mesto na turizem ne da kaj prida.

To ugotovitev potrjuje tudi dejstvo, da v tradicionalnem tekmovalju ljubljanskega De- la za najbolj urejen turistični kraj dolenski metropola ne zbere dosti točk in da se zares ne more pohvaliti z urejenim videzom.

Ko gostje urejajo svoje vi-

SUHOKRAJSKI DROBIŽ

Do Velikega lipnja se s te- žavo pripelješ z avtom, v Malo Lipnjo pa sploh ne moreš. Občani teh dveh vasi se že dalj časa za- vzemajo za popravilo poti, da bi tudi do Velikega Lipnja lahko pri- pečali solski avtobus za šolarje, ki hrdljuje do vrh in Laste. Boljša pot bi tudi olajšala dovoz vode v su- snih dneh.

Občani iz Cviblja in Zafare se zvezujejo, da bi dobili vodovod. Predlagajo, da bi nad Zafaro zgradili rezervoar, kamor bi čr- pali vodo iz Zuzemberka in jo speljevali preko Treboče vasi na Dvor ter v Zafaro in na Cviblj. Občani iz Cviblja in Zafare so pri- pravljeni pomagati v delom in de- narjem. To je največja in edina možnost, da bi ti dve vasi dobili vodovod.

Zuzemberška krajevna skup- nost dobro opremila svoj pesko- kop. Imajo že kompresor in na- kladalnik, in mesec pa bodo do- bili še buldožer. Uporabljali pa bodo pri globinskem izkoriščanju peskokopa in pri drugih delih.

M. S

Naposled le društvo

Naposled bodo v Novem mestu le ustanovili društvo telesnih invalidov za novomeško občino. Ustanovna skupščina bo v nedeljo, 19. aprila, ob 9. uri v dvorani občinske skupščine. Po poročilu iniciativnega odbora bo razprava, nakar bodo izvolili vodstvo društva. Sprejeli bo- do tudi društveni statut.

Društvo upokojencev Novo mesto

Društvo upokojencev Novo me- sto vabi na občni zbor in na raz- vitje prapora, ki bo 19. aprila ob 9. uri v Domu kulture v Novem mestu (Kino Krka), Prešernov trg 5.

Dnevni red: ob 9. uri: občni zbor ob 11. uri: razvitje društvenega prapora.

Vabimo vse društvene člane, naj se v čim večjem številu udeleže zborna in razvitja prapora. Upravni odbor DU Nova mesto

Novomeška kronika

KAVARNO na Glavnem trgu te dni preurejajo, zato streljejo gostom v spodnjih prostorih, ki jim Novomeščani pravijo tudi bar.

PROCELJE »Drogerijec« ureja- jo delavci Gradbenega obrtnega pod- jetja. Citalniška ulica, ki je bila zaradi preureditvenih del zadnje čase nekoliko zapuščena, bo spet lepo urejena. Procelje bo urejeni že čez dobre tri tedne. Delavci Obrtno gradbenega podjetja imajo v letošnji sezoni, ki se je šele začela, precej dela. Delajo v Sen- jerneju in na Starem gradu.

NOVOMEŠKI SOLARJI, učenci 8. razredov, so v začetku tedna obiskali Koroško. Obiskali so tudi Prehlovinjo, kjer do v juniju re- publiško srečanje značkajev. To srečanje bo pripravil odbor za po- delitev Prehlovinjskih značk ob 10-let- nju telekomunikacij za bralno značko.

GOJENCI dijaškega doma »Majda Silca« se pridno pripravljajo na sdomolstvo, srečanje gojencev vseh slovenskih dijaških domov, ki bo 25., 26., 27. aprila v Kopru. Med seboj bodo tekmovali v ne- katerih sportnih panogah, priprav- ljajo pa tudi kulturni program. Zmagovalec dobi prehodni pokal. Novomeščani so se na dosedanjih tekmovalnih dobro uvrstili.

ZVEZNA STAFETA, ki bo pri- spela 3. maja popoldne v novo- meško občino iz Metlike, bo letos potovala kar skozi Novo mesto. Slovesen sprejem pripravljajo v Zuzemberku pri spomeniku na

Cviblju. Slovesnosti se bodo ude- ležili tudi novomeški mladinci.

NA TRGU so bile v ponedel- jek cene take: čebula 4,2, potna- ranče 5, limone 5,5, grozdje 5,5, koren 14 in 12, solata 6,5 in 9, ja- bolka 4 in 2, špinata 1,2, krompir 1, 1,4, fižol 5 in 5,5, cvetaca 8 in 6, banane 7, grozdje 5, peter- šilj 15, hruške 8 din za kg. Jajca so bile po 60 par.

RODILI STA: Marija Veršov- šek iz Paderšičeve 9 - Sinčijo in Marija Udovc iz Ljubljanske 14 - Mihaela.

— Ena gospa je rekla, da bo tudi ona zastopila iz partijske or- ganizacije, tako kot eden izmed sodnikov za prekrške, čeprav si še ni naredila kariere kot on.

Na podlagi 7. člena pravilnika o štipendijah
razpisuje
upravni odbor sklada za štipendiranje pri Občinski skupščini
Novo mesto za šolsko leto 1970/71

26 ŠTIPENDIJ za študij na srednjih, višjih in visokih šolah.

Splošni pogoji za podelitev štipendije:

- najmanj dober učni uspeh v zadnjih treh letih in najmanj dobra ocena iz matematike, slovenščine in tujega jezika;
- povprečni mesečni dohodek na družinskega člana ne sme presegati 500 din;
- ob enakih učnih uspehih imajo prednost socialno šibkejši, in prosilci-otroci borcev NOV.

Razpisni rok velja do 15. maja 1970.

Prošnjam za štipendije je treba priložiti:

1. overjene prepise spričeval zadnjih dveh letnikov in letošnjega prvega polletja oziroma overjen prepis indeksa;
2. kratki življenjepis;
3. potrdilo o premoženjskem stanju oziroma uradno potrdilo o osebnih dohodkih družinskih članov.

Prosnje, kolkovane s kolekom za 1 din, je treba predložiti Skladu za štipendiranje pri občinski skupščini Novo mesto do 15. maja 1970.

KOMISIJA ZA RAZPIS MESTA DIREKTORJA PRI PODJETJU KOVINAR – NOVO MESTO

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Pogoji:

1. srednja tehnična šola — oddelek za strojništvo s 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih,
2. visoko kvalificiran delavec kovinske stroke z najmanj 8-letno prakso na vodilnih delovnih mestih.

Kandidat mora biti splošno ekonomsko razgledan, družbeno aktiven in organizacijsko sposoben.

Ponudbe z življenjepisom, dokazili o strokovni izobrazbi in praksi je treba dostaviti razpisni komisiji pri KOVINARJU, Novo mesto, najkasneje 15 dni po objavi razpisa.

PRI VARČEVANJU DEVIZ VEČJE UGODNOSTI!

- Vaši prihranki deviz doma niso na varnem. Na deviznem računu pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jim nima kaj zgoditi. Se več! Dobili boste obresti!
- Pred potovanjem ali pred odhodom na delo v inozemstvo ne pozabite odpreti devizni račun, na katerega boste vlagali svoje prihranke.
- Devizni račun lahko odprete tudi s pismom iz inozemstva.
- Prihranke na deviznem računu lahko namensko varčujete za novo hišo, stanovanje in drugo.
- Za denar na deviznih računih in njegovo prosto uporabo jamči država.
- Dvigi in pologi ter nakazila deviz so mogoči v vsakem času v neomejenem znesku.
- S prihranki na vašem deviznem računu lahko razpolagajo tudi vaši najozži sorodniki, če jih pooblastite.

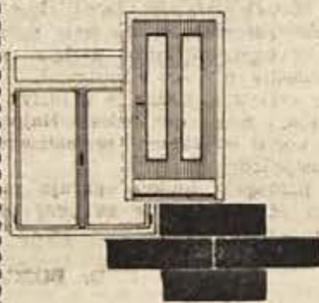
UGODNE OBRESTI: brez odpovednega roka 5 % v devizah in 1 % v dinarjih; z odpovednim rokom nad 12 mesecev 7 % v devizah; z odpovednim rokom nad 24 mesecev 7 % v devizah in 0,5 % v dinarjih.

TAJNOST DEVIZNIH RAČUNOV JE ZAJAMČENA PO ZAKONU.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Metliki in Trebnjem

Odslej tudi gradbeni material!

Veliko izbiro gradbenega materiala vam nudi

VELETRGOVINA „MERCATOR“ PE „STANDARD“ Novo mesto

v novem oddelku na Cesti herojev 23, Novo mesto
Na zalogi imamo:

- CEMENT ● APNO ● ZIDNO IN STREŠNO OPEKO ● STAVBNO POHIŠTVO ● PARKET ● KERAMICNE IN TERACO PLOŠČICE ● STREŠNO LEPENKO ● SANITARNO KERAMIKO ● VODNOINSTALACIJSKI MATERIAL ● IZOLACIJSKE MASE ● in drugo.

Posebno lepa izbira obložitnih ploščic iz uvoza in domače proizvodnje.

Propričajte se!

OBVESTILO

Cenjene stranke
obveščamo,

da imata avtomobilski servis »Zastava-Flat« — Novo mesto, Smihelska cesta št. 12, in servis za popravilo vozil, Trebnje, od 8. 4. 1970 dalje naslednji delovni čas:

- ob petkih od 7. do 16. ure
- ob sobotah od 7. do 12. ure
- ostale dni v tednu od 7. do 14. ure.

Za obisk se priporočamo!

Agraria

BREŽICE

LASTNIKI MOTORNIH VOZIL POZOR!

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimске za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini.

AVTOMATERIAL

V BREŽICAH, Pod obzidjem 32!

PLETILNICA, TOVARNA ŽIČNIH IN PLASTIČNIH MREZ – SODRAŽICA

razglašava
več prostih delovnih mest

ZA PRIUČITEV V ŽIČNEM TKALSTVU

Kandidati, ki želijo stopiti na delo na to delovno mesto, morajo izpolnjevati splošne pogoje, ki jih predpisuje temeljni zakon o delovnih razmerjih.

Za delovno mesto je predpisana poskusna doba 1 meseca. Osební dohodek se določa po skupinskem ali individualnem učinku.

Ponudbe z osnovnimi podatki ter opisom dosedanjih zaposlitev bomo sprejemali do zasedbe delovnih mest.

Trgovsko podjetje »PETROL« — Ljubljana poslovna enota KOČEVJE

razglašava
prosto delovno mesto

prodajalca na servisu v Žlebiču

in vabi k sodelovanju.

POGOJI: končana osemletka.

Pismene prijave s kratkim življenjepisom je treba vložiti v 15 dneh po dnevu objave tega razglašava pri navedeni poslovni enoti.

UGODEN NAKUP - UGODEN NAKUP - UGODEN NAKUP - UGO

40 do 60% POPUSTA

VAM DAJE
DOLENJKA
V SVOJIH PRODAJALNAH

- TEKSTIL, Novo mesto, Glavni trg 28
- BLAGOVNICA Črnomelj
- ter vseh trgovinah s tekstilom in mešanim blagom pri nakupu KAMGARNA in DIOLENA za moške in ženske obleke, kostime ter spomladanske plašče

GLOBOKO ZNIŽANE CENE! NE ZAMUDITE ENKRATNEPRILOŽNOSTI!

OBIŠČITE NAS IN PREPRIČAJTE SE!

Razpisna komisija pri

ZAVAROVALNICI SAVA PE KRSKO

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. specialni zastopnik
producent za življenjska zavarovanja
2. zavarovalni zastopnik
za zastop Brežice
3. zavarovalni zastopnik
za zastop Blanca

Pogoji za sprejem:

- pod 1. srednja izobrazba
- pod 2. srednja izobrazba
- pod 3. osnovna izobrazba

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Koristni nasveti

Jabolka čistijo kri, vsebujejo pektin in tanin in zmanjšujejo holesterol v krvi.

Grenivka (grape fruit) zmanjšuje holesterol. Priporočajo jo ljudem, ki niso nikoli lačni. Kot sok pred jedjo zboljšuje prebavo, varuje krvne žile in krepi stene krvnih teles. Uživajo naj ga posebno tisti, ki bolehalo za arteriosklerozo.

Korenje je proti anemiji. Z uživanjem korenja se poveča število rdečih krvnih teles in preprečuje zoženje žil.

Cebula vsebuje šveplo, ki povzroča močnejše delovanje ledvic, pomirja revmatične bolečine in preprečuje debelost. Priporočamo jo tudi diabetikom. Treba pa jo je uživati surovo v solati.

Črna redkviča povzroča odliv krvi iz obolelega žolča.

Rožmarin vsebuje poživilne in razkužilne snovi.

Oljka širi žile, zdravi arteriosklerozo in pomirja napetost. Čaj iz svežih oljkinih listov je zdravilo proti angini pectoris in čisti za kri.

Hrast vsebuje tanin. Hrastovo skorjo zdrobimo in napravimo zavretek. V tej kopeli si namakamo ozeble roke in noge.

Brinje ima veliko kafe, to pa je naravno razkužilo proti gripi in bronhitisu, lajša tudi prebavo. Vsak dan zeržite 10 do 15 brinovih jagod ali pa jih zmeljite in popijte ta prašek na vodi.

Bolezen se pričinja v zibelki

Nevroza prihaja v otroka iz materinega mleka. Ta bolezen nas spremlja v šolo in na delo, vedno večje hitenje in hlastanje po opravih in denarju pa samo množi nevrotične pojave.

Nimajo vsi otroci spokojnih, vedrih in potrpežljivih staršev. Pogosto so to nevrotični, ljudje, ki se pripravajo, ki so nenehno zaskrbljeni in nezadovoljni. Tako postaja nevroza nekako tudi dedna bolezen, ker jo starši — čeprav pogosto podzavestno — prenašajo na otroke. Zdravniki so ugotovili, da je nevroza bolezen, s katero lahko okužimo ot

roka takoj, ko poskusi materino mleko. Menijo, da je prvo leto življenja tisto leto, v katerem vzpostavlja človek osnovno vedrino in spokojstvo ali pa skrb in nemir.

Otrok mora imeti ob sebi veselo, varno in vedro mater. Med materjo in otrokom obstaja neka čudna intimnost; kot da sta še naprej povezana s popkovino. Na primer: mati vedno podzavestno, intuitivno občuti, česa si otrok želi, kaj čuti. Ona je tista, ki zna razložiti otrokov jok; ve, kdaj pomeni ta jok željo po hrani, spanju ali vodi, kdaj pa je znamenje bolezn. Tudi otrok je zmožen zaznati in čutiti materino telo, ko ga še sploh ni uzrl. Tako čuti otrok tudi materino skrb in njene težave.

V tem času se ustvarjajo določene fobije zavoljo živali, teme, neznanih likov. Psihoanaliza posveča veliko pozornost prvemu letu otrokovega življenja, ker so zdravniki ugotovili, da to leto najlaže spaci otrokovo osebnost.

Takoj po materinem mleku in stikih z materjo je na vrsti šola. To je obdobje, v katerem se otrok prilagaja novim stanjem in različnim osebam. Starši pogosto grešijo, ker se pred šolo poskušajo iz otroka narediti majhnega genija in ker po prvili razočaranjih pridejo tako daleč, da otroka imenujejo kretena, nesposobnega, nemneža in podobno. Tako preplašen otrok je poln sovraštva in strahu do učiteljev in svojih tovarišev, ki znajo več kot on. Ta strah pred šolo more biti tako močan, da ga pozneje ni moč izkoreniniti.

Starši najpogosteje ne povedo otroku ničesar o spolnosti, ker so prepričani, da to ni zanj. Tudi v poznejših šolah zavoljo neznanja in nepoučenosti je treba iskati vzroke za številne osebne drame mladih ljudi. Če mati, na primer, venomer govori, da so vsi moški enaki, da so nevarni, zlobni in nepošteni, more deklica zasovražiti celo svojega očeta.

Če k vsemu dodamo še poznejše težave, kot so na primer bolesta spolna nagnjenja, vidimo, da mora mladi človek prehoditi zares kočljivo pot, da doseže svojo telesno in duševno zrelost.

Pogovor z zdravnikom

Vnetja obnosnih votlin

Nosna votlina, ki drži iz zunanjega sveta skozi nos v sapnik, ima še nekaj stranskih, slepih delov v obnosne kosti glave. Te obnosne votline so opažene s sluznico enako kot nos in ker se lahko vname sluznica v nosu, se seveda lahko vname tudi sluznica v obnosnih votlinah. Ker pravimo s tujko obnosnim votlinam sinusi, gre torej pri takem vnetju za sinusitis.

Vzroki za vnetje obnosnih votlin so različni. Največkrat je sinusitis posledica nahoda, gripe ali kakšne druge nalezljive bolezni, ki ni bila dovolj zdravljena ali pa jo je bolnik »herojsko« stoji prebolel. Večinoma se mašuje s sinusitisom stoji prebolela gripa in tak vase in v svojo izredno odpornost zaverovan bolnik se s tem se ponša. Večkrat je kriv za vnetje obnosnih votlin moped, pa tudi kolo. Nekateri vozniki avtomobilov uživajo, če jim skozi odprto okence ob sedežu plihja veter naravnost v obraz. Tudi tem se navadno posreči, da staknejo sinusitis. Tudi tisti ljudje, ki imajo piškave, ogojene zobe, dobe kmalu še vnetje obnosnih votlin, če zob ne zdravijo.

Pri vnetju obnosnih votlin čuti bolnik nekak pritisk, včasih pa prav izrazito bolečino v predelu tiste votline, ki se je vnela. Tako nastopijo bolečine v čelu, v licu, za nosom, včasih izžarevajo v čeljust, pa tudi v oko. K temu se pridruži izguba voha, oteklina in nos se zamaši. Včasih zasmrdi iz nosu po trohnohi, kar bolnik sam opazi. Končno se pociedi iz nosu gnoj, če se bolnik skloni. Ker kajenje in pitje alkoholnih pijač bolečine še poveča, bolnik začne odklanjati cigarete in alkohol. Če gre za hitro nastalo obliko bolezni s temperaturo, pravimo, da se je razvilo akutno obolenje obnosnih votlin. Če ubogamo zdravnika, je vsa stvar kmalu končana.

Kronična ali dolgotrajna oblika bolezni pa nastane, če se akutna oblika večkrat ponovi ali pa če se ne zdravimo in preide akutna oblika v kronično. Kronična oblika bolezni ne povzroča bolečin in zaradi tega bolnik včasih ne misli dovolj na svojo bolezen. Za to obliko so značilni znaki: zamašen nos, suho grlo, smrad iz nosu po trohnohi. Res je, da bolezen ne izgleda huda, niti je ne spremljajo bolečine, ima pa lahko zelo hude komplikacije, ki so včasih celo smrtno. Razvije se lahko vnetje očesnega živca in drugih očesnih delov, kar pomeni zmanjšanje vida, pa tudi slepoto. Se bolj nevarno je, če se razvije vnetje možganskih mren, možgan ali vnetje in zamašitev žilnih spletov in vodov v možganih.

Kronično vnetje obnosnih votlin je v bistvu žarišče, odkoder se zastrupljajo drugi deli telesa. Najpogostejše posledice žariščnih vnetij so sklepni revmatizem, vnetja srčnih zaklopk in vnetje ledvic.

Pri sinusitih pomagajo toplota, pažnja pred prehladom in ustrezno zdravljenje. Če se gnoj obotavlja, mu odpre zdravnik pot s posebno iglo. Temu pravimo punkcija.

Dr. BOZO OBLAK

DUSAN GREJA Kajenje in zdravje

Ali se sploh lahko odvadimo kajenja?

lec nima moči, da bi mu z voljo uspelo opustiti kajenje, naj se zaupa zdravniku, ki mu ho s to ali ono metodo oziroma z enim ali drugim zdravilom pomagati, da se odvadi kajenja.

Seveda je za to v tem primeru potrebno, da pacient zdravniku zaupa in z njim dejansko sodeluje. Vzemimo npr. zdravljenje z lobelinom. Nikotin in lobelin delujeta na organizem na neki način podobno in se lahko v nekem smislu nadomeščata. To pomeni: če se po opustitvi kajenja pojavijo hujše abstinencijske motnje, lahko ta izpad nikotina lobelin nadomesti. Če pa kadilec od kajenju dobiva tudi lobelin, se pojavijo neprijetne posledice, cigarete dobijo slab okus, po grlu ga pras-

ka, nastopijo želodčne in črevesne motnje, pojavijo se tudi bolečine v glavi — vse do znamenj prave morske bolezni.

Seveda je razumljivo, da bo vsak kadilec temeljito premislil, preden bi si s ponovnim kajenjem zopet nakopal vse te neprijetnosti. Ker pa dobiva ta zdravila od zdravnika, mu ne kaže drugega, kakor da neha kaditi. Na podobnih izkušnjah temeljijo tudi druga medikamentozna zdravljenja.

Če gre pa pri kadilcu, ki se želi odvaditi kajenja, samo za škodljivo navado, zadostuje lahko tudi že močna volja, pri čemer mu pomagajo naslednji osnovni pogoji, za katerokoli odvajanje od kajenja. O tem pa prihodnji teden.

Pridružite se modernim ljudem, ki pijejo

CYNAR

LJUBI KRUHEK

Po glavnem odmoru sem v košu za smeti spet opazila dva kosa kruha.

»Kdo je spet to naredil?«
»Jožek in Mihec!« so brž povedali učenci.

»Jožek, zakaj razmetuješ kruh?«
»Nisem lačen. S seboj sem imel belega.«

V meni je zavrelo, s težavo sem se premagovala.

»Zakaj ga nisi dal sosedu?«

»Ga ni maral. Bil je preveč suh.«
Vrtala sem dalje.

»In ti Mihec, nisi bil lačen?«
»Ne. S seboj sem imel napolitanke.«

»Drugič ga ne vzemi! Stran ga ne smeš metati!«

»Mama pravi, da ga moram vzeti, saj ga plačamo.«

Veliko oči je bilo uprtih vame. Nekaj sem morala reči. Kaj naj jim povem, da jim bo seglo do srca. Morda o vojni, morda o materi iz gorske vasi, ki sem jo videla pri peku? Drobne gubice so se ji raztegnile v vesel nasme, ko je dejala: »Dajte mi belega kruha. Danes imamo pri nas praznik. Sin je prišel od vojakov.«

Uprlo se mi je vse to. Spomnila sem se pesmice o dobrem kruhku:

»Mamica bi kruhka spekla, pa nič more ni. Teči, teči, milinu reči, žito naj zdrobi.«

Jožica, droban deklič s svetlimi kitami, se je dvignila: »Moja mama nam reče tanke kose kruha in vedno pravi: »Če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga!«

ANICA ZIDAR

Ančka Gošnik-Godec — ZALOSTNA

OKROGLE O PARTIZANIH

Kako je Boško delil revežem čevlje

Prva proletarska brigada je prišla v Konjic. Sano Burić, komandir čete in Boško Dedajić, desetar v bataljonu, sta šla skozi osvobodeno mesto. Oba sta imela usnjene suknjiče. Za njima pa pravcata procesija: mestni reveži so upali, da bodo partizani uvekaj delili, ta dva, tako lepo oblečena partizana, pa sta gotovo višja komandanta. Prišli so pred trgovino »Bate«. Dobrodušni in malo anarhistični Boško Dedajić, ki so mu tovariši rekli »papa«, ker je imel brado, je brčnil s skornjem v izložbo. Stipa se je razletela na sto kosov. »Ajd, siromaški, obujete se!« je zavpil Boško. Reveži so kajpak planili na izložbo kot miši na str.

Gost iz dimnika

Bilo je v Bosni. Neke knjižničarje, velik prijatelj partizanskega gibanja, je sporočil svoji »vezi« Husu in Galibu Ormanu, da ima v trgovini kakih 40 odlično izdelanih zemljevidov Jugoslavije.

Domenili so se, da bo knjižničar pustil zemljevide na določenem mestu. Huso in Galib bosta ponoči skozi streho šla v trgovino in vzela zemljevide, radijski sprejemnik in pisalni stroj.

Huso je srečno prišel v trgovino, potem pa ga je Galib z vrvo potegnil nazaj na streho. Prešla sta na streho sosednje hiše, ki je imela širok kmečki dimnik. Huso, ki ni gledal predse, je nenadoma telebnil skozi odprtino dimnika naravnost pred ognjišče, okrog katerega so sedeli vsi domači. In Huso, kot da je to samo po sebi umevno, je vprašal gospodinjico: »Čuj, gasdarico, kje pa imate vrata za ven?«

Delitev »bomb«

Leta 1943 je bataljon Tretje banjske brigade taboril v vasi Dubrave. Deževalo je, hrane niso imeli. Nekega dne so napadli sovražnika in pri tem zavlenili veliko konzerv. Komandir čete Rade je ponoči kar »na svojo roko« začel deliti konzerve borcem, ki so po vojaško čakali v vrstah. »Kaj pa delaš, Rade?« je nenadoma vprašal iz teme komisar brigade.

»Borcem delim bombe, tovariš komisar!« je odgovoril Rade kot bi ustrelil.

STEFANIJA GRUZDINSKA:

Pametna žena

Kako bom ravnala, sem se odločila šele kasneje. Odločiš se zmeraj takrat, ko se ti lastni žulji malo omeščajo.

Zagledala sem ju šele v zadnjem trenutku. Nisem se mogla pretvarjati, da ju ne vidim, bilo je prepozno.

Z njim je šlo dekletu s sivimi lasmi (sivolasa dekleta vzpostavljajo danes v naravi ravnotežje, ki so ga porušile resnično sivolase ženske, ko si lase barvajo kostonjevo). Dekle mu je viselo na rami, s čimer je posnemalo in razkazovalo moderno intimnost. Iz dekolteja, odprtega do skrajne meje, so ji bohotno kipele prsi. Frklja je bila kratko malo zaljubljena. No, saj je znano, kakšen obraz naredi moški, če ga nenadoma zalotiš, da se nanj obeša dekletu — gleda trapasto, da ne more bolj.

Ko so se najine oči srečale, je njegov obraz postal tak, kot je navada v podobnih primerih: kazal je nejevoljo na dekletu, bes namre in bedasto samozadovoljstvo.

Imela sem možnosti:

1) s pravkar kupljeno posušeno skušo bi punčaro lahko mahnila po betici, nato pa bruhnila v jok;

2) lahko bi hladno pozdravila in šla mirnodušno naprej;

3) lahko bi stopila k njima s tako imenovanim »naravnim nasmehom«.

Saj mi ni treba razlagati, da bi mi šla najbolj od srca in bila tudi trenutku najbolj primerna prva možnost. Ampak moz me pozna in ve, da bi to ne bilo po moji naturi. Zato sem zavrgla skušo in jok in si izvolila tretjo možnost.

»No, kako grede tvoji posli?« sem mirno vprasala. »Me ne boš preostavil uami?«

Malopridna punčara mi je segla v roko z vlažno šapico in nekaj zamijavkala.

»V katero smer sta namenjena?« sem spet zagostolela, čeprav sem dobro vedela, da gresta na sprehod v okolico.

On bi seveda najraje rekel: »V drugo kot ti!« toda na srečo nas vseh treh res ni bil primoren trenutek za izražanje iskrenih čustev.

Tako sva se pogovarjala čez dekletovo rame (frklja je molčala), nazadnje sem pa predlagala, da ju malo pospremam. Spotoma sem zapela pravcati slavospev čudoviti dekletovi obleki, čeprav je vsak jurček lahko uganil, da si je punčara kupila cape v najcenejši kramarji. Posmehljivo sem ji pogledala v oči in zagostolela:

»Ali ni prekrasno, da si človek lahko kar v komisijski stacuni kupi tako originalno in elegantno obleko. Sploh mu ni treba ponjo v Parizu!«

Potem sem se poslovila in ob slovesu rekla punčari, kako upam, da se bo to najino »tako neznansko prijeno poznanstvo« še nadaljevalo.

Šla sem, ampak priznam, da me je v grlu davil debel cmok.

Ko sva se kasneje doma srečala, sem spet imela na voljo tri možnosti:

1) lahko bi vrgla ob tla 275 zlotov vredno vazo, nato pa bruhnila v jok;

2) lahko bi sedela kot kip in čakala, da mi vse skupaj pojasni;

3) lahko bi se na ves pripetljaj mirno požvižgala.

Seveda bi mi šla najbolj od srca in bi bila tudi trenutku najustreznejša prva možnost. Z vazo in jokom. On je to seveda vedel, in ker me pozna, je tudi vedel, da to ni po moji naturi. Zatorej sem si izvolila tretjo možnost in rekla prijazno:

»Kako očarljivo deklet! In prav simpatično. Po mojem niti ni preveč prisnojena. Vsekakor je res, da naredi vtis!«

Tako sem rekla, v duhu pa imela pred seboj njen predrzni in bedasti obraz, pravi smrček.

Mož me je pogledal in se nasmehnil:

»Veš, moram ti priznati, da si pametna žena!«

O seveda, pametna sem.

To pohvalo sem slišala že nič kolikokrat. Vselej, kadar sem naredila kakšno grdo stvar, kar sploh ni meni podobno. Vselej, kadar si kdo skuša prilastiti moje pravice, z nasmehom privolim. In vselej me pohvalijo: »Ti si res pametna žena!« Toda v primerih, ki so zame prijetni, take pohvale še nisem slišala.

Ali je torej čudno, če čedalje bolj resno mislim, kako je zadnji čas, da postanem malo bolj nespametna!...

Noben dogodek v filmskem svetu ne zbudi tolikšnega zanimanja in razburjenja kot podelitev nagrad filmske akademije v Hollywoodu — »Oskarjev«. Letos je za moško vlogo dobil to priznanje John Wayne, veteran kavbojskih filmov. Oskarja je dobila tudi mlada angleška igralka Maggy Smith, režiser John Schlesinger pa za film »Polnočni cowboy« nagrado za film leta. Med tujimi filmi je zmagal alžirsko-francoski »Z«, ki je bil glavni tekmeč naši »Neretvi«. Na sliki: Johnu Waynu je prva čestitala lanskoletna nagrajenka Barbra Streisand. (Foto: TANJUG)

Televizija lovi zločince

Oh sodelovanju Interpola in televizije so v Zahodni Nemčiji, Švici in Avstriji ujele za lepo število morilcev, vlomilcev in drugi družbi škodljivih ljudi. Gre za posebno oddajo zahodnonemške televizije, ki ima naslov »Aktenzen XY ungelöst« in ki jo po posredovanju avstrijske televizije vidimo tudi pri nas.

Oddaja je na sporedu enkrat na mesec in jo oddaja skupaj zahodnonemška, švicarska in avstrijska televizija, ki se tako vključujejo v preganjanje zločincev. Vodja oddaje Eduard Zimmermann, ki ga imenujejo tudi lovca na zločince, pokaže v oddaji več slik ljudi, ki jih išče policija, in navede vsakemu tudi podrobne podatke, da bi gledalci v vseh treh državah lahko pomagali loviti zločince.

Tako so pred tednom dni nekaj minut po televizijski oddaji ujeli žensko, ki je z namili uspavala upokojence in jih nato oropala.

Zgled te televizijske oddaje posnemajo zdaj že televizije v Angliji, Belgiji in na Danskem, pa tudi ameriška televizija se zelo zanima za takšno sodelovanje s policijo.

Danska televizija je uvedla oddajo »Nepojasnjeni primari«, nizozemska pa je svojo oddajo imenovala »Očiščena družba«.

NOVO ZDRAVILO ZA ASTMO

Arstanbek Altimisev, šef oddelka farmakologije kirgiške akademije znanosti, je odkril novo zdravilo proti astmi — »Ilkorin«. Na klinikah v Moskvi in Leningradu so novo zdravilo že preizkusili in ga priporočili za splošno uporabo.

Likorin uspešno pomaga v primerih bronhialne astme, pa tudi pri akutnih in kroničnih bronhitisih. Industrijsko bodo začeli izdelovati likorin v jeseni.

63

Kakor že prej pri različnih zasliševanjih je tudi tu vse priznala, česar koli so jo dolžili: da je čarala že pri Valvasorju... da ji je hudič pomagal... da je pošiljala začarane jedi v samostan... da nosi pod srcem hudičovo seme... da se je shajala z ljubekom hudičem vsako noč na »Jungfernsprungu«... da je jahala tja in nazaj na metli skozi dimnik... da je delala točo iz peska in jutranje rose... da je ponoči izgredala mrliča, cvrla njih mast in žgala njihove kosti, da jih je porabljala za čarovniško mazilo...

Vse, vse je priznala, karkoli jo je vprašal krvni sodnik. Tortura — »strogega izpraševanja« — niso uporabili pri njenem zasliševanju — čemu? Saj je vse priznala s čudnim nasmehom na bledem obrazu.

Le eden je bil v vsej natičeno polni dvorani, ki je razumel ta nasmeh, to žalostno cinično roganje: v kotu pri oknu je stal Grajzar, za pol glave višji od onih, ki so se gnatli pred njim.

Zrl je od strani nepremično v njene oči.

»Saj mora, mora čutili mojo navzočnost!« In res jo je čutila. Počasi je obrnila glavo in pogledala — naravnost v njegove oči.

Za trenutek se je zamajala, da jo je prijel birič, ki je stal za njo. A takoj se je osvestila. Nasmeh, poln miline, se ji je razlil po obrazu, ko je zopet in zopet dvignila oči v ono smer, kjer je stal Matija.

Za potek sodne obravnave se ni več zanimala. Tudi za razsodbo ne. Stala je in gledala v kot k oknu, dokler je niso odvedli iz dvorane — obsojeno na smrt.

Stopajoča med stražniki proti ječi, ni videla, ni slišala drhali, ki jo je spremljala kriče, pruvaje, metaje kamenje vanjo. Videla je samo njega, ki si je, brezobzirno suvaje na desno in levo, delal pot med množico, dokler ni vseh prehitel in se postavil pri

gorenjem stolpu tik železnih vrat, skozi katerega so peljali Marijo v ječo.

In ko je prišla do njega, se je sklonil in dejal: »Rešim te, Marija, zaupaj!«

Nasmehnila se mu je in se za trenutek, ko je šla mimo, naslonila nanj. Birič, ki je mislil, da omahuje, jo je prijel za ramo in jo pahnil čez prag v stolp.

— Kako me rešiš, ubožec! Saj vem, da zame ni rešitve...

Smilil se ji je neizmerno. Ali je ni bilo strah pred smrtjo? Smrt? Ne, ni se je bala. Želela si jo je čimprej. Čimprej, da ji ne iztrgajo otroka — kaj bi neobgljenec brez matere!

»Skupno umreva in nobene bolečine ne boš čutil,« je govorila otroku v svojem telesu.

x x

Nad krškim mestecem je ležalo nekaj težkega, temnega.

»Kakor mora,« je dejal stari Gašper.

Strah in sovraštvo in zahrbtnost in brezsrčnost so se širili med meščani. Se je bival v Krškem krvosodni dvor — že več nego mesec dni. Za Marijo so bile še štiri meščanke obsojene zaradi čarovništva.

Sodne obravnave proti njim so se vršile na vicedomovo povelje zaporedoma, da sodni stroški niso preveč narasli. Vse štiri žrtve sovraštva, osvete in ljudske vraževnosti so obsodili na smrt.

Marsikomu je srce umiralo od groze in žalosti. A živeli so v mestu tudi ljudje, ki jim je bila groza in žalost someščanov le naslada. Zamudili niso nobene sodne obravnave, naslajali so se ob trpljenju nedolžnih žrtve, poslušali njih pretresujoče krike, če jim je rabelj ob »strogem izpraševanju« trl kosti, trgal sklepe, jim cvrl meso in rezal jermene iz kože. Z glasnimi klici so sramotili čaravnice in zahtevali njihovo smrt... V ljudeh je prežala krvoločna zver — saj so bili pravi otroci svoje dobe. Podivjana tolpa je nestrpnost pričakovala izvršitev smrtne obsodbe krških čaravnic.

Nepozabni razgovor

Obvestilo, ki je bilo nedavno tega natisnjeno v ameriškem časopisu, je pritegnilo mojo pozornost. Naslov, natiskan z debelimi črkami, se je glasil: »Potujete v Evropo? Planirajte telefonske razgovore!« Pogledal sem podpis pod posnetkom na videz zelo zadovoljnega človeka: »Uspešen zaključek njegove poslovne turneje je bil odvisen od uspešno opravljenih telefonskih razgovorov. Lahko se pomeni z ljudmi, si jih želi srečati, se dogovoriti za zmenek in na ta način uskladi svoje termine.«

Transatlantski telefonski pogovori vam prihranijo vse dosedanje sitnosti in neprijetnosti. Zahtevajte številko in nič drugega!

Obvestilo sem prebral s posebno pozornostjo, kajti prejšnji večer sem prejel telefonski razgovor, ki mi bo dolgo ostal v spominu.

V Parizu je bila ravno polnoč, ko je v moji hotelski sobi zazvonil telefon. Telefonistka z močnim francoskim naglasom mi je sporočila:

»Monsieur Buchwald, poziv iz Amerike. Vas lahko zvežem?«

Povsem razumljivo je, da sem privolil.

»Poklicali vas bomo še enkrat,« je rekla in prekinila zvezo.

Čez pol ure je telefon spet zazvonil.

»Monsieur Buchwald, poziv iz Amerike. Vas lahko zvežem?«

Rekel sem, da lahko.

»Hvala, ponovno vas bomo poklicali.«

Četrto ure pozneje je tretjič zapel telefon.

»Monsieur Buchwald, kliče vas Amerika.«

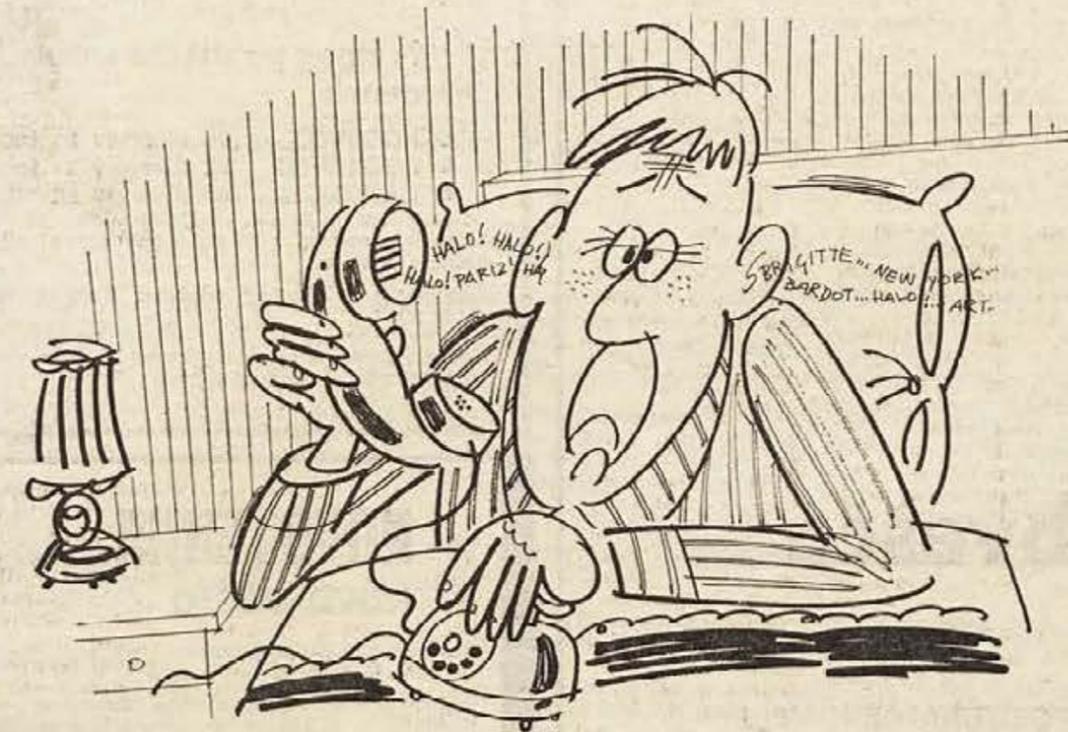
»Vem,« sem rekel.

»Prosim vas, ne prekinjajte zveze,« je prosila telefonistka.

Obljubil sem ji, da ne bom prekinil. Potem sem slišal, kako je rekla:

»Halo, New York?«

»Halo, New York, Gospod Buchwald je pri aparatu.«

»All right, Pariz!« je potrdila telefonistka z močnim newyorškim naglasom. »Zvezala vas bom z Beverly Hillsom.«

Nastal je kratek premor, potem pa se je znova oglasila newyorška telefonistka.

»Halo, Beverly Hills?«

»Da, New York?« je odgovorila telefonistka iz Beverly Hillsa.

Newyorška telefonistka ji je povedala:

»Gospod Buchwald je pri aparatu.«

»Trenutek, New York,« je prosila telefonistka iz Beverly Hillsa. Po kratkem premoru sem slišal, kako je nekomu pojasnjevala: »Gospod Buchwald je pri aparatu, v Parizu.«

Tisti na drugem koncu žice je odgovoril:

»Trenutek prosim! Ravno-

kar iščemo osebo, ki je odala poziv.«

Telefonistka iz Beverly Hillsa je rekla:

»Halo, New York, pravkar iščemo osebo!«

Telefonistka iz New Yorka je brž povedala naprej:

»Halo, Pariz, Beverly Hills poskuša najti tistega, ki je poklical.«

Telefonistka v Parizu me je opozorila:

»Ne prekinjajte zveze.«

Obljubil sem, da ne bom. Takoj nato je v slušalki odjeknil moški glas:

»Halo, Art?«

»Trenutek prosim,« mu je segla v besedo telefonistka iz Beverly Hillsa. »Halo, New York, oseba, ki je klicala, je pri aparatu.«

»Hvala, Beverly Hills,« je odgovorila telefonistka iz New Yorka. »Halo, Pariz, je tam gospod Buchwald?«

»Monsieur Buchwald, ste tu?« je vprašala pariska telefonistka.

Rekel sem, da sem. Telefonistka v Parizu je brž reagirala:

»Da, monsieur Buchwald je tu!«

»Hvala, Pariz,« je odgovorila telefonistka v New Yorku. »Halo, Beverly Hills, lahko začnete!«

»Hvala, New York... lahko začnete; kako dolgo bo trajal pogovor?«

»Nimam pojma,« sem spet zaslišal tisti moški glas.

»Prav. Sporočili vam bomo vsoto, ko bo pogovor pri kraju.«

»Halo, Art, tukaj Dave.«

»Dave... kateri?«

»Dave...«

»Nisem vas razumel.«

»Me zdaj bolje razumete?«

»Da, zdaj je bolje.«

»O. K. Tukaj Dave...«

»Žal mi je, a priimka nisem razumel.«

»Gospodična,« sem zaslišal karajoči glas, »kaj je s to zvezo?«

»Trenutek!« je rekla telefonistka v Beverly Hillsu. »Halo, New York, me razumete?«

»Da, Beverly Hills. Halo, Pariz, me slišite?«

»Da, New York, slišimo vas.«

Telefonistka iz Beverly Hillsa je sporočila:

»Lahko začnete. Pariz vas razume.«

»Art... Dave... Rad bi... Bardot. Lahko to prevzame le?«

»Kaj? Kaj prevzamem?« Jaz bom... in on... Brigitte.«

»Ničesar nisem razumel.«

»Me zdaj razumete?«

»Izvrstno!«

»O. K. ... dolar, ampak hitro... Bardot.«

»Zelo žal mi je, a prav ničesar nisem doumel. Kako bi bilo, če bi mi vse skupaj pojasnili v pismu? Da, tako je, napišite mi pismo.«

»O. K.« je privolil Dave, »napisal vam bom pismo.«

»Hvala, Dave,« sem rekel, »razgovor z vami je bil pravi užitek.«

»Ničesar ne razumem.«

REKEL SEM: RAZGOVOR Z VAMI JE BIL PRAVI UZITEK!

»Užitek... vam... Napisal bom... na papirju.«

»Storite to, Dave,« sem mu nasvetoval.

»Na svidenje, Art!«

»Na svidenje, Dave!«

Telefonistka iz Beverly Hillsa je vprašala:

»Je razgovor končan?«

Telefonistka v New Yorku je vprašanje ponovila:

»Halo, Pariz, je razgovor končan?«

Telefonistka v Parizu se je oglasila:

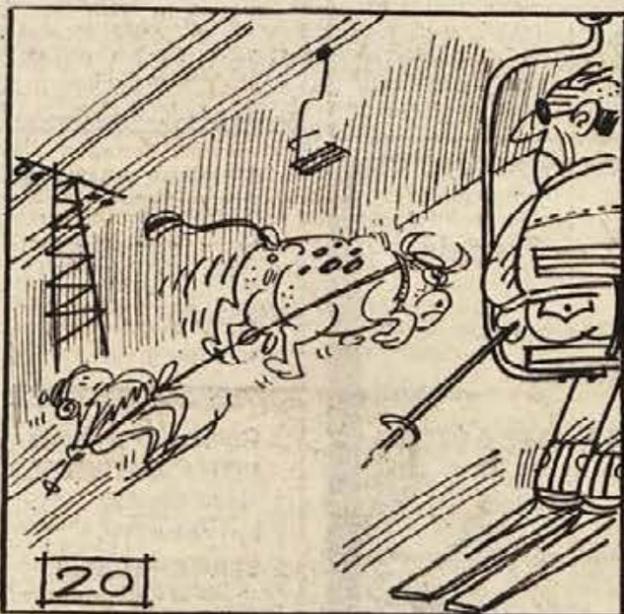
»Ste končali?«

»Končal?« sem vprašal.

»Kako pa naj to vem? Saj se tega ne vem, s kom sem se pogovarjal!...«

skok v zameystvo

STOP
DOLINE

20. Nad hotelom je bilo velikansko smučišče. Smučarjev se je tu trlo. Enega je torej zaneslo tudi na cesto. Pognala se je v hrib, s Klaro za seboj, seveda!

V ta breg je bila speljana tudi smučarska vlečnica. Kot grozdje so viseli na njej vrli smučarji, vendar tako hitro ni šlo navkreber z vlečnico, kot s kravo! Klara je bila na vrhu daleč

pred vsemi.

Tu na vrhu se je živinče ustavilo in se razgledalo po smučiščih. Zdaj pa se je ujezila Klara! Če je bila do sedaj spredaj kravica, je zdaj prevzela vodstvo v navezi smučarka. Dovolj je bila težka, da je potegnila navzdol po progi. Beli sneg je pršil izpod smuči in parkljev... Precejšnja množica se je nabrala pred hote-

lom. Prizor je bil pač vreden pozornosti. Toliko bolj, ker se je smučišče, po katerem je drvela Klara s kravo, iztekalo v skakalnico! Firbecem je zastajal dih. Še nekaj napetih trenutkov in »smučarki« sta zaplavali pod modro zimsko nebo!

Množica je zaploskala, pred hotel sta pravkar pritekla tudi Paradižnik in kmetič. Obnemela sta!

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

obveščā

**EKSPozITURA ČRNOMELJ
POSUJE V NOVIH POSLOVNIH
PROSTORIH
ČRNOMELJ, TRG SVOBODE 2
TELEFON: 76113 IN 76052**

**OD 1. APRILA 1970 DALJE
POSUJEMO ZA STRANKE VSAK
DAN RAZEN SOBOTE
OD 6.30 DO 13. URE
OB PONEDELJKIH OD 7. DO 15. URE
V POSLOVALNICI V SEMIČU
POSUJEMO VSAK PONEDELJEK
OD 13. DO 16. ure**

Najzanimivejši del našega bančnega servisa obsega:

- hranilne vloge
- stanovanjsko varčevanje za občane
- kombinirano stanovanjsko varčevanje delavec - gospodarska organizacija
- stanovanjsko varčevanje za delovne organizacije
- devizno stanovanjsko varčevanje

Obresti do 7.5 odstotka. V letu 1970 - 1500 nagrad za varčevalce vezanih vlog in lastnike vezanih deviznih računov. Vsak varčevalec je nezgodno zavarovan, če ima na hranilni knjižici vsaj 1000 din.

- devizni računi občanov in družbenih organizacij - obresti do 8 odstotkov
- žiro računi občanov
- odkup in prodaja tujih valut za službena, zasebna in turistična potovanja
- potrošniški krediti za vse namene, tudi brez porokov
- sklepanje dogovorov o kreditiranju stanovanjske izgradnje za pravne osebe (komisijski posli)

Priporočamo, da se pri varčevanju poslužujete področnih pošt na območju poslovanja banke, delavci pri podjetjih »BELT«, Črnomelj in »Iskra«, Semič pa hranilnih blagajn na sedežu podjetja.

**TOČNOST, ZANESLJIVOST IN UČINKOVITOST SO
TRADICIONALNE ODLIKE NAŠEGA BANČNEGA
SERVISA**

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KOČEVJE

obveščā

svoje cenjene kupce, da lahko od 15. aprila do 30. junija letos kupijo

Premog po znatno nižanih cenah

- KOSOVEC 98 dinarjev za tono
- KOCKOVEC 92 dinarjev za tono
- OREHOVEC 83 dinarjev za tono

Znižane cene veljajo le za kupce široke potrošnje ki plačajo premog z gotovino na odpremi ali pri blagajni rudnika.

Informacije dobite po telefonu: Kočevje, 86-110 ali 86-111.

Kolektiv Rudnika rjavega premoga Kočevje čestita vsem delovnim ljudem za 1. maj!

NOVOTEHNA NOVO MESTO

obveščā

lastnike motornih koles znamke »Tomos«, da opravljamo od 1. 4. 1970 dalje vse servisne preglede v garancijskem in izvengarancijskem roku v prostoru servisa »Zastava«, Novo mesto, Šmihelska c. 12.

Istočasno obveščāmo, da bomo od 1. 5. 1970 dalje opravljali tudi servisne preglede na osebnih avtomobilih znamke »Tomos-Citroen« iz programa A.

Komisija za delovna razmerja
trgovskega podjetja

HMELJNIK - Novo mesto

razpisuje

prosto delovno mesto

SALDAKONTISTA

POGOJI: srednja ekonomska šola z enoletno prakso ali nižja šola s 5-letno prakso v knjigovodstvu.

Pismene ponudbe pošljite na naslov v 15 dneh po objavi razpisa.

UPRAVNI ODBOR
KOMUNALNEGA ZAVODA
ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE
NOVO MESTO

razglāsa
prosto delovno mesto

administratorja - strojepisca

POGOJI: dokončana administrativna šola in 2 leti prakse

Kandidati naj vložijo prijave na upravni odbor KZSZ Novo mesto, Kidričev trg 3, v roku 15 dni po objavi razglāsa.

PODJETJE

KEMOOPREMA - Trebnje

komisija za delovna razmerja

razglāsa prosta delovna mesta za

5 KLJUČAVNICARJEV

Pogoj: KV delavec

1 SKLADIŠČNEGA DELAVCA

Pogoj: končana osemletka z 2 letoma prakse v kovinski stroki.

2 ŽERJAVARJA

Pogoj: izpit za upravljanje z mostnim žerjavom

8 nekvalificiranih DELAVCEV

Pogoj: oslužen kadroviski rok.

Kandidati bodo sprejeti na delo za nedoločen čas s poskusnim delom do 3 mesecev.

Podjetje ne razpolaga s stanovanjem.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi sprejema splošni sektor podjetja 15 dni po objavi razglāsa.

Cepljenje psov

Na podlagi odločbe veterinarske inšpekcije občinske skupščine TREBNJE

št. 322-04/70-3 z dne 16. 3. 1970 ponovno opozarjamo vse lastnike psov, ki psov niso dali do sedaj cepiti oziroma registrirati, da bo cepljenje po tem razporedu:

SREDA, 22. 4. 1970:

ob 7. uri Knežja vas
ob 7.30 Dobrič
ob 8. uri Sela-Sumberk
ob 8.30 Veliki Gaber
ob 9. uri Čatež
ob 9.30 Velika Loka
ob 10. uri Jezero
ob 10.30 Mirna
ob 11. uri Trebnje

CETRTEK, 23. 4. 1970:

ob 8. uri Šentrupert
ob 9. uri Mokronog
ob 10. uri Trebežno.

Cepljenje in registracija sta obvezna za vse pse.

Lastniki psov, ki se tudi sedaj ne bodo odzvali, morajo pripeljati svoje pse veterinarskemu higieniku na Grm.

Veterinarski inšpektor
OBS TREBNJE
Ivan Vraničar

ŠOFERJA C kategorije

Z izpitom in vsaj dveletno prakso za dostavo kruha strankam sprejemamo takoj. Šofer sam tudi naklada in razklada kruh.

Kandidat mora imeti odslužen vojaški rok, biti mora popolnoma zdrav in nealkoholik, mora biti vlijuden do strank in imeti veselje do čuvanja in vzdrževanja avtomobila. Starost do 25 let.

Osebnih dohodkov po pravilniku o nagrajevanju delavcev v kombinatu. Poseben pogoj poskusno delo dva meseca. Pismene ponudbe pošljite do 30. aprila 1970 na naslov:

»ZITO« Ljubljana DE Pekarna in slaščičarna, Novo mesto.

Avto-moto društvo BREŠTANICA

razpisuje
JAVNO LICITACIJO

**za prodajo osebnega avtomobila
Zastava 750**

Licitacija bo 19. 4. 1970 ob 8. uri v elektrarni.

SPLOŠNA BOLNICA NOVO MESTO

bo v ponedeljek, 20. aprila 1970, prodala

KOŠNJO TRAVE

Začetek ob 9. uri.

Gostinsko podjetje HOTEL METROPOL Novo mesto

potrebuje

2 BLAGAJNICARKI
za EKSPRES restavracijo in

**2 SERVIRKI ali
2 TOČAJKI**

Zaposlitev je stalna.

Pismene prijave naj pošljejo interesi(ke) na upravo Hotela Metropol, Novo mesto.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETER, 17. APRILA: 8.04 Glasbena matineja 9.05 Pionirski tednik 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franjo Jurhar: Gozdarstvo in regionalni prostor Slovenije 12.40 Slovenske narodne pesmi 13.30 Priporočajo vam - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.30 Napotki za turisti 16.00 Vsa dan za vas 17.05 Človek in zdravje - 8.15 Rad imam glasbo 18.50 Ogledalo našega časa 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Franca Fiereta 20.00 Posnetki z zborovskega festivala v Splitu 20.30 »Top-pops 19« 21.15 Oddaja o morju in pomorskih 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih

SOBOTA, 18. APRILA: 8.04 Glasbena matineja 9.35 Čez travnike zelene 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Marko Bertonec: Kakšne silose svetujemo za kmetije 12.40 Pihalni orkester RTV Ljubljana 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Glasbena pravljica - M. Vodopivec: Gozdna vila 14.25 Vrtljak z domačimi melodijami 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsa dan za vas 17.05 Gre mo v kino 18.15 Dobro se obisti uri 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Strje kovačič 20.00 Zabuva radijska igra - Bogdan Peterki: Strel na vrhu 20.45 Od melodije do melodije 22.15 Oddaja za naše izseljence

NEDELJA, 19. APRILA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska

igra za otroke - Frane Puntar: »A« 9.05 Koncert iz naših krajev 10.05 Se pomnite, tovariši! France Klopčič: Lenin v spominu naših rojakov 10.25 Pesmi borbe na dela 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 11.50 Pogovor s poslušalci 13.30 Nedeljska reportaža 13.50 Z novimi ansambli domačih napevov 14.35 Humoreska tega tedna - S. Lenz v službi izobrazbe 15.05 Lepe melodije 15.30-17.30 Nedeljsko sportno popoldne 17.30 Radijska igra - Theodor Weissenborn: Herojski zdel 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice 20.00 »V nedeljo zvečera« 22.15 Na ples vabi orkester Günther Gollasch

PONEDELJEK, 20. APRILA: 8.04 Glasbena matineja 9.05 Za mlade radovedneže 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - Stane Žorčić: Kaj pričakujemo od novega vinskega zakona 12.40 Maljen koncert pihalnih orkestrrov 13.30 - Priporočajo vam - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsa dan za vas 17.05 Operni koncert 18.15 »Signal« 18.35 Mladinska oddaja »Interni 469« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana 20.00 Beograjske glasbene slavnosti 1989 22.15 Za ljubitelje jazza

TOREK, 21. APRILA: 8.04 Operna matineja 9.35 »Jrgje in ritmu« 10.15 Pri vas doma 11.35 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Nežka Snoj: Nekroza trebušne slinavke pri postreveh 12.40 Od vasi do vasi 13.30 Priporočajo vam 14.05 Glasbeno udejstvo vanje mladih 15.30 Glasbeni in-

termezzo 16.00 Vsa dan za vas 18.15 V terek na svidenje! 18.45 Družba in čas - Ob 100-letnici Leninevega rojstva 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Henčka Burkata 20.00 Prodajna melodija 20.30 Radijska igra - John Reed - Duško Čar Deset dni, ki so pretresli svet 22.15 Jugoslovanska glasba.

SREDA, 22. APRILA: 8.04 Glasbena matineja 9.05 Pisan svet pravilic in zgodb 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Silva Avsic: Pizola za zrnje ti bilo truba sadu več 12.40 S pesmijo in plesom križem po Jugoslaviji 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Operne melodije 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsa dan za vas 17.05 Mladina sebi in vam 18.15 »Rad imam glasbo« 19. Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice 20.00 »Ti in oper« 22.15 S festivalov (jazza) 23.05 Literarni nokturno

ČETREK, 23. APRILA: 8.04 Glasbena matineja 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) - Srednjeveški samostan in grad 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Rihar: Vzreja matice v luči razvoja - II 12.40 Čez polja in potoke 13.30 Priporočajo vam 14.05 Pesem iz mladih let 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsa dan za vas 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne 18.15 Morda vam bo všeč (stereo oddaja) 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Hazy Osterwald 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov 21.00 Vabimo vas na bralno vajo 22.15 Pesmi: Hugona Wolfa

TRGOVSKO PODJETJE

LJUBLJANA

POSLOVNA ENOTA BREZICE

razglašča prosta delovna mesta:

a) ZA POSLOVODJO

bencinskega servisa VAVTA VAS in SEMIC

b) VEČ PRODAJALCEV

za servise: NOVO MESTO, OTOČEC, VAVTA VAS, TREBNJE in SEMIC.

POGOJI:

pod a) visokokvalificiran ali KV delavec v trgovini z nekaj prakse, odslužen vojaški rok.
pod b) prednost KV delavci v trgovini, odslužen vojaški rok.

Poseben pogoj za vsa delovna mesta je poskusno delo, ki traja 6 mesecev. Pismene prijave s kratkim življenjepisom je treba vložiti 30. 4. 1970 pri navedeni poslovni enoti.

DOLENJSKI LIST • VESTNIK
• NOVI TEDNIK • GLAS •
PRIMORSKE NOVICE IN 10
RADIJSKIH POSTAJ

SKUPNI
REKLAMNI
PROGRAM

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 19. APRILA

9.00 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Piešivec) (Beograd)
9.30 POD LIPO (Cmurek) (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
10.45 MOZAIK (Ljubljana)
10.50 OTROSKA MATINEJA: David Cooperfield - Risanec (Ljubljana)
11.30 TV KAZIPOT (Ljubljana) SPORTNO POPOLDNE
17.00 VAS SLAGER SEZONE - Posnetki prireditve v Sarajevu (Ljubljana)
17.45 ZA PET PENJEV - ameriški film (Ljubljana)
19.40 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 3.2.1 (Ljubljana)
20.35 DESET ZAPOVEDI - humoristična oddaja (Beograd)
21.30 VIDEOFON (Zagreb)
21.35 SPORTNI PREGLED (RTV)
22.05 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)
22.10 TV DNEVNIK (Beograd)
Drugi spored:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PONEDELJEK, 20. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMSCINA (Zagreb)
10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb)
15.40 NEMSCINA - ponovitev (Zagreb)
15.55 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb)
16.10 FRANCOŠCINA (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Piešivec) (Beograd)
17.50 Ecker CEPELIN - lutkovna oddaja (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 ZNANOST IN MI (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 MAKSIMETER - zabavno glasbena oddaja (Beograd)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3.2.1 (Ljubljana)
20.35 Tristan Bernard: ANGLES. KL. KOT SE GOVORI - drama TV Beograd (Ljubljana)
21.35 LENIN IN MI - ob 100-letnici rojstva V. I. Lenina (Ljubljana)
22.35 POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 21. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 RUSCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb)
15.40 RUSCINA - ponovitev (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA - (do 16.40) (Beograd)
16.15 VESELJE V GLASBI: Genj Paula Hindemitha (Ljubljana)
17.10 OBZORNIK (Ljubljana)
17.25 ZASEDANJE ODBORA ZA PROSLAVO LENINOVEGA ROJSTVA (Ljubljana)
19.05 ZOBRAZEVALNA ODDAJA (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3.2.1 (Ljubljana)

SREDA, 22. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Piešivec do 17.30) (Beograd)
17.48 NAPOVED SPOREDA (Ljubljana)
17.50 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb)
18.30 OBZORNIK (Ljubljana)
18.35 NA SEDMI STEZI - sportna oddaja (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 PRVI KORAKI Tomaz D. micelj (Ljubljana)
19.20 PGNANCI 1941-1945 - reportaža (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3.2.1 (Ljubljana)
20.35 Jurje Inkret: DESETI PRAT - TV igra (Ljubljana)
22.20 MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL V LJUBLJANI (Ljubljana)
22.45 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
17.50 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb)
18.30 SODOBNIKI (Sarajevo)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
19.05 GLASBENI DNEVNIK (Beograd)
19.20 SKRIVNOSTI MORJA (Zagreb)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

ČETREK, 23. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMSCINA (Zagreb)
10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 FRANCOŠCINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb)
15.40 NEMSCINA - ponovitev (Zagreb)
15.55 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Piešivec do 17.00) (Beograd)
17.45 ZAPOVEDI 2 NAMI: Ivan Zajc (Ljubljana)
18.00 RISANKA (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 ZGODBE S POPOTOVANJ (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana)
19.20 ZABAVA VAS JERRY LE. WIS (Beograd)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3.2.1 (Ljubljana)
20.50 G. James: PORTRET NEKE GOSPE - nadaljevanje (Ljubljana)
21.35 KULTURNE DIAGONALE - Večer s Leninom (Ljubljana)

22.05 ZGODBE ZA VAS - serijski film (Ljubljana)

22.25 POROČILA (Ljubljana)
Drugi spored:
17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
17.50 MLADINSKI QUIZ (Sarajevo)
18.30 NARODNA GLASBA (Sarajevo)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
19.05 TV SERVIS (Zagreb)
19.20 JERRY LEWIS (Beograd)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PETER, 24. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Piešivec do 17.00) (Beograd)
17.45 DAVID COOPERFIELD (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 BALETNA LEPLJENKA (JRT) (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 SVET NA ZASLONU: All gre svet v inflacijo (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3.2.1 (Ljubljana)
20.35 DR. NA MORJU - angleški film (Ljubljana)
22.10 MALO JAZ, MALO TI - quiz TV Beograd (Ljubljana)
22.35 POROČILA (Ljubljana)
Drugi spored:
17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
17.50 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb)
18.30 SODOBNIKI (Sarajevo)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
19.05 GLASBENI DNEVNIK (Beograd)
19.20 SKRIVNOSTI MORJA (Zagreb)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

SOBOTA, 25. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
11.30 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
17.10 OBZORNIK (Ljubljana)
17.15 PO DOMACE Z ANSAM. BLOM OTAVIJA BRAKA IN GORISKIM OKTETOM (Ljubljana)
17.40 Mirs Mihelič: SVET BREZ SOVRASTVA - TV igra (Ljubljana)
18.45 MOZAIK (Ljubljana)
19.50 SIKUFNOŠT ENAKOPRAVNIH NARODOV - ciklus poseben razvoj slovenske državnosti (Ljubljana)
19.15 PROSLAVA OB OBLETNICI USTANOVITVE OF (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3.2.1 (Ljubljana)
20.35 FESTIVAL PEVCEV - SKLADATELJEV. nosnerek iz Novega Sada (Beograd)
21.35 3.2.1 (Ljubljana)
21.40 REZERVIRANO ZA RISANKO (Ljubljana)
22.00 GEMINUS - serijski film (Ljubljana)
22.50 TV KAZIPOT (Ljubljana)
23.10 POROČILA (Ljubljana)

DRUGA SVETOVNA VOJNA

najstrahotnejši spopad med ljudmi z najbolj krvavim davkom, 30 milijonov žrtev civilnega prebivalstva, 16 milijonov padlih vojakov.

DRUGA SVETOVNA VOJNA - V SLIKAH

grozljiv dokument največje vojne v zgodovini človeštva. Evropa, Azija, Afrika, Atlantik, Pacifik; bojišča na kopnem, na morju in v zraku posneta s kamerami najhrabrejših reporterjev, s tekstom odličnega ameriškega novinarja Sulzbergerja

720 dokumentarnih fotografij z vseh svetovnih bojišč
92 edinstvenih barvnih fotografij
18 zemljevidov bojišč in vojaških operacij
640 strani velikega formata (28 x 21,5 cm)

DRUGA SVETOVNA VOJNA

izide junija pri založbi Mladinska knjiga.

V prednaročilu stane knjiga 200 dinarjev, in se lahko odplača v 6 obrokih (5 obrokov po 30 din in 1 obrok po 50 din). Po izidu bo stala knjiga 250 din. Naročila sprejemajo vse knjigarne, zastopniki in poverjeniki založbe ali Od. delek za direktno prodajo založbe Mladinska knjiga, Ljubljana, Titova 3, kamor lahko pošljete spodnjo naročilnico.

NAROČILNICA

Ime in priimek: _____

natančen naslov: _____

poklic: _____

Nepreklicno naročam knjigo DRUGA SVETOVNA VOJNA.

Knjigo bom plačal(a) - naenkrat - s petimi rednimi obroki po 30 din in enim obrokom po 50 din - po prejemu računa in položnic na tekoči račun založbe Mladinska knjiga v Ljubljani 501.1.30/1.

Neustrezno prečrtajte!

Datum: _____ Podpis: _____

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 17. aprila — Rudolf Sobota, 18. aprila — Konrad Nedelja, 19. aprila — Ema Ponedeljek, 20. aprila — Neža Torek, 21. aprila — Simeon Sreda, 22. aprila — Leonida Četrtek, 23. aprila — Vojko

KINIO

Brezice: 17. in 18. 4. ameriški barvni film »Komedijant«. 19. in

20. 4. italijanski barvni film »Po- zar Rimas«. 21. in 22. 4. ameriško- madžarski film »Junaki Pavlove ulice«.

Cromelj: Od 17. do 19. 4. ita- lijanski barvni film »Opatinja iz Mouzen«. 21. in 22. 4. angl. barvni film »James Bond 007 Casino Ro- yale«.

Kočevje — »Jadrane«. 16. in 17. 4. francoski barvni film »Bey, bey Barbaras«. 18. in 19. 4. francoski barvni film »Male vrline, veliki grehi«. 20. in 21. 4. ameriški barvni film »Herosi Guadalcanala«. 22. 4. italijanski barvni film »Lah- ka denar«. 23. 4. japonski barvni film »Tajni agent 077«.

Kostanjevica: 18. 4. ameriški film »Izposrednik«. 19. 4. ameriški barvni film »Lila«.

Krško: 18. in 19. 4. jugoslovanski barvni film »Bitka na Neretvi«. 22. in 23. 4. francoski barvni film »Hudičev pozdrav«.

Krško: Predprodaja vstopnic za film »Bitka na Neretvi« bo v pe- tek, 17. aprila, od 10. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Predstave bodo: 18. aprila ob 18. uri, 19. aprila ob 15. in 18. uri in 20. aprila ob 15. in 18. uri.

Medlika: Od 17. do 19. 4. ita- ljansko-španski barvni film »Vesele počitnice«. Od 17. do 19. 4. ita- ljansko-španski barvni film »Zadnji spopad«. Od 21. do 26. 4. jugo- slovanski barvni film »Bitka na Neretvi«.

Mirna: ameriški barvni film »Pi- rati iz Moonflata«.

Novo mesto: Od 18. do 20. 4. ameriški barvni film »Zvezdas«. 21. in 22. 4. francoski barvni film »Srečni dobitniki«. Od 23. do 26. 4. ameriški barvni film »Orlovsko gnezdo«. — **POTUJOČI KINO NO- VO MESTO:** Od 23. do 29. 4. doma- či film »Kozaras«.

Ribnica: 18. in 19. 4. ameriško- francoski barvni film »Gori Pa- riza«.

Sodražica: 18. in 19. 4. španski film »Zadnji Mohikanec«.

Sentjernec: 18. in 19. 4. nemški barvni film »Pirati Missisipija«.

Trebnje: 18. in 19. 4. italijanski barvni kavbojski film »Noč generalov«.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

KROJASKEGA vajenca in pomoč- nika sprejemam takoj. Stanovanje preskrbljeno (miso in ženska). Krojstvo Ljubljana, Dolenjska cesta 68.

15. MESECEV starega fantka dam v varstvo ali sprejemam varstvo na svojem stanovanju izmenoma 1 teden od 6.30 do 15. ure in 1 teden od 6.30 do 12. ure. Plačam po dogovoru. Marica Sinkovec, Novo mesto, Brod 17.

TAKOJ SPREJMEMO pridno in poslušno kmečko dekle za pomoč v kuhinji in čiščenju hišnega. Po- sebno poživljajo na naslov. Tone Arva, Kostanjevica in Kestjice, Bri- tof 17, Krnjač.

TAKOJ ZAPOSLIM dva delavca za pričetek — polaganja parketa in plastike. Vinko Novak, Dol- Toplča, Podturn 3.

HOJČARNO ZAPOSLITEV — prečišči urno na dan, dobi delavca v Kemični čistilnici Anton Obere v Novem mestu. Po adaptaciji delavnice bo možna stalna za- poslitev.

DELEK za pomoč v gostilni sprej- mam takoj. Možnost pravitve za kvalifikacijo. Jožica Rodica, Kovčičeva 18, Koper.

GRAVERSTVO POMOČNICO sprejemam takoj. Marjana Krš- nik, Kovčičeva 18, Koper.

GRAVERSTVO KUKLAR, Ljub- ljana, Gornji trg 14 — isce do- brega gravirja. Dober zaslužek.

ISCEM mlajše dekle za delo v obr- ti. Plača po dogovoru, hrana in stanovanje zagotovljena. Vaj- diček, Novi svet 6, Skofja Loka.

4-ČLANSKA DRUŽINA sprejme takoj samostojno gospodinjstvo pomočnico. Lojzka Prodan, Ve- gova 27, Koper.

ZA VARSTVO dveh otrok (4 in 7 let) in za pomoč v gospodinj- stvu potrebujem dekle. Soba s centralno kurjavo. Ostalo po dogovoru. Ljerkka Ruppik, Ljub- ljana, Trubarjeva 61.

STANOVANJA

ISCEM neopremljeno enosobno sta- novanje kjerkoli med Novim me- stom in Dolenjskimi Toplicami. Naslov v upravi lista 678/70.

BREZPLAČNO oddam sobo ženski za varstvo 2-letnega otroka v do- popoldanskem času u je najdem popoldansko službo. Naslov: Jo- žeta Jesenko, Vrhovci c. XXI, 9, Ljubljana.

SAMSKI OSEBI oddam neoprem- ljeno sobo v centru Novega me- sta. Plačilo za eno leto snaprej. Naslov v upravi lista 828/70.

MOTORNA VOZILA

PRODAM zastavo 750, letnik 1963, v odličnem stanju. Naslov v u- pravi lista 863/70.

UGODNO prodam VW 1200 eks- port letnik 1965. Zavolovlek, Ko- ševje, Kidričeva IV stolpnica.

PRODAM avto Opel rekord 41.000. Naslov v upravi lista 868/70.

FIAT 750 letnik 1964, ohranjen, ugodno prodam. Draško Kastelic, Cesta kraških štev 12, Krško.

PRODAM FIAT 615 in motorno za- go Sthil 67 po ugodi cenil. Anton Može, Dol. Kamence 41, Novo mesto.

PRODAM vprežno kosilnico Bauta v dobrem stanju. Jože Pezdirc, Grm 8, Gradac v Beli krajini.

PRODAM

PRODAM dobro ohranjen otroški kombiniran italijanski voziček. Naslov v upravi lista 862/70.

PRODAM kuhinjsko kredenco, do- bro ohranjeno, in pisalno mizo. Breg 5, Novo mesto.

PRODAM malo rabljen 3-fazni hi- drofor v brezhibnem stanju, v vso napravo. Prodajam zaradi na- peljave vodovoda. Ludvik Bizjak, Mrzla Luža 3, Velika Loka.

PRODAM rabljen elektrčni mlin (kamni 95, naravn), Ludvik Biz- jak, Mrzla Luža 3, Velika Loka.

PRODAM 400 kosov sidne opeke BH 4 in 3000 kosov monte ter 16 kv. m buk. parketa. Informa- cije vsak dan od 17. do 20. ure. Gasper M. Vrhovčeva ulica 2, Novo mesto.

PRODAM 8 let staro gašeno opne. pribl. 12 ton. Ana Ruc, Trebnje 17.

UGODNO PRODAM skoraj novo sobno preprogo — 2 x 3 me- tre — rjave barve — elek- trični sušilni stroj v kovčku, nabruba vinogradniško škropil- nico in filius s 47 listi. Ogled vsak dan razen nedelje popoldne od 16. do 18. ure. Koštalova 11, Novo mesto.

PRODAM GUMI VOZ, malo rab- ljen (3 t). Janez Muhic, Mali Podluben 8, Novo mesto.

POSEST

HIŠO Z VRATOM, takoj vseljivo, prodam. Jože Mavec, Ljubljana, Iz 188.

PRODAM hišo v Novem mestu. Naslov v upravi lista 867/70.

PRODAM v Krškem (videmska stran), pet minut od železniske postaje, urejeno zaidajno par- celo s sadjem in stanovanjsko hišo. Razgled na Krško polje. Pomurje pod a2 x 1000 kv. m.

ODDAM v najem manjše posestvo (1 ha orne zemlje), oddaljeno 5 km od Novega mesta. Naslov v upravi lista 875/70.

V DOLENSKIH TOPLICAH prod- am dva stanovanjska prostora (dolžina 3,50 širina 3 m) po- seben vhod po dogovoru, ali od- dam v najem za 10-15 let. Resni interesi lahko puste svoj naslov v upravi lista 876/70.

PRODAM VINOGRAD z zidanico in starino, primerno za vikende. Anton Novak, Jablan 33, Mirna peč.

PRODAM 30 arov kostanjevega gozda in 27 arov travnika in Raz- borih pod Trško poro. Interesni- sti naj se sglasijo 19. aprila 1970 do 14. ure pri Jožetu Spornarju, Čebulje 4, Okoče.

UGODNO PRODAM v vasi Desincec pri Cromelju manjše posestvo, stavbišče ter zidan hlev. 12,5a. Poslopje je primerno za nadzi- davo stanovanjske hiše. Prodajam tudi po parcelah. Anton Jerman, Cromelj, Pod lipi 5.

ISCEM kmečko hišo za stanova- nje, pozemlje lahko kupim, v oko- lici Sevnice. Naslov v upravi lista 854/70.

PRODAM HIŠO z vratom, približ- no 1000 kv. m, deset minut od Novega mesta v Trči vasi 47. — Oglasi se 18. in 19. aprila.

RIŽU GADOVE PEČI (Belinje) prodam vinograd cca 22 arov z nekaj košenice, vinskih hra- mom, v dobrem stanju in vse- mi prikljubni. Voža pri bra- nu in elektrika v bližini Sla- vka Račić, Dol. Pirošica 17, Cer- klje ob Krki.

RAZNO

KOSNJJE SENA in otave oddam v Novem mestu. Pisane po- uodbe na upravo Dolenjskega lista 837/70.

KIOSK »SARIE IN ZELENYA«. Osman Kamber na trgu v No- vem mestu prosi cenjene stranke, naj dvignejo pozabljene stvar- ri in denar v kiosku.

STE V ZADREGI, kaj bi kupili za trajno darilo? Stopite k Ot- marju Zidaricu, zlatarju v Ljub- ljani. Gosposka 5 (poleg uni- verzije). — Z izredno tega ogle- sa dobite 10 odst. popusta!

PRI ZORAVLJENJU hemoroidov (vaste ilie) je prvi pogoj red- no iztrebljanje. S tem ublažite bolečine in krče. Prijeto učink- ovito sredstvo za to je rogaški DONAT vrelec. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri KALJENI- KU, STANDARDU (MERCATOR- JU) in pri DOLENSKI.

BREZPLAČNA benetska mešanica kupačih novih »motorne« kosilnice. Pišite na: Casella Postale 40, Go- rizia (Italija).

Aprilsko vreme v starih pogovorih

(10. aprila) Svet'ga Tiburcija polje zeleno, dobra bo let'na, zruje jekleno. — (20. aprila) Kol'kor dni so žabe pred svetim Jurjem re- gljale, to'ko dni po svetim Jurji bodo mol- čale. — (30. aprila) Dež pred velikitavnom ti- sto noč, pride dobra let'na v pomoč. — Pre- zgodaj toploja: potlej- nja mrzlotja! — Mal- travna če grmi, slane več se bat' m. —

PREKLIČI

Lojzka Rapuš, Foersterjeva 12, Novo mesto opozarjam, da bivši muž Fran Rapuš, Fousterjeva 12, Novo mesto, ni upravičen proda- jati promičnine in nepremičnine, ker prodaj ni veljavna.

Marja Juršič iz Vel. Cerovec 25, Stople, ki imam v lasti vse po- sestvo v Dolju št. 31 od Jožeta Juršiča iz Clevelanda, prepovedujem vožnjo, pašo živine, sekanje po gozdovih, delati škoda pri ko- zolcu in travnikih, vožnjo po goz- du v Črednjicah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganja- la.

Vinko Lambert, Draža 9, Bela cerkev, prepovedujem vožnjo in pašo živine ter odmetavanje raz- nih smeti, kakor tudi pašo koko- ši po mojem travniku v Beli cer- kvi, posebno Francu Kopim in Hiltlu. Kdor prepovedi ne bo upošteval, za bom sodno preganja- la.

Prekličem za vedno hoto in pašo kokoši po mojih parcelah. Kdor bo delal kakršnokoli škodo, za bom sodno preganjala. Angela Mevar, Plemberk 2, Stople.

LUNINE MENE

21. 4. ☾ ob 17.21
28. 4. ☾ ob 18.18
5. 5. ☾ ob 15.51

GLEDALISKA KONCERTI IN PREDSTAVE

MOKRONOG: v soboto ob 20. uri bo kulturno-prosvetno društvo »Emil Adamič« uprizorilo komedijo Pavla Gode »Kulturna prire- ditev v črni mlaki«.

PROSVETNI DOM BREZICE: danes svečer, ob 20. uri O'Neill, sodobna komedija »Bosa v parku« — gostovanje Slovenskega ljudske- ga gledališča iz Celja. — 18. aprila ob 20. uri Karavana mladih pevcev. Nastopajo pevci iz 6 hr- vaških in iz breziške občine.

BREZPLAČNO!

Vsa vodstva muzejev in galerij, vse priroditelje gledaliških, koncertnih in drugih predstav, vse orga- nizatorje razstav, nasto- pov in društvenih zabav s kulturnim programom prosimo, naj nam vsak te- den do ponedeljka sporo- če dan, uro, kraj in kra- tek spored njihovih pri- reditev za 10 dni vnaprej. Brezplačno lim bomo v četrtkovni številki objavili ta sporočila v naših novih rubrikah o prireditvah. Ne pozabite, čas je do po- nedeljka!

MUZEJI, GALERIE, RAZSTAVE

DOLENSKI MUZEJ V NO- VMESTU s kulturnogospodovskim, arheološkim oddelkom ter oddel- kom NOB je odprt vsak dan, ra- zen ponedeljka, od 9 do 13 ure, ob sredah pa tudi od 17 do 19 ure. — Poleg stalnih muzejskih

zhirk (arheološka, zgodovinska in NOB) sta v galeriji odprti tudi dve umetniški razstavi:

v veliki dvorani razstava »AKVA- RELI IN OLJA« slikarja Petra Ada- miča. Razstava je odprta od 7. do 21. aprila 1970;

v mali dvorani razstava »40 A- MERISKIH GRAFIK«. Razstava je odprta od 9. do 19. maja 1970.

Med tednom ogled razstav od 9. do 15 ure, ob sredah tudi od 16. do 19. ure; ob sobotah in ne- deljah od 9. do 13. ure.

MUZEJ IZGANCEV V BREŠTA- NICI je odprt ob sredah in sobo- tah od 15. do 17 ure in ob ne- deljah od 10. do 17. ure.

BELOKRANJSKI MUZEJ v Metli- ki je odprt vsak dan od 8. do 14. ure, ob nedeljah pa od 9. do 12. ure.

SLOVENSKI GASILSKI MUZEJ v metliškem gradu je odprt ob istem času kot Belokranjski muzej.

POSAVSKI MUZEJ V BREZICAH je odprt vsak dan od 8 do 12 ure, v popoldanskem času pa ob tokih in petkih od 14 do 16 ure.

GALERIJA KRŠKO: do 17. aprila razstava karikaturo Bineta Rog- lja. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12 ure in od 15 do 18. ure.

KOČEVSKA KNJIZNICA je od- prta tako: oddelke za odrasle v ponedeljek in četrtek od 9 do 11 ure, v sredo in petek od 14 do 19 ure; mladinski oddelke v ponedel- jek od 11. do 13 ure v torek od 14. do 19. ure, v četrtek od 11. do 14. ure in v soboto od 9 do 12. ure.

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je zapustila žena, mama, stara mama in sestra

FRANCISKA BUCAR, roj. LEGAN

iz Meniške vasi pri Dol. Toplicah iskreno se zahvaljujemo vsem so- rodnikom, prijateljem, sosedom še posebno za posebno pomoč v težkih trenutkih, bolnici Valdostra, delovnim kolektivoma NOVOLE- SA in Elektrotehničnega podjetja za podarjene vence. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, posebno gospodu župniku za obred.

Zalujoči: mož Franc, sinova Fran- ci in Jože, hčerka Mica in Tina z družinami in drugo sorodstvo

Po težki in mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš ljubljeni mož, oče, stari oče in stric

IGNAC POVŠE

iz Zg. Vodal pri Trzinju Toplo se zahvaljujemo vsem so- rodnikom, prijateljem, sosedom in vsščanom za podarjene vence in cvetje ter za izraženo sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni osebu pijnčnega oddelka bolnice Novo mesto, dr. Stevanu Hurnarju iz Krmelja za zdravljenje, kakor tudi družini Grandin in Jančič iz Novega mesta za vso pomoč, Hya- la vsščanom za pomoč v težkih trenutkih, gospodu župniku za obrede in spremitvo. Vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, še en- krat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marja, sinovi Jože, Tonček, Darko, Franci in drugo sorodstvo

Za uspešno zdravljenje na inter- nem oddelku bolnice Novo mesto iskrena hvala dr. Hübscherju, dr. Starčeviču, dr. Starcu ter strel- nemu osebu, Pacientka Terzija Kočevar, Gradac.

Ob boleči izgubi dragega moža, sestra, starega atka in strica

IVANA MIRTA

iz Breštanice 160 se iskreno zahvaljujemo sorod- nikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvo- vali in darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem šte- vilu spremili na zadnji poti. Po- sebno zahvalo smo dolžni tov. dr. Malavžiču za skrbno in požrtvo- valno zdravljenje, ker drugače naš ljubi atek ne bi bil tako dolgo med nami, upravniku PTT Krško — Breštanica in kolektivu za venec ter spremitvo na zadnji poti. Se posebej zahvala tov. Zupančiču za vso pomoč in lepe poslovljne besede ob odprtem grobu, društvu upokojencev za venec, pevskemu zboru »Svoboda« Breštanica in godbi rudnika Senovo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Fran in hčerka Bina z družino

Ob boleči izgubi drage žene, ma- me in stare mame

JULIJANE KRIVEC

iz Salk vasi se najlepše zahvaljujemo sorod- nikom, prijateljem in sosedom, ki so darovali cvetje in vence, nam nudili pomoč ter spremili pokojni- ca na zadnji poti

Zalujoči: mož Polde, hčer- ki Mici in Eri z družino in sin Polde z družino

Ob boleči izgubi dragi žene, ma- me in stare mame

ZAHVALA

V tretjem letu starosti nas je za vedno zapustila naša ljuba hčerka in sestrica

DRAGICA VNUK

s Hriba 11 pri Beli cerkvi

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki se nam s tolikim socialnim ču- tom nudili pomoč pri prevozu iz bolnice na dom pokojnega ter se udeležili v velikem številu pogreba 6. aprila. Prav posebno se zahva- ljujemo gospodu župniku in Loki za razumevanje in obraziloštev po- kojnikovega bridkega 59-letnega življenja.

Zalujoči: žena Režka, bra- ta Franci, Justin, sestri Pepca in Mica ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je zapustila žena, mama, stara mama in sestra

FRANCISKA BUCAR, roj. LEGAN

iz Meniške vasi pri Dol. Toplicah iskreno se zahvaljujemo vsem so- rodnikom, prijateljem, sosedom še posebno za posebno pomoč v težkih trenutkih, bolnici Valdostra, delovnim kolektivoma NOVOLE- SA in Elektrotehničnega podjetja za podarjene vence. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, posebno gospodu župniku za obred.

Zalujoči: mož Franc, sinova Fran- ci in Jože, hčerka Mica in Tina z družinami in drugo sorodstvo

Po težki in mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš ljubljeni mož, oče, stari oče in stric

IGNAC POVŠE

iz Zg. Vodal pri Trzinju Toplo se zahvaljujemo vsem so- rodnikom, prijateljem, sosedom in vsščanom za podarjene vence in cvetje ter za izraženo sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni osebu pijnčnega oddelka bolnice Novo mesto, dr. Stevanu Hurnarju iz Krmelja za zdravljenje, kakor tudi družini Grandin in Jančič iz Novega mesta za vso pomoč, Hya- la vsščanom za pomoč v težkih trenutkih, gospodu župniku za obrede in spremitvo. Vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, še en- krat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marja, sinovi Jože, Tonček, Darko, Franci in drugo sorodstvo

Za uspešno zdravljenje na inter- nem oddelku bolnice Novo mesto iskrena hvala dr. Hübscherju, dr. Starčeviču, dr. Starcu ter strel- nemu osebu, Pacientka Terzija Kočevar, Gradac.

Ob boleči izgubi dragega moža, sestra, starega atka in strica

IVANA MIRTA

iz Breštanice 160 se iskreno zahvaljujemo sorod- nikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvo- vali in darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem šte- vilu spremili na zadnji poti. Po- sebno zahvalo smo dolžni tov. dr. Malavžiču za skrbno in požrtvo- valno zdravljenje, ker drugače naš ljubi atek ne bi bil tako dolgo med nami, upravniku PTT Krško — Breštanica in kolektivu za venec ter spremitvo na zadnji poti. Se posebej zahvala tov. Zupančiču za vso pomoč in lepe poslovljne besede ob odprtem grobu, društvu upokojencev za venec, pevskemu zboru »Svoboda« Breštanica in godbi rudnika Senovo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Fran in hčerka Bina z družino

Ob boleči izgubi drage žene, ma- me in stare mame

JULIJANE KRIVEC

iz Salk vasi se najlepše zahvaljujemo sorod- nikom, prijateljem in sosedom, ki so darovali cvetje in vence, nam nudili pomoč ter spremili pokojni- ca na zadnji poti

Zalujoči: mož Polde, hčer- ki Mici in Eri z družino in sin Polde z družino

ZAHVALA

V tretjem letu starosti nas je za vedno zapustila naša ljuba hčerka in sestrica

DRAGICA VNUK

s Hriba 11 pri Beli cerkvi

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki se nam s tolikim socialnim ču- tom nudili pomoč pri prevozu iz bolnice na dom pokojnega ter se udeležili v velikem številu pogreba 6. aprila. Prav posebno se zahva- ljujemo gospodu župniku in Loki za razumevanje in obraziloštev po- kojnikovega bridkega 59-letnega življenja.

Zalujoči: žena Režka, bra- ta Franci, Justin, sestri Pepca in Mica ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je zapustila žena, mama, stara mama in sestra